

కమలి

అగస్త్య గళా

రూ. ౨-౫౦

"ಅಮ್ಮಾ, ತುಂಬಾ ಉರೀತಾಯಿದೆ, ತುರಿಸ್ತಾಯಿದೆ, ನೋಡಬಾರಮ್ಮ."

ನ್ಯೆಸಿಲ್
ಬಿಳಿಸಿರಿ.
ಶೀಘ್ರ ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ
ತ್ವಚೆ ಉರಿತದ ಪಾಡರ್.

2 ಬಗೆಯ
ಡಬ್ಬುಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ
'ನೀಲಿ' ಮತ್ತು
'ಚಂದನ್'.

ನ್ಯೆಸಿಲ್ ತನ್ನಿರಿ
ತ್ವಚೆ ಉರಿತವನ್ನು
ಮರೆಯಿರಿ.

ಔಷಧಿಯುಕ್ತ ನೈಸಿಲ್:

1. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆವರನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
2. ಬೆವರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
3. ದುರ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುವ ಕ್ರಿಮಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ.
4. ತ್ವಚೆಯನ್ನು ಸಂಕವಿಸುತ್ತದೆ.

‘ಕಸ್ತೂರಿ’ಯ ಅರ್ಥವಾರ್ತಿಕ ಪರಿವಿಡಿ

ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೨ ರಿಂದ ಅಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೨ ರ ವರೆಗೆ

ಕ್ರಮ: ಲೇಖನದ ಹೆಸರು, ತಿಂಗಳು, ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ,

ಮಾ = ಮಾರ್ಚ್, ಎ = ಎಪ್ರಿಲ್, ಮೆ = ಮೇ, ಜೂ = ಜೂನ್,
ಜು = ಜುಲೈ, ಅ = ಅಗಸ್ಟ್

ಅನುಭವ

ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಡೆಯಲ್ಲಿ

(ಬಿ. ಎಸ್. ರಾಮಭಟ್ಟ) ಜು. ೫೬

ಧೂಳಿಗೆ ಬೀಳದೆ

ಅರಳಿದ ಮೊಗ್ಗು ('ಲಕ್ಷ್ಮಿ') ಮಾ. ೬೨

ಸಾಲ್ವಾ ಕ್ಷಣಗಳು

(ಪಾಂಡುರಂಗ ವಿಠಲ) ಜೂ. ೯೧

ನೇತಾಜಿಯೊಂದಿಗೆ ನಾನು

(ಎಸ್. ಆರ್. ದೇಶಪಾಂಡೆ) ಮಾ. ೧೦೫

ನೋವು !

(ಮಾಧವ ನಾ. ಮಹಿಷ) ಜು. ೩೧

ಮನೆಯ ದೀಪ ('ಲಕ್ಷ್ಮಿ')

ಜು. ೯೬

ರೂಪಕುಂಡದ ಯಾತ್ರೆ

(ವಿಷನಚಂದ್ರ ಶಾಹ) ಅ. ೫೭

ಹೀಗೂ ಒಂದು ಹೂವು ('ಲಕ್ಷ್ಮಿ') ಮೆ. ೭೬

ಅರೋಗ್ಯ-ವೈದ್ಯಕೀಯ

ಅಪಶಕುನದ ಭಯ

ಏ. ೧೦೫

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಹೃದ್ರೋಗ

ಮೆ. ೯೪

ಇನ್‌ಸುಲಿನ್ ಅವಿಷ್ಕರ್ತವಿನ

ನೆನಪು ಜೂ. ೨೩

ಕ್ಯಾನ್ಸರ್: ಕೆಲವು

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಎ. ೮೬

ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು

ಅ. ೧೦೩

ಲಿಪೋಸ್ಯೂಪಿಕ್ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಎಂದರೇನು? ಮೆ. ೧೧೩

ಸಾವಿನ ಭಯ

ಜು. ೧೦೩

ಕ್ಷಯ: ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ ವರದಿ

ಮೆ. ೧೪

ಕ್ಷಯ ನಿವಾರಣೆಗೊಂದು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆ. ಜೂ. ೭

ಇತಿಹಾಸ

ಕುರುಡುಗಳಿಗೆ ದುರ್ಬೀನು

(ಆಡ್ಮಿರಲ್ ನೆಲ್ಸನ್ ಕುರಿತು) ಮೆ. ೫೯

ಕೆಸ್ಪರ್‌ನ, ಡಾ.

ಮಾ. ೭೧

ಜೀವಂತ ಸಮಾಧಿ,

ಜರ್ಮನ್ ಸೈನಿಕರ ಮಾ. ೮೬

ಟ್ರೋಜನ್ ಕುದುರೆ

ಅ. ೬೭

‘ತಕ್ಷಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ

ಇಂದ್ರಾಯ ಸ್ವಾಹಾ’ ಜು. ೪೩

ಬಿಳಿ ದೊರೆಯ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಮಾನ

(ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಆಂಡರ್‌ಸನ್ ಕುರಿತು) ಜು. ೭೧

ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ತೋರಿದ ದಾರಿ

ಜು. ೯೯

ಸುರ್ವಣ ಗೋದಾನ

ಮೆ. ೮೨

(ಮೈಸೂರರಮನೆಯ ಫಟನೆ)

ಇದುವೆ ಜೀವ ಇದು ಜೀವನ

ಮಾ-೯೭, ಎ-೬೩, ಮೆ-೭೯, ಜೂ-೧೮,

ಜು-೯೪, ಅ-೧೦೦

ಕವನ-ಉವಾಚ

ಐರನಿ (ಬಿದಿರಹಳ್ಳಿ ನರಸಿಂಹ

ಮೂರ್ತಿ) ಅ. ೯೮

ಒಂದು ಕಿವಿಮಾತು

(ಧರಣೀಂದ್ರ ಕುರಕುರಿ) ಮಾ. ೪೨

ಕ್ಷೀಪಗಳು (ಜಯಸುಧರ್ಶನ) ಎ. ೩೮

ದತ್ತಸ್ಮೃತಿ

(ವಿ. ಎಸ್. ರ್ಕುಂಜರವಾಡ) ಮಾ. ೪೨

ನೆನಪರಿಕೆ (ಕಾಳೀಗೌಡ ನಾಗವಾರ) ಜೂ. ೧೦೦

ಪುರಾಣ ಕಥೆ (ಜಿ. ಬಸವಂತಪ್ಪ) ಮೆ. ೧೩೬

ಸುಡುಗಾಡಿಗೆಂದು ಪತ್ರ

(ಬಸವರಾಜ ವಕ್ಕಂದ) ಎ. ೧೧೪

ಸುಭಾಷಿತಗಳು ಮಾ. ೨೪

ಸುಭಾಷಿತಗಳು ಜು. ೩೦

ಕ್ಷಿತಿಜ (ಮಾಲತಿ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ) ಮೆ. ೫೦

ಕಥೆ

ಒಲವಿನ ಗೂಡು

(ಐಸಾಕ್ ಸಿಂಗರ) ಜು. ೮೨

ಕಾಣಿಕೆ (ಗ್ಯಾಬ್ರಿಯಲ್ ಅನ್ನುಂಜಿಯೋ) ಮೆ. ೩೮

ಕೊಲ್ಲುವ ತಿನ್ನುವ ಮೊದಲು

(ತುಳಸಿ) ಎ. ೫೯

ಚಾಡಿಯೋರ ಹೃದಯ

(ಎಡ್ಗರ್ ಆಲೆನ್ ಪೋ) ಅ. ೯೦

ಪಾಠದ್ವೀಪದ ಉಪವಾಸ ವ್ರತ

(ಯಾತ್ರಿಕ) ಮೆ. ೧೧೫

ಸಾಲ್ವತ್ತೇಳು ಗಂಟೆಗಳು

(ಸತ್ಯಾ ಸವನೂರು) ಜು. ೧೦೯

ಪ್ರಜ್ಞಾ ಚಕ್ಷು

(ಅನು: ಬಿ. ಪಾಂಡುರಂಗಯ್ಯ) ಜೂ. ೪೦

ಮಿಡಿಯಲು ಮರತ ಹೃದಯ

(ರಾಜೇಶ್‌ಕುಮಾರ್) ಮೆ. ೮೬

ಮುರುಕ ಧರ್ಮಶಾಲೆ

(ಶ್ರೀಪಾದ ಹೆಗಡೆ, ಕಣ್ಣಿ) ಎ. ೭೮

ರಾಮನ ಕುರ್ಚಿ ಪ್ರಸಂಗ

(ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ) ಜೂ. ೯೪

“ಪ್ಲಾ! ಹೊಸ ರುಚಿ”

(ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್) ಎ. ೭೨

ಶುದ್ಧ-ಅವಿವೇಕ (ಅಶ್ವತ್ಥ)

ಅ. ೧೦೯

ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಶ್ರೀಹರಿವಂಶ)

ಮಾ. ೨೮

ಸೇವಾಗಾ ಮತ್ತು ಮಗು

(ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಂ ಗಾರ್ಕಿ) ಜೂ. ೬೭

(ಸಂ)ವೇದನ

(ಕೋರುಕೊಂಡ ಸತ್ಯಾನಂದ) ಜು. ೪೯

ಸ್ವರ್ಣವೃಗದ ಪ್ರಸಂಗ

(ಶಶಿ ದೇಶಪಾಂಡೆ) ಮಾ. ೯೦

ಸೆಲ್ಮೀಟ (ಜಯಂತ ನಾರಳೀಕರ) ಎ. ೧೧೭

ಹರ್ಷ (ವಿ. ವಿ. ಸಜ್ಜನ) ಮೆ. ೫೧

ಕಲೆ

ಪಾವ್ಲರ್ ಸೆಜಾಸ್ ಅ. ೭೧

ಮಂಗಳಬಾಲಿನ

ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ದೇವಾಲಯ ಮೆ. ೭

‘ಮೆಣಸಿನರಾಣಿ’ಯ

ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ಎ. ೧೦೦

ಚರ್ಚೆ-ಚಿಂತನ

ಅಡುಗೆ ಎಣ್ಣೆಯ ಕೊರತೆಯೆಷ್ಟು?

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾ. ೫೯

ಅಪರಾಧಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು

ಮಾನಸಿಕ ರೋಗ ಜು. ೮೮

ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಒಡೆಯಲಾಗದ

ಒಗಟಾಗಿದೆಯೇಕೆ? ಮೆ. ೪೨

ಕನ್ನಡ ಕಾಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಜಿ? ಜ. ೧೪

ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ:

ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಅವಿವೇಕ ಎ. ೧೦

ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ: ನಾವು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾ-

ಮದೇನು? (ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ) ಅ. ೨೨

ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯದ ರಹಸ್ಯ

ಬಯಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಎ. ೪೨

ದುರದೃಷ್ಟಕರವೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ? ೧೩ ಎ. ೩೦

ಮೌಲ್ಯ ಜೂ. ೫

ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಎ. ೧೬

ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ?

(ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ) ಮೆ. ೧೮

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ

ಸಾಗರವು ದತ್ತ? ಜೂ. ೮೧

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ-ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ

ಅಬ್ದುಸ್ ಸಲಾಮ್ ಜು. ೧೧೭

ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಜು.	೧೭
ಅಸುಂಡಿಯವರು, ರೋಹಿತ-	
ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ. ಅ.	೧೧
ಇನ್‌ಸುಲಿನ್ ಅವಿಷ್ಕರ್ತೃವಿನ ನೆನಪು (ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ) ಜೂ.	೨೩
ಕಬಾದಿಯವರು	
"ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಮಾಸ್ತರ"	ಮಾ. ೭
ಕೀನ್ಸ್, ಲಾರ್ಡ್ ಜಾನ್ ಮೇನಾರ್ಡ್, ಅ.	೮೧
ಕೆರ್ಸ್ಲೆನ್, ಡಾ.	ಮಾ. ೭೧
ಗೋವಿಂದಪ್ಪನವರು ಎಂ. ವಿ.	ಜೂ. ೭೩
ಧೀರಜಲಾಲ ಅಂಬಾನಿ	ಮೆ. ೧೦
ಪನ್ನಾಲ ಫೋಪ	ಎ. ೨೨
ಬೀchi, ಬಕ್ಸಾರಿ	ಎ. ೭೫
ಮೂರ್ತಿ, ಆರ್. ಎ.	ಅ. ೩೭
ಯೇಸುದಾಸನ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ.	
"ಅಸಾಧು" ಜೂ.	೭೧
ರಾಜಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣರಾಯರು.	
ಕಡೇಕಾರು ಜೂ.	೫೦
ವಿಜಯನಗರ, ಆರ್. ಎಲ್. ಎಸ್. ಮಾ.	೪೯
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೌಲಗುಡ್ಡ, ಡಾ.	ಜು. ೧೭

ಮೃತ್ಯು-ಭಯ	ಅ. ೮
ಸಂತರ ಆತ್ಮಾರ್ಪಣೆ	ಜೂ. ೭೫
ಸ್ವಾನುಭವ	ಜು. ೫
ಪದಾರ್ಥ ಚಿಂತಾನುಣಿ	
ಮಾ. ೭೫, ಎ. ೪೯, ಮೆ. ೪೯, ಜೂ. ೪೯, ಜು. ೨೫, ಅ. ೪೭	
ಮಸ್ತಕ-ವಿಭಾಗ	
ಅಬ್ದುಸ್ ಸಲಾಮ್	
(ಎ. ಬಿ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ) ಜು.	೧೧೭
ಅಲ್ಪರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್‌ರ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಮಿ	
(ಸಂ. ಜಿ.ಟಿ.ನಾ.) ಮಾ.	೧೦೯
ಸಾಧದ್ವೀಪದ ಉಪವಾಸ ವೃತ್ತ	
('ಯಾತ್ರಿಕ') ಮೆ.	೧೧೫
ವಿಲಾಯತಿಯ ಪ್ರವಾಸವು	
(ಅಸುಂಡಿ ರಂಗರಾಯ) ಜೂ.	೧೦೧
ಶುದ್ಧ-ಅವಿವೇಕ ('ಅಶ್ವತ್ಥ') ಅ.	೧೦೯
ಸ್ನೋಟಿ (ಜಯಂತ ನಾರಣೇಕರ) ಎ.	೧೧೭

ಸ್ವಾಣಿ ಜೀವನ	
ಕಡಲಾಮೆಗಳು ಜು.	೭೭
ಕಣಜ ಮತ್ತು ಜೇಡ ಮಾ.	೭೭
ಕೀಟಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲವು ಸೋಜಿಗಗಳು ಎ.	೭೭
ಕೀಟಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ	
ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಜು.	೭೭
ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಮಾ.	೮೧
ಮೀನುಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಮಾ.	೨೨
ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜೀವನ ಅ.	೭೫
ಹಿಮಕರಡಿ ಜು.	೩೮

ರಹಸ್ಯ-ಸಾಹಸ-ಸೋಜಿಗ	
ಇಲಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮೊಕದ್ದಮೆ! ಜೂ.	೭೭
ಕೀಟಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲವು ಸೋಜಿಗಗಳು ಎ.	೭೭
ಕೀಟಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಜು.	೭೭

ದೇಶ-ನಗರ	
ರೂಪಕುಂಡದ ಯಾತ್ರೆ ಅ.	೫೭
ಲಿಕೇಚೆನ್‌ಸ್ಟೈನ್ ಎ.	೨೭
ವಿಲಾಯತಿಯ ಪ್ರವಾಸವು ಜೂ.	೧೦೧

ಐನ್ನು ಶಬ್ದಭಾಂಡಾರ ಬೆಳೆಯಲಿ	
ಮಾ. ೫೭, ಎ. ೫೭, ಮೆ. ೭೩, ಜೂ. ೮೯, ಜು. ೭೫, ಅ. ೭೫	

ಐತಿಹಾಸಿಕ	
ಕೃತಘ್ನತೆಯ ನಂಜು ಜು.	೭
ಖಿಡ್ಕಿಕ್ಕಿತ ಹರಿತ ಮೆ.	೫
ಗುರು-ಗೋಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅ.	೭
ಧರ್ಮವಿನ್ನೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ ಮಾ.	೭
ನೀರು ಬೇಕು ನೀರು... ಎ.	೭
ಹತ್ರಕ್ಕೊಂದು ಉತ್ತರ ಜೂ.	೭
ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎ.	೫

ಧೃವಗನನ್ನ ಕ್ರಮಿಸಿದ ಧೀರರು ಜು. ೬೪
ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಮಾ. ೮೦
ಬ್ಯಾಸ್ ಲೀಯ ಮರಣದ ರಹಸ್ಯ ಮೆ. ೧೦
ಮಂಜು ನಗರದ ಶವಾಲಯ ಮಾ. ೧೨
ಮೃತ್ಯುಮುಖಿ ದರ್ಶನ! ಜೂ. ೧೩
ವಿಚಿತ್ರ ತಪ್ಪುಗಳು! ಈ ಮಾ. ೨೦
ಹಾವುಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಟ ಮೆ. ೨೧

ವಿಜ್ಞಾನ

ಗಗನದಲ್ಲಿ ಪಾರಲೀಖನ? ಅ. ೪೧
ಗರಿಷ್ಠ ಗ್ರಹಣಗಳ ವರ್ಷ, ೧೯೮೨, ಜೂ. ೩೩
ನೀರು ನೀರೆಯಷ್ಟು ನಿಗೂಢ ಎ. ೫೦
ವರ್ಣಪಟಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೇ. ೬೫

ಸಾಮಾನ್ಯ

ಅಭಾಸಕರ ಪದಪ್ರಯೋಗ ಜು. ೮೧
ಎಸ್ಪರಾಂಟೋ ಮಾ. ೩೮
ಕನ್ನಡ ಕಾಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಜಿ? ಜು. ೧೪
ಕರಡಿ ಮಜಲು ಮಾ. ೪೪
ಕೋಳಿ ಅಂಕ, ತುಳುನಾಡಿನ ಅ. ೪೯
ತಟ್ಟಿದರೆ ಕುರುಳಾದೆ
ಒತ್ತಿದರೆ ಬೆಳೆಕಾದೆ ಮಾ. ೮೦
ತುಳುಭಾಷೆಯ ಪ್ರಗತಿ ಎ. ೩೪
'ತ್ಸುನಾಮಿ'ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿರಿ ಜು. ೨೬

ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯದ ರಹಸ್ಯ ಬಯಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ? ಎ. ೪೨
ದುರದೃಷ್ಟಕರವೆ ಈ ಸಂಜೆ? ೧೩, ಎ. ೩೦
ಏನೇಕೆ ಮರೆಯುತ್ತೀವೆ? ಎ. ೭
ಬೀಜಸಂಪ್ತತೆ ಜೂ. ೫೮
ಮಿತವಾದ ಮಾತು ಹಿತವಾದ ವೆಸೆನ ಮೆ. ೮೧

ಮೊಳಾಯಿಕ್ ಕೆಸರು ಎ. ೩೯
ರಾಮಾಚೋಯಿಸರ ಭೂತ ಮಾ. ೯೯
ವರ್ಗಕ್ಕೊಂದು ಸುಲಭ ಸೂತ್ರ ಜು. ೧೧೬
ಶಾಲ್ಮಲಿ, ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿ ಅ. ೨೬
ಶ್ರೋತೃವಿನ ಕೆಲವು ಅನಿಸಿಕೆಗಳು, ಒಬ್ಬ ಮೆ. ೪೩
ಸರಸ್ವತಿ ನದಿ ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯೆ? ಮೆ. ೯೭
ಸುಧಮಾರ್ ಮಾ. ೨೫

ಸುಮರ್ನ ಗೋದಾನ
(ವೈಸೂರರಮನೆಯ ಪ್ರಸಂಗ) ಮೆ. ೮೨
ಹತಸಾಕ್ಷಿ ಮೆ. ೧೧೨

ಹರಟೆ-ನಗೆಬರಹ

ಫೋರ ರಾತ್ರಿಗಳೇ !
(ಎ.ಎ. ಜೋಶಿ) ಮಾ. ೧೫
ನಾನೂ ಕತ್ತೆಯೂ
(ತ್ರಿಪುರಾಂಬಿಕೆ ಜಿ. ಆರ್.) ಜೂ. ೨೦

ಕಸ್ತೂರಿ

ಕನ್ನಡ ಡೈಜೆಸ್ಟ್

ಸಂಪಾದಕ :

ಬಿ. ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕ :

ಮಾಧವ ನಾ. ಮಹಿಷಿ

ಕಲೆ :

ಕೆ. ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಮುಖಪುಟ :

ಲಾಜವಂತಿ

ಚಿತ್ರ :

ಗೋಪಾಲ ಸುಬೇದಾರ

ವಿಳಾಸ

“ಹಿಂದಿನದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗಂಡಸರು ಬರಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.”

“ಹೆಂಗಸರು?”

“ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ.”

— ಜಾನ್ ಸ್ಟಾಟನ್ ಬೇಕರ್

ನೀವು ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲು ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಡಾಕ್ಟರನೋ, ವಕೀಲನೋ ಆಗಿ-ಉಪದೇಶವನ್ನೂ ಕೊಡಬಹುದು-ಉದರಂಭರಣವನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು.

— ಜಾಂಬೋರಿ

ಗಂಡಸರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳು:

ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಪೇಚಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಪೇಚಾಡಿಯೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗದವರು.

— ಸ್ಕೆರಸ್ ಕರ್ಟಿಸ್

೪೫

ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

“ಕಸ್ತೂರಿ” ತಿಂಗಳ ಒಂದನೇ ದಿನಾಂಕ-ದೊಳಗೆ ಸ್ವಕೃಪಿವಾಗುವುದು. ತಿಂಗಳ ೫ ನೇ ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ ತಲಪದೇ ಹೋದರೆ ಚಂದಾದಾರರು ತಮ್ಮ ಟಿಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅನಂತರ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸತ್ಸತ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಚಂದಾ ನಂಬರು ಹಾಕಿರಬೇಕು.

ಜನವರಿ ೧೯೮೨ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಚಂದಾ ದರಗಳು :

ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆ	...	೨-೫೦
೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಂಚೆ ಸೇರಿ	೨೯-೦೦	
೨ ವರ್ಷಕ್ಕೆ	,,	೫೫-೦೦
೩ ವರ್ಷಕ್ಕೆ	,,	೮೨-೦೦

KASTURI August 1982

ಕೃತಂಚಿಕೆಯಲ್ಲ

ಸಹಚಿಂತನ	...	೭
ಗುರು-ಗೋಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ	...	ದಾಮಾ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ೯
ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಅಸುಂಡಿಯವರು	...	ಡಾ. ವಿ. ಎಂ. ಕೋರವಾರ ೧೧
ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿ ಶಾಲ್ಮಲೆ	...	ಎಸ್. ಕೆ. ಜೋಶಿ ೨೭
ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ: ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನು?	...	ಎಚ್. ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತ ೩೩
ಆರ್. ವಿ. ಮೂರ್ತಿ	...	ವಸಂತ ಕಲಕೋಟಿ ೩೭
ಗಗನದಲ್ಲಿ ವಾರಲೇಖನ?	...	ಜಿ. ಟಿ. ಸಾರಾಯಣರಾವ್ ೪೧
ವದಾರ್ಥ ಚಿಂತಾಮಣಿ	...	ಪಾವಂ ೪೭
ತುಳುನಾಡಿನ ಕೋಳಿ ಅಂಕ	...	ಬಿ. ಪಾಮನರಾವ್ ೪೯
ರೂಪಕುಂಡದ ಯಾತ್ರೆ	...	ವಿಷ್ಣುಚಂದ್ರ ಶಾವ ೫೭
ನಿಮ್ಮ ಶಬ್ದಭಂಡಾರ ಬೆಳೆಯಲಿ	...	೬೫
ಟ್ರೋಜನ್ ಕುದುರೆ	...	ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ೬೭
ಪಾವುಲ್ ಸೆಜಾನ್	...	ಬಿ. ಪಿ. ಬಾಯಿರಿ ೭೧
ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜೀವನ	...	ಇಂದಿರಾ ಮೂರ್ತಿ ೭೫
ಲಾರ್ಡ್ ಜಾನ್ ಮೇನಾರ್ಡ್ ಕೀನ್ಸ್	...	ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾವ್ ೮೧
ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿ	...	ಸಂ: ವಿಠಲ ಆರ್. ಹುಂಡಿ ೮೯
ಚಾಡಿಖೋರ ಹೃದಯ (ಕಥೆ)	...	ಎಡ್ಗರ್ ಅಲೆನ್ ಪೋ ೯೦
ಐರನಿ (ಕವನ)	...	ಬಿದಿರಹಳ್ಳಿ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ೯೮
ಇದುವೇ ಜೀವ ಇದು ಜೀವನ	...	೧೦೦
ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು	...	ಡಾ. ಎ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಉಡುವ ೧೦೩
ಪುಸ್ತಕ ವಿಭಾಗ		
ಶುದ್ಧ-ಅವಿವೇಕ (ನೀಳ್ಗತೆ)	...	ಅಶ್ವತ್ಥ ೧೦೯

ಡಾ. ಕೌಲಗುಡ್ಡರು

ಜುಲೈ ೧೯೮೨ ರ 'ಕಸ್ತೂರಿ' ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೌಲಗುಡ್ಡರ ಕುರಿತು ಲೇಖನ ಓದಿದೆ. ಲೇಖಕಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಆದರೆ ಡಾ. ಎಸ್. ಎನ್. ಕೌಲಗುಡ್ಡರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಲೇಖನ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಗುರು-ನಿರವೇಕ್ಷವೈದ್ಯ ಡಾ. ಕೌಲಗುಡ್ಡರ ಶಿಷ್ಯ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಅವರು ಗುರುಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ವೈದ್ಯರಾಗಿ 'ಸ್ತ್ರೀರೋಗ' ಹಾಗೂ 'ಪುಸವ ಲೋಕ'ಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇರಲಿ.

ಮೊನ್ನೆ ರಾಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್‌ಸಮಾದ್ ಅಥಣಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು, "ಸೇವಾಸಮರ್ಪಿತ (Dedicated) ಇದರ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಅರ್ಥ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕಾಗ ದದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಕೆ. ಎಂ. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಕೌಲಗುಡ್ಡರನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಿ. ತಮ್ಮ ಮಗಳ ಮದುವೆಯ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೌಲಗುಡ್ಡರು ಬೇರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು..."

ಅಥಣಿ -ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಈ ತಿಂಗಳ 'ಕಸ್ತೂರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಎಸ್.ಎನ್. ಕೌಲಗುಡ್ಡರವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನ ಓದಿದೆ. ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವರು ಬರೀ ವೈದ್ಯರಲ್ಲ; ಭವರೋಗ ವೈದ್ಯರೂ ಭವಸಾಗರ ವೈದ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹರಿಗೆಯಾದ ಮಹಿಳೆಯ ಮಗು ತೀರಿಹೋಗಿ, ಆಕೆ ೯ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹೊತ್ತು, ದತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಕೈಗೊಂಡು ಕೂಸನ್ನು ಕೊಡಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾದಾಗ, "ನಾವು ವೈದ್ಯರು ಇದ್ದೂ ಸತ್ತಂತೆಯೇ" ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿ ಅತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ತ್ರೀರೋಗ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮಗಾದ ಅನಂದ ಅಪ್ರೀತ್ಯಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು

'ನೀನು ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿ, ನಾನೊಂದು ಯಂತ್ರ ನಾನೊಂದು ಬರಿಯ ಮನೆ ನೀನದರ ಮಂತ್ರ ನಾನೊಂದು ರಥವಾಗಿ ನೀನದರ ರಥಕ ನೀ ನಡೆಸಿ ನಾ ನಡೆವೆ ನಿನ್ನದೀ ಲೋಕ.'

ಸಾಸ್ತಾನ (ದ.ಕ.) -ಡಾ. ಎ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಉಡುಪ

ವಿಳಂಬ ಗಣಿತ?

ಪ್ರಕಾಶ ವಿ. ಟಿ. ಯವರು 'ವರ್ಗಕ್ಕೊಂದು ಸುಲಭ ಸೂತ್ರ' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ (ಜುಲೈ ಸಂಚಿಕೆ) ೧೦ ರಿಂದ ೯೯ ರ ವರೆಗೆ ವರ್ಗ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಗುಡ್ಡ ಸುತ್ತು ಮೈಲಾರಕ್ಕೆ ಬಿಂದುವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ೧ ರಿಂದ ೯ ರ ವರೆಗಿನ ವರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇ ಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಇದಂತೂ ಸುಲಭವೆ).

೧ ರಿಂದ ೧೦೦ ರ ವರೆಗಿನ ಏಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾ ದರೂ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎರಡು ಸಾರೆ ಇಟ್ಟು ಗುಣಿಸಿದರೆ ಮುಗಿಯಿತಲ್ಲವೆ? ಪ್ರಕಾಶ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮೂರು ಹಂತಗಳು ಯಾಕೆ ಬೇಕು? ೧ ರಿಂದ ೯೯ ರ ವರೆಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿ ಯಾವುದಂತೂ ಅತಿ ಸುಲಭ.

ಉದಾ: ೨೯ × ೨೯	೯೯ × ೯೯
<hr/>	<hr/>
೨೬೧	೯೮೧
<hr/>	<hr/>
೫೮	೯೮೧
<hr/>	<hr/>
೮೪೧	೯೮೦೧

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ -ಜೀವಂಧರಕುಮಾರ ಹೋತವೇಟೆ

(ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭೈರಿದೇವರಕೊಪ್ಪದ ಎಂ. ಎಂ. ಕರೇಗೌಡ, ಹಿಡಕಲ್ಲಿನ ಮ. ಪು. ಸದಾಶಿವಯ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಜಾಪುರದ ನಿಂಬೂರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ-ರಾಯರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. -ಸಂ.)

ನನ್ನ ಲೇಖನ 'ವರ್ಗಕ್ಕೊಂದು ಸುಲಭ ಸೂತ್ರ'ವನ್ನು ನೋಡಿ (ಜುಲೈ ಸಂಚಿಕೆ) ಕೆಲ ವರಿಗೆ ಅದು ಶೀಘ್ರ ಗಣಿತವೆ ಎಂದು ಕಣ್ ಬಿಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮುದ್ರಾ ರಾಕ್ಷಸನೇ ಹೊರತು ನಾನಲ್ಲ.

ಪ್ರಕಟಿತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ೨೯ರ ವರ್ಗವನ್ನು

೮೧

೩೬

೪

೮೪೧ ಎಂದು ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಅದು ಹೊರದೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರಬೇಕಿತ್ತು.

೮೧

೩೬

೪

೮೪೧

ದಾವಣಗೆರೆ

-ಪ್ರಕಾಶ ಏ. ಟಿ.

ಸೌಜನ್ಯ ಬೇಡವೆ?

'ಕಸ್ತೂರಿ' ಜುಲೈ ೮ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ "ತನ್ನನಾಮಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿರಿ" ಲೇಖನವು 'ಸ್ಪೆಟ್ಟಿಕ್ ಡೈಜೆಸ್ಟ್' ಫೆಬ್ರವರಿ ೮ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮೂಲ ಲೇಖನದ ಭಾಗಶಃ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕ ಅರುಣ ನಾರಾಯಣರು ಮೂಲವನ್ನು ಸ್ಮರಿ ಸುವ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನಾದರೂ ತೋರಿಸಬಾರದೆ ?

ಸಂಕೇತಪರ

-ಬಸಗೌಡಾ ನಿಂಗನೂರಿ

ನಾಲ್ಕು ತ್ರೇಳು ಗಂಟೆಗಳು

ಜುಲೈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ "ನಾಲ್ಕು ತ್ರೇಳು ಗಂಟೆಗಳು" ಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಕಥಾಪಾತ್ರರ ಕನಸಿನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಸೊಗ ಸಾಗಿದೆ. ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕತೆಗಾರರು ಅಭಿನಂದ ನಾರ್ಹರು.

ಆದರೆ, ರಕ್ತದಾನದ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದ ಲ್ಲಿಯೂ, 'ದಾನಿ'ಯ ರಕ್ತದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸದೇ ರೋಗಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಾನಿಯ ರಕ್ತವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ರೋಗಿಯ ರಕ್ತದ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಜೊತೆಗೆ 'ಕ್ರಾಸ್ ಮ್ಯಾಚ್' ಮಾಡಿಯೇ, ನಂತರ ಉಪಯೋಗಿಸ ಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಾನಿಯ ರಕ್ತ ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ, 'ಕ್ರಾಸ್ ಮ್ಯಾಚ್' ಆಗಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ರೋಗಿಯ ದೇಹ, 'ಹೊರಗಿನ ರಕ್ತ'ವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದೂ ಉಂಟು; ರೋಗಿಗೆ ನಡುಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಆರಂಭವಾಗಿ, 'ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ' ಉಂಟಾಗು

ವುದೂ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಒಂದು ವೇಳೆ, ಡಾ. ರಾವ್ ಒಂದು ಕಥಾಪಾತ್ರರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಆಗಿದ್ದ ಜಾಂಡೀಸ್ ಬಗೆಗೆ ನೆನಪಿಸದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ, ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಥಾಪಾತ್ರರ ಬೇರೆಯವರ ರಕ್ತ ಕ್ಯಾಗಿ ಹುಡುಕಾಡದಿದ್ದರೂ, ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮುಂಚೆ ರಕ್ತದಾನಿಯ ರಕ್ತದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ತಜ್ಞರು ಪರೀಕ್ಷಿಸದೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವನ್ನು ಮರೆತು ಕತೆ ಸೋಲುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು

-ಆರ್.ಎಂ.ಎಸ್

ಭಗಿನಿ

ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಭಿಕ. ಭಗಿನಿ' ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗವು ಅಭಾಷಕರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕೇಶವ ಐತಾಳರು (ಕಸ್ತೂರಿ ಜುಲೈ ೮). 'ಸಭಿಕ' ಪದವು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ಯೂತಕಾರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಒಂದು ನಿಜವಾದರೂ ಇಂದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವದು 'ಸಭಾಸದ' ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ. ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ 'ಶಕ್ತಿ'ಯಿದ್ದ ಮಾತುಕ್ಕೆ ಆ ಅರ್ಥವೆಲ್ಲ ತೋರಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವಿದೆಯೋ ಅದೇ ಅರ್ಥ ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ. "ಸಹ ಭಾಂತಿ ಅಭೀಷ್ಟನಿಶ್ಚ ಯಾರ್ಥಂ ಯತ್ರ ಇತಿ ಸಭಾ, ಸಭಾಯಾಂ ಸಾಧ.ತ ಸಭಿಕಃ" ಎಂದು ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ, ಅದರಿಂದ ಸಭಿಕಃ ಸಭಾಸದರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರೇ. 'ಸಭೆ'ಗೆ ದ್ಯೂ. ವೆನ್ನುವ ಅರ್ಥವೂ ಇರುವುದರಿಂದ 'ಸಭಿಕ' ದಿಂದ ದ್ಯೂತಕಾರಾರ್ಥವು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾ ದರೂ ಇಂದು ಆ ಅರ್ಥ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ರೀತಿ 'ಭಗಿನಿ' ಕೂಡ. 'ಭಗಿನೀ ಸ್ವಸಾ' ಎಂದು ಕೋಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ. 'ಭಗ' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ, ಕಾಯ, ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ, ಯತ್ನ...ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ 'ಭಗ ವಾನ್' ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಕೂಡ "ಭಗಂ ಯತ್ನ ಅಂತೋ ವಾ ಪಿತ್ರಾದೀನಾಂ ದ್ರವ್ಯದಾನೇ ಅಸ್ತಿ ಅಸ್ಯಾಃ ಇತಿ ಭಗಿನೀ" ಎಂದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ 'ಭಗಿನಿ'ಯಿಂದ ಅಪಾರ್ಥ ಹೇಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಬೆಂಗಳೂರು

-ಜನಾರ್ದನ ದೇವದಕೇರಿ

ಕಮಲ

ವರ್ಷ : ೨೬

ಅಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೨

ಸಂಚಿಕೆ : ೧೨

ಗುರು-ಗೋಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ

ದಾದಾ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ

ಠೀಕನೊಬ್ಬ ದುಗುರ ಸಾರಿದ-‘ನನಗೊಬ್ಬ ಗುರು ಬೇಕು. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಆವಾರ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿರುವಂಥವರು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಗುರುವಾಗ ಬಲ್ಲ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರು. ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಯಾಗ-ಬಿಡು...’ ಎಂದು.

ಮಾರದಿನ ಅರವನೆಯ ಆವಾರದಲ್ಲಿ ಬರಿ ಜಟಾಧಾರಿ ಸಂಸ್ಥಾಪಿಗಳು, ಕಾವಿಯುಟ್ಟ ಸಿದ್ಧರು-ಸಾಧುಗಳು, ದುಡ ಕಮಂಡಲು ಧಾರಿಗಳು, ದೊಡ್ಡ ನಾಮದವರು, ಅಡ್ಡ ವಿಭೂತಿಯವರೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡರು - ಮಹಾ ರಾಜನ ಗುರುವಾಗುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ.

ರಾಜ ಅವರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಿದ್ದ. ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು ಈ ಸಿದ್ಧ-ಸಾಧು-ಸಂತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು.

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಕರೆದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಮುಖಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿದ ರಾಜ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ‘ನಾನು, ನಾನೇ ಯೋಗ್ಯ ಇವನ ಗುರುವಾಗಲು,’ ಎಂದುಕೊಂಡರು.

ಅದರೆ ಆ ನೂರಾರು ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಐವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು, “ಊರ ಹೊರಗೆ ಇರುವ, ಬಯಲು ನಿಮ್ಮದು. ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಆವಾರ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗುರುಕುಲ ಆರಂಭಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಅಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಪಾರದೊಳಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ನಂತರ ಯಾರು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಆವಾರಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನನ್ನೇ ನನ್ನ ಗುರುವನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ,” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಆ ಐವರೂ ಆಗಲೆಂದರು, ಪಾರ ಕಳೆಯಿತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗೋಡೆ

ಗಳು ಏಳತೊಡಗಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದುಕೊಂಡು ಅತಿ ಎತ್ತರವಾದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ಬಹಳಷ್ಟು ಜಾಗ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಇವೆರಡೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ, ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೆಡವಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ.

ಅವರೆ ಐದನೆಯವ ಮಾತ್ರ ಇದುವುದರ ಗೋಡೆಗೂ ಮೂಗದ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರದ

ಮಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಯಾವದೋ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ.

ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜನಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಯಿತು. “ಯಾಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆ?” ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ರಾಜ.

ಅಗ ಅತ ಉತ್ತರಿಸಿದ, “ನನ್ನ ಅವಾರದ ಗೋಡೆ ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪುದೇಶದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದೊ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಕಾರ-ಭೂಮಿಗಳೆರಡೂ ಕೂಡುವಲ್ಲಿ,” ಎಂದವನೇ ಮತ್ತೆ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿದ,

ರಾಜ ಆತನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ, “ಗುರುವೇ. ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ,” ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿದ. ★

ಮೃತ್ಯು - ಭಯ

ಒಂದು ದಿನ ಸಂತ ಏಕನಾಥರ ಭಕ್ತನೊಬ್ಬ, “ಮಹಾರಾಜ, ನಿಮ್ಮ ಜೀವನ ಇಷ್ಟು ಶಾಂತ ಇಷ್ಟು ಮಧುರವಾಗಿದೆ. ಅದರ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವೂ ಅಶಾಂತಿಯ ಮೋಡಗಳು ಅವರಿಸಿಯೇ ಇರುತ್ತವಲ್ಲಾ. ಕಾರಣವೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ತಮ್ಮಾ, ಇದೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ಇವತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಟಿನೆಯ ದಿನಕ್ಕೆ ನೀನು ಸಾಯುತ್ತಿ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸು.” ಎಂದರು ಏಕನಾಥರು.

ಭಕ್ತ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ. ನೇರ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಸಂಬಂಧಿಕನೊಬ್ಬ ಕರೆದು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, “ಇಂದಿಗೆ ಎಟಿನೆ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಾಯುತ್ತೇನೆ; ಏಕನಾಥ ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದೇನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ,” ಎಂದ.

ಸಂತರದ ದಿನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅತ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದ.

ಎಟಿನೆಯ ದಿನ ಅತ ಏಕನಾಥರ ಬಳಿ ಹೋದ. “ಮಹಾರಾಜ, ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮೃತ್ಯು

ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ?”

“ತಮ್ಮಾ, ಮೃತ್ಯು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ವುದು ಹರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಿರಲಿ, ಈ ಒಂದು ಮಾರ ಹೇಗೆ ಕಳೆದೆ ಹೇಳು,” ಎಂದರು ಏಕನಾಥರು.

“ನನ್ನೆದುರು ಮೃತ್ಯುವೇ ಕುಣಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಮಹಾರಾಜ. ಈ ಮಾರವಿಡೀ ನಾನು ಯಾವ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೂ ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ,” ಎಂದ ಅತ.

ಅಗ ಏಕನಾಥ ಮಹಾರಾಜರು, “ತಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನೆದುರು ಒಂದು ಮಾರ ಕುಣಿದ ಮೃತ್ಯುವು ನಿಂದಾಗಿಯೇ ನೀನು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ- ಕೆಟ್ಟ ಮಾತು ಆಡಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಿತ್ಯವೂ ಮೃತ್ಯು ಕಣ್ಣೆದುರು ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಮ್ಯಕ್ಧರವರ ಪಾದೇನು? ಹೀಗಾಗಿಯೇ ನಾವು ಸದಾ ಶಾಂತ ರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಮರಣವೇ ಒಂದು ಗಾಬರಿದಾಯಿತು ಮಧದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸದಾ ಶಾಂತ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬಹುದು,” ಎಂದರು.

ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಅಸುಂಡಿಯವರು

ಡಾ. ಎ. ಎಂ. ಕೋರವಾರ

ಮುಂಬೈಯ ಭಾಭಾ ಪರಮಾಣು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ (BARC) ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ಮೊದಲಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪರೀಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಒಬ್ಬ ಇಳಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ಅಡ್ಡ ಕಡ್ಡಾಗಿ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ, ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೊಬ್ಬರು ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, "ಸರಿ, ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಬಂದ ನಂತರವೂ ಎನು ಮಾಡುವಿರಿ? ಯಾವ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಿರಿ?" ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ, ಅಥವಾ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೋ, ಅಂತೂ ಅವನಿಂದ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವೃದ್ಧ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ನೊಂದುಕೊಂಡು ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ BARCನ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಪಲವಾರು ಸಂಶೋಧನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕಿ ೨ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅವನೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಆ ವಿವರಗಳ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದು ೪ ದಿನಗಳ ನಂತರ (೨-೨-೮೨) ಆ ವೃದ್ಧ ಪರೀಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಉದನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಧನ ಹೊಂದಿ

ದರು. ಆ ವೃದ್ಧರೇ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ (Spectroscopist) ಡಾ. ಆರ್. ಕೆ. ಅಸುಂಡಿ.

ಉದರಂಥ ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೊಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಮಹಿಮವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ ವಿರಳ. ರಮ್ಯ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಶೋಧನೆಗೇದು ಮುಡಿಪಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಡಾ.

ಅಸುಂಡಿ. ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಸುಂಡಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳದೆ ರೋಹಿತಜ್ಞರು, ನಿಜವಾದ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೇ, ಅಲ್ಲವೆಂದು ದೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾ. ಅಸುಂಡಿಯವರ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಹೊರಟರೆ ಈ ಶತಮಾನದ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಇತಿಹಾಸವೇ ಆದೀತು!

ಅಸುಂಡಿಯವರ ಜನನವಾದುದು ಧಾವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗದಗ ತಾಲೂಕಿನ ಅಸುಂಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧೪-೮-೧೮೯೫ರಂದು ಒಂದು ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ. ೧೮೯೫ ಈ ವರ್ಷ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ವರ್ಷವೆನ್ನಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ವರ್ಷ ರಾಂಟೆನ್ನನು ಕ್ಷ-ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಶೋಧ ಮಾಡಿ ನವೀನ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ನಾಂದಿಯನ್ನಿಟ್ಟನು.

ಅಸುಂಡಿಯವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೊದಲ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸ್ವಗ್ರಾಮವಾದ ಅಸುಂಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಉಳಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಗದಗ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ೧೯೦೨ರಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರ ಕುಟುಂಬ ಅಸುಂಡಿಯಿಂದ ಗದಗಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿತು. ೧೯೦೯ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು,

ಧಾರವಾಡದ ಸರಕಾರಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ (ಈಗಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೂಲ್)ಯಿಂದ ಎಂ.ಎ. ರಂಗಅಸುಂಡಿಯವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ರಂಗ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಅಸುಂಡಿ)ನು ೧೯೧೨ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿ ಪಾಸಾದನು. (ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ೪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವೇ ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು). ಈ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಿ ರಂಗನಿಗೆ ಧಾರವಾಡ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ದೊರೆಯಿತು.

ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ,

ಇಂಥ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪುಣೆ, ಮುಂಬೈಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶಹರಗಳಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಂಗ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪುಣೆ ಶಹರವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಡೆಕ್ಕನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ೧೯೧೩ರಿಂದ ೧೯೧೪ರವರೆಗೆ ಆಭ್ಯಾಸ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡನು. ಮುಂದಿನ ೨ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದನು. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ರಂಗನು ತನ್ನ ಮೊದಲ ಡಿಗ್ರಿಯಾದ ಬಿ. ಎ. (ಆನರ್ಸ್) ಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಕೂಡಲೇ ಅದೇ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಎಂದು ನೇಮಕಗೊಂಡನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೆಯೇ (೧೯೧೭ ರಿಂದ ೧೯೧೯) ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಗೆಂದು ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ಆ ಡಿಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದನು.

ಪುಣೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಕೇವಲ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಘವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕನ್ನಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೯ ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದದ್ದರಿಂದ (ಸಾಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು, ದೇಶಪಾಂಡೆ ರುಕ್ಕಾಂಗದರಾಯರು, ದೇಶಪಾಂಡೆ ಹನುಮಂತರಾಯರು, ಬೆಳವಿ ವೆ.ಕಟರಾಯರು, ಮೊಹರೆ ಹನುಮಂತರಾಯರು, ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ವಕೀಲರು, ದಾತಾರ ಬಳವಂತರಾಯರು, ಅಲಬಾಳ ವಕೀಲರು, ಕಣಿಪಾಡಿಯವರು) ಸಂಘಕ್ಕೆ '೯ ಬಿಂದುಗಳ ವೃತ್ತ' (Nine Point Circle) ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಅಲೂರ ವೆ.ಕಟರಾಯರು ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ 'ಮಿತ್ರರಿಂದ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆ.ಕಟರಾಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಂತೆ. ವೆ.ಕಟರಾಯರು ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ, ಅದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ

ಸಂತೋಷವಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರಂತೆ.

ಅಸುಂಡಿಯವರ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಅವರನ್ನು ಮನಃ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದಿತು. ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ರಾಂಗ್ಲರ್ ಪಿ. ಎಸ್. ಕಟ್ಟಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರ ಸೊಸೈಟಿ ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರಂಗರಾವ ದಿವಾಕರ, ರುಕ್ಮಾಂಗದರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಬಳವಂತರಾವ ದಾತಾರ, ಬಿ. ಬಿ. ಬಾಗಿ, ರಾಮರಾವ ಮುಕ್ತೇಶ್ವರ ಮೊದಲಾದವರು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಮುಂದಾದರು. ಅಸುಂಡಿಯವರು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದರು. ಆ ಕಾಲೇಜು 'ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲೇಜು' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವವಶಾತ್ ಅದು ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬದುಕಲಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲೇಜಿನ ರಾಜಕೀಯದಿಂದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲೇಜು ಮಂಚ್ಚೆಬೀಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷ (೧೯೨೧) ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತೆ ಕರಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲೇಜು ಹೆಚ್ಚಿದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಚ್ಚೆಬೀಕಾಯಿತು. ಅಸುಂಡಿಯವರು ಈ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಹುವಾಗಿ ನೊಂದುಕೊಂಡರು.

ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನಗಳು' ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಲೇಖನವನ್ನು 'ವಾಗ್ಮ್ಯಮಣಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಅಸುಂಡಿಯವರು ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮವಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಮಾಧ್ವತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿದ್ದರು. 'ಹರಿಕಥಾವೃತ್ತ ಸಾರ' ದಂತಹ ಕಠಿಣ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಅದರ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೈಷ್ಣವ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಹರಿಯೇ 'ಪೂರ್ವೋತ್ತಮನು' ಎಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಯೇ ಮುಂದಿನ ನಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಹಾಗಲ್ಲ. ರಮ್ಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಹರಿಕಥಾವೃತ್ತ ಸಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಾರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಹರಿಯೇ ಪೂರ್ವೋತ್ತಮನು ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ 'ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲೇಜು' ಹಠಾತ್ತನೆ ಮಂಚ್ಚೆದ ನಂತರ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗೆಗೆ ಮನನೊಂದು ಭ್ರಮನಿರಸನಗೊಂಡ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಮುಂಬೈಗೆ ನೌಕರಿಯನ್ನರಸಿ ಹೊರಟರು. ಅವರು ಮುಂಬೈಯ ವೀನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಡೆಪುಟಿ ಸ್ಟೇಟರ್ ಹುದ್ದೆಗೂ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲೇಜಿನ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸಾರ್ವಾಂಡ್ ಅವರು ಅಸುಂಡಿಯವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತಂತಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒಂದು ಬಲವಾದ ಕಾರಣವಿದ್ದಿತು. ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. (ಆನರ್ಸ್)ನಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಯಾರೂ ಬಿಡಿಸದಂತಹ ಒಂದು ಜಟಿಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಇದು, ಉತ್ತರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಸಾರ್ವಾಂಡ್ ಅವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯದೇ ನೆನಪಿದ್ದಿತು.

ಪಾವಿವಾಕ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ಅಸುಂಡಿ, ಜಿ. ಪರ್ಯಾಯ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ನೋಡಲ್ ಮಹಾಶಯ ವಿಜೇಶ್, ಜಿ. ಕೆ. ಗಾಯ್
ಪಾಕೆ (Paquet), ರೆಕರ್, ರಾಬರ್ಟ್ ಎಸ್. ಮುನ್ಶೆ, ನೋಡಲ್ ಮಹಾಶಯ ವಿಜೇಶ್, ರಾಬರ್ಟ್ ಡೈಯರ್.

ಮಾರನೆಯ ವರ್ಷವೇ (೧೯೨೨) ಅಸಾಂಧಿ ಯವರು ವಿಸ್ಕೆನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಎಂದು ಬದಲಿತೊಂದಿದರು. ವಿಸ್ಕೆನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಾಕರಿಯ ಜೊತೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಪದವಿಯನ್ನು ೧೯೨೪ ರಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದರು. ಅಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಪದವಿಯನ್ನು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆದು ಕೂಡ ಮೊರಕೆಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಪದವಿಗೆ ಕೂಡ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಧಾರಣ ಪುಟ್ಟದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಎಂ.ಎಸ್. ಪದವಿಯನ್ನು (ಅಂದರೆ ಯಾವ ವರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ) ಹಾಗೂ ಪ್ರಬಂಧ ಉಚ್ಚಪುಟ್ಟದ್ದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಸಹಿತ ಎಂ.ಎಸ್.

(M.Sc. with distinction) ಪದವಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಥೈಲ್ ಆಲ್ಕೊಹಾಲಿನಲ್ಲಿಯ ದ್ರಾವಣಗಳ ಕುದಿಯುವ ಬಿಂದು (boiling point of solutions in methyl alcohol in reduced pressure) ಎಂಬ ಅಸಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಬಂಧಉತ್ತಮ ಪುಟ್ಟದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಸಹಿತ ಎಂ. ಎಸ್.ಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ 'ತೀವ್ರಪ್ರವಾಹೀ ವಿದ್ಯುದ್ವಾಹಕಗಳ ಪಾದ' (theory of strong electrolytes) ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಯ್ದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ

“ನೀವೇ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಾ ತಾತಾ, ನಿನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನೀನು ನಿಂತೋಕ್ಕೊಡ್ಡದನ್ನ ಕರೆ ಹಂತ...
ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀನಿ.”

ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ತಮ್ಮ ಎಂಎಸ್‌ಸಿ. ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು.

ಆದೇ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಂದು ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು; ಏಕೆಂದರೆ ಅಸುಂಡಿಯವರ ಎಂ.ಎಸ್‌ಸಿ. ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಗೆಂದೇ ಮೀಸಲಾಗಿಸಿದ ಬಿ.ಆರ್. ಆಕೆಯರನೀನ ಶಿಷ್ಯವೇತನವನ್ನು ಅಸುಂಡಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಮಾಡಿದರು. ಈ ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಪರದೇಶಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದೇ ಈ ಶಿಷ್ಯವೇತನದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಸಾರ್ ಎಂಬ ಅವರ ಓರ್ವ ಮಿತ್ರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದನು. ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಮರೆತಂತಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪುನಃ ಸುಸಂಧಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿತ್ತು.

ಲಂಡನ್ ಶಹರದ ಕಿಂಗ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರಿಚರ್ಡ್‌ಸನ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ೧೯೨೭ ರಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ ಕೈಕೊಂಡರು. ಈ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಅವರು ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಕೈಕೊಂಡರು. ಅವರ ಈ ಪ್ರವಾಣವನ್ನು ಅವರೇ ಬರೆದ 'ವಿಲಾಯತಿಯ ಪ್ರವಾಸಪತ್ರ' ಎಂಬ ಅವರ ಸುದೀರ್ಘ (ಪತ್ರಸಾಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದುದು)ವನ್ನು ಓದಿ ಅನಂದಿಸಬೇಕು.* ಆ ಪತ್ರ ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾದರಿಯೇ ಆಗಿದೆ !

ಪರದೇಶಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಮಠಗಳು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವ ವಿಷಯ ಮೊದಲಿ

ನಿಂದಲೂ ಬಂದುದು. ಬೀಗಾಗಿ ಅಸುಂಡಿಯವರಿಗೂ ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ತಗಲುವಂತಾಯಿತು. ಅಸುಂಡಿಯವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧರ್ಮಿಷ್ಠರೆಂದೇ ದೇಳಬೇಕು; ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕರಾರು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ದೇವರ ಬಗೆಗೆ, ಧರ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಡವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ, ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಅವರ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧ್ವಾನತೀರ್ಥರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರೊಡನೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗೆಗೆ ವಾದ ಹಾಕಿದರು. ತಾವು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಖಾತ್ರಿ ತಮಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೇವಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯೇ ತಮ್ಮ ಗುರಿ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ವಾದಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಜಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ಮಠದ ನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಅವರಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಸುಂಡಿಯವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೊರಟು ಬಂದರು. ಉತ್ಕಟ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾದ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ೧೯೨೭ ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಆದರೆ, ತಮಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದರೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬಗೆಗಾಗಲಿ ಧರ್ಮದ ಬಗೆಗಾಗಲಿ ದ್ವೇಷಪಟ್ಟೆಂದೂ ತಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಧರ್ಮದಿಂದ ದೂರ ಇದ್ದರು, ಅಷ್ಟೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ, ಮುಂದೆ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಅತಿ ಧರ್ಮಿಷ್ಠರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ತಮ್ಮ ಆಂಗ್ಲೊಂದಿ ರಾದ ಅನಂತರಾಯರೊಡನೆಯೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ತಾಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ, ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ತೀರಿಹೋದಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಆಂಗ್ಲೊಂದಿರೇ ಹಿರಿಯರೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದ ನೆರವತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋದಾಗಲಿಲ್ಲ ಆಂಗ್ಲೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಸ್ಕಾರ

* 'ಕಸ್ತೂರಿ ಜಾಲ್ಮೆ ೧೯೨೨ರ ಪುಸ್ತಕ ವಿಭಾಗ ನೋಡಿ.

ಮಾದನೇ ಇರತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವು ಅಸಂದಿವ್ಯವರು, ಕಾನೂನು-ಕಟ್ಟಿ, ಹಿರಿಮರು, ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಾಜದ ತ್ವಿನ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಇದ್ದ ಗೌರವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಸಂದಿವ್ಯವರಂತದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರೋಹಿತ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ರೋಹಿತಪ್ರಕಾಶದ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ರೋಹಿತವೆಂದರೇನು? ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶ ಬೆಳಕಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ "ಬೆಳಕಿಗೆ" ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ? ಕಾಗದ, ಗೋಪಿ, ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದು ಅದು ಚದುರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣನ್ನು ತಲಪುತ್ತದೆ; ಆಗ ನಾವು ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ತುಂಬರ ಹನಿ ಬರುವಾಗ ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶ ಯಾವ ಬಣ್ಣದ್ದು? ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳ ಮಿಶ್ರಣವೇ ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣವಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಮಳೆ ಹನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಯ್ದು ಹೋದಾಗ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಹನಿಗಳು ಸೂರ್ಯನ "ಬಿಳಿಯ" ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲೇ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದ 'ರೋಹಿತ' (spectrum) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರೋ ಗ್ರಾಫಿನ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದು ವರ್ಣಮಾಲೆಯೊಂದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯಂತೆಯೇ ಕೆಂಪು, ಹಳದಿ, ನೀಲಿ ಮುಂತಾದ ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಣ ಪಟಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ, ಆರ್ಕ್, ಸ್ವಾರ್ಕ್ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಆಕರವನ್ನು ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರೋ ಗ್ರಾಫಿನ ಮೂಲಕ ವೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಅದೂ ಆಕರದ

ಪ್ರಕಾಶ (ನಿರಣ) ಶಸ್ತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನ ರೋಹಿತವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯನ ರೋಹಿತದಲ್ಲಿ ದ್ವಂದಿ ವರ್ಣ ಪಟ್ಟಿ. ಕಂಡುಬರುವುದು, ಇಲ್ಲವೆ ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳ ರೇಖೆಗಳು ಕಂಡು ಬರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಪಟಲ ಮತ್ತು ರೇಖೆಗಳ ಮಿಶ್ರಣ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲ ವಿವಿಧ ರೋಹಿತಗಳೇ.

ಈ ಎಲ್ಲ ರೋಹಿತ ರೇಖೆಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ರೇಖೆಗಳು (emission lines) ಆದರೆ, ಆಕರಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಶಕ್ತಿ ರೇಖೆಗಳು. ಇವು ಮೂಲಕವಾದ (bright) ರೇಖೆಗಳು, ರುತವ. ವಿವಿಧ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಂ' ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ರೋಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದುಂಟು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸೂರ್ಯನ ರೋಹಿತವನ್ನೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಂ ರೇಖೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಸೂರ್ಯನ ರೋಹಿತದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೇಖೆಗಳಿಗೆ ಫ್ರಾನ್ಕ್‌ಹಾರ್ಟ್ ರೇಖೆಗಳು ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸೂರ್ಯನು ಅಮಿಷ್ಣ ರೋಹಿತವನ್ನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಆಕರವೊಂದರಿಂದ ವಿಕಿರಣವು ಕೆಲವೊಂದು ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಗಲಿ ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನಾಗಲಿ ದಾಟುವುದಾಗಿ ಆ ವಿಕಿರಣದಿಂದ ಕೆಲವು ತರಂಗದೊಂದಿಗಿನ ವಿಕಿರಣ ಹೀರಿಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ, ಈ ತರಂಗದೊಂದಿಗಿನ ವಿಕಿರಣ ಆ ಅಮಿಷ್ಣ ಆಕರದ ರೋಹಿತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ರೂಪ ಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಳಗಳೇ 'ಕಂ' ರೇಖೆಗಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಶೋಷಣಾ-ರೇಖೆಗಳು (absorption lines) ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಪರಮಾಣು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಸರಳ ಪರಮಾಣುವಾದುದರಿಂದ ಅದರ ರೋಹಿತ ವನ್ನೇ ಮೊದಲು ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ರೋಹಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತರಂಗ ದೂರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬಾಲ್ಮರ್-ಶ್ರೇಣಿ (Balmer Series) ರೇಖೆಗಳು ಸಂವಿಧಿತವಾಗಿವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ, ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ರೋಹಿತ

ದಕ್ಷಿಣೀ, ಸ್ವಲ್ಪ ಪಸರಿಸಿದ ರೇಖೆಗಳಂಥ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿನ್ಯಾಸ ವಸ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿದ ರೇಖೆಗಳ ತೀವ್ರತೆ (intensity) ಒಂದೆಡೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಇದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ನಿಶಾನೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ರಚನೆಗೆ ರೋಹಿತ ಪಟ್ಟಿ (band) ಎಂದು. ಹೆಸರು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರೋಹಿತಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿ-ರೋಹಿತ (band spectrum) ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ರೇಖಾ-ರೋಹಿತ (line spectrum) ಪರಮಾಣುವಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದುದು. ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಣು, ಪರಮಾಣುವಿಗಿಂತ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದುದರಿಂದ, ಅಣುವಿನಿಂದ ಬರುವ ರೋಹಿತ ಕೂಡ ಪರಮಾಣುವಿನ ರೋಹಿತಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಣುವಿನ ಶಕ್ತಿ-ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು $\Sigma, \pi, \Delta, \phi$ ಎಂಬ ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಜ್ಞೆಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಣು-ರೋಹಿತವು ಅಣು ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಕ್ರಮಿಸಿದಾಗ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು $\Sigma \leftrightarrow \pi, \pi \leftrightarrow \Delta$ ಮುಂತಾದ ಸಂಜ್ಞೆಗಳಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂಕ್ರಮ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ರೋಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (band system) ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಅಣುವು ಎಷ್ಟೋ ರೋಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಪಟ್ಟಿ ರೋಹಿತಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದೊಂದು ಅಣುವಿನ ರಚನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ, ಅಣು ತ್ರಿಕೋನಾಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಯೋ, ಪಿರಾಮಿಡ್ ಆಕೃತಿಯದಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರಳವಾದ ಅಣು ಎರಡು ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, H_2, C_2, NO, CO . ಇಂಥ ಅಣುಗಳಿಗೆ ದ್ವಿ-ಪರಮಾಣು ಅಣು (diatomic mole-

cules) ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಮೂರು ಪರಮಾಣು ಹೊಂದಿದ NO_2, CO_2, HCO ಮುಂತಾದ ಅಣುಗಳೂ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬೆಂಝೀನಿನಂತಹ (C_6H_6) ಅಣುಗಳೂ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಬಹು-ಪರಮಾಣು ಅಣುಗಳ (polyatomic molecules) ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಹವು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ದ್ವಿ-ಪರಮಾಣು ಅಣುವಿನ ರೋಹಿತ, ಬಹು ಪರಮಾಣು ಅಣುವಿನ ರೋಹಿತಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ದ್ವಿ-ಪರಮಾಣು ಅಣುವನ್ನೇ ರೋಹಿತಜ್ಞರು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವುದುಂಟು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೂವ ಅಸುಂಡಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಗತವು ಕಾಯ್ದಿತ್ತು. ಲಂಡನ್ನಿನ ರಿಚರ್ಡ್ಸ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮೂವ ಕೆಲ ಹಿರಿಯ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಬಗೆಗೆ, ಮೊಘೆ ಸರುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಏನೇನೋ ಇಲ್ಲ-ಸಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಸುಂಡಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಗಾಜಿನ ಕೆಲಸಗಾರ (glass blower) ವಿಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದಾನೆಂದೂ, ಅವನಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾಜಿನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನನ್ನು ತಿಂಡಿ-ತೀರ್ಥಗಳಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅಸುಂಡಿಯವರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿಯೂ, ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿಯೂ ತೋರಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ ಸಮ್ಮನಿದ್ದರು. ಅದರ ಮುಂದೆ ೨-೩ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಅವರ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲ ಅಸುಂಡಿಯವರನ್ನು ಕಾಜಿನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಮ್ಯುಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟರು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾಜಿನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದ್ದರು ಅಸುಂಡಿಯವರು. ಹೀಗೆ ಧರೂ, ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಇದೇ

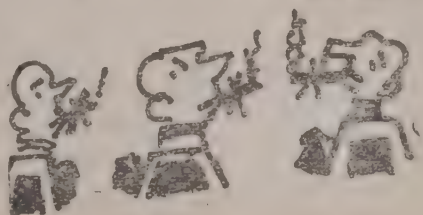
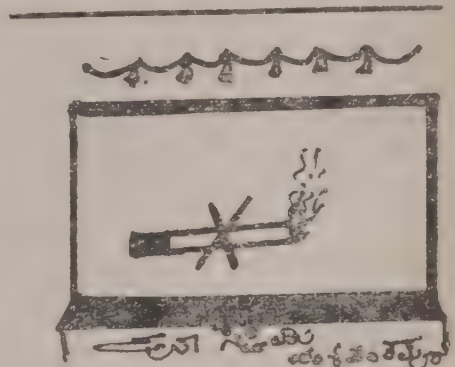

ಇದ್ದಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ವಿಲ್ಸನ್ ಕಾಲೇಜ್ ನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಸ್ಸಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಮನೆ ಅವರದಾದ ಕಾಜಿನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಸುಂಡಿಯವರು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಡಾ. ಆರ್. ಲ. ಜಾನ್ಸನ್ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ರೊಡನೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. (ಜಾನ್ಸನ್ನೇ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಡಾ. ಎಸ್. ಆರ್. ತಾವಡೆಯವರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು.) ಪಿಯೆಚ್. ಡಿ. ಪದವಿ ಬರುವ ಮುನ್ನವೇ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ರೋಹಿತಜ್ಞರಾಗುವ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು CO ಅಣುವಿನ ($C^{\infty} - \lambda^{\pi}$) ಸಂಕ್ರಮದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಮೂಲ ಪಟ್ಟಿ ರೋಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಈಗ ನೋಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತರಾದ ಡಾ. ಜಿ. ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಆಸಕೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪಟ್ಟಿ-ರೋಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬೊದಲು ಜಾನ್ಸನ್, ಅಸುಂಡಿ, ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಆಸಕೂ ಸಂಕ್ರಮವೆಂದೂ, ಅನಂತರ ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಆಸಕೂ-ಅಸುಂಡಿ ಸಂಕ್ರಮವೆಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಕೇವಲ ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಆಸಕೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅಸುಂಡಿಯವರು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಲವಾರು ಪಟ್ಟಿಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ' $\Sigma - \pi$ ' ಸಂಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ಉದ್ಭವಿಸಿದುದು ಎಂದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. CO ಅಣುವಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಕ್ರಮ ($\alpha^3\Sigma - \alpha^3\Pi$) ಕೊಡುವ ಪಟ್ಟಿ-ರೋಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಸುಂಡಿ ರೋಹಿತವೆಂದೇ ಹೆಸರು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಬಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಪಚ್ಚು ಬತ್ತದಗಳಲ್ಲಿ C_2 ಅಣು ಬಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿ ರೋಹಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈ ಪಟ್ಟಿ ರೋಹಿತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ C_2 ಅಣುವಿನಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದುದೋ ಅಥವಾ COದಿಂದಲೋ, ಇಲ್ಲವೆ $CO^+ (CO$ ಅಣುವಿನ ಅಮಾನು) ದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ CH CHದಿಂದಲೋ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಸುಂಡಿಯವರು ಈ ರೋಹಿತವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಅದು C_2 ಅಣುವಿನಿಂದಲೇ ಆದುದು ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅನಂತರವೇ ಈ ರೋಹಿತದ ಅಧ್ಯಯನ ಕೂಡ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಪಿಯೆಚ್. ಡಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಇದು, ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರೇಮ, ಸತತ ದುಡಿತ ಇವೆಲ್ಲ ವಕ್ಕೂ ಸಾಕ್ಷಿ. ೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ, ಅವರು ಬರೆದು

ಸಲ್ಲಿಸಿದ 'ಕಾರ್ಬನ್ ಮೋನಾಕ್ಸೈಡ್‌ನ ಅಣು ರೋಹಿತಗಳು' (Molecular spectra of carbon monoxide) ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲಾಯಿತು.

೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅಸುಂಡಿಯವರು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದರು. ಬರುವ ಮುನ್ನ ಯುಟ್ರಿಕ್ಟ್, ಐಂಡ್‌ಹಾವೆನ್, ಅಲ್ಮಟರ್ ಡ್ಯಾಮ್, ಲೇಡನ್, ಬಾನ್ ಮತ್ತು ಬರ್ಲಿನ್ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತರು. ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗಡ ಮುಖ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ೧೯೩೧ ರಲ್ಲಿ ಹೆಡರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಚೇರಮನ್ ಕೂಡ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿಗಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ೧೯೩೦ರ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಡಾ. ಸ್ವಾಮಾಯಿತ್ ಅವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಮಂದವೆರೆದ ರೋಹಿತೀಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಎಂದೆ ಖ್ಯಾತಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಅಲ್ಲಿಗಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಿತ್ತದ ಬಿ. ಎಸ್.ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್.ಸಿ. ಪರಗಣೆಗೆ ವಾತ ಮಾಡುವ ದಲ್ಲದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ಎಂ. ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಪಿ. ಎಚ್. ಡಿ. ಮರುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾದರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಇಂತಿವೆ.

ಡಾ. ಕರೀಮ್ ಎಂಬ ರಮ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನ CCL ಅಣುವಿನ, ಈಗ ಗೊತ್ತಿರುವ ಮೂಲಕ ಬಂದ ಸಕ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದನು.

ಹಾರ್ಡ್ ಎಂಬ ಶಹು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನ Sc₂ ಅಣುವಿನ ಪಟ್ಟಿ-ರೋಹಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಅಂದೋಲನವು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಮಾಡಿ ಆ ಅಣುವನ್ನು ಅಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು. ಬಂದ:ಸ್ವಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದ-ಪರಮಾಣು ಅಣು (Poly atomic molecules)ಗಳ ರೋಹಿತಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು ತೀರ ವಿರಳ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೋಹಿತಜ್ಞರೂ, ಈಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ದ್ವಿ-ಪರಮಾಣು ಅಣು (diatomic molecules)ಗಳನ್ನೇ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅಸುಂಡಿಯವರು ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹು-ಪರಮಾಣು ಅಣುಗಳ ರೋಹಿತಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಇಂಥ ಅಣುಗಳೆಂದರೆ SO₂, ScO₂ ಗುಂತಾದವು.

ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವಿಯು ಎಂಥ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತಜ್ಞರು ಎಂಬುದು ಮ್ಮರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಅವರೇ ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು. ಡಾ. ಅಸುಂಡಿಯವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ, ವಿದ್ವತ್ತು ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು: ಅವರು ಅಸುಂಡಿಯವರಿಗೆ ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸೇರಲು ಆಮಂತ್ರಣವಿತ್ತರು. ೧೯೩೯ ರಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸೇರಿ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಮೊಂದವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಸುಂಡಿಯವರು ಸೇವೆಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರವು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಸುಂಡಿಯವರು ಭಾವಿಸಿದನು. ಅದುವಂದ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗ ವಾಸ್ತವ್ಯ! ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಸೂಯೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ

ಭಾವನೆಯಿಂದಲೋ ಅಸಂಧಿಯವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೂ ಅಸಂಧಿಯವರೇ ಜಯಪ್ರದರಾದರು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಂಧಿಯವರೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದರು.

ಆನಂತರ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗಿತು. ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನಾಬೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಿತು. ದೂರ ದೂರಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸತೊಡಗಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಮೊದ-ಮೊದಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಬಳೇ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಪೂ.ಬಾ. ಮೆಕಟಿಶ್ವರ್ಲೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಐ.ಐ.ಟಿ. ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತಃ ಲೇಸರ್, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತರಂಗ ರೋಹಿತ ಶಾಸ್ತ್ರ (Micro wave Spectroscopy) ಮುಂತಾದ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಕಟಿಶ್ವರ್ಲೂ ಅವರು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಇನ್ನಾವುದೇ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಮೆಕಟಿಶ್ವರ್ಲೂ ಅವರು. ಅಸಂಧಿಯವರ ಇನ್ನೊರ್ವ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಡಾ. ಎಸ್. ಎ. ನರಸಿಂಹಮ್ ಅವರು BARCಯ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಮುಖರು. ಅವರು ಕೂಡ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆನಡಾ ದೇಶದ ಡಾ. ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಅವರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ, ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ

ಡಾ. ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಥೆ ಅವರು ಬ್ಯಾತಿವೆತ್ತ ರೋಹಿತಜ್ಞರು, ಡಾ ಅಸಂಧಿಯವರ ಶಿಷ್ಯಂದಿರು.

ಅಸಂಧಿಯವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ, ಆಹಾರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ನಿಷ್ಠೆ ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣಗಳು ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿನ ಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಮಿಗಿಲಾದ ಗುಣ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಅದಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಂದೆಯಂತೆ, ಬಳ್ಳೀ ಮಾಲಕರಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬೆನಾರಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಅವರ ಮನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಂದು ತೆರನ ಗ್ರಾಹಾಲಯವಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಅಸಂಧಿಯವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು.

ಬೆನಾರಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮರೆಗೆ ಅಸಂಧಿಯವರು ನಿತ್ಯ ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಆವರಿಗೆ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಿನಾಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನವೆಂದರೆ ಅವರಿಗೊಂದು ಶ್ವಿನ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಚಾಚೊತಪ್ಪದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬೆನಾರಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸಂಧಿಯವರು ಕೈಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥವು ಈ ಕೆಲವು:

ಧೂಮಕೇತು(comet)ವಿನ ಬಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಪಟ್ಟಿ ರೋಹಿತಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಿಸಿದರು.

ಬಹು-ಪರಮಾಣು ಅಣುಗಳ ರೋಹಿತ ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೀರಿಕೆ-ಪಟ್ಟಿಗಳೇ (absorption bands)ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಇವು ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರಬೇಕು ಅಸಂಧಿಯವರು ಹೀಗೆ ಉತ್ಸರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೋಹಿತಗಳು ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಆನೇಕ ಧೂಸ ಹೂಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಬಹು ಪರಮಾಣು ಅಣುಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು.

ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯಂದಿರಾದ ಡಾ. ಪಾಥೇಯವರೊಡನೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರೋಹಿತವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು.

ಅವರ ಶಿಷ್ಯಂದಿರಾದ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ್ ಅವರೊಡನೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅಯೋಡೀನ್ (I_2), ಬ್ರೋಮೀನ್ (Br_2), ಅಯೋಡೀನ್ ಕ್ಲೋರೈಡ್ (ICl) ಅಯೋಡೈನ್ ಬ್ರೋಮೈಡ್ (IBr) ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಅಣುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ರೋಹಿತಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅನ್ವೇಷಿಸಿದರು.

ಜುಲೈ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುವುದೊಂದೇ ತಡ, ದೇಶದ ನಾನಾ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ 'ರತ್ನ'ಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾ

“ನಾನೂ ಮೊದಲು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಸ್ವಾಮಿ... ಈಗ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಗಿದೆ ನೆನ... ಹೆ ಹೆ...”

ಕುವ ಸಾಧನಿ ಹೋಮಿ ಭಾಭಾ ಅವರ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ BARC ಯನ್ನು ಸೇರಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳ ಹೊರ್ವ ದಲ್ಲಿ BARC ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಸಿದ್ದಿತು. ಅದು ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರಲಾಗಿತ್ತು. ರೋಹಿತವಾದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆಂದು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಅಧ್ಯಾಸಿಸಿದರು ಭಾಭಾ ಅವರು. ಅವರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಪಡೆದು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ BARC ಯನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಿ ಶಕ್ತಿಯ ಆಗರಗಳಾದ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಿ ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಯುರೇನಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಫೋರಿ ಯಮ್‌ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯುರೇನಿಯಮ್ ಅಶುದ್ಧತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವು ರಿಯಾ ಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಅದುದರಿಂದ, ಇಂಥ ಅಶುದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ಕಾರ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಪುನಶ್ಚರ್ಯ. ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇವಲ ರೋಹಿತೀಯ ವಿಧಾನಗಳು ಅತಿ ನಿಖರತೆ ಯಿಂದ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಅಶುದ್ಧತೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಉಪ್ರೇಕ್ಷಿಸಿ ಅವುಗಳ ರೋಹಿತಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಅಶುದ್ಧತೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಖರತೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಇಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ತುಂಬ ಕಠಿಣ. ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೂಡಿಸಿ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಇಂದು BARC ದೇಶದ ಯೋಗ್ಯ ಆಗರಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇದರ ಕೀರ್ತಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಲು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ ಸಾಬೀತು. ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಕಿರು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಟ್ರಾನ್ ಗಣಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ BF_3 ಯಲ್ಲಿಯ ಬೋರಾನ್ (B) ಎಷ್ಟು

ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಹಲಸ ವಿಭಾಗ
ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಸಂಖ್ಯಾಯವರು ಸ್ವತಃ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ
ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಅವರು ನಮ್ಮ
ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ
ಲಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಬೆಳೆಯು
ವಂತೆ ಅನೇಕ ತೆರನಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು.
ರೋಹಿತರಾಸ್ಟ್ರೋನ್ ಬಳಗ (Convension
of Spectroscopists) ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ
೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜೇಮಸ್
ಅಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ
ವರ್ಷವೂ ಚರ್ಚಾಕೂಟಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ
ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ, ಏನೇನು, ರೋಹಿತೀಯ
ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವನ್ನು ಎಲ್ಲ
ರೋಹಿತರಾಸ್ಟ್ರೋನ್ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ವಿಭಾಗದ ಭೌತರಾಸ್ಟ್ರ
ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಚೇರಮನ್ನು
ರಾಗಿ ೧೯೫೫ರಿಂದ ೧೯೬೨ರ ವರೆಗೆ ಅಸಂಖ್ಯ
ಯವರು ಭೌತರಾಸ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಶೋಧ
ನೆಯ ವಿಶೇಷತೆ ಪರಮಾಣು ಮತ್ತೆ
ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಿ ಭೌತರಾಸ್ಟ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ
ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿ ದುಡಿದರು. ಪರಮಾಣು
ಶಕ್ತಿ ವಿಭಾಗದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಮಟ್ಟದ
ಶಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೌತರಾಸ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ
ವರ್ಷ ಚರ್ಚಾಕೂಟಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು.
ಈಗ ಈ ವಿಭಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದ್ದು
ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಿ ಭೌತರಾಸ್ಟ್ರ ವಿಭಾಗ, ಘನರಾಸ್ಟ್ರ
ಭೌತರಾಸ್ಟ್ರ ವಿಭಾಗ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗ
ಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ನಡೆಸ
ಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಸಂಖ್ಯಾಯವರು ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ
ಮಂಡಳಿ (Indian Science Congress)
ದೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈ
ಸಂಸ್ಥೆಯು ೧೯೫೫ರ ಅಧಿವೇಶನದ ಭೌತರಾಸ್ಟ್ರ
ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

೧೯೬೩ನೆಯ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ನಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾಯವರು
ಪ್ರಥಮ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೋಹಿತರಾಸ್ಟ್ರ

ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು
ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಅಯೋಗದ
ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳ
ನಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕದ ಮಿಕ್ಕೂ ರಾಸ್ಟ್ರೋನ್
ಅಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಾಗ,
ಅಸಂಖ್ಯಾಯವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅದರನ್ನು
ಗೌರವಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಇಡೀ ರಿಸ
ವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅಂದು
ಅದರ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವಾಸಿಗಳೂ, ಸಹೋದ್ಯೋ
ಗಿಗಳೂ (ಮಿಕ್ಕೂ ರಾಸ್ಟ್ರೋನ್ ಬಳಗದಂತೆ)
ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನೋಬೆಲ್
ಪಾರಿಪೂರ್ವಕ ವಿಜೇತ ಡಾ. ಮರ್ಷಾಲ್‌ಬರ್ಗರು
ಅಸಂಖ್ಯಾಯವರ ಬಗೆಗೆ ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ
ಪಟ್ಟರು. “ಪೊರ್ಕೆಸರ್ ಅಸಂಖ್ಯಾಯವರನ್ನು
ಸಮ್ಮಾನಿಸುವ ಈ ಚರ್ಚಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗ
ವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಹಮ್ಮ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ
೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾನೂ ಅಸಂಖ್ಯಾಯ
ವರೂ ಮಿತ್ರರು. ನಾನು ಅವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ
ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಮನವಿರಿಯತೆಯನ್ನೂ
ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ
ಅಪಾರವಾದುದು. ರೋಹಿತರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ
ವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ
ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಅವರು BARCನಲ್ಲಿ ಹೊಸಹೊಂದು
ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿ
ರಾರೆ. ಇದು ಆಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿ
ತಿದೆ. ಇದು ಸಮಗ್ರ ಹೊಸದು ವಿಷಯ. ನನ್ನ
ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೊಡನೆ ನಾನು ಕೂಡ ಅಸಂಖ್ಯ
ಯವರಿಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಕೋರಿ, ಅವರ
ಮುಂದುವರಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಹೊರೆಯ
ಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.”

೧೯೬೩ರ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಬಗೆಗೇನೇ
ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರ್ಲಾಟ್ ಮೂರ್ ಎಂಬವರು
Applied Optics ಎಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ
ಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: “ಅಸಂಖ್ಯಾಯವರ
ಆದ್ವೈತ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಾರ್ಯ
ಕಲಾಪಗಳು ಸುಪ್ರಸಂಗತವಾಗಿ ಯೋಜಿತವಾಗಿ

ಗಿದ್ದುವು. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ
ಆಡುತ್ತಿರುವುದು ಉಳಿಯುವಂತದದ್ದಾಗಿದೆ.”

ಅಸುಂಡಿಯವರು ತಮ್ಮ ವಿವಿಂಟ್. ಡಿ.
ಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋದುದರಿಂದ, ಅನಂತರ
ಅವರು ಅನೇಕ ಸಲ ವಿವೇಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ
ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ರಿಟಿರ್ಮೆಂಟ್ ಕ್ಷಾಂತಿ
ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ರಿಟಿರ್ಮೆಂಟ್ ಕ್ಷಾಂತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ
ಮಾತ್ರ ಅಮೇರಿಕದ ಮೂಲಾಂತರಣಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
ಮಾತ್ರ ಅಥವಾ ಚಕ್ರಾಂತಿ, ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್. ಈ
ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂದರ್ಶಕ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಭೇಟಿ
ಯಿತ್ತರು. ಆಗ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ಮತ್ತೂ ಮ್ಯಾಕ್
ವಿಲ್ಡೆವಿಡ್ಯಾಲಿಯಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು.

ಮುಂದೆ ರಿಟಿರ್ಮೆಂಟ್ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ
ಸ್ಯಾನಿಟಲ್ ಐಲಂಡ್, ಫ್ಲೊರಿಡಾ, ಎಂಬಲ್ಲಿ
ನಡೆದ ಪರಮಾಣು ಮತ್ತು ಅಣು ಕ್ಷಾಂತಿಮ್
ಪಾದದ ಬಗೆಗಿನ ಚರ್ಚಾಕೂಟಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ

ಅಮಂತ್ರಿತರೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಚರ್ಚಾ
ಕೂಟವನ್ನು ನೋಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ವಿಜೇತ
ಅಣು-ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮಂತ್ರಿಕೆನ್ ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥ
ಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಸುಂಡಿ
ಯವರು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್, ಲಂಡನ್, ಮತ್ತು
ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಶಹರಗಳ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ
ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಪುನಃ ರಿಟಿರ್ಮೆಂಟ್ ಅಮೇರಿಕದ
ಸ್ಯಾನಿಟಲ್ ಐಲಂಡ್ ಆಫ್ ಸ್ಪ್ಯಾಂಡರ್ಡ್‌ನ
ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರ್ಲಟ್ ಮೂರ್ ಅವರನ್ನು
ಅಭಿನಂದಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾದ ಮಾರಿಂಗ್‌ಸ್‌ನ
ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹಾ. ಅಸುಂಡಿಯವರು ವಿಶಿಷ್ಟ
ಅಮಂತ್ರಿತರೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ
ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಬೆಲ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು,
ಸ್ಯಾಂಟಾ ಬಾರ್ಬರಾ, ಸ್ಪ್ಯಾಂಡರ್‌ಫೋರ್ಡ್
ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ
ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು
ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು.

ಮುಂದಿನ
ಮಿಲೋರಿ

ಶಿಶುಗಣಪತಿ

“ನಮಗೆ ಓಟು ಬರದಿದ್ದು ನಯ್ಯಾ? ಹಿಂದುಳಿದ
ಮರಾಠ್ ರಿಂದ ನಾವೇ ಗೆಲುತ್ತೇವೆ.”

ಅಸುಂಡಿಯವರು ವಿಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ಯೂರೋಪ್
ನೆಂಬೀ ಇರಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ
ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿ
ರಲಿ, ಒಳ್ಳೇ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಾತ್ರ
ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ,
ಪರದೇಶಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದರೆ ಒಂದು ತರಹದ
ಭಯ, ಅವರ ಬಗೆಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ;
ನಮ್ಮ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಅವರ
ಸಾಧನೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದವು ಎಂದು
ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ
ಅಸುಂಡಿಯರ ವಿಷಯ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು
ಸರಿಯಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ವಿದೇಶೀ
ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೊಡನೆ ಸರಿಸಮಾನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ
ಒಳ್ಳೇ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿ
ದರು. ಈ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ
ಸ್ವಂತ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದುದಾ
ಗಿತ್ತು. ಅಸುಂಡಿಯವರು ಎಂದೂ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟ
ಅಭಿಗಮನೆ ಕೈಬಿಡಿದ್ದುಮಾತ್ರ. ಗೌರವ, ಸತ್ಕಾರ
ರಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕುಕೊಂಡುಕೊಂಡು: ಅವರೇ ಅವ

ಅವರನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದಂತಹವಾಗಿದ್ದವು.

ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾನದಲ್ಲಿ ಅಸಂಧಿಯವರು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ದಾಗಿ ನೂರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಸಂಶೋಧಕರು ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಿಯೆರ್ಚೊಡಿ. ಪದವಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಅಸಂಭವವಾಗಿ. ಪಿಯೆರ್ಚೊಡಿ. ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ, ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಮೌಖಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಸಂಧಿಯವರು ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾನದ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ವಿದ್ವತ್ತೂರಿತ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಕ್ವಾಂಟಮ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ಸ್ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಫಿಸಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರ್ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮುನ: ೧೯೩೯ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರಿಸಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸಾಯೆನ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕೆ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರ್ ಎಂದು ಸಮಸ್ಥಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ರೋಹಿತಶಾಸ್ತ್ರ (Isotopes and Spectroscopy) ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅಸಂಧಿಯವರ ಯಾವುದೇ ಭಾಷಣ, ವಿಷಯದ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಆಳ ಅಭ್ಯಾಸ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ವಜ್ಞಾಗಿ, ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಆದರಿಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯಿಂಬಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆ ಉತ್ಸಾಹ ದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಉತ್ಸಾಹ,

ಚಿಕ್ಕ ಮಯಸ್ಸಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಇರಲಾರದು.

ಅಸಂಧಿಯವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು (ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ೧೦೦ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿವೆ) ಮೆಚ್ಚಿ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಪದವಿಗಳನ್ನು, ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಆದಿರು.

ಅದುವರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಫೆಲೊ, ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸಪರಿಸಿಂಟ್ ಆಫ್ ಸಾಯೆನ್ಸ್,

ಫೆಲೊ, ಫಿಸಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ.

ಫೆಲೊ, ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಸಾಯೆನ್ಸ್ ಎಕ್ಸಪರಿಸಿಂಟ್.

ಸದಸ್ಯ, ಅಮೆರಿಕನ್ ಫಿಸಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ.

ಸದಸ್ಯ, ಆಸ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಇಂಡಿಯನ್ ಫಿಸಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿ.

ಅಸಂಧಿಯವರ ಜೀವನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ-ವಿಶೇಷತಃ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದುದು. ಅವರ ವಿಷಯನಿಷ್ಠೆ, ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮ, ಮಾನವೀಯತೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಮತೆ ಇವೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಆದರ್ಶ ಸಂಶೋಧನಕಾರರನ್ನಾಗಿ, ನಿಜವಾದ ಗುರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲೆಯೇ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ, (ಅವರು ಸುಮಾರು ೩೫-೩೬ ವರ್ಷದವರಿರುವಾಗ) ಮಗ ಇನ್ನೂ ಕೇವಲ ೧೧ ವರ್ಷದ ಮಗುವಿದ್ದರೂ ಮನಃ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟು ಮಹಾನ್ ಭಾವರು ಅಸಂಧಿಯವರು. ಅವರ ಜೀವನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲವಿಟ್ಟುಕೊಂಡವರಿಗೇ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸೆಲೆ.

★

ಒಂದು ವೇಳೆ ಭಗೀರಥ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮುರ್ಚಿಗಳ ನೇಲಿನ ಸಾಪವನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ -

ಭೂಬಡತನಕ್ಕೆ ಗೇಣಿದಾರರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ

ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಮುಂಬೊಣೆಯಲ್ಲಿವೆ ಕರ್ನಾಟಕ. ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಘೆವರಿ, ೧೯೮೨ರ ವರೆಗೆ ೮,೦೯.೦೭೨ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಪರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ೨,೭೯,೨೨೨ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ೨೨,೧೭೨ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದ ಭೂ ರಹಿತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ೨೭,೦೭೨ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ.

- ಭೂ ಬಡತನದ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದ ಗೇಣಿದಾರರು ಭೂಮಿಗಾಗಿ ನೀಡ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಈ ಹಣವು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಿದ್ದರೆ ಮೊದಲ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನೂ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ೨೦ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೫|| ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ರೈತರು ಈ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಲು ಯೋಜನೆ ಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಣ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತವೆ.
- ಸಾಲದ ನೆರವು ಪಡೆಯಬಯಸುವ ರೈತನು ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಯು ನೀಡಿದ ಜಮೀನು ಮಂಜುರಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಅರ್ಜಿ ಜೊತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.
- ಪಡೆಯುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನೇ ಆಧಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೈತನು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಲ ವನ್ನು ಆದೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಅಯಾ ತಾಲೂಕಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಕಟಣೆ: "ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆ"

ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿ ಶಾಲಲೆ

ಎಸ್. ಕೆ. ಜೋಶಿ

ಯುಗ್ಗೊದವು ಉಂಟಾದಂತೆ 'ಸೌಲಂ
ವಿಲ್ಪಿದಂ ಜೀವನಮ್.' ನೀರು ಜೀವನದ ಅಭಿ
ಜಾರಿ ಹಾಗೂ ಅನಿಭಾಜ್ಯ ಅಧಾರ. ನಾವು
ಕಾಣುವ ಈ ಜಗತ್ತೂ ಈ ಜೀವಿಜಿವಿಗಳು
ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಗ್ನಿತ್ವದಲ್ಲೆಯೇ ಇದ್ದುತಿರಲಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ಸಕಾರಣೀಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.
ನೀರು ಜೀವನದ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿರುವದ
ರಿಂದ ಅದರ ಉಗಮ ಗಮನ ಹಾಗೂ
ಸಮಾಗಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವನ ಬುದ್ಧಿಕ
ಸಂವೇದನೆಯು ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ, ಭೂಮಿಪ್ಪಾ
ನದ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಯಂಗ - ಯಂಗಾಂತರ
ಗಳಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ.

ಮಾನವನ ಆಸಾಗರಿಕ ಜೀವನದಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃ
ತಿಕ ಜೀವನದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರಿತಪ್ಪಿನವರ
ಗಾದ ಅಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆತನು ನೀರಿನ ಸಂಗಾರ
ಗಳನ್ನು, ಜುಳು ಜುಳು ಹರಿಯುವ ಮಂದ
ಸಲಿಲ ಸರಗಳನ್ನು ನೀಳ್ಳಿಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ
ಪ್ರಶಾಂತ ನದೀ ತೀರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮನಃಪೂರ್ವಕ
ಆಯ್ದುಕೊಂಡ. ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ದಡದಲ್ಲಿ
ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಹೊರೈಸುವ ನಿರ್ಗಮದ
ಕೊಡುಗೆಯ ಲಾಭವನ್ನೂ ಪಡೆದ. ಅದಾಗಿ
ನದೀ ತೀರಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತೊಟ್ಟಿಲಗಳಾ
ದವು. ಇದು ಮಾನವನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಜೀವ
ನೋದ್ವಾರ್ತಿಯ ಸ್ಥೂಲ ಹಿನ್ನೆಲೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆ
ಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಲಿಲಧಾರೆಗಳು ಉಗಮಿಸಿ
ಸಾಗುವುದಾದ ಸಾಗರದ ತೋಳ್ತೀರದಲ್ಲಿ
ಲೀನವಾಗುವ ಐತಿಹ್ಯವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭೂಪು

ಷ್ಠದಮೇಲೆ ನಿಂತ ಉತ್ಕೃಂಠ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳ
ಆಭಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಭಾರತದ ಮಟ್ಟಿಗೆ,
ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ವೇದಕಾಲ
ದಿಂದಲೂ ನಡೆದ ಬಂದಿದೆ. ಕದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ, ಸಂಹಿತೆಗಳು, ಅರಣ್ಯಕೋಪನಿಷತ್,
ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ, ಐತ್ಯಾದಿ ನಿರಾಕೃತಿ, ರಾಮಾಯಣ
ಹಾಗೂ ಮಹಾಭಾರತಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು
ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಗಂಗಾ ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತೀ ಚ
ಯಮುನಾ ಗೋದಾವರೀ ನರ್ಮದಾ
ಕೃಷ್ಣಾ ಭೀಮಾರಥೀ ಚ ಫಲ್ಗು
ಸರಯೂ ಶ್ರೀಗಂಧಕೀ ಗೋಮತಿ,
ಕಾವೇರಿ ಕಪಿಲಾ ಪ್ರಯಾಗವನಿತಾ
ನೇತ್ರಾವತೀತ್ಯಾದಯೋ ನದ್ಯಃ
ಶ್ರೀಹವ ಪುಕುಪುಕು ಕುರ್ಮತು
ಸೋ ಮಂಗಲಮ್

ಹಾಗೂ ಪರ್ವತಗಳ ಬಗ್ಗೆ!

ಶ್ರೀಮೇರುರ್ಹಿಮವಾಶ್ಚ ಮಂದರಗಿರಿಃ
ಕೈಲಾಸ ಶೈಲಸ್ತಥಾ
ಮಾರ್ಹೇಂದ್ರೋ ಮಲಯಶ್ಚ ವಿಂಧ್ಯ
ನಿಷಧೇ
ಗಿರೀಮಹಾರಾಶ್ರಮತಃ
ಸಹ್ಯಾದ್ರಿರರ್ಪಗಂಧ ಮಾಧನಗಿರಿ
ಮೈಸಾಕ ಗೋಮಾಂತಕಃ

ಮೇ 'ಕಸ್ತೂರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಬಂದ "ಸರಸ್ವತಿ ಗುಪ್ತಗಾವಿನ" ತುಂಬ ರೋಚಕ ಲೇಖನ. ಆದರೆ ಜೂನ್ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬರೆದಿರುವ ಓದುಗ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಜೋಶಿಯವರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾದ ಶ್ಲೋಕವು ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ "ಗಂಗಾ-ಸಿಂಧು-ಸರಸ್ವತಿ... ಕೃಷ್ಣಾ ಭೀಮರಥಿ- (ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ನದಿಗಳು) ಕುರ್ವಂತುನೋ ಮಂಗಲಂ" ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವು ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿರಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಋಗ್ವೇದವು ರಚನೆಯಾದದ್ದು ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತಿ ಶತದ್ರು ಗಂಗಾ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ತೀರದಲ್ಲಿ ಋಗ್ವೇದದ ಋಷಿ ಕವಿ ಆಗಿರಬಹುದು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಶ್ಲೋಕವು ಉಪಾಪಿಯ ಅಷ್ಟಮರಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಶ್ರೀ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರರೆಂಬ ಯತಿಗಳು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಂದು ಮಂಗಲಾಷ್ಟಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾಧ್ವರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉಪನಯನ ವಿವಾಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಇದನ್ನು ಪಠಿಸುವ ರೂಢಿಯಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರರಾತತ್ವ ವಿಭಾಗದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಜೋಶಿಯವರು ಇದನ್ನು ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೋ ತಿಳಿಯದು. ಏನಿದ್ದರೂ ಇದು ಋಗ್ವೇದದ ಋಚಿಯಲ್ಲ, ಮಂಗಲಾಷ್ಟಕದ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕ.

ಕುಬ್ಜಳ್ಳಿ

ಪ್ರಹ್ಲಾದ ರಂ. ಸಂಧಿ

ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೆ ಭೂಧರಾಶ್ವ ಸತತ ಕುರ್ವಂತುನೋ ಮಂಗಲಮ್ ಎಂತಾಗಿ ನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಉಗಮ ತಾಣಗಳಾದ ಪರ್ವತ ಶೃಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಲಿಖ

ಧಾರೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರ್ವತಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿತ್ರಣ. ಅಂಥ ಕೆಲ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಜೋಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನದಿ ಶಾಲ್ಮಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾ.

ಶಾಲ್ಮಲಾ ನದಿಯು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿತವೂ ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಪರಿಚಿತವೂ ಎಂದಾಗ್ಗೆ, ಈ ಮಿಶ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಶ್ವರ್ಯ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರವಾದ ಧಾರವಾಡದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಸರಿನ ಸಸ್ಯ ಶಾಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಲ್ಮಲೆಯು ಉಗಮಿಸಿದ ವಿಚಾರವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯ ಈ ನದಿಯು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನದಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಸಾಂತ್ವನ ನೀಡಬಲ್ಲದು.

ವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ !

ಈ ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಉಗಮ ಗಮನ ಹಾಗೂ ಸಮಾಗಮಗಳು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ವೇದ ಕಾಲಿನ ಸರಸ್ವತೀ ನದಿಯಂತೆ ಗುಪ್ತವಾದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿದ್ದು ಶಾಲ್ಮಲೆಯು ಭೌಗೋಲಿಕ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಗುಪ್ತಗಾವಿನ ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣಗಳ ಸಮತೋಲವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಜೀವನದ ವೈಶೇಷಿಕತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ 'ಶಾಲ್ಮಲಾ' ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ಸಂದರ್ಭ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕ.

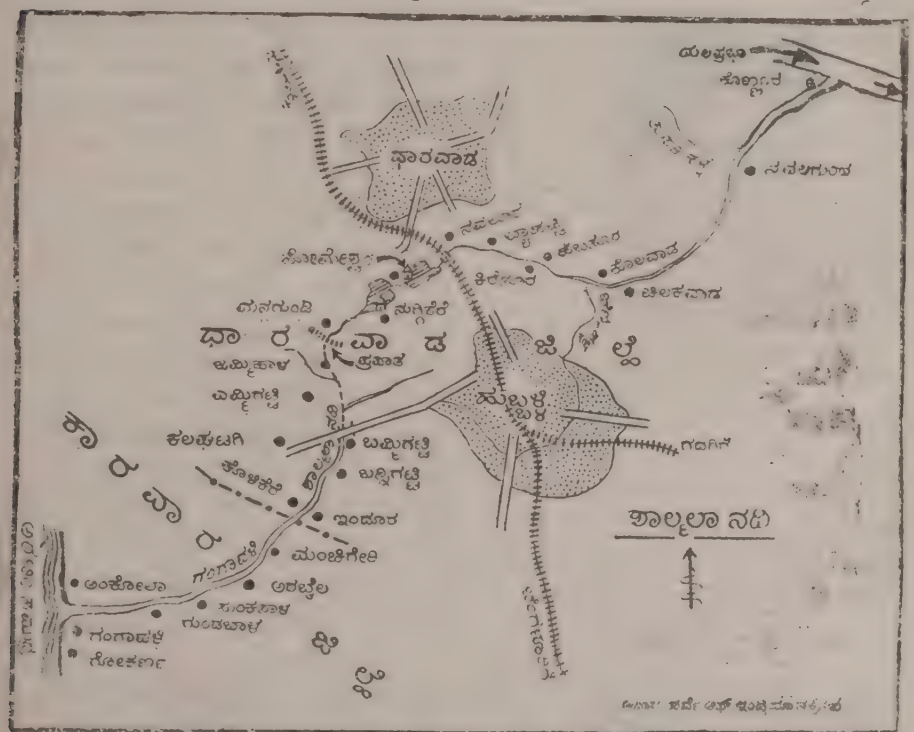
ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ 'ಶಾಲ್ಮಲ' ಎಂದರೆ ಬೂರಲ ಹತ್ತಿಯ ಗಡ ಅಥವಾ ಪುಟ್ಟವು ಎಳು ಮಹಾನ್ ವಿಭಾಗಗಳ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ, ಅಥವಾ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿಯ ನದಿ ಮಂತಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ವಾಯು ಪುರಾಣ ಭಾಗ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣ ಸಾಲ್ಮರಲ್ಲಿ 'ಶಾಲ್ಮಲ' ದ್ವೀಪವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ "ಎಳು ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಬಂದಾಗಿದ್ದು ಕಬ್ಬಿಣ, ಅಕ್ಕಿ ಮಂತಾದ ಎಳು ಧಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂಥ ಸಪ್ತಗಿರಿಗಳಿಂದ ಹವ್ಯಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೆಂಪುಕುಸುಮ

ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಸಪ್ತ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪು
ಗೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕಪಿಲ, ಅರುಣ, ಪೀತ
ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣಗಳ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
'ಶಾಲ್ಮಲ' ಎಂಬ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ಶಾಂತಿ
ಕೊಡುವ ಒಡವು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು
ಬೆಳೆದಿದೆ." ಆದಾಗ ಈ ತರಹದ ಪೌರಾಣಿಕ
ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಪಠ್ಯವು ತನ್ನ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ
ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನದಿಯ ಪ್ರದೇಶದ
ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು
ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡುವಾ.

ಪಶ್ಚಿಮನಾಹಿನಿ ಗುಪ್ತ ಶಾಲ್ಮಲೆ!

ಇನ್ನು ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಪ್ರವಹನದ ಬಗ್ಗೆ
ಅಭ್ಯಸಿಸಿದಾಗ ಪರಂಪರೆಯು ಹೇಳುವಂತೆ
ಮಲಯ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪೂರ್ವದ ಅಂಚು ಹಾಗೂ
ಅದರಾಚೆ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬಿದ ಬಯಲು ನದಿ

ಯ ಸಂಗಮದ ಸ್ಥಾನವಾದ ಧಾರವಾಡ ನಗರದ
ದಕ್ಷಿಣದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದ
ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಿರುವ ೧೦-೧೨ ಮೇಯ
ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತ
ವಾದ ಸೋಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೂ
ಗಡೆ ಇರುವ ಪವಿತ್ರ ಪುಷ್ಕರಣಿಯಲ್ಲಿ ಈ
ನದಿಯು ಉಗಮಗೊಂಡಿದೆ. (ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ
೧೫°-೨೫'-೦" "ಹಾಗೂ ಮೂರ್ಧ ರೇಖಾಂಶ
೭೫°-೦'-೪") ಈ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನವು ವಾಯು
ಪುರಾಣವು ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿರುವಂತೆ, ಧಾರವಾಡದ ಪರಿಸರ
ದಲ್ಲಿರುವ ಸಪ್ತಗಿರಿಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು
ಹಸುರಾದ ಈ ಕೊಳ್ಳದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ
ಶಾಲ್ಮಲ ಮರಗಳು ಅಂದರೆ ಬೂರಲ ಹತ್ತಿಯ
ಮರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಈಗಲೂ ಕಾಣಿಸಿಗೊಂಡಿ
ರುವ ಈ ನದಿಗೆ 'ಶಾಲ್ಮಲಾ' ಎಂದು ಸೂಚ್ಯಂಕ

ವಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕರಣ ಮಾಡಿರಲು ಸಾಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಾರ್ಥವು ಮೇಳುವಂತೆ ಹಾತಾಳಿದಲ್ಲಿಯೂ ನದಿ. ಈ ನದಿಯು ಕೂಡ ಅತಿ ಕೆಳಗಡೆ ಹಾತಾಳಿದಂತಿರುವ ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಿ ಹಾತಾಳಿದಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ಫ್ಲೂಡ್ ದಲ್ಲಿ) ಗುಪ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ 'ಶಾಲ್ಮಲಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಧಾರವಾಡ ಪರಿಸರವು ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಬಯಲು ನಾಡಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಮೈ ಬಣ್ಣವು ಪಾಯು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಬಿಳಿ ಕೆಂಪು ಹಳದಿ ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ಛಾಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವಿಧ

ವಾಗಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದ (ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಜನರು ಹೆಸುವಂತನ ಅರಾಧಕರು) ಇಂಥ ಜನರು ಜೀವಿ ಸುವ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವಾಗಿ ರಲೂ ಸಾಕು. ಅದಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಹತ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಗಳು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಬಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಹಳ ಸಮೀಪ ವಾಗಿದ್ದು 'ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪ' ಅಥವಾ 'ಶಾಲ್ಮಲಿ ತೀರ'ವೆಂದರೆ ಧಾರವಾಡದ ಪರಿಸರವೇ ಆಗಿರ ಬಹುದು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಭಾಗ್ಯಲಿಖವಾಗಿ ಶಾಲ್ಮಲಿಯ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಸೋಮೇಶ್ವರ ದಲ್ಲಿ ಉಗಮಿಸಿದ ಈ ನದಿಯು ಅದರ ಸಮೀ ಪದಲ್ಲಿ ನೈಋತ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗಿರುವ ನುಗ್ಗಿಕೆರೆ ಹೆಸು ಮಂತನ ಪಾದ ಸ್ತುತಿಗಾಗಿ ಅಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿ ಮುಖವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತ ಮನಗಂಡಿ ಹತ್ತಿರ ಅಂದರೆ ಉಗಮದಿಂದ ಸು ಮಾರು ಹದಿನೈದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫ ಮೀಟರ್ ಕಡಿದಾದ ಪ್ರಪಾತದಲ್ಲಿ ಧುಮಿಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗುಪ್ತಕಾದಲೋ ಏನೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುವದು. ಈ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವೆಡೆ ಕಾಣುತ್ತ ಬಳ್ಳಿಗಟ್ಟಿ ಬಸುವನಕೊಪ್ಪ ಜಮೀನುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಂಡೂ ಕಾಣದಂತೆ ಪ್ರವಹಿಸಿ ಬೇಡತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅನಂತರ ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ೧೫°-೧೯'-೧೪" ಗಳಿಂದ ೧೫°-೧೯'-೮" ಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬೇಡತಿಹಳ್ಳ ಹಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾಮಧಾರಿಯಾಗಿ, ಅಮೇಲೆ ಎಮ್ಮಿಗಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಬಮ್ಮಿಗಟ್ಟಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಕಲಫಟಗಿ ಬಮ್ಮಿಗಟ್ಟಿ ಕೋಳಿಕೆರೆ ಹಾಗೂ ಇಂದೂ ರುಗಳಪರೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಶಾಲ್ಮಲಾ ನದಿ ಎಂದು ಪುನಃನಾಮ ಹೂದಿ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸೇರುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೆಸರು ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಹಚ್ಚಿಹಸುರಿನ ತಾಣ ಗಳಾದ ಕಡಿದಾದ ಕೊಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಮಂಚಿಕೇರಿ ಅರಬೈಲ ಸುಂಕಸಾಳ ಹಬ್ಬಲ ಗುಂಡಪಾಳಗಲ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಗಂಗಾ ವಳಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆದು ಅಕೋಲಾ, ಹಾಗೂ ಗೋಕರ್ಣಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಗಾ

ನನ ತಾರುಣ್ಯ ಪಡೆಯಿರಿ

ಮೆಚ್ಚುಬಂದ ತಾರುಣ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ, ನಿರಾತ್ಮವ, ತುಲಕಿ, ಮಲಬದ್ಧತೆ ಎಲ್ಲ ಕರಣ ಗುಪ್ತ ರೋಗ ಮತ್ಸು ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಪಾತ್ರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗಾಗಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿರಿ ಅಥವಾ ೫೦ ಪೈಸೆ ಸ್ಪಾಂಪಿಟ್ಟು ಬರೆಯಿರಿ.

ಡಾ|| ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಾಣ ಥಗೆ

೪೬-೪

(Govt Regd)

ಕಾಯಕಲ್ಪ, ಡಿಸೈನ್ಸರಿ, ವಾಜಿಬಾನಸೇಟಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ - ೨೮.

ವಳಿ ಎಂಬ ಕರಾವಳಿ ಊರ ಹತ್ತಿರ ಅರಬೀ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾಳೆ. ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಸಮುದ್ರ ಸೇರುವ ಮುಖದ ವರೆಗೂ ಅವಳಿಗೆ ಹತ್ತಿಪುದಾಟಿ. ಹತ್ತಿಪುದಾಟಿಗಳು ಪವಿತ್ರ ನದಿಗಳೆಂಬ ವರಂಪರೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಅರಿಯಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗಿನ ಉದ್ದಳತೆ ೧೪೫ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳು. ಮೊದಲ ೧೫ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಎರಡನೆಯ ೨೫ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಮೂರನೆಯ ೧೦೫ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಹರಿದಿವೆ. ಅಂದರೆ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ 'ಶಾಲ್ಮಲಾ' ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇಡತಿ + ಶಾಲ್ಮಲಾ ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾವಳಿ ಎಂದು ಶಾಲ್ಮಲೆಯು ಹರಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಸರಸ್ವತಿ ನದಿಯಂತೆ, ಇವಳು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಕೆಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಮರೆದಿದ್ದಾಳೆ.

ಈ ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಸುರೋರ್ಥ ಪ್ರವಹನವನ್ನು ಭೂಗೋಲ ಹಾಗೂ ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಚಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದಾಗ ೧೫ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುಂದಿನ ೨೫ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ವರೆಗೆ ಚಾಚಿದ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಸ್ತರಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊರುವವರಿಂದ ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಪ್ರವೇಶದ ಕೊಳ್ಳುದುವುಳ್ಳ ಈ ನದಿಯು ಪೂರ್ಣವ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾಗಲಾಯಿತು. ಇದೊಂದು ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ವಾಹಿನಿಯ ವೃತ್ತಾಂತ ಇದಾದರೆ ಅವಳ ಪೂರ್ವವಾಹಿನಿಯ ಇತಿವಾಸ ಮತ್ತೊಂದಿವೆ.

ಪೂರ್ವವಾಹಿನಿ :

ಇನ್ನು ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಉಗಮಸ್ಥಾನವಾದ ಸೋದಂಶ್ವರ ಪರಿಸರವು ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ

ಶೀತವು ನಿಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ದಿನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡದಿರಲಿ

ಶೀತವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದು ಸೋರುವ. ಕಟ್ಟಿದ ಮೂಗು, ಭಾರವಾದ ತಲೆ, ಕೆರೆವ ಗಂಟಲು, ಕಫವುಳ್ಳ ಎದೆ — ಇವುಗಳಿಂದ ಉಪರಮಾನ ಪಡೆಯಲು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕವಾದ, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ದಿನ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಬಹುದು.

ಶೀತವನ್ನು ಶೀತದ ಔಷಧಿಯಿಂದ ದೂರಗೊಳಿಸಿರಿ

ಇತರ ಕಾಯಿಲೆಯಂತೆ ಶೀತವನ್ನು ಉಪಚರಿಸಬೇಡಿರಿ. ಬಾಧೆಯುಂಟಾದ ಭಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಶೀತವಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಕೋಲ್ಡರಿನ್ ಶೀತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ

ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಡುಗಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕೋಲ್ಡರಿನ್ ಉಪರಮಾನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳು ಶೀತಬಾಧೆಗೋಗಾದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಟಮಿನ್ ಸಿ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೋಗ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಶೀತಬಾಧೆಯುಂಟಾದಾಗ ಶೀತವಧಿಯೇ ಯೋಗ್ಯ.

ಕೋಲ್ಡರಿನ್

ಶೀತಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಔಷಧಿ.

ಪುಷ್ಕರಣಿಯು ಪಶ್ಚಿಮವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾದಂತೆ, ಅದೇ ಸ್ಥಳವು ಪೂರ್ವವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಮೂಲದಿಂದ ಎರಡು ವಿರುದ್ಧ ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿರಳ. ಭೌಗೋಳಿಕ ಏರಿಳಿತಗಳು ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಈ ದ್ವಿಮುಖಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವವಾಹಿನಿಗಳು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥವು. ಸೋಮೇಶ್ವರದ ಪೂರ್ವ ಮೂಲೆಯ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಉಗಮಿಸಿ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಜುಳುಜುಳಿಸಿ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬರುವ ರೈಲುದಾರಿಯನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿರುವ ದೊಳೆದಲ್ಲಿ ಹಾದು ನವಲೂರಿನ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ದೊಳೆದಡ್ಡೆವೆಂದು ನಾಮ ಧರಿಸಿ ಬ್ಯಾಬಬ್ಬಿಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಹಬ್ಬಸೂರು

ಹಾಗೂ ಕಿರಿಸೂರುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಬೆಳ್ಳೆಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಸಂಗಮಿಸಿ ಕೋಲವಾಡ, ಕರ್ಲವಾಡ, ಕೆಲಕವಾಡ ಅರೆಕುರವತ್ತಿ ಯಮನೂರು ಪಡೇಸೂರುಗಳ ಮೂಲಕ ನವಲಗುಂದದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ತುಪರದಳ್ಳಕ್ಕೆ ಕೂಡಿ ಗುಡಿಸಾಗರ ನಾಗನೂರ ಅಮರಗೋಳ ಬ್ಯಾಬಬ್ಬಿ ಕುರ್ಲ ಕೇರಿ, ಸುರಕೋಡೆ ಮತ್ತು ಕೋಂಗವಾಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಯ್ದು ಕೊಣ್ಣೂರಿನ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭೆಗೆ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉದ್ದಳತೆಯು ೮೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದ್ದು ಬಿಯಲಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಪೂರ್ವವಾಹಿನಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುವಂಥ ಶಾಲ್ಮಲೆಯು ಇತಿಹಾಸ ನದಿಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿರಳ.

ಶಾಲ್ಮಲೆಯ ಚಾನಪದ ಕಥೆ:

ಧಾರವಾಡವು ಮಲೆನಾಡಿನ ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿಯ ಬೀದಾರರೂ, ಇಲ್ಲಿ ನದಿಗಳಲ್ಲದ ಕೊರಗು ಜನ ಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಪರಂಪರಾಗತ ಚಾನಪದ ಕಥೆಯೂ ಉಂಟು. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಪಡುವ ದಿಬ್ಬದ ಗೌಡನೊಬ್ಬನು ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತ. ಅವನಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆ, ಅವನ ಭಕ್ತಿಯ ಫಲವೆಂಬಂತೆ ಗಂಗೆಯು ಅವನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ದೊಳೆಯಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಹಾಗಾದ ಕನಸು. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಿರಿಮಗಳು ಬಲಿದಾನದ ಬೇಡಿಕೆ. ಪಿತ್ತವಾಡಲ್ಪ ಈ ಬಲಿದಾನಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದುದು ಅಂತೆಯೇ ಉಗಮಳಾದ ಗಂಗಾರೂಪಿನಿಯಾದ ಶಾಲ್ಮಲೆಯು ಉಗಮಿಸಿದ ಕೆಲ ಅಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ಕತೆಗೂ ಶಾಲ್ಮಲೆಯು ಪ್ರವಾಹ ಗುಪ್ತಳಾದುದು. ಬೇವನಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಾಮೀಪ್ಯ !!

ಅದಾಗಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ಪೃಷ್ಠದ ಮೇಲೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಾಗೂ ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಶಾಲ್ಮಲೆಯಂತೆ ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾಗಿಯೂ ದ್ವಿದಿಕಾವಾಹಿನಿಯಾಗಿಯೂ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳು ಅತಿ ವಿರಳ.

ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಉತ್ತರ

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗಾಡಗೋಳಿ ವಿರಚಿತ ಚುಂಬಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧತಿ

ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಸಂಗ್ರಾಹ್ಯ.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ರೂ. ೧೫
(ಅಂಚೆ ಪೆಟ್ಟಿ ರೂ. ೪ ಪ್ರತ್ಯೇಕ)

ಪ್ರತಿಗಳಿಗಾಗಿ:
ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಗ್ರಂಥಪ್ರಕಾಶನ
 ರಜಪೂತಗಲ್ಲಿ, ಧಾರವಾಡ-೫೮೦ ೦೦೧

ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ:

ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನು?

ಎಚ್. ಎಸ್. ಅಚ್ಯುತ

ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿವೇಕ ಪಾತ್ರ ಅನಿವಾರ್ಯ (ಏಪ್ರಿಲ್ ೮೨) 'ವಿಚಾರಿ'ಯವರ ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಚೋದಕ ಲೇಖನ ಕನ್ನಡಿಗರ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿದೆ.

ಮೊದಲು ವಿಚಾರಿಯವರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಂತರ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 'ಹೆದ್ದೋಗ ಕವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜನ ಬಂದೆಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಟ್ನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ಅಂದರೆ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಜನ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲು ಅವರಿಗೇನು ಕಲೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉಳಿದಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಕೆಲಸ. ಮಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರವಂತೂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಮರಾಠಿಗರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ವಿಚಾರದಿಂದ ಗಡಿವಿವಾದವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಬೆಳಗಾವಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜರುಗಳು ಆಳಿದರು. ಅದು ನಮ್ಮ ನೆಲ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳು ಬಂದಿವೆ). ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ನೆಲವನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ

ಅದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ಲೇಸು. ಇದರಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪುಕ್ಕರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವರೂ ಕಿರುಕಳ ಶುರುಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾವು ಮಕ್ಕಳ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಅದರೆ ಮೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡಿಗರಿರುವ ನೆಲವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದು ಇಲ್ಲವೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ಖರ್ಚನ್ನು ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು. ಇದೇನು ಭಾರತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ವಿಭಜನೆಯಂತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಶಿವಸೇ ನೆಯವರು ನಮ್ಮವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ದೌರ್ಜನ್ಯ ವಿಭಜನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿಗಳು ಮೂರು ದುಡ್ಡಂತ ಕದಿಮೆ ಏನ್ನಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳ ನೀತಿ ಬಂದಾಗ ವೃಥಾ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಮರಾಠಿಗರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರ ನಾವು ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯದವರಿಗಿಂತ ದಡ್ಡರು ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದು ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಮಾತು ನಿಜ. ಐದನೇ ಮುಂತಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾರಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾವು ಹಿಂದೂಳೆ ದಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ನೋಬೆಲ್ ಬಹು ಮಾನ ಪಡೆದ ಭಾರತೀಯರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ? ಅಂದರೆ ಭಾರತೀಯರು ಅಮೇರಿಕದವರಿಗಿಂತ ವಜ್ಜೆ ಮಂದಿರವೇನು? ಕನ್ನಡಿಗರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೂಳೆದಿದ್ದೇವೆ.

ನೇರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆವೇಶವಿದ್ದ ಪ್ರವೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಇತ್ತು. ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಮತ್ತು ಕುಶಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊರಗಿನವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಇವರ ಈಗ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನ ನಮ್ಮವರು ಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ತಮ್ಮವರಿಗೇ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಡ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನೇ ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಎಡ ಪಕ್ಷಗಳು ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳ' ನೀತಿಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಇಲ್ಲವೆ ಮೇನ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ದರೂ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳ ನೀತಿ ತೆಗೆದರೆ "ಕಾರ್ಮಿಕ ರೆಲ್ಲ್ಯೂಷನ್. ಈ ಸಂಕುಚಿತ ಬುದ್ಧಿ ಬೇಡ" ಎಂದು ಅಪರ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಹಿಂದಿರುವ ಗುಟ್ಟು ಇಷ್ಟು: ಈ ನಾಯಕರುಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳ ತತ್ವವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರೆ ನಾಳೆ ಇವರಿಗೆ ಅರ್ಥ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಈ ನಾಯಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಕನ್ನಡೇ ತರರೇ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಎಡ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಿರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಿತಕ್ಕಿಂತ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕತ್ವ. ಅಂದರೆ ಬೇರೆ

ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು ಸರಿಯಿದ್ದಾರೆಂದಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರುಗಳು ಎಡ ಪಕ್ಷದವರಾಗುವುದರಿಂದ ನಮಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರು.

ಇನ್ನು ನಮಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾ, ಕನ್ನಡಿಗರು ವಿಶಾಲ ಹೃದಯರು ಎಂದು ನಮ್ಮ ದಡ್ಡ ಜನರನ್ನು ಉಬ್ಬಿಸಿ ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಕನ್ನಡೇ ತರರು ಮತ್ತು ನಿರಭಿಮಾನಿ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಮಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಎಸೆದು ಖಾಜೆ ನ್ಯಾಯಮಾಡುವಂತಹ ಅಥವಾ 'ವಿಶಾಲ ಹೃದಯ' ಎನ್ನುವ ಗೊಡ್ಡಪಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಡುವ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನೆ ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸುಮಾರು ೭೫ ಜನ ನೌಕರರನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಐದಾರು ಜನ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿತು. ಇವರಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಜಯ ದೊರೆತು ಎನ್ನುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಚಾರ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಈ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ (ಹದಿನಾರಾಣೆ ತಮಿಳರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ) ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ನಂತರ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಫೀಸಿನ ಎದುರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಯಿತು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನರ ದರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡದ ಭಾರತೀಯತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜನ ಅಂಟಿಕೊಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ನಾವೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ

ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯವು ದುರುಪಯೋಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ವಿಪರೀತ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೈ ಬೆರಳ ಮೇಲೆ ಣಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಬಿಡಿದಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೂಲೆಗೂಡುತ್ತಾ ಜಾತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಮತವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದವನಾಗಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯವನಾದರೆ ಸಾಕೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನಭಾವನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸೋಗಾಡಿತನ. ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲೇ ಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲೇ ಮಾತಾಡುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇಕೆಂತಲೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಬೆರೆಸುವುದು ಇದೇ ಮುಂತಾದವು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಗಳಿಂದ ಹೀಗೇ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ಪಡೆದಂತೆ ಆದುವುದು.

ಮದುವೆ ಕರೆಯೋಲೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಬಳಗದವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಕರೆಯೋಲೆ ಕೊಡುವುದು ಇಂತಹ ಹಲವು ನಿರರ್ಥಕಗಳು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟೆಟಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕಾನ್ಸ್ಟೆಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು

೧) ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಕೀಳರಿಮೆ.

೨) ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

೩) ಮಕ್ಕಳು ಬುದಿವಂತರಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರೋ

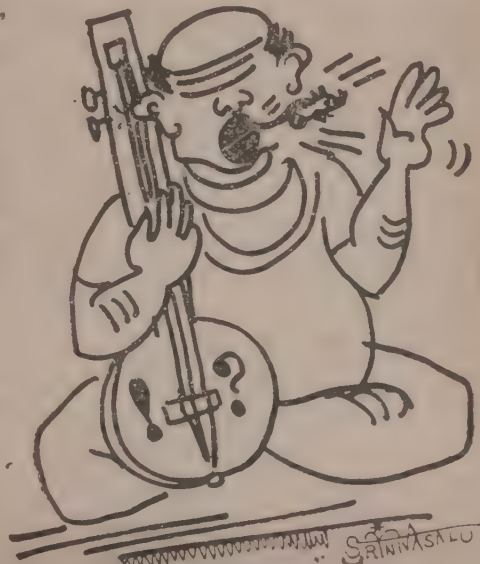
ಇಂಜಿನಿಯರೊ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆ.

೪) ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬಾ ಶಿಸ್ತಿನವರಾಗುತ್ತಾರೆ.

೫) ಸುಮಾರು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳು ಬಡ ಮಕ್ಕಳು. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿದರೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಕುಂದು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಕಿಡುಪ್ಪವೆ ಎನ್ನುವ ಒಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ.

೬) ಕೆಲ ಪ್ರವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯ.

ಎರಡನೇ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸೋಣ. ಭಾಷೆಯ ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾನ್ಸ್ಟೆಟಿ ಸೇರಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉಳಿದವಿಷಯಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾನ್ಸ್ಟೆಟಿ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬರೆದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಗಳಿ ಪಾಠ ಓದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವ ಮಗುವಿಗೆ

ಲೇಖಕರು ಈ ಲೇಖನದ ಮೂರನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಅವು ಒದಗರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ್ಥಕೃಷೆಗೊಡಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ತುಸು ವಿವರಣೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. “ಬೆಳಗಾವಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಸಮ್ಮ ರಾಜರುಗಳು ಆಳಿದರು, ಅದು ಸಮ್ಮ ನೆಲ ನಿಸ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳು ಬಂದಿವೆ.) ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ನೆಲವನ್ನು ನಾವು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅದಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಮುಂತಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ಸಮ್ಮ ರಾಜರು ಈ ಸಗರವನ್ನು ಆಳಿದ್ದರೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಕನ್ನಡ ನೆಲವೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಗರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಮುಂಚಿನಿಂದ ಅದೂ ಆಗಿನ ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಮರಾಠಿಗಳು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ; ನಂತರ ಹೊಟ್ಟಿ ಹೊರೆಯಲು ಕೊಂಕಣದಿಂದ ಜನ ಇಲ್ಲಿಯೇ ತಳವೂರಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಗರದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಆದರೆ ದಂಭ್ಯೆವದಿಂದ ಈ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರು ಚಲಾಯಿಸುವ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಮ. ಏ. ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. —ಸಂಪಾದಕ

ಕೇವಲ ಲಿಪಿ ಕಲಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕಲಿಯುವುದು ಸೂಚ್ಯ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು (ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ) ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿಯುವ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವುಗಳ ಬುದ್ಧಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು.

ಸಾಲ್ವನೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಶಿಸ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಶಿಸ್ತು ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ಬೂಟು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಮಣಿಗಾತ್ರದ ಪುಸ್ತಕ ಚೀಲವನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಹೋಲಿ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ತಾನೆ? ಮಕ್ಕಳು ಹೋಲಿ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಹವಾಸ ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ಅಥವಾ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಕಾರಣವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾ

ಗಿರುವುದು ಏನು?

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮತಗಳು ನಿಮಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಳುವ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕು.

ಕನ್ನಡೇತರ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಇದೇ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕಷ್ಟದ ಮೋರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ಸಂಘ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಮಹಿಮೆ ಮಹಾರಾಜ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡೇತರರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆ ಹಾಕಬಾರದು.

ಮುಂಬಯಿ ನಗರದ

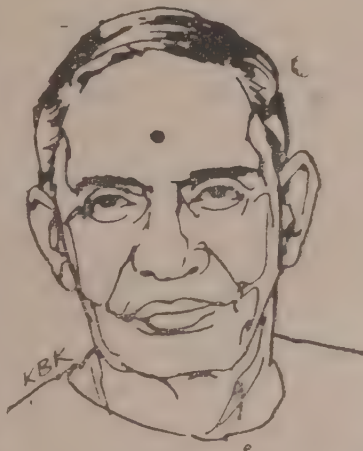
ಮೂರ್ತಿಮಂತ ಸಜ್ಜನ ಕನ್ನಡಿಗ

ಆರ್. ವಿ. ಮೂರ್ತಿ

ನಸಂತ ಕಲಕೋಟೆ

ನರಳತೆ, ಸೌಜನ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ವಿದ್ವತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳೂ ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದು ತುಂಬ ವಿರಳ. ಆದರೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಆರ್. ದೇವೇಶ್ ಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳನ್ನು, ಬೆಳೆಯತನದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿಕೊಂಡು ಅಜಾತಶತ್ರುವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪರಿಚಿತ.

ಐದಡಿಗಿಂತ ಒಂದೆರಡು ಇಂಚು ಎತ್ತರ, ಕಪ್ಪು ಅಲ್ಲ ಬಿಳಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂಥ ಮೈ ಬಣ್ಣ, ಶುಭ್ರ ಧೋತರ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಿಳಿ ನೆಹರೂ ಶರ್ಟ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂದಸ್ಥಿತ ಮುಖ, ಅವರ ಸರಳತೆ ಸೌಜನ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಸಂಕೇತ. ಮುಂಬಯಿಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್. ವಿ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಸಾಧನೆಗಿಂತ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿ, ಪರಿಶ್ರಮ ಹಿರಿದು.

೭೫ ವರುಷಗಳ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಮಿಶ್ರಭಾಷಿ, ಹಿಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂಗಿಯವವರೆಗೆ ಬಿಡುವವರಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ರಕ್ಷಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯವರ ಸಾಹಸ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮದ್ರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಪದವೀಧರರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಂ.ಎ. ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಜೀವನ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಒಂದು

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ, ನಂತರ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಹುಟ್ಟೂರಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕೆಲ ಸಮಯ

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಅವರ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದರ, ಗೌರವ ಅಭಿಮಾನ, ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಬಿ. ಕಾಂ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ತಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರು ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗ ತಾನೂ ಬಿ. ಕಾಂ. ಪಾಸು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರಂತೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರವೂ, ಮಂಜಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಓಡೆನ್‌ಹ್ಯಾಂ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಬಿ. ಕಾಂ. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಶರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದರು.

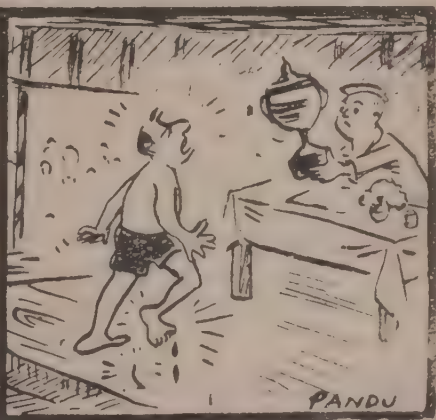
ಮೂರ್ತಿಯವರು ಪತ್ರಿಕಾ ಮಲಯ ಸೇರಿದುದೂ ಒಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕವೇ ಎನ್ನಬಹುದು. 'ಕಾಮರ್ಸ್' ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪತ್ರಿಕೆಯೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಉಪಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕುವ ಮೊದಲು ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂಪಾದಕರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನವರು. ತಮ್ಮ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿ, ವಿಚಾರ ಪೂರ್ಣ ಲೇಖನ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಕ್ರಮೇಣ ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ನಂತರ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. 'ಕಾಮರ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಗುರುತರ ಕಾರ್ಯಭಾರ ವಹಿಸಿದ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಮೊದಲಿಗರು. ಮುಂದೆ 'ಭಾರತ' ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿಯೂ ಕೆಲ ವರುಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಶಾಲಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ 'ಕಾಮರ್ಸ್ ಎಕನಾಮಿಸ್ಟ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ, ದ್ವಿತೀಯ 'ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಟಾಯಿಮ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಂಜಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹಲವು ವರುಷ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ವಿಕಾಸದ ಬಗೆಗೆ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಬರೆದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅನೇಕ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಲೇಖನಗಳು ಇಂದಿಗೂ

ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ. 'ಕಾಟನ್ ಆಂಡ್ ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್' ಈ ವಿಶೇಷ ದಾರ್ಶನಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ-ಅರಳಿ ಬೆಳೆಯ ಬಗೆಗೆ ಉದ್ದಿಮೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವಿಭಾಗದ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಮಂಜಿಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಪೆರ್ಸ್ ಗೆಲ್ಡ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಂತರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೇ, ಫಿನ್‌ಸಿಯಲ್ ಜರ್ನಲಿಸ್ಟ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆಫ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಅಫೇರ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಹ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಮಂಜಿಯು ಕನ್ನಡ ಸಂಘದೊಂದಿಗೆ ಘನಿಷ್ಠ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ ಮೂರ್ತಿಯವರು, ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಮಾತುಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆ ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಂಜಿಯಿಯ ಖ್ಯಾತ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದ, ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಇತರರ ನೆರವಿನಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. "ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ. ಅಂತೆಯೇ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ನಾವೇ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸುವೆ" ಎಂದು ವಿನೋದವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಅವರು. ಮಾತುಂಗದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಕ್ಕಳೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ, ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕನ್ನಡ ಎಜುಕೇಶನ್ ಸೊಸಾಯಿಟಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ಇಂದು ವಡಾಳಾದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಟ್ಟಡ ಹೊಂದಿದೆ. ಪೂರ್ವ-ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಹಾಗೂ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ವಿದ್ಯಾ

ಧಿಗಗಳು ಕನ್ನಡ, ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬಯಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪದವಿ ಕೊರೆತು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಜಕ್ಕಾಣಾರ್ನರ ಶಿಲ್ಪ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಗೋಪುರ ಹಾಗೂ ಹೊರ ಭಾಗಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ಮಾತುಂಗಾ-ವಡಾಳಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಮುಂಬಯಿ ಮಹಾನಗರದ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಇಂದು ಅದರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಷ್ಟಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯ ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರುಷಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ತುಂಬ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಪರಿಶ್ರಮ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹುದು. ಮುಂಬಯಿ ಮಹಾನಗರವು ಕಾಸ್ಮಾಪಾಲಿಟನ್ ಕೇಂದ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಗುಜರಾತಿ-ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ, ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚು. ಇಂಥ

ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಇಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಅಭಿನಂದನೀಯ. ಇಲ್ಲಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಮಾಡಿದುದು ಮೂರ್ತಿಯವರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಯಿನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸೌಧ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಸೊಸಾಯಿಟಿಯ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಲೆ-ವಿಜ್ಞಾನ-ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದ ಮೂರ್ತಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ಕಲಿಸಲು ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದು. ಅದರ ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಈಗ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಈ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸುವಿಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಮಾತುಂಗದಲ್ಲಿರುವ

ಇರುವ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಳಿಗದ ಶುಕ್ರ ಮುಕ್ತ ಗುರು ಕ್ರಮೇಣ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದ ಉಜ್ವಲತೆಯಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ಅಂತರ್ಧಾರವಾಗುವ ವಿದ್ಯಮಾನ ಗ್ರಹವರ್ತಮ್ಯ.

ಗಗನದಲ್ಲಿ ವಾರಲೇಖನ?

ಜಿ. ಟಿ. ನಾರಾಯಣರಾವ್

ನಿಮಾಸ್ಯರಂತಿರಲಿ, ವಿಜ್ಞಾನ ಪಿಡಿ ಆದರ ಅನ್ವಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಸಚೇತೃತ್ವವು 'ಅಸಾ ಮಾಸ್ಯರು' ಕೂಡ, ಮಂಗಳ ಮತ್ತು ಶನಿವಾರ ಗಳೆಂದು ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೇಟು ಹೊಡೆ ಯುವುದು ಅಪರೂಪವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಭರಣಿ ಕೃತ್ತಿಕೆ ಮತ್ತು ರಾಹುಕಾಲ? ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸರ್ಪ ದಂಶನಾನುಭವವೇ ಇವರಿಗೆ!

ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಗ್ರಹಣ, ಧೂಮ ಕೇತು ಆಗಮನ, ಶುಕ್ರ ಅಥವಾ ಗುರು ಮೌಢ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ತೆರನಾದ 'ಅಸ್ತ್ರಶಕ್ತಿ' ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗಗನ ದೃಶ್ಯಗಳ ಮುನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು (ಇದು ಸಮರ್ಥನೆ ಅಲ್ಲ). ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯೆಂದು ಚಂದ್ರದರ್ಶನವಿಲ್ಲ. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯೆಂದು ನಕ್ಷತ್ರ ಗಳು ಕಣ್ಮನಿಸುವಾಗುತ್ತವೆ. ಗ್ರಹಣದಂದರೆ ಸೂರ್ಯ ಅಥವಾ ಚಂದ್ರ ಭಾಯಾವೃತ್ತವಾ ಗುವ ವಿರಳದೃಶ್ಯ. ಬಾನ ಹಲಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿ ವಿಧಿವಿಹರಾಳಿ ಚಿತ್ರ ಧೂಮಕೇತು. ಅದೇ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜೇಕಿನ ಗಟ್ಟಿಗಂತೆ

ಅಂದರೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಗ್ರಹಣ, ಸಂಕ್ರಮಣ, ಅಯನಾರಂಭ ಮುಂತಾದ ಪದ ಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತವಾಗಿ ಬೊಟ್ಟುಟ್ಟು ತೋರಿಸಬಹುದಾದ ಫಲನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸು ತ್ತವೆ - ಬಾನ ಗೋಕಹಲಗೆಯಲ್ಲಿ (score-board) ಕಾಲರಾಯ ಇವನ್ನು ಬರೆದು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವನೋ ಎಂಬಂತೆ. ಅದರ ದಿವಸದ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳು, ಮಾರದ ೩ ದಿವಸಗಳು, ವರ್ಷದ ೧೨ ತಿಂಗಳುಗಳು, ಇಸವಿ ಸಂಖ್ಯೆ, ಮುಂತಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಾಣಿಸುವ ಯಾವ ಫಲನೆಯೂ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾನ ನಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು ಪಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದರೆ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಟೆ, ದಿವಸ, ತಿಂಗಳು, ಇಸವಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಅರ್ಥವೇನು?

ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾನವನಿಗೆ ಕಂಡ ನೋಟವಿದು. ಚಂದ್ರ ಅವನ ಗಡಿಯಾರ. ಪನ್ನೆರಡು ಅಮಾ ವಾಸ್ಯೆ ಅಥವಾ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಸಂದಾಗ ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿ ಋತುಗಳ ಒಂದು ಚಕ್ರ ಪೂರ್ತಿ ಗೊಂಡು ಮುಂದಿನದು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ವೇಳೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿರ ನಕ್ಷತ್ರ ಚಿತ್ರಗಳು ಹಿಂದಿನ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಪ್ರದರ್ಶಿ ಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೨ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಒದಗಿತು.

ಎರಡು ಅನುಕ್ರಮ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಗಳ ನಡುವೆ ಆವಧಿ ತಿಂಗಳು. ಇದರ ಉದ್ದ ಸುಮಾರು ೩೦ ದಿವಸಗಳು. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಪಕ್ಷ ಗಳು - ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ತನಕ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷ, ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಿಂದ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ತನಕ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷ. ಪಕ್ಷದ ಉದ್ದ ಸುಮಾರು ೧೪ ದಿವಸಗಳು.

ಪಕ್ಷ, ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಷ ಎಂಬ ಕಾಲಮಾನಗಳು ಈ ತೆರನಾಗಿ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದುವು. ಇವು ವರ್ಷವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಅಳೆಯುವ ದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಬೇಗನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಒಕೆಂದರೆ ಚಾಂದ್ರ ವರ್ಷದ ಉದ್ದ ೩೫೪ (=

೨೯.೫ × ೧೨) ದಿವಸಗಳು. ಏತುಚ್ಛ್ರದ್ಧ
೩೬.೫ ದಿವಸಗಳು. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತೇವ
ಹಾಕಿ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಯಿತಾದರೂ ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು
ಪಕ್ಷ ಪದಗಳು ಮೂಲ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಳಕೆ
ಆಗುತ್ತಿವೆ.

ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸೂರ್ಯೋ
ದಯದ ತನಕ ಸಲ್ಲುವ ಅವಧಿಯೇ ದಿವಸ.
ನಾಗರಿಕತೆ ಮುನ್ನಡೆದಂತೆ ಧಾರ್ಮಿಕಾಚರಣೆ,
ಕೃತಿಕಾರ್ಯ, ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮುಂತಾದ
ಹಲವು ಹನ್ನೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನು-
ಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ದಿವಸಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗುಂಪನ್ನು
ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಯಿತು. ಉದಾಹರ
ಣೆಗೆ ಪಾಚೀನ ಈಜಿಪ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ದಿವಸಗಳ
'ವಾರ' ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ವೈದಿಕರು ಅಮಾ
ವಾಸ್ಯೆ, ಪಾರ್ಣಿಮಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷ ಪ್ರಥಮ
ದಿನಗಳೆಂದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.
ಹೀಗೆ ಕೆಲಸದ ದಿವಸಗಳು, ರಜಾ ದಿವಸ
ಗಳು, ಪುನಃ ಕೆಲಸದ ದಿವಸಗಳು - ಈ ಚಕ್ರ
ರೂಪಿಗೆ ಬಂದಿತು.

ಕ್ರಿಸ್ತಮೂರ್ವ ರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ
ಬಾಬಿಲೋನಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲ್ಡೀಯನ್ ಜ್ಯೋತಿ
ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ೭ ದಿವಸಗಳ ವಾರವನ್ನೂ ೨೪
ಗಂಟೆಗಳ ದಿವಸವನ್ನೂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ ಮೊದಲಿ
ಗರು. ಪಕ್ಕಾರ್ಥ ೭ (=೧೪ ÷ ೨) ದಿವಸಗಳು
ಆಗಿದ್ದಂತರ ಜೊತೆಗೆ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ೭ ಚರಕಾ
ಯಗಳು ಗೋಚರವಾದದ್ದು ಯೋಗಾಯೋಗ.
ಸ್ಥಿರನಕ್ಷತ್ರ ಚಿತ್ರಗಳ ಮಾನ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಬುಧ,
ಶುಕ್ರ, ಮಂಗಳ ಗುರು, ಶನಿ ಎಂಬ ೫ ಗ್ರಹಗಳೂ
ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಎಂಬ ೨ ಗಗನ ದೀಪಗಳೂ
ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ
ಅವರಿಗೆ ಕಂಡಿತು. ಈ ಏಳು ಕಾಯಗಳ ಅಧಿಪತಿ
ಗಳು ದೇವರುಗಳೆಂದೂ ಇವರು ಮಾನವನ
ಭೂತ ವರ್ತಮಾನ ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಲ್ಲ
ಸರ್ವಶಕ್ತರೆಂದೂ ಕಾಲ್ಡೀಯನರು
ನಂಬಿದರು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇವರುಗಳನ್ನು
ಪೂಜಿಸುವುದು ಮಾನವನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹೀಗೆ
ಅವರ ೭ ದಿವಸಗಳ ವಾರವನ್ನು ತೊಡಗಿ

ಒಂದೊಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾಯಕ್ಕೆ
ಹೆಸರಿಟ್ಟರು: ಭಾನುವಾರದ ಅಧಿಪತಿ ಸೂರ್ಯ,
ಸೋಮವಾರದ ಅಧಿಪತಿ ಚಂದ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ.
ಆದ್ದರಿಂದ ವಾರದವೈರವ ದಿವಸಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಯಾಗಲಿ ಹೆಸರುಗಳಾಗಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾನವ
ಕಲ್ಪಿತ. ಮಿಗಿಲೇಳದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ
ರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಹೆಸರುಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ
ಒಂದು ಕ್ರಮ ಉಂಟು: ಅದಿಕ್ಕವಾರದಿಂದ ಶನಿ
ವಾರದ ತನಕ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗುರುವಾರದ
ಮರುದಿನ ಶುಕ್ರವಾರವೇ ಬರತಕ್ಕದ್ದು. ಬೇರೆ
ಯಾವ ದಿವಸವೂ ಅಲ್ಲ, ಇದೇ ಕ್ರಮ ಏಕೆ?
ಇದು ಏಕೈಕವೇ? ಗಣಿತ ಮೇಳುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲ
ಎಂದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏಳು ದಿವಸಗಳನ್ನು
೭೨೦ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದು.
ಆ ಪ್ರಕೆ ಈಗ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಳವಡಿಕೆ
ಆಥವಾ ಕ್ರಮ ಒಂದು ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನೇ ಕಾಲ್ಡೀ
ಯನರು ಆಯ್ದದೇಕೆ?

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ಮಿದ್ಲು
ಆಕಾರವನ್ನೇ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳ ತನಕ ಮೀಕ್ಷಿಸು
ವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಅಂದಿನ ಕಾಲ್ಡೀಯ
ನರಿಗೆ ಯಾವ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡಿತೋ ಇಂದಿನ ನಮಗೂ
ಅದೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ: ನಕ್ಷತ್ರ ಚಿತ್ರಗಳ ಪರಮ
ಮೇಲೆ ಏಳು ಕಾಯಗಳೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು
ಪಶ್ಚಿಮ-ಮೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ.
ಪರಿಭ್ರಮಾಣೀವಧಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಅವರೊಡನೆ
ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ:

೨೯.೫ ವರ್ಷಗಳು...ಶನಿ

೧೧.೮೬ ವರ್ಷಗಳು...ಗುರು

೧.೮೮ ವರ್ಷಗಳು...ಮಂಗಳ

೧ ವರ್ಷ...ಸೂರ್ಯ

೦.೬೨ ವರ್ಷ...ಶುಕ್ರ

೦.೨೪ ವರ್ಷ...ಬುಧ

೦.೦೭೨ ವರ್ಷ...ಚಂದ್ರ

(೧ ವರ್ಷ = ೩೬೫ ದಿವಸಗಳು)

ಈ ಅವಧಿಗಳಿಗೂ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಕಾಯಗಳ
ದೂರಗಳಿಗೂ ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧ

ಇರಬಹುದೇ ?

ಇವು ರೇಲ್ವೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ದೂರದ ವಸ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆ ವೇಗದಿಂದಲೂ ಹತ್ತಿರದವು ಜಾಸ್ತಿ ವೇಗದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿದಂತೆ ಭಾಸ ವಾಗುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ವೇಗದವು ನಮ್ಮಿಂದ ದೂರ ಇವೆಯೆಂದೂ ಜಾಸ್ತಿ ವೇಗದವು ನಮ್ಮಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಇವೆಯೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು. ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಭೂಮಿ ಎಂಬ ರೇಲ್ವೆ ಬಂಡಿಯ ಪಯಣಿಗರಾದ ನಾವು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ದೂರಿಯುವ ಫಲಿತಾಂಶವೇನು? ಶೂನ್ಯ ಸಮೀಪದ ಅತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ: ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರೋಹೀ ದೂರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗುಗಳು, ಮಂಗಳ, ಸೂರ್ಯ, ಶುಕ್ರ, ಬುಧ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರ ಇವೆ. ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾಗಿ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಗುರು ತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಒಂಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೨೪ ಪಕ್ಷಗಳಿವೆ. ಈ ೨೪ ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಪಥದ ಅವರು ವಿಷರ ಅನುಕ್ರಮ ಸೂರ್ಯೋದಯಗಳ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಾದ ದಿವಸವನ್ನು, ಗಂಟೆಯ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ೨೪ ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದರು. ಇವೇ ೨೪ ಗಂಟೆಗಳು. ಈ ವಿಭಾಗೀಕರಣವೂ ಮಾನವಕಲ್ಪಿತ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ದೂರದ ಮಾಪವೂ ಇಲ್ಲ.

ದಿವಸದ ಒಂದೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಚಂದ್ರನುಬರಗಿನ ಏಳು ದೇವರುಗಳನ್ನು ಅದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಧಿಪತಿಗಳೆಂದು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವಾಗಿನ ಗಂಟೆಯ ಅಧಿ

ಪತಿಯ ವಸರನ್ನೇ ಆ ದಿವಸಕ್ಕೂ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂದು ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವಾಗಿನ ಗಂಟೆಯ ಅಧಿಪತಿ ಸೂರ್ಯನೇ ಆಗಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಸೂರ್ಯವಾರ (ಅಧಿತ್ಯವಾರ). ಇಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಗಂಟೆಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ.

ಅಧಿತ್ಯವಾರದ ೨೫ನೆಯ ಗಂಟೆ ಎಂದರೆ ಮರು ದಿನದ ೧ನೆಯ ಗಂಟೆ ಎಂದರ್ಥ. ಇದರ ಅಧಿಪತಿ ಚಂದ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂದು ಚಂದ್ರವಾರ (ಸೋಮವಾರ). ಹೀಗೆ ಅಧಿತ್ಯವಾರದ ಮರು ದಿನ ಸೋಮವಾರ, ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ೭ ದಿವಸಗಳ ಚಕ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಪುನಃ ಅಧಿತ್ಯವಾರಕ್ಕೆ ಮರಳುತ್ತೇವೆ.

೦	ಸೂರ್ಯ	೮	ಸೂರ್ಯ
೧	ಶುಕ್ರ	೯	ಶುಕ್ರ
೨	ಬುಧ	೧೦	ಬುಧ
೪	ಚಂದ್ರ	೧೧	ಚಂದ್ರ
೫	ಶನಿ	೧೨	ಶನಿ
೬	ಗುರು	೧೩	ಗುರು
೭	ಮಂಗಳ	೧೪	ಮಂಗಳ

೧೫	ಸೂರ್ಯ	೨೧	ಸೂರ್ಯ
೧೬	ಶುಕ್ರ	೨೨	ಶುಕ್ರ
೧೭	ಬುಧ	೨೩	ಬುಧ
೧೮	ಚಂದ್ರ	೨೪	ಚಂದ್ರ
೧೯	ಶನಿ	೨೫	ಶನಿ
೨೦	ಗುರು	೨೬	ಗುರು
೨೧	ಮಂಗಳ	೨೭	ಮಂಗಳ

ಶುಭಲಗ್ನ

ದಿವಸದ ಹೆಸರಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶುಭಾಶುಭಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ.

ದಿವಸದ ಗಳಿಗೆಗೂ ಉದ್ದಿಷ್ಟಕಾರ್ಯದ ಜಯಾಪಜಯಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ.

ಇಸವಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ (ಅಥವಾ ಸಂವತ್ಸರನಾಮಕ್ಕೂ) ಸಂವತ್ಸರಫಲಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ.

ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರವೃತ್ತ ಮನಕ್ಕೆ “ಇಂದಿನ ದಿನವೇ ಶುಭದಿನ.” ಬಸವಣ್ಣ ನವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ “ಎಮ್ಮವರು ಬೆಸಗೊಂಡರೆ ಶುಭಲಗ್ನವೆಂದೆನ್ನಿರಯ್ಯ. ರಾಶಿಕೂಟ ಋಣ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟೆಂದು ಹೇಳಿರಯ್ಯ. ಚಂದ್ರಬಲ ತಾರಾ ಬಲ ಉಂಟೆಂದು ಹೇಳಿರಯ್ಯ.”

ಗಣನೆಯ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಅಥವಾ ಬೆಂಬಲಿಸದಿರುವ ದೈವಿಕಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತದನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಹೇಡಿಗಳು.

ಈ ಅನುಕ್ರಮವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಲು ಬಂದು ಸರಳ ಚಿತ್ರ ಸೂತ್ರವಿದೆ. ದ್ವಾತ್ರ ಪರಿಧಿಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಕಾಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಾಲ್ಪಿಸಿ ಯಾವರು ಕಂಡ ಅವರೊಳಿಹಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರ ದಕ್ಷಿಣ, ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಯಾವುದೇ ಕಾಯದಿಂದ ತೊಡಗಿ, ಅದರಿಂದ ಪಾಂಡಿನ ಎರಡು ಕಾಯಗಳನ್ನು ಜಿಗಿಹಾಯ್ದು, ಮೂರನೆಯದನ್ನು ತಲಪಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಆದಿತ್ಯವಾರದಿಂದ ಶನಿವಾರದ ವರೆಗಿನ ಸರಣಿ ದೊರೆತಿರುತ್ತದೆ.

ಈಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ೨೮೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಲ್ಪಿಸಿಯವರು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ ನಿಷ್ಕಾಷ್ಟ ಮೀಕ್ಷಣೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ನಿಗಮಿಸಿದ (inferred) ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ವಿಧಿಸಿದ ಸೂತ್ರ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಂತಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ತೀರ ವೈದೈಶ್ವವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಂದಿ ವಿಜ್ಞಾನ-ಸೂಚಿತ್ವತರು ಖಾಸಗಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಯೂ (ಉದಾ. ಧಾರ್ಮಿಕಚರಣೆಗಳು) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ (ಉದಾ: ರಾಜಕಾಲ ನಿವಾರಣೆ) ವರ್ತಿಸುವ ಪರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವಾಗ “ನಗೆಯು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಎನಗೆ.”

ಇ

ಯಾರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಸದಾ ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

— ಶಾ.ಯಶ

“ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯೋಜಿತ ಆಹಾರ
ಕೋಂಪ್ಲಾನ್® ನನ್ನು ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ
ಇದೇ ಆಗಬೇಕು.”

ಕೇವಲ
ಕೋಂಪ್ಲಾನ್®
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ
23 ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ದೇಹಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೇಕಾಗುವ, ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ
23 ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ, ಪ್ರೋಟೀನ್ಸ್, ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್ಸ್,
ಕೊಬ್ಬು, ವಿಟಮಿನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಖನಿಜದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು,
ವೈದ್ಯಾನ್ವಿತವಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ
ಕೋಂಪ್ಲಾನ್ ಪಡೆದಿದೆ.

ಇದು ಅಧಿಕಾರ್ಥಿ ದಾಕ್ತರರು ಶಿಫಾರಸು
ಮಾಡುವ ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕ ಪೇಯವಾಗಿದೆ.
ಟಾಕೊಲೆಟ್, ಪಿಲಕ್ಸ್, ಕೇಸರಿ, ಮತ್ತು
ಸ್ವಾಬ್ಲಿ ಸ್ವಾದಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ —
ಇದಾ ಕೂಡ ಇದೆ.

ಕೋಂಪ್ಲಾನ್®
—ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯೋಜಿತ ಆಹಾರ.

-೪೩-

ಬರೆಯುವ ಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಶೋಧನೆ ಹುಡುಗನಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಕೋಚಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ಸರ-ಸ್ವತೀದೇವಿ ವೀಣಾ ಪುಸ್ತಕವಾಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕ ಶುದ್ಧ ಭಾರತೀಯ ಪದವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಪುರಾತನ ಪ್ರಯೋಗದ ಉದಾಹರಣೆ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪಾಣಿನಿಯ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕ, ಬುಕ್ ಎಂಬ ಧಾತುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವಲ್ಲ. ಹರಿವಂಕ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಂದು ಮೋನಿಯರ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಕೋಶ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪುರಾಣ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವೆಂದು ಗ್ರಹಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ವರಾಹಮಿಹಿರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದರಿಂದ ಅದು ಕ್ರಿ. ಶ. ಐದನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಂದು ಖಂಡಿತ. ಆದರೆ ಅವಾರ್ತಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾಣದು. ಅನಂತರ ಬಾಣಭಟ್ಟನ ಹರ್ಷಚರಿತ ಮತ್ತು ಆ ಮೇಲಿನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಪದ ನಮಗೆ ಬಂದದ್ದು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾರಸೀಕ ಭಾಷೆಯಿಂದ. ಆ ಭಾಷೆ ತುರ್ಕಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಆದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತೆಂದು ಡಾ. ಸುನೀತಿಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇರಾಣ ಮತ್ತು ಇತರ 'ಮೇಜ್' ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪದವಾದುದು ಕಂಚಿಮರ್ಕ್ಕೆ ಪೋಸ್ತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತು. (ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಪಾಚ್‌ಮೆಂಟ್). ಸುರಳಿ ಸುತ್ತಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಇಂಥ ಚರ್ಮವು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ರೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಹೆಗ್ಗಿ-ದ್ದರೂ ಪೋಸ್ತ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಗುಜರಾಥಿ, ಹಿಂದಿ ಮೊದಲಾದ ಅಪ-ಭ್ರಂಶ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಥಾ, ಪೋಥಿ ಮೊದಲಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಪ್ರಾಕೃತ-ದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಬಂದು ಪೊತ್ತಿಗೆ, ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಯಿತು. ಪೋಥಿ ಎಂಬುದು ಲೆಕ್ಕ-ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಯಿತು.

ಕ್ರಿ. ಶ. ಆರನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಅವಾರ್ತಕೋಶದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತ ಎಂಬ ಶಬ್ದವೊಂದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಚರ್ಮ, ಮಣ್ಣು ಮೊದಲಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಲೆಪ್ಪಿದ ಬೋದಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವ ಕಲೆ ಎಂದು. ಪುಸ್ತಕ್ಕೂ ಚರ್ಮಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೆಬ್ಬಿಸುವುದು. ಈ ಪುಸ್ತವೇ ಬೋದಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

ಕಾಗದ ಬರುವ ಮುಂಚೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ತಲೆಗಳೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಳ-ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಭೂರ್ಜ (ಭೋಜ) ಪತ್ರ. ಪತ್ರ ಅಂದರೆ ಎಲೆ, ತಾಳಪತ್ರದ ವಿಷಯ-ದಲ್ಲಿ ಇದು ಸರಿ. ಅದು ತಾಳ ಮರದ ಎಲೆ ಅಥವಾ ಗರಿ. ಹಿಮಾಲಯದ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂರ್ಜವೃಕ್ಷದಿಂದ ಬರುವ 'ಪತ್ರ' ಮಾತ್ರ ಎಲೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಆ ಮರದ ಕಾಂಡದಿಂದ ಸುಲಿದು ತೆಗೆಯುವ ತೆಳ್ಳನ್ನೆ ತೋಗಟ. ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂರ್ಜಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಬರೆಯುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದರೆ, ಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾದ ತಾಳಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕಂಟವದಿಂದ ಬರೆಯುವುದು ಕ್ರಮವಾಯಿತು. ಭಾರತದ ಭೂರ್ಜಪತ್ರ-ದಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಇಟಲಿನಲ್ಲಿ ಪೆಪಿರಸ್ ಗಿಡದ ತೆಳ್ಳನ್ನೆ ತೋಗಟ ಮೇಲೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಗೆ ಬಂದ ಪೆಪಿರಸ್ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮೂಲಕ ಫೇಂಸ್ ದಾರಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಅದು ಪೇಪರ್ ಆಯಿತು. ಪೆಪಿರಸ್ ತೋಗಟ ಇದುವೆ ಎತ್ತರ

ಲೇಖನ ಕಲವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಚೀನೀಯರಿಂದ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾದ ಕಾಗದ ಸರ್ವತ್ರ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಸೇತರ್ ಎಂಬ ಆ ಹಳೇ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಹೆಸರೇ ಈ ಕಾಗದಕ್ಕೂ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಈ ಸೇತರ್ ಈಗ ಸಮಾಚಾರಪತ್ರದಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಪಂಡಿತರ ಗವನ ಸ್ತಬಂಧಗಳ ಪರಗೆ ನಾನಾ ವಿವಿಧಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಗನಿಗೂ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬುಕು (Book) ಭೂರ್ಜ-ದಂಥದೇ ಯುರೋಪಿನ ಜೀಜ್ ಮಾರದಿಂದ ಬಂದದ್ದಂತೆ. ಹಳೇ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪೋಚ್, ಜರ್ಮನ್ ಬುಕ್, ಇತರ ಉತ್ತರ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳ ಪೋಚ್, ಬೋಗ್, ಪೋಕ್, ಬುಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಮಾಂಕಿತವಾದ ಮರದ ತೊಗಟೆ ಅಥವಾ ತೆಳ್ಳೆನ್ನ ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ದಾಖಲೆ ಬರೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದರ ಹೆಸರೇ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಕಲಮು (ಲೇಖನ) ಇವೆರಡೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ತೋರಿ ಬಂದ ಪದಗಳು. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಇದೆ. ಬಟ್ಟೇ ಚಿಂದಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕಾರಂಭದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಚೀನೀಯರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಆ ಕಲೆ, ಕ್ರಿ. ಶ. ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅರಬರಿಗೂ ಚೀನೀಯರಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಸಮರದ ನಂತರ ಅರಬರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಇರಾಣಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಇರಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿಂದಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಅಗಸೆಯ ದೇಟೆಯಿಂದ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕಾಗದ ತಯಾರಾಗತೊಡಗಿತು. ಮೊದಲು ತುರ್ಕರ ಮೂಲಕ ಚೀನದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಕಾಗಜ್ ಎಂಬ ತುರ್ಕಿ ಶಬ್ದವೇ ಪಾರಸೀಕ ಭಾಷೆಗೂ ದಾಖಲೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾಗದವಾಯಿತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗಜ, ಕಾಗದ, ಕಾಗತ, ಕಾಕಾಜಿ ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಇದೆ. ನೇಪಾಳಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಗತ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪುಸ್ತಕವೇ ಇದ್ದು ಅದು ಕಾಗದದ್ದೇ ಅವತಾರವೆಂದು ಸುನೀತಿ ಚಟರ್ಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಲಮು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಬೇರು ಇಳಸದಿದ್ದರೂ ಕಲಮದಾನಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕುಲಸಾಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಕವಿಗಳು ಅದನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಮು ಎಂದರೆ ಲೇಖನ. ಉರ್ದುಕೋಶಗಳು ಅದು ಅರಬ್ಬಿ ಪದವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ Colamos ಇದೆ; ಅದು ಗ್ರೀಕ್ ಕಲಮೊಸ್‌ನಿಂದ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮೂಲಕ ಆ ಭಾಷೆಗೆ ಬಂದದ್ದು. ಕಲಮೊಸ್ ಎಂದರೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಲೇಖನಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗಲಗು ಅಥವಾ ಗಲಕು- ಎಂಬ ದಪ್ಪನೆಯ ಹುಲ್ಲು. ಈ ಗಲಗು ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಪದವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣೆ. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಕಲುಗು ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಏನಿದ್ದರೂ ಕಲಮು ನಮಗೆ ಬಂದದ್ದು ಪಾರಸೀಕ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಅರಬ್ಬಿಯಿಂದ.

ಇನ್ನು ಲಿಪಿ- (ಬರಹಣಿಗೆ). ಇದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೋಶಗಳು ಲಿಪ್ (ಹಚ್ಚು, ತೊಡೆ) ಧಾತುವಿನ ಕೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತವೆ (ಪದಾರ್ಥ ಚಿಂತಾಮಣಿ-೨೫). ಪಾಣಿನೀಯ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಲಿಪಿ, ಲಿಖಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅದು ಕನಿಷ್ಠ ೨೪೦೦ ವರ್ಷ ಹಳೆಯ ಶಬ್ದ. ಆದರೆ ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಪಿಯೊಡನೆ ದಿಪಿ ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಂದೂ ದಿಪಿಯದೇ ಒಂದು ರೂಪ ಲಿಪಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದು ಹಳೇ ಪಾರಸೀಕ ಭಾಷೆಯ ದಾನವೆಂದೂ ಸುನೀತಿ ಚಟರ್ಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿಗಳು ದಿವಿರಿ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಲೇಖಾಧಿಕಾರಿ, ಕರಣಕಯಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹಳೇ ಪಾರಸೀಕ ಭಾಷೆಯ ದಿಪಿನರ, (ಹೊಸ ಪಾರಸೀಕ ಭಾಷೆಯ ದಬೀರ್) ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಹಳೇ ಪಾರಸೀಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪಿಸ್ತ (ಲಿಖಿತ) ಪದವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಲಿಪಿಗೆ ಈ ನಿಪಿಸ್ತ ಮೂಲವಾಗಿರಲೂಬಹುದು.

ಸ್ವೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ - ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಸರಳೋಪಾಯ!

ಕ್ಯಾಶ್
ಸರ್ವಿಸ್ ಕೇಬಲ್

ಅನ್ಯಾಯಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್
ಸರ್ವಿಸ್ ಕೇಬಲ್

ರಿಕರಿಂಗ್
ಡಿಪಾಸಿಟ್
(ಆವರ್ತಕ
ಕೇವಲ್):

ಟರ್ನಿಂಗ್
ಡಿಪಾಸಿಟ್
(ಮುಂದುವರಿದ
ಕೇವಲ್):

ಪೆನಿಷಿಯರ್
ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ಲಾನ್
(ನಿರಂತರ ವಿರಾಮ
ವೇತನ ಯೋಜನೆ):

ರಿಟರ್ನಸ್ ಮೆಂಬರ್
ಪ್ಲಾನ್
(ಪ್ರೆಸರ್ವೇಷನ್ ಯೋಜನೆ):

ಒಮ್ಮೆ 8000 ರೂಪಾಯಿ ಹಣ
ಠಾಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜದ
ಕಾರ್ಡ್ ಬನ್ನಿರಿ - ನಿಮ್ಮ "ಅರ್ಥಿಕ
ಯೋಜನೆ"ಗೆ ಕಮ್ಮಡಿ ಬೇರೆ
ಎಷ್ಟು ವಿರಾಮಗಳಿವೆ ಮೊರೆಡಿ.

ಸ್ವೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಹಂಪಿ, ಹಿರೇಬೀಡು, ಕಾಡೂರು

ತುಳುನಾಡಿನ ಕೋಳಿ ಅಂಕ

ಬಿ. ನಾನುನರಾನ್

ಮೂಡಣ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಅಡಿಯಿಂದ ಪಡುವಣ ಕಡಲ ತಡಿಯವರೆಗೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ನಾಡೇ ಪರಶುರಾಮನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆ-
ಲೊಂದಾದ ತುಳುನಾಡೆಂದೆನಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಂದರ್ಭದ ಖನಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಹೊರನಾಡಿನಿಂದ ಹೊಸಬರಾಗಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕೋಳಿ ಅಂಕದ ಅಂದದ ನೋಟವೇ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮನರಂಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಣಗಳ ಓಟದ (ಕುಬಳ) ಸ್ಪರ್ಧೆಯಂತೆಯೇ ಕೋರಿಕಟ್ಟಿ, ಕೋಳಿ ಕಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಕೋಳಿ ಅಂಕ ಕೂಡ ಒಂದು ಸೊಗಸಿನ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾದ ಆಟವಾಗಿದೆ. ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಸಂಯಸ್ ಎಂದು ಬೀಸುವ ಬಿರುಗಾಳಿಲೊಂದಿಗೆ ಬಿರುಬಿರುಸು ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಡಿಲಿಂಚೆಗಳ ಅರ್ಭಟಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಕುಗ್ಗಿದೊಡನೆ ಜನರ ಕಣ್ಮಂದೆ ಮುಂಬರುವ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು ಓಡೋಡಿ ಬರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು. ಕಾಲಕ್ಕೆ

ತಕ್ಕಂತೆ ಚಳಿಯ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಕಿರಾಣಾಲಿಗೆ ಯನ್ನು ಹೊರಚಾಚಿದೊಡನೆ ಜನರ ಉತ್ಸಾಹವು ಒಮ್ಮಿಂಜೊಮ್ಮಿಗೆ ಇಮ್ಮಡಿಸುವುದು. ಈ ಹಮ್ಮನ್ನಿನ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಸವಿಯನ್ನು ಉಣ್ಣಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಮೂಹದೊಂದಿಗೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಜನರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವ ಕುಬಳ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳು ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುವು.

ಕೋಳಿ ಅಂಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಈಗ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ-
ರುವ ಮೊದಲು ತುಳುನಾಡಿನ ಭಾಗವಾದ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಮಲೆ ನಾಡಿನ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲಾ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಮನದಗೊಳಿಸುವ ಒಂದು ಸೊಗಸಿನ ಆಟ. ಮೊದಲ ಮೊದಲು ಬಂಟಿ ಸಮಾಜದ ಕೃಷಿಕ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಬಿಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ

ಈ ಸೊಬಗಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತರ ಸಮಾಜದ ಕೃಷಿಕರು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ ೧೪ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲೊಂದು ೧೬ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯ ಕಾಲದ ವರೆಗೂ ತುಳುನಾಡು ವಿಜಯನಗರ ಸಮ್ರಾಟರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಕೋಳಿ ಅಂಕ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಜನರ ಆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ ಮನರಂಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

“ಕಲ್ಯಾಣ ರಿಪ್ಯೂ”ವಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರ ರನು ಕೋಳಿ ಅಂಕವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟು ಆ ದರ್ಶನದ ಲಾಭವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವನು: “ಹೊರನಾಡಿನಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ (ತುಳುನಾಡು) ನಂದನವನದ ಸಾಂದರ್ಭದ ಸೊಬಗನ್ನು ಉಣ್ಣಲು ಆಗಮಿಸಿದವರು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಕೋಳಿ ಅಂಕವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯ ಪಡೆದ ಇರಲಾರರು. ಕೋಳಿ ಅಂಕದ ನಿಶ್ಚಿತ ದಿನದಂದು ಜರುಗುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಜಾತಿಯ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿಸುವರು. ಕೆಲವರಂತೂ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಾಗಿಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವರು. ಕೋಳಿ ಅಂಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ನೆರೆದ ಜನ ಉತ್ಸಾಹ, ಕಾತರ, ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿ ನೋಡು ಹಂಜಗಳ ತುರುಸಿನ ಕಾದಾಟವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗುವರು. ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಾದ ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ, ವಿನಾಯಕ ಚತುರ್ಥಿ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ದಸರಾ ದೀಪಾವಳಿಗಳ ಮರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಹಂಜದ ಕಾಲಿಗೆ ಚೂಪಾದ ಕತ್ತಿ (ಬಾಳು)ಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವರು. ಕೋಳಿ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ಜಯ ಹೊಂದಿದ

ಕೋಳಿಯ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಸೋತು ಹೋದ ಅಥವಾ ಸತ್ತಮೋದ ಕೋಳಿಯು ಸಿಗುವುದು.”

ಹಿಂದೆ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಕೋಣವನ್ನು ದಿನಪ್ರತಿ ಪಳಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಿ ಅವುಗಳ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹುಂಪುಡಿಸಿ ಕಂಬಳದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಅಣಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃಷಿಕರು ಹಂಜವನ್ನು ಕೋಳಿ ಅಂಕಕ್ಕಿಂತಲೇ ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಕೋಳಿ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ಹಂಜವು ತನ್ನ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹುಂಪುಡಿಸಿ ಲೋಚನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರತಿಪ್ಪೆಯ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಯಜಮಾನನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೂ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಪಾತ್ರವಾಗುವುದು. ಕಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಕೋಣಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಸಾಕಿ ಸಲಹೆ ಓಟಕ್ಕೆ ಅಣಿಮಾಡುವಂತೆ ಹಂಜವನ್ನು ಹುಂಪುಡಿದ ಗಣಿಯಂತೆ (ಪಂಜರದಲ್ಲೊಂದೆ) ಮನೆಯ ಜಗಲಿ ಅಥವಾ ಚಾವಡಿಯ ಒಂದು ಕಿರು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ ‘ಜಂಬದ ಕೋಳಿ’ಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವರು. ಕೋಳಿ ತಿನ್ನದ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಕದ ಕೋಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದಿನಪ್ರತಿ ಭತ್ತದೊಂದಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕುದಿಯಲು ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವರು. ಸದಾ ಕಾಲ ಅಂಕದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಆಳಿವಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ಹಂಜದ ರಕ್ತ ಚಲನೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಊರಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಳ್ಳೆ ಒಲೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ನೀರುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕೂಡ ತಿನ್ನಿಸುವುದಿದೆ. ಅಂಕದ ಕೋಳಿಗೆ ಅನ್ನದ ಮಿತಿ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ನ ನೀಡಿದರೆ ಹಂಜವು ಗುಂಡು ಕತ್ತಿನಂತೆ ಬೊಜ್ಜಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಾಗಿ ಕಾದಾಡಲು ಅನರ್ಹವಾಗುವುದು ಎಂದೆಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಆಹಾರಕ್ಕಿಂತಲೇ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಅಂತರಂಗದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತ ನಂತರ ಕೃಷಿಕರು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳ ಆಯಾತಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವರು.

ಕೋಳಿಗರ್ವವೆಂಬ ನಾಣ್ಯದೊಂದು ತುಳು

ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಕೋಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತರಹದ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಬಂದನ್ನೊಂದು ಮೀರಿಸುವ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಜಕ್ಕೆ ಕೆಮ್ಮರ್ಯ (ಕೆಂಪು, ಕಪ್ಪು ಮಿಶ್ರದ ಬಣ್ಣದು) ಬೊಳ್ಳೆ (ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ್ದು) ಜಾತಿ ಬೊಳ್ಳೆ, ಗೆಂದ ಬೊಳ್ಳೆ, ಕಡಲೆ, ಗಿಡಿಯೆ (ಚುಕ್ಕೆಯುಳ್ಳದ್ದು) ಕೆಂಪು ಕಡಲೆ, ಕಪ್ಪು ಕಡಲೆ, ಮಹಿಷೆ, ಮಂಜಳೆ, ಕೆಂಪು ಕಾವೆ, ನೀತಿ, ಕುಪ್ಪಳೆ, ಪಂಚಣಿ ಹುರಿಯೆ, ಪರ್ಡಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಜಾತಿಯ ಕೋಳಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮರ್ಯ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ಜಾತಿಯ ಹಂಜಗಳು ಗರ್ವಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಜಗಳಗಟ ಜಾತಿಯವು.

ಹೊಂಟೆಯನ್ನು ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಕಿ ಸಲಹುವುದಿದ್ದರೆ, ಹಂಜವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪೋಷಿಸಿ ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸುವರು. ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಕರೆಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುವಂತೆ ಹಂಜಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಯಜಮಾನರು ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತದ ವೀರ ಪುರುಷರ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಕಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಹಂಜದ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಹೊಳೆಯುವ ಹೊನ್ನಿನ ಒಂಟಿಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಕುರುವರೂ ಇದ್ದರಂತೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಹೊನ್ನಿನ ಕ್ರಯವು ಗಗನಕ್ಕೇರಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂಟಿಗಳನ್ನು ಕಿವಿಗೆ ತೊಡಿಸುವುದಿದೆ. ಹಂಜದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮುಮ್ಮಡಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಬಂದಿರುವ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಅಚ್ಚೆಕಟ್ಟಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಂಜದ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ನಾಮ ಕೊಟ್ಟು, ಇರೆ ಕೊಟ್ಟು, ಕತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತು ಂಚೆಲು ಕೊಟ್ಟು ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಕತ್ತರಿಸಿದ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಆದೇ ಹಂಜಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದರ ಗರ್ವ ಹೆಚ್ಚುವುದೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿದೆ.

ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲದೆ, ವರ್ಷಪ್ರತಿ ಜರುಗುವ ಊರ ಜಾತ್ರೆ, ಭೂತದ ಕೋಲದ ಹರಕೆಯಾದ ಮರು

ದಿನ ಊರ ಗುರಿಕಾರ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುವುದು ರೂಢಿ. ಹಿಂದೆ ಸಿನೆಮಾ, ನಾಟಕಗಳ ಗಂಧ ಗಾಳಿಯನ್ನರಿಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ವರ್ಷಪ್ರತಿ ನಡೆಯುವ ಜಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ದೈವದ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ನೇಮವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸಂಭ್ರಮದ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಊರು ಪರವೂರುಗಳಿಂದ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು, ಅಷ್ಟ ಮಿತ್ರರು ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಪದಾರ್ಪಣೆಗೈಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದ್ದಿತು. ಮನೆಗೆ ಬಂದಿಳಿದಿರುವ ಅತಿಥಿ ಮತ್ತು ಬಂಧು ಬಳಗದವರನ್ನು ಉಪಚರಿಸುವುದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸಾರದ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಹಳ್ಳಿಯ ಹಳೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೋಳಿಪಲ್ಲದೊಂದಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿ ಬಲೆಯಿಂದ ಎಲೆಗೆ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ, ಬಂದಿಳಿದಿರುವ ಅತಿಥಿಗೂ, ಮನೆಯ ಒಡೆಯನಿಗೂ ಏನೊಂದು

①

BASAHA

②

ಸಮಾಧಾನಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಗೂ ಅಂಕಕ್ಕೆಂದು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಸಾಕಿದ ಹುಂಜವಿದೆ. ಮುಂದಿನವೇ ಅವನ್ನೇ ಕೋಳಿ ಅಂಕಕ್ಕೆ ಬಯ್ಯುವರು. ಆಚಾರಕ್ಕೂ ಆಯಿತು, ಸುಖಕ್ಕೂ ಆಯಿತು ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ಅದು ಸೋತರೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟವು ಒಂದು ಕೋಳಿಯಾದರೂ, ಹುಂಜವು ಕಾದಾಡಿ ಗೆದ್ದರೆ, ಒಂದೆರಡು ಕೋಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಗಲಿಗೆ ಬೀಳುವುದು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ವರ್ಷಪ್ರತಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಊರಿನ ಜಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಗಳು ಮುಗಿದೊಡನೆ ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರು ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವ ರೂಢಿಯೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ.

ಹಿಂದೆ, ನಾಡು ಕಗ್ಗಾಡಿನಿಂದ ಆವರಿಸಿದ್ದಾಗ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಕಿರುಮೂಲೆಯ ಕಳ್ಳಂಗಡಿ (ಕಳ್ಳ, ಅಂಗಡಿ) ಯ ಸಮೀಪವೇ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಬೆಳದಿಂಗಳ ಮಂದಕಾಂತಿಯು ಮೂಡುವ ವರೆಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಅಂಕಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕತ್ತಲಾದ ಮೇಲೂ ಬಣಗಿದ ತಾಳೆಗರಿಯ ದೀಪವಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾಶ ಬೀರುವ ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟಿನ ಬೆಳಕಿನೊಂದಿಗೆ ಅಂಕವು ಮುಗಿಯುವ ವರೆಗೂ ಜರಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂದು ಬಹುತೇಕ ಕಳ್ಳಂಗಡಿಗಳು (ಶೇರದೀ ಅಂಗಡಿ) ರಾಜದಾರ್ಗದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂಕಗಳು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮುಸ್ಸುಬೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಬಿಡುವಂತೆ ಮುಂಬೆಳೆಸಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ತುಳುನಾಡಿನ ಕರಾವಳಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಜರಗುವುದನ್ನು ಅನತಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜರಗುವ ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ದೃಷ್ಟಿಸಲೇ ಬಾರದೆಯೆ ನಂಬಿಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಈ ಕ್ರಮವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ರೂಢಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಇಂದು ಕೂಡಾ ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವವರು ಮತ್ತು ಅದರ ಸವಿಯನ್ನು ಉಣ್ಣುವವರು ಗಂಡಸರೇ. ಆದರೆ ಕೋಳಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲರೂ

ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಲಿತು ಬಿಟ್ಟುಟ್ಟಿಗೆ ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉಣ್ಣುವುದು.

ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳು ನಡೆಯುವ ದಿನ, ಮೇಳ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವವು. ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವವರು ಮೊಣಕಾಲಿನ ವರೆಗೂ ಬಿಳಿ ಮಲ್ಲಿನ ಅಡ್ಡ ಪಂಚೆಯನ್ನುಟ್ಟು ತಲೆಗೆ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ರುಮಾಲನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಿಂಕದಿಂದ ಜಂಬದ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಡುವರು. ಮನೆಯ ಹೊಸ್ತಿಲನ್ನು ದಾಟುವಾಗ, ಹಾದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಓಡುವ ಬೆಕ್ಕನ್ನಾಗಲೀ ಹೆಂಗಸರೂ ಹೊರ ಬಾಗಿಲಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಆತ ಎಚ್ಚಿಸಲೇಬಾರದು. ಕೃಷಿಕರು ನಡುವೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉರಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮತಾಪದಿಂದ ಗುಡ್ಡವನ್ನೇರಿ, ಇಳಿಜಾರಿನ ಬೆಟ್ಟವನ್ನಿಳಿದು ಅದರ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಸರು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ, ತೋಡು, ಕಾಲು ದಾರಿ, ನದಿ ತೊರೆಗಳನ್ನು ತನಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ದಾಟಿ, ಅಂಕಗಳಿಗೋಸ್ಕರವೇ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಿದ ಹುಂಜಗಳನ್ನು ಕಂಕುಳಲ್ಲೂ ಅಥವಾ ಮುಂಗೈಯಲ್ಲೂ ಹಿಡಿದು ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತಸ್ಥತೆಗೆ ಧಾವಿಸುವರು. ಆಯಾಸ ಪರಿಹರಿಸುವವರಿಗೆ ಸಮೀಪದ ಕಳ್ಳಂಗಡಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೋಡಾ, ಬೀಡಾ ಅಂಗಡಿಗಳು ಆಶ್ರಯವನ್ನೀಯುವವು. ಹುಂಜದ ಕಾಲಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ತೋರುವ ಮಮ್ಮರದ ಮೇಲೆ ಗಾಗಲಿ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಕಟ್ಟುವರು. ಇನ ಸಂದರ್ಭ ಜಾಸ್ತಿಯಾದೊಡನೆ ಹರಿಸುವ ಮೆನವನ್ನು ಮುರಿಯುವಂತೆ ಹುಂಜಗಳ ಕೊಗು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದ್ದು ವಾತಾವರಣವು ಕಲಶವದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದು. ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳ ಚಿಲುವನ್ನು ಎಚ್ಚಿಸುವ ಇನ ಕೆಲವರಾದರೆ ಜಲಜ ಕಟ್ಟುವ ಇವರು ಕೋಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮುನ್ನಡೆದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೂ ತಿಂದು ಮುಂದಾಲೋಚಿಸಿ ಮಗ್ಗುಲಾಗಿ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಸಂಚರಿಸುವವರು ಕೆಲವರು. ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ

ವಿಜಯದುಂದುಭಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿದ ಹಂಜದ ಮೇಲೆಯೇ ಎಲ್ಲರ ನೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿ.

ಕೋಳಿ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಹಂಜಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದೆಂಬುದನ್ನೂ ಅರಿಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಜೂಜು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಹಂಜದ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಕಾಲಿಗೆ ಅತಿ ನಾಜೂಕಾದ ಮತ್ತು ಹರಿತವಾದ ಕಿರುಗತ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತನಗಿದುರಾದ ಹಂಜದೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವರು. ಕೋಳಿಯ ಕಾಲಿಗೆ ಕಿರುಗತ್ತಿ (ಬಾಳು)ಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅಲುಗಾಡಿಸದೆ ಹಿಡಿಯುವನು. ಅಂಕದ ಕೋಳಿಯ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಕತ್ತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗದೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷದೂರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೋಳಿ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ಹಂಜವನ್ನು ಕೂಕ್ಕೆ ಬಿಡುವವರು ಕುಶಾಗ್ರ ಮತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಳಿ ಅಂಕವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಹಂಜಗಳಿರಡು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕುಟುಕುವುದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳಿರಡು ಕಾದಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಒಂದು ಹಂಜವು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕುಟುಕುವುದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅದು ಕೋಳಿ ಅಂಕಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಯೋಜಕ.

ಕೋಳಿ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿ ಬಾಳು ಮತ್ತು ಮೂಡು ಬಾಳು ಎಂಬ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟಿ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹಂಜಗಳಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿ ರಕ್ತ ಸೋರುವುದಿದ್ದರೂ ಅದು ಯಾವ ತರದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೂ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿರಡರ ಮೈ ಗಾಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿದ್ದ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಣಿ ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಮೂಡು ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಂಜಗಳಿಗಾದ ಗಾಯವನ್ನು ಹೊಲಿದು ಪುನಃ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುವರು.

ಬಾಳು ಕಟ್ಟಿ ತಯಾರಾದ ಹಂಜವನ್ನು ಕಾದಾಡಿದ ಕೂಕ್ಕೆ ಬಿಡುವವರಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಯ ರಾಜವಾನನು ಜನರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸರಿಸಿ ಬಿಡುವವನು

ಬೆನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಟ್ಟುವನು. ಹಂಜವನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮುಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದವನು ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಅಡಿಸುವಂತೆ ನಟಿಸಿ ಹಿಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಪಕ್ಕವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವನು. ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಹಂಜವು ಅತಿ ರೋಷದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆದು ಕಾದಾಡಲು ಸನ್ನದ್ಧವಾಗುವುದು. ನುರಿತ ಕೋಳಿಯು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎದುರು ಹಂಜವನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಉಪಾಯದಿಂದ ಆಪಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಾಲ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ನೆಟಿದು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಟಸ್ಥವಾಗಿ ನಿಂತು ಸಮಯಾವಕಾಶ ಸೋಡಿ, ಒಂದೆ ಸಲ ಎದುರು ಹಂಜದ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಬಲವಾದ ಬದಿತ ಕೊಡುವುದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹಂಜಗಳು ಅಂಕದ ಕಣದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಎದುರಾಳಿಯ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಾರಿ ಒಂದೆರಡು ಬಲವಾದ ಬದಿತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾದಾಡುವವು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಕಳ್ಳ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಯೊಡನೆ ದ್ವಂದ್ವ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವವು. ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಸಮರ್ಥ ಹಂಜಗಳು ಎದುರಾಳಿಯ ಪ್ರಭಾ

ಪದವನ್ನು ಅರಿತೊಡನೆ ಅಂಜ, ನಮಗಿ ಕೂದಿಂದ
 ಹಿಂದೆಗಡು ಹಲಾಯನಗೆಯುವವು. ಯಾವ
 ಬಣ್ಣದ ಹಂಜ ಯಾವ ಕಾಲ, ಗಳಿಗೆ, ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
 ಯಾವ ಬಣ್ಣದ ಹಂಜವನ್ನು ಕಾದಾಡಿ ಸೋಲಿಸುವ
 ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಂಚಿ
 ತವಾಗಿ ಕುಕ್ಕುಟ ಪಂಚಾಂಗದಿಂದ ಅರಿತು ಆದರಂತೆ
 ಜೂಜು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರಿಗೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ.
 ಕಣಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ಹಂಜವು ಎದುರಾಳಿ ಹಂಜವನ್ನು
 ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳೆರಡು ತಮ್ಮ
 ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು
 ಉರಿಗಣ್ಣಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ಕೇಸರಗಳನ್ನು ನಿಮಿ
 ರಿಸಿ ನೆಲೆದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಎದೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಘಟ
 ಘಟ ಒದೆದುಕೊಳ್ಳುವವು. ಈ ರೀತಿಯ ಒದಿತ
 ಗಳು ನಾಲ್ಕೈದು ಬಾರಿ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹುಂದು
 ಪರಿಯುವವು. ತಮ್ಮ ಬೆನ್ನನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ, ಸೊಂಟ
 ಬಗ್ಗಿಸಿ ಅಸ್ತತ್ವಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡುವ ಹಿರಿ
 ಯರು ಜನ್ಮಜಂಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತತ್ವಿಯಿಂದ ಸುತ್ತ-
 ಲೂ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಅಂಜುತ್ತಾಂಜುತ್ತಲೇ ಹಿರಿ
 ಯರ ಕಾಲಿನ ಅಡಿಯಿಂದ ಹುಂಚಿ ಹಾಕಿ ಕೋಳಿ
 ಅಂಕದ ಸವಿಯನ್ನು ಣ್ಣವ ಕಿರಿಯರು ಮೈಮರೆತು
 ಕೇಕಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೋಳಿಗಳ
 ಮೇಲೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿದವರು ಮಾತ್ರ ಎದೆಬಿಕ್ಕದೆ
 ಕಾದಾಟವನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರು
 ತ್ತಾರೆ. ಈ ಜೂಜು ಕಟ್ಟುವಿಕೆ ಎಂಟ್ರಾಣಿ ಲೆಕ್ಕ,
 ಪತ್ತಾಣಿ ಲೆಕ್ಕ, ಮುದ್ದಾಣಿ, ನೀದಾದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ
 ಗೊಂಡು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ
 ಹಬ್ಬಿರುತ್ತದೆ. ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಸೋತವನು ಗೆದ್ದವ
 ನಿಗೆ ದೊಡಲೇ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ನಿಗದಿಪಡಿ
 ಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ತೆರಬೇಕಾಗುವುದು.

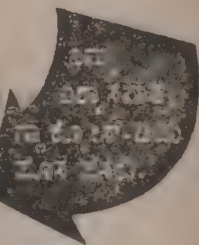
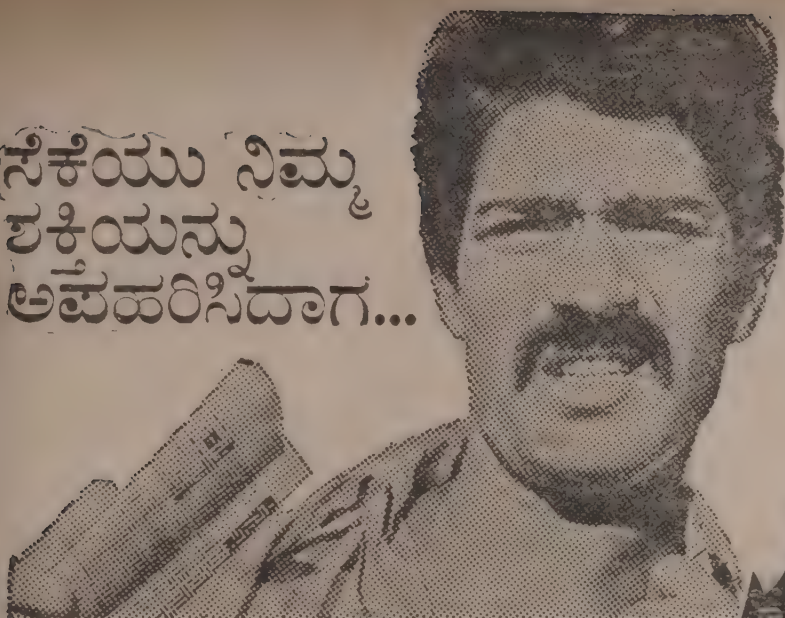
ಕೋಳಿ ಅಂಕದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಹಂಜದ ಕಾಲಿಗೆ
 ಬಾಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವನೊಬ್ಬನಾದರೆ ಹಂಜವನ್ನು
 ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯೊಡನೆ ಕಾದಾಡಲು ಕಣದಲ್ಲಿ
 ಬಿಡುವವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಕಣದಲ್ಲಿಿದ್ದಾಗ
 ಒಂದು ಹಂಜದ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ನಾಜೂಕಿನ ಬಾಳು
 ಇನ್ನೊಂದು ಹಂಜಕ್ಕೆ ತಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರ
 ಲೊಬ್ಬ ಹಂಜದ ಪಕ್ಕವನ್ನು ಅಂಗೈಯಿಂದ
 ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆತ್ತುವನು. ಮೇಲೆತ್ತಿದ ಹಂಜದ

ಕೊರಳನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ನೇವರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ
 ಗರ್ವ ಬರುವಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸಿ ಪುನಃ
 ಹಂಜವನ್ನು ಕಣಕ್ಕೆ ಬಿಡುವನು. ಆಗ ಉತ್ಸಾಹೀ
 ಜನರ ತಂದವು, "ಅಲಾ ಮಹಿವಾ, ಅಲಾ
 ಹುರಿಯಾ ತುಲಾಬತ್ತೆ, ಕೊರಂ," ಎಂದು ದೊಡ್ಡ
 ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವಂತೆ ಬೊಬ್ಬಿ ಹಾಕಿ
 ಎದುರು ಹಂಜವನ್ನು ನೇಕ್ಕುರುಳಿಸಲು ಯತ್ನ
 ಸುವರು. ಆಗ ಇದಿರು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಂಜವು
 ತನ್ನಲ್ಲದ್ದಾದ ಗರ್ವವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರದರ್ಶಿ
 ಸುವಂತೆ ಹುಂದಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸು
 ವುದು. ಹಂಜಗಳೆರಡರ ಕಾದಾಟದಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್
 ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಚೊಪಾದ ಕತ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಂದು
 ಹಂಜದ ಹೊಟ್ಟೆಗೊ ಕಾಲಿಗೊ ತಾಗಿ ರಕ್ತ
 ಸೋರಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ
 ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನುರಿತ ಪಂಡಿತ
 ರಿಂದ ಕೊಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಆ ಹಂಜವು ಪಾಣಿ
 ಭೇತಿಯಿಂದ ಕನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಮುಖವನ್ನು
 ಮೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಎಥುವರಿಗೂ ಕನಕರ ಬರದೇ
 ಇರಲಾರದು.

ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಪಂಡಿತರು
 ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವರು. ಯಾವ ರೀತಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದರೆ ಸಾರ್ಥಕ
 ವಾಗಿ ಹಂಜವು ಎದ್ದು ಪುನಃ ಕಾದಾಡಲು
 ಸಮರ್ಥವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತವರು.
 ಹಂಜದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ,
 ಗಾಯವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಅದನ್ನು
 ಪುನಃ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮೊದಲು ಹಂಜದ
 ಬಾಯಿಗೆ ಬದಿಪ್ಪುನೀರು, ಕಳ್ಳನ್ನು, ಮೊಯ್ದ
 ಮೈಸೂರು ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ತನ್ನಿಸಿ ಚೇತರಿಸು
 ವಂತೆ ಪಂಡಿತರು ಶ್ರಮಿಸುವರು. ಹಗಲು
 ಮೇಲಿನ ಶಾಲಿನಿಂದ ಹಂಜಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ
 ಚೇತರಿಸಿ ಮಗದೊಡ್ಡು ಅಂಕದಲ್ಲಿ ಹಾಂಗೆ
 ಳ್ಳುವ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವರು. ಸ್ಪರ್ಧೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಂಜಕ್ಕೆ ಆದ ಗಾಯ ಅಥವಾ
 ರಕ್ತ ಸೋರುವಿಕೆಯಿಂದ ಹಂಜವು ಅಂಕದಲ್ಲಿ
 ಸೋತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಪರ್ಧೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟನಿಯಮ ಮುಂತಾದ

ಸೆಕೆಯು ನಿಮ್ಮ
ಶಕ್ತಿಯನ್ನು
ಅಪಹರಿಸಿದಾಗ...

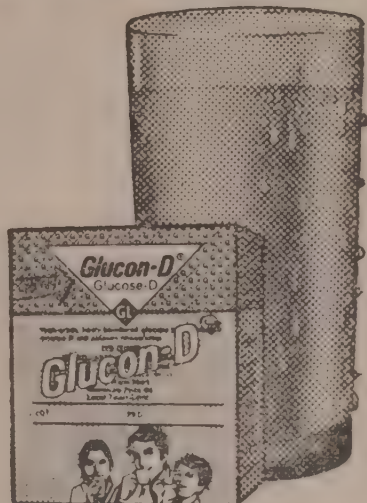

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ **ಗ್ಲುಕೋನ್-ಡಿ** ®

ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಗಾಗಿ— ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ

ಸೆಕೆಯು ನಿಮಗೆ ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿರುತ್ಸಾಹಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಗ ನಿಮಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾದ, ತಂಪುಗೊಳಿಸುವ ಗ್ಲುಕೋನ್-ಡಿಯ ಆನಂದವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದವರಿಗಾಗಿ ಇದೆ. ಗ್ಲುಕೋನ್-ಡಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪೇಯಕ್ಕೆ—ಹಣ್ಣಿನ ರಸ, ಹಾಲು, ಚಹಾ, ಕಾಫಿ, ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅಥವಾ ಅದೊಂದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಕೂಡಲೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಮೂಡುವುದರ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ!

ಅದೇ ಪರಿಚಿತ ಹಸುರು
ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

HTB-GLL-6737 KN (K)

ವಿಟಮಿನ್ ಡಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಫಾಸ್ಫೇಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾದ
ಅಪ್ಪಟ ಗ್ಲುಕೋಸ್ ಪೌಡರ್—**ಗ್ಲುಕೋನ್** ಕಂಪನಿಯ ಕೊಡುಗೆ

ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹಂಜವು ಅಂಕದಲ್ಲಿ ಸೋತಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಪಂಡಿ ತರ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಚೇತರಿಸಿದ ಹಂಜವು ತನ್ನಗೊದಗಿದ ಅವಮಾನಕರ ಸೋಲಿನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಲು ತನ್ನಗೊದಗಿದ ಹಂಜವೊಂದೇ ಕಾದಾಡಲು ಬಹಳಷ್ಟು ತುರು ಸಿನಿಂದ ಮುಂದಡಿಯಿಡುವುದು. ಮುಂದಡಿಯಿಟ್ಟು ಹಂಜವು ಎಷ್ಟು ನೆಗೆದು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹಾರಿದರೂ ಪ್ರಥಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಚೇತರಿಸಿ ಲಾದ ಹೊಡೆತ ತಿಂದ ಹಂಜವು ತನ್ನಗೊದಗಿದ ಹಂಜದ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹರಿತವಾದ ಕತ್ತಿಗೆ ಬೀವತೆರ್ದು ಭೂಮಿಗೆ ಉರುಳುವುದು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಇದಿರುಗೊಂಡ ಹಂಜವನ್ನು ಸಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ, ಫುಟಿ ಫುಟಿ ನಾಲ್ಕು ಒದತ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೆಡುವುದೂ ಇದೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಾಳಿ ಹಂಜದ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ ಮೊದಲೇ ಬೆನ್ನಾಗಿ ದಣಿದಿದ್ದ ಹಂಜವು ಪಲಾಯನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಿದೆ. ಉಪಾಯದಿಂದ ಓಡಿಹೋದ ಹಂಜವನ್ನು ಎದಿರು ಹಂಜವು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಮಗು ದೊಮ್ಮೆ ಅವನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬಾಳಿ ನಿಂದ ತಿವಿದು ಕೊಲ್ಲುವುದು. ಕೋಳಿ ಅಂಕ ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಥಗೆ ಇಳಿದ ಎರಡು ಹಂಜಗಳಿಗೂ ಚೇತರಿಸಲಾಗದ ಹೊಡೆತ ತಂದು ಗಾಯವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಅಸಮಾರ್ಥವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪರೇಡನ್ನೂ

ಎದುರು ಬದಿರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಗಾಳಿ ಹಾಕಿ, ಅವು ತಲೆ ಎತ್ತುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹಂಜ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾದಾಡುವಂತೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿದರೆ ಅದೇ ಸ್ವರ್ಥ ಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿತು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವರು. ಸ್ವರ್ಥಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ಹಂಜದ ರಾಜಮಾನ ಮುಖ ದಲ್ಲಿ ಕಿರುನಗೆಯೊಂದು ಮಿಂಚಿ ಸತ್ತು ಕೋಳಿ ಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ಕೈ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸು ವನು. ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಅಂಕವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ಕೋಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಕಿಮ್ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ರಸಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನ ಗೊನೆ, ಎಣೆಲು, (Khariff) ಅಕ್ಕಿಯ ಮುಂಡಿ ಮತ್ತೂ ಹಳ ಪಳನೆ ಮಿಂಚುವ ಪವನು ಚಿನ್ನವನ್ನು ನೀಡುವರು.

ಕೋಳಿ ಅಂಕದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಿಯೊ ಕಾನೂ ನಿಂತಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆಯಾದರೂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಮನರಂಜನೆಯ ಸ್ವರ್ಥಭಾವವು ಇಂದಿಗೂ ನಶಿಸದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತುಳು ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಮಿಳಿತವಾದ ಈ ಸ್ವರ್ಥಯು ಇಂದಿಗೆ ದಮ್ಭರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಮನರಂಜನೆ ಹಸರಿನಲ್ಲಿ, ಈ ನವ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಜೂಜಾಟ ವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

★

ಖ್ಯಾತ ಸಂಪಾದಕರೊಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ಪತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿ ಮಲಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ಅವರ ಮಿತ್ರನಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ - ಗಾಬರಿ ಎರಡೂ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಉಂಟಾದವು.

ಮಿತ್ರ: ಯಾಕೆ? ಹೀಗೆ ಹೇಗಾಯಿತು?

ಸಂಪಾದಕ: ಜಾಹಿರಾತು.....

ಮಿತ್ರ: ಆಂ? ಜಾಹಿರಾತಾ?

ಸಂಪಾದಕ: ಹೌದಪ್ಪಾ ಜಾಹಿರಾತು..... 'ಭೀಮಸೇನ ಪೈಲವಾನ ಛಾಪ ಅಗರ ಬತ್ತಿ'ಯ ಜಾಹಿರಾತು...

ಮಿತ್ರ: ಹೂಂ - ಏನಾಯಿತು?

ಸಂಪಾದಕ: ಏನ್ನೇಳ್ವಿ? ನಿನ್ನ ಪತ್ರಿಕೇಲಿ 'ಅಗರಬತ್ತಿ ಛಾಪ ಭೀಮಸೇನ' ಅಂತ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಬಡ್ತು.

೧೪೦೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಮೇಲೆ

ವಿರಾಟಮಾತೆಯಾದ ವಿನಾಯಕ →

ರೂಪಕುಂಡದ ಯಾತ್ರೆ

ವಿಪಿನಚಂದ್ರ ಶಾಹ

ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ರಚನೆಯ ಹೆಸರಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸರೋವರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದು ರಹಸ್ಯಮಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರದೆಗೆಯಲು ಕಮ್ಮಿ ಪ್ರಾಣಿವನ್ನೇ ಹಣವಾಗಿಟ್ಟು, ಕಮ್ಮಿ ಜೀವನ ವನ್ನೇ ಸವೆಸಿದ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಿಗೂ ಪರ್ವತಾರೋಹಿಗಳಿಗೂ ಮಾನವವಾಕ್ಯವ್ಯುಕ್ತಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲ.

ಈ ರಹಸ್ಯಮಯ ಸರೋವರವೇ ಇಂದು ರೂಪಕುಂಡವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು ಬರಲು ಒಂದು ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾರಣವೂ ಉಂಟು. ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರನು ಪಾರ್ವ

ತಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯಾಂಶವಾಯಿತಂತೆ. ಸುತ್ತು ಅಲ್ಲೂ ನೀರಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಪರಮೇಶ್ವರ ತನ್ನ ತ್ರಿಹೂಲವನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಊರು ವುದೊಂದೇ ರಹಸ್ಯವೆಂದು ಕಾರಂಜಿಯಾಗಿ ಪುಟಿದು ಒಂದು ಸರೋವರವೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತಂತೆ. ಪಾರ್ವತಿಯು ಆ ಸರೋವರದ ನೀರು ಕುಡಿದು ಯಲಂ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ರೂಪರೂಪಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಆ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ರೂಪಕುಂಡವೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಿಟ್ಟಂತೆ.

ಚೆನ್ನೋಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನ್ನೇಮಕ್ಕುವ ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಶವಗಳು ತೇಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬ ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿಸ ಬಿಟ್ಟು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಾಗ ರೂಪಕುಂವ ಬೆಳೆಗೆ ಬಂತು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯ ಇದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನರಿಂದ ಮರೆಮಾಚಿತ್ತು. ಆ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರಗೊಂಡಾಗ ಬಹುಶಃ ಸುಭಾಷ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರ ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಸೈನಿಕರು ಚೀನದ ಮೂಲಕ ಕದ್ದುಮುಚ್ಚಿ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಹಿಮ ದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತುಹೋಗಿರಬೇಕು; ಹಿಮ ಕಡಗ ನೀರಾದಾಗ ಈ ಶವಗಳು ಪ್ರವಾಹದ ಗುಂಟ ತೇಲಿ ಬಂದು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಶೇಖರ ಗೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಸರಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ತೀರಾ ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಶವವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದ್ದರಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪಕುಂವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿತ್ತು.

೧೯೪೧ ರಲ್ಲಿ ಜೋರಾವರಸಿಂಹನು ಟಿಬೆಟನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಹೋಗಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಕೈ ಸೋತು ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಭಾರತದ ಗಡಿ ಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಣಿ ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿ ಅಪಹರಣ ಕ್ಕೀಡಾದ ಸೈನಿಕರ ಶವಗಳು ಇವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಿಸಿದರೆ, ಚೀನದ ಮೇಲೆ ಮದ್ದದ ತಳ್ಳಾಟನು ಆಕ್ರಮಣವಾಗಿ ಹಿಂದಿರು ಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಕೋಪದಿಂದಾಗಿ ದಾರಿ ಯಲ್ಲೇ ಸತ್ತ ಸೈನಿಕರ ಶವಗಳೇ ಇವು ಎಂದು ವಾದಿಸಿದವರೂ ಕೆಲವರು. ಹಿಂದೆ ಕನೋಜದ ರಾಜ ಜಸಧರನು ನಂದಾದೇವಿಯ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಯಾತ್ರಿಕರು ದುರ್ಘಟನೇ ಗೀಡಾದರು. ಅವರ ಶವಗಳೇ ಇವು ಎಂದು ವಾದಿಸಿದವರೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ ಖಂಡದಲ್ಲಿ (ಹಮಾಲಯದ ಬದಲು

ಭಾಗ) ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರ ಈ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ತಪ್ಪು ಎದ್ದಿ ತಲು ಭಾವನೆ ಬರಾರಿಗಾದರೂ ಬರ. ಪ್ರದೇ ಸ್ತಾಭಾ ವಿಕವೇ. ಪ್ರತಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೌಟಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಹೊರಟು ರೂಪಕುಂವದ ಆಚೆಗಿರುವ ಹೋಮ ಕುಂಡದ ವರೆಗೆ (೨೬೪ ಕಿಲೋ ಮೀಟರುಗಳು) ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ದೇವಿಯ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ. ದಾರಿ ಬಹು ದುರ್ಗಮ ವಾದದ್ದು. ಪ್ರತಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿನ ಯಾವುದ ದರೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಡಿನ ಆಡು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಜ ಮಾನ ದೇವಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬಲಿಗೊಡಲು ತಯಾ ರಾಗುವವರೆಗೆ ಆ ಆಡು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಯಾತ್ರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಾಗ ದೇವಿಯ ಭಕ್ತರು ಅದನ್ನು ಹೋಮಕುಂಡದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ದೇವಿಯ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಂಡು ನವೆಂಬರ್ ತೋಡುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಭಕ್ತರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಯ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೊಡನೆ ಈ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಾಣಿಗಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಮೇಳಿಗೆ ೨೯೪ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳು ಈ ಮೇಳದಲ್ಲಿರುವವು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಸುಗಮವು 'ರಿಣಾವು ಈ ಧಾರಾ' ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಳ.

ಪಾದರಕ್ಷೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಸಂಗೀತವಾದ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಯ್ಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತರು ದೇವಿಯ ಪರಸನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತಾ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಮಕುಂಡವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಂದಾದೇವಿಯ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಯಜ್ಞವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಆಡು ದೇವಿಯ ಪ್ರೋಕ್ಷೆಯಿಂದಲೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಅಡಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಎತ್ತರ

ರೂಪಕುಂಡದ ಕಡೆಗೆ

ಹಾಗೆಂದ ನಂದಾದೇವಿಯು ತಿವಿರವನ್ನೇರ
ತೋಡಗಿದ್ದು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರ ವುದೇ ಇಲ್ಲ!

ರೂಪಕುಂಡದ ಸುತ್ತ ಹಣದ ಕೊಂಡ
ವೇರಾಣಿಕ ಕಥೆಯಷ್ಟೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ
ಪ್ರಜ್ಞಾಪಿತ ವಿಪರೀತವೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.
ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಣಿವಾಸನವರು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕಾಲ
ಇದ್ದು ರೂಪಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ದೊರೆಯುವ
ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ಥಿಪಂಜರಗಳನ್ನು ಇತರ
ವಳಿಗಾಲದ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವನ
ಹಾಗೂ ಕೆಲಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ವಿದ್ವಾಂಸ
ರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಕಾಲ ನಿರ್ಣಯ-
ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿ
ದರು. ಈ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಬನ್ - ೧೪ರ
ಸರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಕಡ್ಡುರು ಅವು ಬಹಳ
ಹಳೆಯದ್ದಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು.

ಬಹುದೆಂಬ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಗೆ ಬಂದರು. ಸ್ವಾಮಿ
ಪ್ರಣಿವಾಸನವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ
ಅಸ್ಥಿಪಂಜರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪೂಜಾರ್ಥವಾಗಿ
ಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಧರ್ಮದ ಅಭಿರೂಪಗಳಿದ್ದವೇ
ಹೊರತು ಬಿಡು ಜೊತೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವಿದ್ದಿಲ್ಲ.
ಹೀಗಾಗಿ ಕನೋಜದ ರಾಜಾ ಜಗದ್ಗುಪ್ತನಿಗೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಘಟನೆಯಷ್ಟೆ ಸತ್ಯ. ಉಳಿದವು
ಸುಳ್ಳು ಎಂಬುದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ
ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಎದ್ದಿದ್ದ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆರೆ ಬಿದ್ದಂತಾ
ಯಿತು. ರೂಪಕುಂಡ ಪ್ರಾದಿಗ್ಧಿಕ ಬಂದನಂತರ
ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಥಳಗಳು ದೊರದೊರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು
ಅಸ್ಥಿಪಂಜರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ
ರಿಂದ ಅವು ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ದೊರೆ
ಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾದಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೆಲವನ್ನು
ತೋಡಿದಾಗ ಬಂದೆರಡು ವಿಲುವಿನ ಜೊರುಗಳು
ದೊರೆಯಬಹುದಷ್ಟೆ. ಜುಲೈ ಅಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳು
ಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಕುಂಡದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದ್ದು ಉಳಿದಲ್ಲ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿರೋವರ ಹಿಮಾಚ್ಛಾದಿತವಾಗಿ
ರುತ್ತದೆ.

ನಂದಾ ಘಾಟ ಹಾಗೂ ತ್ರಿಕೂಲ ತಿವಿರಗಳ
ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಕುಂಡವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ
ಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲೋಡಾ ರಾನಿಖೇಡ ಅಥವಾ
ನೈನಿತಾಲಿನಿಂದ ಗ್ಯಾಲದಮಿಿಗೆ ಬಸ್ಸಿನಿಂದ
ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ಐದು ದಿನಗಳ
ವರೆಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ನೈನಿತಾಲಿನ ಪರ್ವತ
ರೋಹು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ದೀಪ
ಸಾಡರೊಡನೆ ರೂಪಕುಂಡದ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು
ಯೋಜಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಚೆನ್ನಾ
ಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದಾಗ ಅಷ್ಟೇನೂ ತೊಂದ
ರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಡೆಯೂ ಅನುಹವು ಹುಡ್ಕುಗಳ
ಅಸಂಖ್ಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸಮಯ
ಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸ
ಬೇಕು. ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಹಿಮದಿಂದಾಗಿ
ಸಸ್ಯಗಳು ಮಾರುಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ
ಸಮಯ ಕಳೆದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಹಿಮಪಾತ ಪಟ್ಟಾಗ

ಮೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ರಂಭಿಸಿದ್ದು ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೆ.

ನಾವು ಗಾಲ್ಪದಮ್ಮನಲ್ಲಿ ಬಂದು ರಾತ್ರಿ ತಂಗಿದ್ದು ಮಾರುದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಎದ್ದು ಹಿಂದರ ನದೀ ತೀರದ ಗುಂಟೆ ಇರುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಕಿಲೋ ಮೀಟರು ನಡೆದು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟುವೆವು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ತಲಪ ಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ; ಧರಾಶಯಿಂದ ಮೋಟರನ್ನೇರಿಸುವುದು ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೆ ತುಂಬಾ ಸುತ್ತು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ತಲಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಗಾಲ್ಪಮಿತ್ರನಿಂದ ಹೊರಡುವ ದಾರಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ. ಹೀಗಾಗಿ ರೂಪಕುಂಡಕ್ಕೆ ಮೂರ ದಿನ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಾಲ್ಪದಮ್ಮನಿಂದ ಹೊರಡುವುದೇ ಮಟ್ಟ.

ರೂಪಕುಂಡದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಬಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ತಂಗಿದೆವು. ಅಂದು ದಸರ. ಆ ವರ್ಷಿಯವರು 'ರಾಮಾವಧಿ'ವನ್ನು ಆಡಲಿ ದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರರ ಗೆದ್ದು ಪೋ ಗೆದ್ದು. ಇಂಥದಲ್ಲೆ ಮುನ್ನಡೆಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಮೆಗುತ್ತಾ ನೋಡುವುದು? ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ವರ್ಷಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ನಾದವನೊಬ್ಬ ತಂತಾನೆ ನಮ್ಮ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡುವಂತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಮನೋರಂಜನದ ಸಾಧನಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಮಾಲೆಯ ನಮಾಸ್ತ ದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನಾಟಕಗಳು ಅವರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ರಂಜಿಸುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದೆಡೆ ಕಲೆಯಲು, ಕಲಿತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ವೈದ್ಯ, ವೈದ್ಯನಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲು ಇದೊಂದು ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ. ಈ ನಮಾಸ್ತದಲ್ಲೇ ಹಳ್ಳಿಗರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಜಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ನಮಗೆ ಮೇಳವ.

ದೇವಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಕಂತರ ನಾವು ಮುಂದೋಲಿಗೆ ಹೊರಟೆವು. ಅದು ದೇವಾ ಲದಿಂದ ಕೇವಲ ಹನ್ನೆರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರು

ಗಳಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿಯೆದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಯಾದರೂ ಈಗ ತಯಾರಾಗಿರುವ ಮೋಟರು ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಮೋದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಎಂಟು ಕಿಲೋಮೀಟರಿನಷ್ಟು ದೆಡ್ಡು ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಯಾಣ ತುಂಬಾ ಬೇಸರ ತರಿಸುವಂಥಾದ್ದು. ಆದರೂ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಮುಂದೋಲಿಗೆ ಮೋದುವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಆಗಲೆ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ಕಿಲೋಮೀಟರಿನಷ್ಟು ನಡೆದರೆ ಲೋಹಾರಜಂಗ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿರುವ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧಪಾರ್ಥ ಕಟ್ಟಿರುವ ಡಾಕ್ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಮುಂದೋಲಿಯ ಬದಲಿ ಲೋಹಾರಜಂಗಿ ನಲ್ಲಿ ತಂಗಿದರೆ ಬೆಳಗ್ಗೆವ ಕೊಠಲೆ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಬರುವುದಾದರೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಅಂದಕೊಂಡು ಮುಂದೋಲಿಯಲ್ಲಿ ತಂಗದೆ ನಿದ್ರಾ ಲೋಹಾರ ಜಂಗಿನತ್ತ ಕಾಲೆಳೆಯುತ್ತಾ ಸಾಗಿದೆವು.

ಲೋಹಾರಜಂಗ್ ರಲವಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ ನೋಡುವಹಾಗಿತ್ತು. ಮನೋಬಲ ವೊಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ದಂಡಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಈಗ ಕಂಡುಬರತೀವ ಗಿತ್ತು. ತಲೆ ಭಾರವಾಗಿತ್ತು. ಮುಗಿದಾಗ ಕಾಣನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಲಡಿದವರೂ ಸಾಕು, ಜೀವವೇ ಹೋದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಮ್ಮ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಕಣ್ಣು ತೆರೆದಾಗ ಆಗಲೆ ಬೆಳಗಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಕಾಲೆಳೆಯುತ್ತಾ ನಂದಾಘಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟಾಗ ಕುತೂಹಲವರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದರು. ಹಿಮಾ ಚ್ಚಾದಿತ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಂದಾಘಾಟಿ ಶಿಖರ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ನೋಡಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ ಎನ್ನಿಸುವಂತಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕಾರು ಘಂಟೆಗಳ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನಾವು ಇಳಿದುಕೊಂಡಲ್ಲಿಗೆ ಮರಳಿದವು.

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣ ವಾಣಿದತ್ತ. ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರಡಿಗಳ ಕಾಟ ಬಹಳ. ಹೀಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತೇರಿದ ನಂತರವೇ ಪ್ರಯಾಣಿಸು

ವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಬೆಳಸಬಹುದಾದ ಗಂಟೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದುದು. ೧೯೦೧ರಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್‌ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವನ ಅನುಕೂಲಾರ್ಥವಾಗಿ ಲೋಹಾರಜಂಗಿನಿಂದ ವಾಣಿಕ್ಯ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಾಗುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಶ್ರಮವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರ ಪಾತಳಿಯಿಂದ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ವಾಣಿಕ್ಯತಾವಳಿಯಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಲಟ್ಟು ನೋಡಲು ಬಹು ರಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ಊರೂ ದೊಡ್ಡದು, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಬಹಳ. ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಸಮಗ್ರತೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಪರನೆ ಕನ್ಯಾಶಲ್ಯವನ್ನು ತೆತ್ತು ಪುದುವೆಯಾಗಬೇಕು.

ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಿದೆ. ವಿವಾಹಿತನಾದ ಹುಡುಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಗಂಡನನ್ನೇ ಬದಲಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪುದುವೆಯಾಗುವಂತೆ ಹಳೇ ಗಂಡನಿಗೆ ಕೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹೊ ಕೊಡಬೇಕು. ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಗಂಡನಿಗಿಲ್ಲವೂ ಹಳೇ ಗಂಡನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಹುಡುಗಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರದಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರದ ವರೆಗೂ ಕನ್ಯಾಶಲ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇವದಾರು ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ದಿನೆಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯ ವಿಭಾಗದವರು ಒಂದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಗೃಹವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೆ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋಮೀಟರಿನಷ್ಟು ಉದ್ದ

ನಂದಾಳುಟಿ ಸರ್ವಕದ ಮೇಲೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವವರೇ ನಿಷಕಳಂಕ ಶಾಹ

ತರ್ಕವಸ್ತುವಲಂಬಿಯೆ ನಾವು ಮುಂದೆ ಸಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಮವ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಮೇಲಿನಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಜಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಕೆಲೋಮೀಟರಿ ನಷ್ಟು ದೂರಿಯನ್ನು ಸವೆಗಳು ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಹಿಡಿಯಿತು. ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಬಂಡೆಗಲ್ಲು ಹಿಮದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇಣುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ವಾಸಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಗುಡೆ ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದು ಸರಿ ಯಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದು ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು.

ಅದರ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರ ಬಂದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಿಮವನ್ನು ಕೊರೆದು ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಲೇ

ಬಿಟ್ಟು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಿಮವನ್ನು ಕಡಿದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವು. ಚೆಲಿಯಿಂದಾಗಿ ಶೋಕ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಲಿಗೆ ಒಕ್ಕಾ ಬದಿ ದೂತಾಗತ್ತು. ದೂರಗೆ ಹಿಮ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಯಾವಾಗ ಮಾತ್ರ ಗುಹಾದ್ವಾರ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಎನ್ನುವುದು ನಿಶ್ಚಿತವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಹಿಮವನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು.

ಹಿಮಪಾತ ಯಾವಾಗ ನಿಂತಿತ್ತುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರ ತೆರೆದೇ ಇತ್ತು. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಮವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಪಾಸದ ಕೊನೆಯ ನಿಟ್ಟಿನತ್ತ ನಡೆದವು. ಹಿಮವನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾ

ರೂಪಕೂಂಡದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ

ಅಗಾಧವಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾ ಅಂತೂ ಇಂತೂ ವಿರಹ
ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಬರ್ಹದ ಮೇಲೆ ನಡೆದು
ರೂಪಕುಂದವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದವು.

ಸಮುದ್ರ ತಟಕ್ಕಿಂತ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ
ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ರೂಪಕುಂದದ ಬದು
ಬದುಕುಳ್ಳ ಭಾರೀ ಪ್ರಪಾತ. ಇನ್ನೊಂದು
ಬದುಕುಳ್ಳ ವಿಶಾಲವಾದ ವಿಮಾನಾಂವಾದ
ಬದುಕು ತುದಾತ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು
ಈ ಪ್ರಪಾತದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊರ ಏಕೆ
ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಅರ್ಥ
ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮುನ್ನೂರು ಅಡಿ ಅಳಿದಾದ ರೂಪಕುಂದ
ನಾವು ಬಂದಾಗ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ
ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬೊರೆಯಬಹುದೇ? ಎಂದು
ನಾವು ಹುಣುಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಂದೆ ಮನವ

ರೋರದ ಮಿಲುವು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿ
ಕೊಂಡ ಮಾನ ಮುರುಟಿಕೊಂಡು ಕೆಂದು
ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತ್ತು. ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಅವಶೇಷ
ಗಳೇನಾದರೂ ಬೊರೆಯಬಹುದೇ? ಎಂದು
ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ರೂಪಕುಂದದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿ
ದ್ದಾಗ ಇಂಥಾ ಸೀಗ್‌ಲಿನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೇನು
ಬೊರೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬಂಜೆಗಲ್ಲೊಂದರ
ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ರೂಪಕುಂದದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು
ಮೆಲುಕುಹಾಕತೊಡಗಿದೆ. ಹೌದು, ನಾನು ಭಾವಿ
ಸಿದ್ದ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ
ಮೇಳಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಅವಶೇಷಗಳಾವೂ ಬೊರೆ
ಮಿಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಿಲ ಸಮುದ್ರದ ಮೂಲ
ಕವಾಗಿ ಮೋಮಕುಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು
ನಾವೆಲ್ಲ ಅಂದ ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅಗಾಧವಾದ
ಪಿಮಹಾತವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು
ಮತ್ತೊಬ್ಬಗೆ ಅಮಾಂತ್ರಗವಿತ್ತಂತೆಯೆ ಎಂದು
ಅನ್ನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು
ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

✱

(‘ಸವನೀತ’ ಹಿಂದಿ ಭಜಿಸ್ತೀರಿಂದ)

~~~~~

ಅಸಂಖ್ಯರಸಿ ನಾಶೀಯೈರಲ್ಪಿರಸಿ ಪರಸ್ಥಿತ್ಯಃ |

ಗುಣೈಃ ಸಂತಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಯಂತಿ ಚಿತ್ರಮೇಷಾಂ ವಿಚೇಷ್ಟಿತಮ್ ||

ತಮ್ಮತ್ತೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳಿದ್ದರೂ, ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿರುವ
ಕೆಲವೇ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಸತ್ಪುರುಷರು ಅನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ದರ್ಶನ
ವಿಚಿತ್ರ.

ಅಸಹಾಯಃ ಪುನಾನೇಕಃ ಕಾರ್ಯಾಂತಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ |

ತುಸೇತಾಸಿ ವಿನಿರ್ನುಕ್ತಸ್ತುಂಡಲೋ ನ ಪ್ರರೋಹತಿ ||

ಇತರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದುನುಷ್ಯನು ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯನ್ನು ಹಣೆಯಲಾರ.
ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಲಿಯು ಆಕ್ಕಿ ಮೊಳೆಯದಿಲ್ಲ.

ಅಶ್ವಂ ನೈವ ಗಜಂ ನೈವ ವ್ಯಾಘ್ರಂ ನೈವ ಚ ನೈವ ಚ |

ಅಜಾಪುತ್ರಂ ಬಲಿಂ ದದ್ಯಾದ್ವೇನೋ ದುರ್ಬಲಘಾತಕಃ ||

ಕುದುರೆಯನ್ನಲ್ಲ, ಆನೆಯನ್ನಲ್ಲ, ಹುಲಿಯನ್ನಂತೂ ಸರ್ವಥಾ ಅಲ್ಲ.
ಮೇಕೆವರಿಯನ್ನು ಬಲಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಂತೆ! ದೇವರೂ ಮರ್ಯಾದರನ್ನೇ
ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ಕಟ್ಟು ಭಾಂಡಾರವು ಹಣದ ಭಾಂಡಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅಯ್ಯಾ ಕಟ್ಟು ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏನು ಸರಿಯೆನಿಸಿದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮೊದಲು ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅಮೀರೆ ಇದರ ಬಿಸ್ತಿಸಿ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ.

೧. ತೇಜಿ

(ಅ) ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ (ಆ) ದ್ರಾವಕ (ಇ) ಹಳಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (ಈ) ತ್ಯಾಗ

೨. ಜಮಿ

(ಅ) ಪಿರಾಟಿ (ಆ) ಹಲಸಿಕಾಯಿ (ಇ) ಕಚ್ಚೆಗುಳಿ (ಈ) ಗಾಯ

೩. ಜಕಣಿ

(ಅ) ಹಕ್ಕಿ (ಆ) ಒಂದು ಪಿರಾಟಿ (ಇ) ಅಳವಾದ ಹೊಂಡ (ಈ) ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವವ

೪. ತೇಜಪುಂಜ

(ಅ) ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ದ್ರಾವಕ (ಆ) ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕೋಳಿ (ಇ) ಬೆಳಕಿನ ರಶ್ಮಿ (ಈ) ಮೊಗದಾದ ವಾವನ

೫. ರೊಪ್ಪ

(ಅ) ಹೊಡೆತ (ಆ) ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿ (ಇ) ದೊಡ್ಡಿ (ಈ) ಹೊರೆ

೬. ಲಕೋಟಿ

(ಅ) ತಕ್ಕದ ಕವಲು (ಆ) ಧ್ವಂಸ (ಇ) ಒಗ್ಗಿ (ಈ) ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮಂಗಳ

೭. ಮಿಗತೆ

(ಅ) ಒಂದು ಕೀಟ (ಆ) ಚಿಗರೇ ಬಿಡು (ಇ) ವಿಷ (ಈ) ಹೆಚ್ಚಿನದು

೮. ಜಘನ್ನ

(ಅ) ಪ್ರಸಿದ್ಧ (ಆ) ಕೀಳು (ಇ) ಕೊಲೆ 7 ದಕ (ಈ) ಕುಂಟ

೯. ಶಪಥ

(ಅ) ಬೈಗಳು (ಆ) ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ (ಇ) ಅಪ್ಪ ಮಾರಿ (ಈ) ದುಟ್ಟು

೧೦. ನಾಸ್ತವ್ಯ

(ಅ) ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ (ಆ) ಜವಾರ (ಇ) ಕೊಬ್ಬಿ ಕಲೆ (ಈ) ಕಪ್ಪಿರ

೧೧. ಚುನಾಯಿಸಿಗೆ

(ಅ) ಚೌಕಾಟ (ಆ) ಪ್ರಾಣಿಮನೆ (ಇ) ಸುಣ್ಣದ ನೀರು (ಈ) ಸೊನ್ನೆ

೧೨. ಮಾಸ್ತಿ

(ಅ) ಕಾಸನದ ಕಲ್ಲು (ಆ) ಉದ್ದಿನ ಮೊಟ್ಟು (ಇ) ಹುದ (ಈ) ಸಹಗಮನ ಮಾಡುವವಳು

೧. ತೇಜಿ (ಅ) ಬೆಲೆಗಳು ರಫಸವಾಗಿ
ವಿರುವುದು; ತುಟ್ಟಿ; (ರಫಸದಿಂದ
ಓಡುವ) ಕುದುರೆ. ಉದಾ:—ಸಾಮಾನು
ಗಳು ತೇಜಿಯಲ್ಲಿವೆ. [ಪಾರಸೀಕ -
ತೇಜ್ = ವೇಗವಾದ]
೨. ಜಖಂ (ಈ) ಗಾಯ; ಪೆಟ್ಟು; ಮುರಿ
ಯುವಿಕೆ. ಉದಾ:—ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ
ಕಾರು ಜಖಂ ಆಯಿತು. [ಪಾರಸೀಕ -
ಜಖ್ಮ]
೩. ಜಕಣೆ (ಅ) ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹೆಣ್ಣು
ಪಿಶಾಚಿ, ದೆವ್ವ. ಉದಾ:—ಜಕಣೆ ಹಿಡಿ
ದಂತೆ ಕಣೆಯುತ್ತಾನೆ. [ಸಂ. ಯಕ್ಷಿಣಿ]
೪. ತೇಜಃಪುಂಜ (ಇ) ಬೆಳೆಸಿದ ರಾಶಿ;
ತುಂಬಾ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ವಸ್ತು. ಉದಾ:—
ತೇಜಃಪುಂಜವಾದ ಮುಖ. [ಸಂ.
ತೇಜಃ = ಬೆಳಕು; ಪುಂಜ = ಸಮೂಹ]
೫. ರೇಖಪ್ಪ (ಇ) ದೊಡ್ಡಿ, ಕುರಿ ಹಂದಿ
ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕುವ
ಆವರಣ, ಆಶ್ರಯ ಸ್ಥಾನ. [ಕನ್ನಡ]
೬. ಲಕೋಟಿ (ಅ) ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳಿಸಲು
ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಚೀಲ; ಕವರು.
ಉದಾ:—ಟಪಾಲು ಲಕೋಟಿ ಬಿರೆ
ಹೆಚ್ಚಿದೆ. [ಮರಾಠಿ - ಲಖೋಟಾ]
೭. ಮಿಗತೆ (ಈ) ಹೆಚ್ಚಿನದು; ಕ್ಷುಣ್ಣ
ಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದದ್ದು; ಉಳಿಕೆ. ಉದಾ:—
ಮಿಗತೆ ಧಾನ್ಯ ಮಾರಿದರು. [ಕನ್ನಡ,
ಮಿಗು = ಹೆಚ್ಚಾಗು, ಉಳಿ + ತೆ]
೮. ಜಘನ್ಯ (ಅ) ಕೀಳು, ನೀಚವಾದ್ದು
ಕಳವೆಯಾದ್ದು; ಕೊನೆಯದು. ಉದಾ:—
ಜಘನ್ಯವಾದ ಕೃತಿ. [ಸಂ.]
೯. ಶಪಥ (ಅ) ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ, ಆಣೆ ಮಾಡು
ವುದು. ಉದಾ:—ಆಡಳಿತವನ್ನು ಶುದ್ಧ
ಮಾಡುವ ಶಪಥ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. [ಸಂ.
ಶಪ್ = ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳು + ಥ]
೧೦. ವಾಸ್ತವ್ಯ (ಅ) ಬಿಡಾರ, ವಸತಿ,
ತಂಗಿದ ಸ್ಥಳ, ವಾಸಕ್ಕೆ. ಉದಾ:—
ರಾಜಧಾನಿಯ ವಾಸ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ
ಯನ್ನು ಕಂಡೆ. [ಸಂ.]
೧೧. ಚುನಾಯಿಸಿಗೆ (ಅ) ಚೌಕಾಸಿ, ಯಾವು
ದಾದರೂ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ
ಗುಣ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು, ಚೀಕಿರಿ.
ಉದಾ:—ತಿಂಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ
ಬಹಳ ಚುನಾಯಿಸಿದೆ. [ಹಿಂದಿ -
ಚುನ್ = ಅರಿಸು]
೧೨. ಮಾಸ್ತಿ ಈ ಗಂಡ ಸತ್ತಾಗ ಸಹಗಮನ
ಮಾಡಿದವಳು; ಮಹಾಸತಿ; ಹಾಗೆ ಸತಿ
ಯಾದ ಸ್ಥಳ. ಉದಾ:—ಮಾಸ್ತಿ;
ಕಲ್ಲು [ಸಂ. ಮಹಾ ಸತಿಯಿಂದ]

ನಿಮ್ಮ ಶಬ್ದಶಕ್ತಿಯ ತರಗತಿ

ನೀವು ಎಷ್ಟು ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಅರಿಸಿದ್ದು
ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಎಣಿಸಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ
ನಿಮ್ಮ ಶಬ್ದಶಕ್ತಿಯ ತರಗತಿಗಳನ್ನು
ತಿಳಿಯಿರಿ.

೬-೮ ಸರಿಯಿದ್ದರೆ	...	ಸಾಧಾರಣ
೯-೧೦	..	ಉತ್ತಮ
೧೧-೧೨	..	ಅತ್ಯುತ್ತಮ

ಟ್ರೋಜನ್ ಕುದುರೆ

ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ

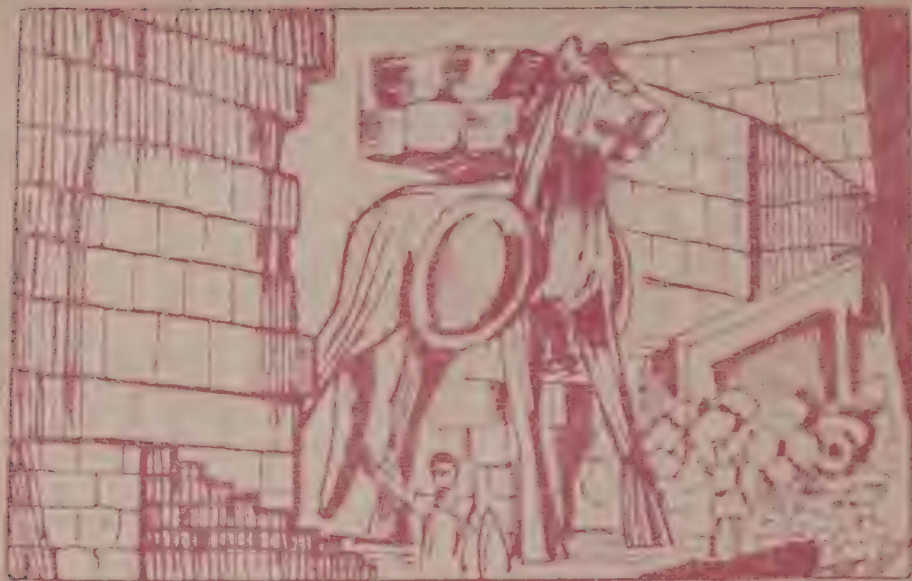
ಹೋ ಮಾರ್ ಮಹಾಕವಿಯು ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅವನ ಈಶ್ವರನು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಈಶ್ವರನು ಕಾವ್ಯ ವನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ರೋಮದ ಮಹಾಕವಿ ವರ್ಜಿಲ್ ತನ್ನ ಜನಾಂಗದ ಮೂಲ ಪುರುಷರ ವಿಷಯದ ಬಂದು ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಅದರ ಹೆಸರೇ ಈನಿಡ್. ವರ್ಜಿಲ್ ಮಹಾಕವಿಯು ಕ್ರಿಶ್ಚನರದ ಮೊದಲನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಮೋದನು. ಅತನು ೫೦ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಇಹಲೋಕ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿ ಸಿದನು. ಜೋಮರನ ಕುರಿತು ನಮಗೆ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವರ್ಜಿಲ್ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ. ಅವನ ಚಿತ್ರದ, ಇತರ ಕೃತಿ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಅತನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದನೆಂಬುದೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ವರ್ಜಿಲನ ಈ ನಿಡ್ ಕಾವ್ಯ ಬಂದು ರೀತಿ ದೋಮರನ ಈಶ್ವರನು ಮಹಾಕಾವ್ಯದ್ದೇ ಮುಂದುವರಿದ ಕಥೆ ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಕಾವ್ಯದ ಕಥಾನಾಯಕ ಈನಿಯಸ್. ಇವನೂ ಟ್ರಾಯ್ ನಗರದ ಬಟ್ಟು ಧೀರೋದಾತ್ತ ವೀರ. ಟ್ರಾಯ್ ನಗರದ ಪತನದ ನಂತರ ಅತ ಪಾರಾಗಿ ಇಟಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಮೊಸ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು. ಈ ರಾಜ್ಯವೇ ಮುಂದೆ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೋಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು.

ಈ ಟ್ರೋಜನ್ ಮಹಾವೀರ ಈನಿಡ್ ಪಾರಾಗಿ ದೋಗುವ ಪೂರ್ವದ ದುರಂತ ಘಟನೆ ಟ್ರಾಯ್ ದ ಪತನ. ಆ ಪತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಒಂದು ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕುದುರೆಯೆಂದು. ಆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕುದುರೆ ಮುಂದೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೂ “ಟ್ರೋಜನ್ ಮಾರ್ಸ್” ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಈ ತಂತ್ರವು ಬಂದಿತ್ತೆಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೈಕಾಣೆ ಸುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಂತಿಮ ಕಟ್ಟಿನ ಮೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದು ಹಕ್ಕುಪೋ ಸಂಘಟನೆಗೂ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಮತಾಂತರವಾದಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾದರೆ ಅದೊಂದು “ಕೀಲು ಕುದುರೆ”ಯ ಮೊಟಕಾದ್ದೆಂದು ಬಿಟ್ಟು ಮರ ರೂಪಿ.

ಏಕೆಂದರೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಜಿಲನ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಯ್ ನಗರದ ಭೇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೀಲುಕುದುರೆಯ ಕಾಂಕ್ಷೆ ನಡೆದದ್ದು. ಆ ಕಾಂಕ್ಷೆ ಕದ ಬಂದೂ ಕಥಾ ಸಂವರ್ಧನ ಇಂತಿದೆ.

ಹ್ಯಾರಿ, ಟ್ರಾಯ್ ನಗರ-ರಾಜ್ಯದ ಬಟ್ಟು ರಾಜ ಪುತ್ರ. ಅತ ಗ್ರೀಸಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಹ್ಯಾಂತ್ಯ ವಾದ ಸ್ಪಾರ್ಟಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೊರೆ ವೆ ನೆ-ಲಾಸನ ಮಿತ್ರನೆಂದು ಭಿಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ಮೆನಿಲಾಸನ ಮದರಿ ಮನಕನ್ನು ಹ್ಯಾರಿ ಕಂಡನು.

ಟ್ಯೂಬ್ ಕುಡುರಿ

ಕೆಂಡದ್ದೇ ಆ ಬೋಕೋತ್ತರ ಅವಧ್ಯವತಿಯು ಬೋವದ್ದೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟಳು. ಬೆಲಸಳೆ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸೌರಭ ಅಗಲೇ ದಿಗ್ಗೊಲೆವೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಪ್ಯಾರಿ ಮಿತ್ರನಾಗಿ ಬಂದವನು ಶತ್ರು ವಾಗಿ ಮನಳನ್ನು ಆಹವರಿಕೊಡ ಬಂದನು. ಅಗ ಗ್ರಾಕರು-ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಗಳು-ಚಾರ್ವಕ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಹಾಳೆ ಇಕ್ಕಿದರು. ಅದರೆ ಮತ್ತಾ ಮಹಾ ಕಾಲ ಬೋರಾಟ ನಡೆದರೂ ಅವರಿಂದ ಆ ನಗರ ಪನ್ನು ಮಲಹರಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅಗಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ಆಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಪ್ಯಾರಿಯ ಸಹೋದರ ಪಕ್ಷಿರ ಪಾತ್ಕು ಈಡ್ ಪುಷಾ ಕಾವ್ಯದ ನಾಯಕ ಈಸುಯಸ್. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಅಪ್ರತಿಮ ಬೋಧರು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕಾಲ ಭೈರವರಂತೆ ಬೋರಾದಿ ಗ್ರಾಕ್ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ನಗರದಿಂದ ಮೂರೆಗೆ ಮೂರಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಹಾ ಚಾರ್ವಕನ್ನು ನಾಲದಿಂದ ಕೂರಟ್ಟಿದರು.

ಅದರೆ ಈ ಗಡೆ ಬೆ ಗ್ರಾಕ್ ಮೀರ ಮಿಟಿಮಾ ಪಕ್ಷಿರನ್ನು ನಾಲ ಮಾಡಿದರು. ಅಗೆ ಈಡ್

ಬಿಟ್ಟನೇ ಅಸದಾಯಿ ಶೂರನಾಗಿ ರಾಜಧಾನಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಣ ಭಯಂಕರನಾಗಿ ಮೂರವರೇ ಕಾಯಿತು. ಅವನ ಅತ್ಯಂತ ಶೂರಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಕ್ ಸೇನೆ ಅಳುತು. ನಗರವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಹವ್ಯಾಸ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿವೇಚಿತು. ಅಗಲೇ ಚಾರ್ವಕನ್ನು ಭೀಮೋಮಾಯಿಂದ ಮಲ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಿಮೆ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿತು.

ಅವರು ಮೊಡ್ಡಮೊಂದು ಮಾರುವ ಕುಮಾರ ಮನ್ನು ತಂದಾಡಿದರು. ಆ ಕುಮಾರಿಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿದ್ದು ಬಳೆಗೆ ಮೊಳ್ಳಾಗಿತ್ತು. ಅವರೊಳಗೆ ಶೂರರಲ್ಲಿ ಶೂರರಾದ ಮಹಾ ಬೋಧರನ್ನು ಅಡಗು ಇಡಲಾಯಿತು. ಅಂತರ ಬಳಿದ ರಣ ಘೋರರಲ್ಲಿ ನಗರದ ಮಾಂತ್ರಿಗೆ ಕಿತ್ತಾ, ಮೊಳೆ ಕಿಡಲಲ್ಲಿ ಏತ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನೆ ರಿ ಮೂರಿದರು-ಚಾರ್ವಕ್ ನಗರವನ್ನು ಕೊನೆಸೆದ್ದು ಕುಗೆಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಮೋಗುವಂತೆ.

ಅದರೆ ಗ್ರಾಕ್ ಸೇನೆ ಮನೆ ಕೊರೆಯ ಬೋವದ್ದೆ ಬಹಳ ಮೂರವು. ಮಲಹರಿಕೊಡ

ಕುಂದುರೆಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೊರಬುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳ

ವ್ಯಾಪ್ತಿ. ಕೋಟು ಕುಂದುರೆಯ ಬಡಲೊಳಗೆ ಕೂತ ಅವರ ವೀರ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದೊಡನೆ ಈ ಸೈನ್ಯತೀರಾಗಿ ಬರಲು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಟೋಜನ್ ವೀರರಿಗೆ ಈ ಕಪಟನಾಟಕ ಅರ್ಥವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರೀಕ್ ಹಡಗುಗಳು ಹಾಯ ಬಿಟ್ಟ ಕಡಲಿಗೆ ಇಳಿದದ್ದು ಕಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವರ್ಷ ಪಟ್ಟರು. ಹಗಲನ್ನು ಹೊದೆದಟ್ಟಲಾಯಿತೆಂದು ಹಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟರು.

ಕೆಲಕಾಲ ತಡೆದು ನಗರದ ಕೋಟೆಯ ಅಗಸೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ನಾಗರಿಕ ಆಬಾಲವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಗೆ ಕಡಲ ಬೇಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದು ಹಗೆ ಹಡಗುಗಳು ದೂರ ಹಾಯುವವನ್ನು ಹಾಯಾಗಿ ನೋಡಲು ನಿಂತರು. ಈ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಬಂಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಒಂದೇ ಸವನೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆ ನಾಗರಿಕರು ನಗರದ ಹೊರಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತೆ ಕೋಟೆಯೊಳಗೇ ಬದುಕು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು

ಇದ್ದರು. ಈಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಿದ್ದು. ಬಯಲಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಮೈಚಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಅಲೆದಾಡಲಿಕ್ಕೆ.

ಆಗ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಲೆದಾಡುವಾಗ ಫಕ್ಕನೆ ಅವರು ಈ ಬೆಟ್ಟದಂಥ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕುಂದುರೆಯನ್ನು ಕಂಡರು. ಕೂಡಲೆ ಜನ ಜಂಗುಳಿ ಆ ಕುಂದುರೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದರ ಬಗೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ತರ್ಕ ಕಟ್ಟಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಮಾತಾಡದೆ ಆ ಕುಂದುರೆಯನ್ನೇ ಹತ್ತಿದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವವಿಲ್ಲ. ಚಲನವಲನವಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಜಾಣ ಅದರ ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದನು. ಈ ಕುಂದುರೆಯನ್ನು ಗ್ರೀಕರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದದ್ದು ಯಾವದೋ ದೇವರಿಗೆ ಹರಕೆಯ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು.

ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ ಇದನ್ನು ಸುಡಗರದಿಂದ ನಗರದ ಒಳಗೆ ಬಯ್ಯುವಾರದೇ? ಗ್ರೀಕರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಓಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಸ್ಮಾರಕವಾಗಲಿ

ಕೂಡಲೆ ಆ ಜನ ಸ್ತೋಮ ಹರ್ಷದ ಕೋಲಾಹಲದಲ್ಲಿ ಆ ಮರದ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಗರದ ಮಹಾದ್ವಾರದತ್ತ ಎಳೆದೊಯ್ದಿತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಲೋಟಿಯೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟು ನಗರದ ಪುಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಟ್ರೋಷನ್‌ನ ಪ್ರಧಾನ ದೇವತೆಯ ಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮರು ದಿನ ಮಂಜಾನೆ ಆ ಯಂತ್ರಾಶ್ವವನ್ನು ಆ ದೇವತೆಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಜನ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಆದರೆ ಆ ಕುದುರೆಯು ಬೆಂಕಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವ ಮೊದಲು ಟ್ರಾಯ್ ನಗರದೇ ಮರು ದಿನ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಯಿತು. ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಅಮಿತಕೂತ ಗ್ರೀಕ್ ಬಂಟಿರಲ್ಲ. ಕುದುರೆಯ ಒಡಲ ಕದಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಬಿದ್ದರು. ಹೊರ ಬಂದೊಡನೆ ಅವರು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ನಗರ ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದರು. ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೈನ್ಯ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪರಳಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದರ ಪಡೆಗಳು ಭರದಿಂದ ಒಳ ನಗ್ಗಿ ಬಂದವು. ಒಳಗಿನ ಹಗೆ ಹೊರಗಿನ ಹಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೂಡಿಸಿದರು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಕಾಲ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಪರ್ವತಿಯು ಕೈಗೂಡಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ, ವಿಜಯಾನಂದದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ಮಲಗಿದ್ದ ಟ್ರಾಯ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಇಕ್ಕಿದರು.

ಟ್ರೋಷನರು ಭಯ ಚಕಿತರಾಗಿ ಎದ್ದರು. ಹೆದರಿದ ಬಿದ್ದರು. ಮುಂದುಗಟ್ಟಿ ಬೀದಿಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚರಂತೆ ಓಡಾಡಿದರು. ಗ್ರೀಕ್ ಭಟರು ಅವರನ್ನು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಕೊಂದು ಕಡಿದು ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಕೆಲವರು ಹೇಗೋ ನಗರದಿಂದ

ಪಾರಾಗಿ ಮೋದರು. ಹಾಗೆ ಪಾರಾದವರಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಡ್ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ನಾಯಕ ಈಯಾಸ್ ಬಿಟ್ಟ.

ಆದರೆ ಅವನ ಕಥೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಲ್ಲ. "ಮರದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕುದುರೆ"ಯನ್ನು ಜಡ ಮೋಟಿಯೆಂದು ಒಳಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಟ್ರಾಯ್‌ನ ಜನ ತಮ್ಮ ನಗರದ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಯೆಂದು ಏನಾದರೂ ಗಮನಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಅರಳುವ.

ಇದೇ ಕವಿ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಭಾಸ ಕವಿಯು "ಸ್ಮಶ್ನ ಮಾರುವದತ್ತು" ಬಾಟಿಕದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದು ಕಾಣುವ ಸಂಗತಿ. ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ಅರಸ ಮಹಾಸೇನ ಪ್ರದ್ಯೋತನು ಕೌಶಾಂಬಿಯ ರಾಜ ಉದಯನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ತರಲು ಹೀಗೆಯೇ ಕೃತಕ ಗಜವನ್ನೊಂದು ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಾಗವನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವನು. ಬೇಕೆಯ ಮಜ್ಜೆಳ್ಳ ವತ್ಸರಾಜ ಉದಯನ ಕಿವಿವೇ ಕಾಳಾಳುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾಗವನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ಘೋಷವತಿಯೆಂಬ ಮಿಣಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿಕೊಡುವನು. ಅಗಲ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಆನೆ ಅವನ ಮತ್ತರ ಬಲದ ಸಂತೋಷ ಅದರೊಳಗಿನಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತು ಮೊರೆಗೆ ಧುಮಿಕ್ಕಿ ಉದಯನನ್ನು ಬಂಧಿ, ಬಂಧುವರು

ಮರ್ಜಿತ್ ಮಹಾಕವಿಗೂ ಭಾಸ ಕವಿಗೂ ಬಂದೇ ಕಲ್ಪನೆ ಹೊಳೆದದ್ದು. Great minds think alike. ಹಿರಿಯ ಪುನಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದೇ ರೀತಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವವು ಎಂಬ ಚಾಣಾಕ್ಷಿಗಿಗೆ ಚೆನ್ನಾದ ದ್ಯೋತಕ ಆದರೆ ಕೃತಕ ಗಜವು "ಟ್ರೋಷನ್ ಕುದುರೆ"ಯಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಾಪಮನ್ಯೂ ಬೀರಲಿಲ್ಲ. ✱

ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಒಂದು ಜಾಹಿರಾತು:

"ನಾನು ಧೂಮಪಾನ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ನನಗೊಂದು ನೌಕರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ- ಧೂಮಪಾನ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಸೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಶೀಘ್ರ ಉರಿ ತಗುಲಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ. ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿ..."

ಪಾಪುಲ್ ಸೆಜಾನ್

ನವ್ಯ ಕಲೆಯ ಪಿತಾಮಹ

ಬಿ. ಪಿ. ಬಾಯಿರಿ

ರೋನಿಯಂ ದುಃಖ ಕ್ರೋಧಗಳಿಂದ ಕೇಳು ತಿದ್ದಲು, "ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೇಕೆ ರೇಗಿಸುತ್ತಿ? ಕಲಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನನಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದ್ದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರೆ. ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ನನ್ನನ್ನು ವಿಟ್ಟುಬಿಡು." ಸೆಜಾನ್‌ನು ರಚಿಸಿದ್ದ 'ಮೀಯುತ್ತಿರುವವರು' (The Bathers) ಮತ್ತು ಇತರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಆಕೆಯ ಪತಿರಾವರು ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ. ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿದ, "ಗಂಡನನ್ನು ತುಚ್ಛೀಕರಿಸಬಾರದು, ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀಗೆ ನಾನು ವಿಧಿಗುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಇದೆ."

ಸೆಜಾನ್‌ನು ನವ್ಯ ಕಲೆಗೆ ಠಾಂಡಿ ಹಾಡಿದ ಚಿತ್ರಗಾರ. ಆತನ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಫೆಲ್ಡಾಡ್ ಎಂಬವನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ. ಜನರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಆ ಗಂಡ ಭಗದಲ್ಲಿ ದೇಲಿನಂತೆ ಆಕೆಯ ಅರಚುವಿಕೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಲ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದ. ಸೆಜಾನ್‌ನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಒಂದು ಹಿಂಸೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಸೆಜಾನ್ ಶ್ರೀಮಂತ ಬ್ಯಾಂಕರನ ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರ. ಇಲ್ಲದಾದರೆ ಆತನನ್ನು ಹುಚ್ಚನೆಂದು ಹೀಗೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆತ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಪೌರರಿಗೂ ಸಮಗೈಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ. ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಂಚೆ ಮುದ್ರಣವರು ಆತನ ಕೃತಿ

ಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆತ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ರೇಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆರನಿಗೆ ತೆಳು ಚರ್ಮದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಚರ್ಮ ಇಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ಹಸರಿಸಿದ ಅವಮೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬದುಕಿನಾದ್ದಕ್ಕೂ ವಿಮರ್ಶಕರ ಬೀಕಿಗೆ ಆತ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ.

ಪಾಪುಲ್ ಸೆಜಾನ್‌ನು ಧರ್ಮನೆಯ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ಗಿಡಿದಂದು ಐಕ್ಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ. ತಂದೆಯ ಮೂಲಸ್ಥಾನ ಇಟಲಿ. ತಾಯಿ ಆ ಶ್ರೀಮಂತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೌಕರಳಾಗಿದ್ದಳು. ಆತ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ವಿವಾದವಾದನೆಂದು ಫ್ರೆಂಚ್ ವಿಮರ್ಶಕ ಟ್ರಸ್ಟನ್ ಕ್ಲೆಂಗ್‌ಸನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಸೆಜಾನ್‌ಗೆ ತಂದೆ ಮಾರ್ಗ ಎದಿಯು ಜೀಲ್ಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬನಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಕಡ್ಡಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೊಯ್ದುದನ್ನು ತಂದೆಕೊಟ್ಟ. ಆದು ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರಪಂಚದತ್ತ ಬಯ್ಯ ಸೆಜಾನ್‌ನ ಭವಿಷ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಐಕ್ಸ್ ವ್ಯಾಸಂಗ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಚಿತ್ರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದ. ಮಗ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವಕೀಲಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ತಂದೆಯ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಚಿತ್ರ ಕಲೆಯನ್ನು ಆತಂಕಿಸಿದ. ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಪ್ರಾತ ಲೇಖಕ ಎಮಿಲಿ ಜೋಲಾ ಸೆಜಾನ್‌ನ ಬಾಲ್ಯ ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದ. ಆತ ಕೊನೆ ರಣಕವೂ ಸೆಜಾನ್

ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹಸ್ತವಿನ್ ಗಟ್ಟಿತನ, ಘನತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಆತನ ಉದ್ದೇಶ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನವೀನ ರಚನಾ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದ. ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂಭವ, ಶೃಂಕು, ಕೋನ ಗೋಲ ಮೊದಲಾದ ಜ್ಯಾಮಿತಿ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನೇ ಮೂಲವಾಗಿ ಮೂಡಿದ ಎಂದೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ. ಅದುದರಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ ಚೌಕ, ಕೋನ ಮೊದಲಾದ ಭೂಮಿತಿ ಆಕೃತಿ ಯಲ್ಲೇ ಕುಂಚ ಅಡ್ಡಿದ ಘನಾಕೃತಿ ಕಲೆಯ (Cubism) ಆದ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕನಾದ. ತೈಲ ಹಾಗೂ ಜಲವರ್ಣಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಚಿತ್ರ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ವೈಕಲ್ ಪಿಂಜಲೋ, ರತ್ನಾಫಲರಂತೆ ತಾನು ಕೂಡ ಅಪಾರವಾದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ.

“ಒಂದು ಕೃತಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗದಿದ್ದರೆ ಬಿಂಕಿ ಹಾಕು. ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸು” ಎನ್ನು ತ್ತಿದ್ದ. ತಾನು ದಾಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಇಸ್ಪೀಟು ಆಟಗಾರರು ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ. ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದ. ಕೊನೆಗೆ ಐ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕವುಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದಿಟ್ಟ.

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಂದೇ ರೀತಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. “ನೀನು ಸೇಬು ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರಬೇಕು. ಫಲವಸ್ತು ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ?” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಆತನಿಗೆ ರೂಪದರ್ಶಿಗಳು ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಣ್ಣು ಕುರ್ಚಿ ಮೊದಲಾದ ನಿಶ್ಚಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸ ತೊಡಗಿದ. ಆತನಿಗೆ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಕರವಸ್ತುಗಳೆಂತಹ ವಸ್ತು ಸಮೂಹ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯ ಮಂಖ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ಸಮೇತ ದೃಶ್ಯದಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆತನು ಚಿತ್ರ ಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾರ, ಬಣ್ಣ, ಮೊರ ಮೈ ರಚನೆಗಳ ಮೂದಾಣಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಆತನ ಚಿತ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿ

ದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾತ ರೆನ್ಯಾರ್ ಎಂಬವನು ಆತನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ೧೮೭೪ ಮತ್ತು ೧೮೭೭ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಷ್ಟಿ ಪರಿಣಾಮ ಪದ್ಧತಿ Impressionist ಚಿತ್ರಗಾರರ ಕೃತಿಗಳೊಡನೆ ತನ್ನ ಚಿತ್ರ ಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಮೆಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಕುಚೋದ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ೧೮೯೫ರಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆತನ ಕೃತಿಗಳು ನೆಗೆಗೇಡಾದವು. ಸಮಾಷ್ಟಿ ಪರಿಣಾಮ ಪದ್ಧತಿ ಕೃತಿಗಳ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಲಕ್ಸೆಂಬರ್ಗ್ ಪಲೇಸಿನ ಕಲಾಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದರು. ಸ್ವರಕಾರವು ಆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ತನ್ನ ಕಲೆಯ ಕುರಿತು ಜನರ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಆತ ಇದಿರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಕಲಾ ಪ್ರಪಂಚದ ಈ ಗಲಭೆಗಳ ವಿಸಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಆಶಿಸಿದ. ಪ್ರಾವೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಯಮ್ಯಾಗಿ ನೆಲೆಸಲು ತೆರಳಿದ.

ತಾನು ಚಿತ್ರಗಾರ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಆತ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದ. ಜನರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಗಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೆರೆ ಹೊರೆಯ ಕೃಷಿಕರು ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಫಸಲನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರು ವಂತೆ ಈತ ತನ್ನ ಬಣ್ಣ, ಕುಂಚ, ಕ್ಯಾನ್ವಾಸು ಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ಯಿಂದ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಯಲು, ಕಾಡು, ಗುಡ್ಡಗಳ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಫಲವು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಬಾಲಕನು ಸಮಸ್ಯಾಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವವನಂತೆ ಆ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಯಥಾಪೂರ್ವ ಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸುತ್ತಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಐಕ್ಸನ್ನ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತನ ಕೊಡುಗೆ ಇದು, ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಜನರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಂಗಾರ ಎದ್ದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಯ ದವನಂತೆ ತನ್ನ ಹಾಡು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆತ ವಿಷಾದದಿಂದ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ.

ಆತನ ನಿಧನಕ್ಕಿಂತ ಮೂರು ವರುಷ ಮುಂಚೆ ಆತನ ಕೃತಿಗಳು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುವುಗಳೆಂದು

ಸೆಜಾನನ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ 'ಮಾಂಟ್ರೆ, ವಿಶ್ವಯಾತ್ರೆ'

ಕೆಲವು ಪರಿಣಿತ ವಿಮರ್ಶಕರು ಗುರುತಿಸತೊಡಗಿದರು. ನಮ್ಮ ಕಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಇತರರಿಗಿಂತ ಆತನ ಕಾಣಿಕೆ ಹಿರಿದಾಗುತ್ತಾ, ಪೊಲ್ಗಾರ್ಡ್ ಎಂಬಾತನು ಆಗ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಮಾರಾಟಗಾರನಾಗಿದ್ದ. ಸಂತರ ಸೆಜಾನನ ಇತಿ ಹಾಸಕಾರನಾದ. ಆತ ಸೆಜಾನನ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಳದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಬೆಲೆ ಬರುವುದೆಂದು ಊಹೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪೊವೆನ್ಸ್‌ಗೆ ತೆರಳಿದ. ರೈತಾಪಿ ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಕೇಳಿದ. "ಆ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಣ ತೆತ್ತು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿರುವ ಬಿಟ್ಟು ಹುಚ್ಚು ಬುದಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಸುದ್ದಿ ದಬ್ಬಿತು. ಕೆಜಾ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿ ಮುಚ್ಚಿಲು ಮರೆಮಾಡಿ ಇರಿಸಿದ್ದ ಆತನ ವಸ್ತು ಚಿತ್ರ, ದೃಶ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿ ತಂದರು.

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ೧೫೦ ಫ್ರಾಂಕು(೨೦ ಡಾಲರು)ಗಳ ವರೆಗೂ ಬೆಲೆ ಕೇಳಿ ಪಡೆದರು. ಸೆಜಾನನು ಸುದ್ದಿ ನಿರ್ಮಾಪಕನಾದ. ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಲು ತೊಡಗಿದ್ದಾನೆ ತನ್ನ ಕಲೆಗೆ ಬೆಲೆ ಬಂತು ಎಂಬ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದ ಪಟ್ಟ. ನಿಜ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯತೆಯು ಬಲು ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಬಂತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆತ ಮೃದುಕನಾಗಿದ್ದ.

ಊರ ಹೊರಗೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಾ, ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಚಿತ್ರಿಸಿದ. ಜ್ವರ, ಹಿಡಿಯಿತು. ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟಿತು. ೧೯೦೩ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೨ ರಂದು ಮೃತನಾದ.

ಇಂದು ಕಲಾಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಲೆಯ ಪಿತಾಮಹನೆಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ✖

ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜೀವನ

ಇಂದಿರಾ ಮೂರ್ತಿ

ಪ್ರಕೃತಿಯು ಶಾಂತ ಮೂಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಆತ್ಮಕ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದಾದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ದಾರ್ವಿನ್ನನ ವಿಶಾಸವಾದದ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವಂಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವಿಯೊಡನೆ ಹೊಂದಿರುವ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳೂ ಜೀವನವೆಂಬ ಸರಪಳಿಯ ಒಂದೊಂದು ಉಗುರುಗಳೆಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದಂತೆ ಆತ್ಮಕ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಮಾನವ ಜಾತಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಈ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ವಿಶಾಸಕ್ಕೂ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೂ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಮೂಲ ಕಾರಣ.

'ಕೂಡಿ ಬಾಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ' ಎಂಬ ನಾಣ್ಯದಿಯನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ಕೀಳಲ್ಲ? ಆದರೆ ಇದು ಮಾನವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿರುವುದು ಸಂಶಂಕಾಸ್ಪದ. ಅದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಇದನ್ನು ಶೇಕಡಾ ನೂರು ಭಾಗ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ರೂಢಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾನವನ ಉಪಗೂ

ವೀರಿದ ಅವನನ್ನೇ ನಿಜೈರಗುಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲವು ಜೀವಿಗಳ ಸಹಜೀವನವನ್ನು ಗಮನಿಸುವಾ.

ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸದಾ ಕಾಲ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮತ್ತು ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಹಿಂಸೆಗೊಳಪಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವುಗಳ ಆಹಾರವಾಗುವುದೂ ನಿಸ್ಸ. ಅವುಗಳ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸಬಲ್ಲ ತಾಕತ್ತನ್ನು ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವ ಕೀಟಗಳು ಎಲೆಗಳಂತೆ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಆಕಾರ ಹೊಂದಿರುವವು. ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಗಳೆ (Grasshoppers) ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಬಹುವಾಗಿ ಅವು ವಾಸಿಸುವ ಮರದ ಎಲೆಗಳಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕಡ್ಡಿ ಕೀಟ (Stick insect) ದ ದೇಹವು ಒಂದು ಅಂಕುಡೊಂಕಾದ ಕಡ್ಡಿಯಂತೆಯೇ ಇದ್ದು ಬಣ್ಣಗಿರುವ ಕೊಂಬೆ ರೆಂಬೆಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕಡ್ಡಿಯೆಂದು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಗಿಡದ ಮೇಲಿನ ಕಪ್ಪೆಗಳು (Treefrogs) ಹಾವುಗಳು ಗೋಸಂಜಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದೇಹದ ವರ್ಣ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಬಲ್ಲವು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ತಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪಾಣ್ಡೆರೆಚುವ ತಂತ್ರಗಳು.

ಆದರೆ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಮಿತ್ರರಾಗಿಸುವ ಅಥವಾ ಬಲಿಷ್ಠರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ಯ ಸ್ವಕಾರ್ಯ ಎರಡನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುವ ಜಾಣತನವನ್ನು ಶೇಕದಾ ಐವತ್ತರಷ್ಟು ಜೀವಿಗಳು ಹೊಂದಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸಂಘಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಹ ಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಎಂಥವರಿಗೂ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗದೇ ಇರದು. ಆಫ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಭಾರತದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶಕರು (indicators) ಎಂಬ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಧು ಸೂಚಕ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗುಂಪು ನಡೆಸುವ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ. ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಜೇನುಗೂಡಿನ ತಾಣವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಮರ್ಥ ವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜೇನುಗೂಡುಗಳಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮೆಚ್ಚೇನುಗಳ ದರ್ಶನವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಮನುಷ್ಯನು ಜೇನನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಜೇನುಗೂಡಿನ ಮೇಣವನ್ನು ಎಸೆ ದಾಗ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಅಳಿದುಳಿದ ಜೇನನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತಾ ಮೇಣವನ್ನು ನುಂಗುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ಈ ಮೇಣವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇವಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅವು ಬಲು ಜಾಣತನ ದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳಾದ ಮೈಕ್ರೊ ಕಾಕಸ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ಯೀಸ್ಟ್ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕ್ಯಾಂಡಿಡಾ ಅಲ್ಬಿಕನ್ಸ್ ಎಂಬವು ಮೇಣವನ್ನು ಶಿಥಿಲೀಕರಿಸಿ ಹಕ್ಷಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಘಟಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ಯೀಸ್ಟ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಗುಳ್ಳೀನು ಗೊತ್ತೇ? ಈ ಹಕ್ಕಿಯ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಘಟಕವೆಂದು ಉತ್ತತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಆತಿಥೇಯನಿಗೂ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ. ಮರ ಕೊರೆಯುವ ಜೀರುಂಡೆಗಳು (Ambrosia beetles) ಮತ್ತು ಗೆದ್ದಲುಗಳು ತಮ್ಮ

ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಬೂಷ್ಟಿನ ಕೈದೋಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು 'ಶಿಲೀದ್ರವನ' (fungus gardens) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೂಷ್ಟಿನ ಕೋಶಗಳು ಹಕ್ಕಿಯ ಎಣೆಗಳಂತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಬಿಳಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪುಟ್ಟ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಜೀರುಂಡೆ ಮತ್ತು ಗೆದ್ದಲು ಮರಿಗಳು ಆಹಾರಗಳ ನಿಂಫಗಳು (ರೂಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹಂತ) ಮೇಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಸಸ್ಯಕೋಶದ ಹೊರ ಕವಚ ಲಿಗ್ನಿನ್ ಮತ್ತು ಸೆಲ್ಯುಲೋಸ್ ಎಂಬ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಬಹು ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವನ್ನು ಶಿಥಿಲಗೊಳಿಸುವುದು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲವು. ಬೂಷ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತವೆ. ಗೆದ್ದಲು ಮತ್ತು ಜೀರುಂಡೆಗಳ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಇವು ಶಿಥಿಲೀಕರಿಸಿದ ಲಿಗ್ನಿನ್ ಮತ್ತು ಸೆಲ್ಯುಲೋಸ್‌ಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಬೂಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುವ ಆರ್ಥ್ರ ಹವಾ ಮಾನವನ್ನು ಈ ಕೀಟಗಳು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಗೆದ್ದಲುಗಳು ತಮ್ಮ ರಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇಹದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆಯಾಕಾರದ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಎಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಚಿಕ್ಕ ಜೀವಕೋಶಗಳಿವೆ. ಇವು ಮರ ಕೊರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತೈಲೋತ್ಪಾದನೆ ಮೆಚ್ಚುತ್ತವೆ.

ಈ ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ತೈಲದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೂಷ್ಟಿನ ಸ್ವಲ್ಪರಾಸಗಳು (ಮರಾಢಿವು ದ್ರವ ಮಾಡುವ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಕೋಶಗಳು) ಪಾತ್ರೆಯಾಕಾರದ ಹಕ್ಕುವನ್ನೆ ಎಳೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇವುಗಳ ಅಂದರೆ ಬೂಷ್ಟಿನ ಪ್ರಸರಣಾ ಕಾರ್ಯವೂ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಬಾಂಧವ್ಯವು ವಂಶವಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮನು

ಜ್ಯನು ತನ್ನ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಸು ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುವಂತೆ ಈ ಗೆದ್ದಲು ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಬೂಷ್ಟನ್ನು ಸಾಕುತ್ತವೆ.

ನಿದ್ರಾರೋಗ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಆಫ್ರಿಕದ ತ್ಸೆ ತ್ಸೆ ನೋಂಗಳು (glossina) ಪಕ್ಷಿಗಳ, ಸಸ್ತನಿಗಳ ಗರ್ಭಾಶಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ ಇವುಗಳ ಮರಿಗಳು (ಅರ್ವಗಳು) ಗರ್ಭಾಶಯದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲೂಡುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಹಾರ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಅವು ಆಹಾರದೊಂದಿಗೆ ಮರಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವುಗಳ ಬಾಂಧವ್ಯ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಮುರಿಯದೆ ಆಹಾರವತರಾಗಿ ನಡೆದು ಬರುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು,

ಮೆಂತೈ, ಆದರೆ, ಅಲಸಂದಿ ಮುಂತಾದ ಗಡಗಳ ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಕೋದಂತಿರುವ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿಸಬಹುದಲ್ಲವೆ ? ತಿಳಿ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ವಿವಿಧ ಆಕಾರದ ಈ ಗಂಟುಗಳು ರೈಜೊಬಿಯಂ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನ. ಈ ಗಂಟು ಗಳನ್ನು ಹಿಸುಕಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕದಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇದರ ಸತ್ಯತೆಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಸೂರದಡಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ T, L, Y, X ಮುಂತಾದ ಆಕಾರದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳ ಸಮೂಹವೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಗಡದ ಬೇರಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಅವು ಸ್ತಂಭವ ಕೆಲವು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಟಮಿನ್ ಗಳು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಟ್ರಿಪ್ಲೋಥನ್

೧೦,೦೦೦ ಮೆೌಲ್ಯದ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿ

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಪ್ರನೇಶಕ್ಕೆ ಟೀಪ ರೆಕಾರ್ಡರ ಉಚಿತ ಕೊಡುಗೆ ಪ್ರನೇಶ ಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲ ಬಹುಮಾನಗಳು: ಟೀಪ ರೆಕಾರ್ಡರ, ಕೈ ಗಡಿಯಾರಗಳು,

ಮಾದರಿ ಮೊತ್ತ: ೩೮

ಕೆಮರಾ (ಯಾವುದೊಂದು).

೧೫	೪	೩	೧೬
೯	೧೦	೧೩	೬
೧೨	೭	೮	೧೧
೨	೧೭	೧೪	೫

ಸಮಾಧಾನ ಬಹುಮಾನಗಳು: ಎಸ್‌ಎಫ್‌ಜಿ ೪ ಬ್ಯಾಂಡ ಎಸ್-ಕಂ ಬ್ಯಾಟರಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ರೇಡಿಯೋ ಮೆೌಲ್ಯ ರೂ. ೩೧೦/- ಬೆಲೆಯ: ದನ್ನು ವಿಜಯಿಗಳು ರೂ. ೧೭೦/-ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ಪಡೆಯುವರು. ತೀರ್ಮಾನಗಾರರ ನಿರ್ಣಯವೇ ಅಂತಿಮ. ಸಮಾಧಾನ ಬಹುಮಾನ ವಿಜಯಿಗಳು ಅಂಚೆ ಪೆಟ್ಟು ಪುಂಗಡ ಪಾಪತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವೇನು ಮಾಡಬೇಕು: ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯಂತೆ ಹದಿನಾರು ಖಾಲಿ

ಚೌಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ. ೩ ರಿಂದ ೧೮ ರೊಳಗಿನ ಒಂದು ಅಂಕಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿ ಉದ್ದ, ಅಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೂಡಿದರೂ ಒಟ್ಟು ೪೨ ಬರುವಂತೆ ರಚಿಸಿರಿ. ಪ್ರವೇಶಗಳು ೧೫ ದಿನದೊಳಗೆ ತಲುಪಬೇಕು.

B. S. ENTERPRISES (C-8)

Post Box: 9455, DELHI-51

ಎಂಬ ಅಮೃತನೋ ಅಮೃತ (ಅಮೃತನೋ ಅಮೃತಗಳು ಪೋಷಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಘಟಕಗಳು) ಇದನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಇಂಡಾಲ್ ಅಸಿಟಿಕ್ ಅಮೃತವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಅಮೃತವು ಸಸ್ಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿ. ಇದನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಸ್ಯದ ಹುಸುಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಈ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೇರಿನ ಮುಖಾಂತರ ಒಳ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬೀಡು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳ ಹೊರ ಕವಚವು ಸಸ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಭೇದಿಸುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಒಳಮೂಕ್ಕು ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ವಾತಾವರಣದ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಗಿಡದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಈ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ನೀಡುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗಿಡಗಳು ಅತ್ಯಂತ ದಪ್ಪದಾದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಅಭ್ಯುದಯದಿಂದ ವಂಚಿತವಾದ ಸಸ್ಯಗಳು ಬಡಕಲಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೇ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಸಸ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ನಿಕಟ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಎರಡು ಜೀವಿಗಳ ಸಹಕಾರ ಎಷ್ಟು ನಿಕಟವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಶಿಲಾವಲ್ಲ.

ಅಥವಾ ಕಲ್ಲು ಹೂಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಾದ ವಿಶೇಷ. ಪಾಚಿ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂಧ್ರ ಅಥವಾ ಬೂಸು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಾಳುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹೂವಾಗಿ ಅರಳಿದೆ. ಇದು ಸಹಕಾರ ಜೀವನದ ಉತ್ತಮಗತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರೆ ಅವು ಬಾಳಲಾರವು. ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ಸಹವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಅಭಾವವಿರುವ ಬಿಸಿಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಎಲೆಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಗಂಟುಗಳಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದುದ್ದ ಕೋಶಗಳಾಗಿ ಅರಳಿರುವ ಈ ಕಲ್ಲುಹೂವಿನ ಸಂಗತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದೇ ಸರಿ ಶಿಲೀಂಧ್ರಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಕೆಲವು ಅಮೃತಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅವು ಕಲ್ಲನ್ನು ಕೊರೆದು ಮಣ್ಣಾಗಿ ಸುತ್ತವೆ. ಈ ಮಣ್ಣಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರೂಪ ಕ್ಯಾಗುವ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುತ್ತವೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಬಾಳುವ ಪಾಚಿ ಸಸ್ಯವು ಕ್ಷೋರಣೀ ಫಿಲ್ ಅಥವಾ ಹರಿತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಕು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಗಳಿಕೆಯ ಸಮಪಾಲನೆ ಎರಡೂ ಸದ್ಭಾವಿಗಳಾಗಿ ಉಂಟು. ಇವುಗಳ ಸಹಕಾರ ಜೀವನದಿಂದ ಇವೆರಡೂ ಎಂತಹ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಸಹಿಸಬಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಎಂತಹ ವಿಷಮಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲವು. ಈ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಗಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದ್ವಿತೀಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ. ಇವುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ಇವನ್ನು ಸಾಂಚಾರ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದಲೇ ದೊರೆತದ್ದಾಗಿದೆ.

ಪೊಟೋಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಎಂಬ ಜಾತಿಯ ಮೀನುಗಳು ದೀಪದ ಹುಳ ಮಿಂಚುಹುಳು, ಜೀರಾಂಡೆಗಳು, ಬೆಳಕು ಬಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನ ಕೆಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ

ಚೀಲದಂತಹ ಅಂಗದಿಂದ ಬೆಳಕು ಸೂಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಇವು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಬೆಳಕು ಸೂಸುವ ಗುಣವೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಅತಿಥಿಯ ದುನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರವಾಗಿ ಬೇರೊಳಗೆ ಅತಿಥಿಯೇ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ವಂಶೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಮೀನುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಹಾರವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಬಲಿಪಶುಗಳು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇವು ಗಜಕ್ಕನೇ ನುಂಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹರಸ್ತರ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಸಹ ಈ ಬೆಳಕು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಚೀಲದ ಮೇಲಿರುವ ಕವಾಟದಂತಹ ಪೊರೆಯು ಚೀಲವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕವಾಟದ ಚಲನೆಯಿಂದ ಮೀನುಗಳು ತಮ್ಮ ಬೆಳಕನ್ನು ದೀಪವನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿ ಅರಿಸುವಂತೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಲ್ಲವು. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀನುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶೇಷ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಕೋಶಗಳು ಗಾಜಿನ ಮಸೂರದಂತೆ ವರ್ತಿಸಬಲ್ಲವು. ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಬೆಳಕಿನ ಚಿಲ್ಲಾಟದಿಂದ ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಇವುಗಳ ಆಹಾರವಾಗಿರುವ ಮರಿ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟ. ಯಾರಿಗೆ ಏನೇ ಆಗಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳಿಗೆ ಮೀನುಗಳು ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನ ಸಹ ಬಾಳ್ವೆಯ ಸುಧಾಪಾನ.

ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೋ ವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿಯೋ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೋ ಸಹಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ನೆಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳಸಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದಿವೆ. ಇವುಗಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಎಷ್ಟರ

ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅಗಲಿಸಿದರೆ ಇವು ಬಾಳಲಾರವು. ವಿರಹ ಸಹಿಸಲಾರದೇ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡುವ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಮತ್ಸು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸ್ನೇಹದ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾದೀತೇ? ಈ ಸಾಹಚರ್ಯದಿಂದ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮನುಷ್ಯ ಪಾಠ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ ನೀಡಿದ್ದನ್ನೇ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಖ್ಯಾತರಿಸಿ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಬಾಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ದುರಾಶೆಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಕೋಲವನ್ನೇ ಬಿಡುವೆವೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನವರಲ್ಲಿ? ದುರಾಶೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನುಷ್ಯ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ನದಿಗಳಿಗೆ ತಡೆಹಾಕಿ ಆಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಪೆದ್ದೋಗೀಕರಣದಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿಯುಂಟುಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ತ್ಯಾಜ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಳೆಕೊಳೆಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೊಳೆಗೆ ಹರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮರಗಳನ್ನು ಕಡೆದು ಅರಣ್ಯ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯ ನೆವದಲ್ಲಿ ವಿಷಮೂರಿತ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೂ ಸುತ್ತಾಡಬಲ್ಲ ಈ ಮಾನವ ತನ್ನೊಡನೆ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಪರೋಪಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ರೋಗಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಇಂಥ ಮಾನವ ತನ್ನ ಅಕ್ಕವಕ್ಕದವರೊಡನೆ ಯೇ ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸಲಾರ. ನೆರೆಹೊರೆಯವರಲ್ಲಿ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಸಲಾರ. ಸಂಕುಚಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಂಕುಚಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಈಗಲಾದರೂ ಎಚ್ಚಿತ್ತು ತನ್ನಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಹಜೀವನವನ್ನು ಕಂಡಾದರೂ ಮನೋವೈರಾಧ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸಹಜೀವನ ನಡೆಸುವಂತಾಗಲಿ.

(೪೦ನೆಯ ಪ್ರಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು)

ಹಿರಾಚಂದ, ನಾನಿ ಪಾಲಖಿವಾಲಾ, ಕೆ.ಕೆ. ಬಿರ್ಲಾ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಬಜಾಜ, ಎಸ್. ಪಿ. ಗೋಡ್ರೇಜ, ದರೀಶ ಮುಂದ್ರಮುಂತಾದ ಖ್ಯಾತ ಉದ್ಯೋಗ ಪತಿಗಳು, ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ರಾಜಾ ರಾಮಣ್ಣ, ಖ್ಯಾತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ, ಖ್ಯಾತ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಾದ ರಾಮ ತರನೇಜಾ, ಜಿ. ಎಂ. ಲಾಡ್, ಖ್ಯಾತ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರಾದ ಟಿ. ವಿ. ರಾಮಾನುಜಂ, ನಾನಾ ಚುಡಾಸಾಮಾ, ಚಿ. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ, ಆರ್. ಡಿ. ಚಾರ, ಪಿಲೂ ಮೋದಿ, ಎಂ. ಆರ್. ಮಸಾನಿ, ಡಾ. ನಾರಾಯಣ ಮೆನನ್, ಎಚ್. ವಾಯ್. ಶಾರದಾ ಪ್ರಸಾದ ಅವರು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ಆರ್. ಜಿ. ಎಸ್. ವಿಜಯನಗರ ಅವರು ನಿಯೋಜಕರು. ಜಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅ.ಸು. ಕೃಷ್ಣ ರಾಯರು ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು. ಮೂರ್ತಿಯವರ ನಿವ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅವರ ಹಿರಿಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಈ ಸಮಿತಿಗಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭದ ಅಂಗವಾಗಿ ೧೧-೬-೮೨ ರಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಪಣ್ಣುಖಾನಂದ ಸಭಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪಂ. ಭೀಮಸೇನ, ಚೋರಿಯವರ 'ಸಂತವಾಣಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೂರ್ತಿ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲು ಪೇಜಾವರ ಹಾಗೂ ಆದಮಾರು ಮಠದ ಶ್ರೀಗಳು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು.

ಮೂರ್ತಿಯವರು ಖ್ಯಾತ-ಅರ್ಥಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಅಮೇರಿಕನ್ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರು. ರಾಜಾಜಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಅಪರಿಮಿತ ನಿಷ್ಠೆ ಭಕ್ತಿ. ರಾಜಾಜಿಯವರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಮೂರ್ತಿಯವರು ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿದವಲ್ಲದೇ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷದ ವರ್ತಿಸ್ಸು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ

ಸಿದರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಸಲ ಮಾತುಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಗೆಲ್ಲುವಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದ ಹುರಿಯಾಳುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪರಾಜಿತರಾದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದ ಕಹಿ ನೋವುಗಳ ಪರಿಚಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಅವರು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಪ್ರಣಾಳಿಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಸಮಾಜವಾದದ ನಿಂದಕರು ಎಂದು ಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ, ಕಳಕಳಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರೂ, ಎಸ್.ಆರ್.ಇ.ಎಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಿತಿಯ ಜೂನಿಯರ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಆರಂಭಿಸಲು ಮೂರ್ತಿಯವರು ಸಫಲರಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಲು, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಮೂರ್ತಿಯವರು ದೊಡ್ಡ ಸಿರಿವಂತರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಪಡೆದಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ, ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಅಚಲ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಗ್ನಿ. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿ, ನಾಡಿನ, ಭಾಷೆಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಲ್ಲದೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಮುಂದಾಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ★

ಲಾರ್ಡ್ ಜಾನ್ ಮೇನಾರ್ಡ್ ಕೀನ್ಸ್

ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯುಗಪುರುಷ

ಕೆ. ನಂಕಟರಾವ್

ಮೂಲವನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಬದುಕು ಅಸಂಖ್ಯ ಬಯಕೆಗಳಿಂದ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬಯಕೆಗಳು ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಮೂಲಾಧಾರ. ತನ್ನ ಆಪಾರ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾನವ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಣಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬಯಕೆಗಳಿಗೆ ಮಿತಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಯಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಬಯಕೆಯು ಧುತ್ತೊಂದು ನಿಂತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಯಾಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಸುಗ್ಗಿಬರುವ ಬಯಕೆಗಳ ಮಹಾ ಪೂರಕ್ಕೆ ಅಣಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಗಳಿಸಿದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಉಳಿತಾಯವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಉಳಿತಾಯವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯಗಳಿಸುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡು

ತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು. ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಂಡವಾಳದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬಹುದು. ಉಳಿತಾಯ ಹಾಗೂ ಬಂಡವಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ತಲೆದೋರುವುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಉಳಿತಾಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಂಡವಾಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಜನರ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಗ್ಗಿ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಲೆಗಳ ಮಟ್ಟ ಇಳಿಯುವುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಕರು ಕಡಿಮೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವರು. ತತ್ಫಲವಾಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ಕಂಡುಬಂದು, ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಬಿಲಗೊಂಡು, ಜನರು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸವಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರಾಶಾವಾದಿಗಳಾಗುವರು. ಉಳಿತಾಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ

ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ತ್ವರಿತವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಉತ್ಪಾದಕರು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಆಸೆಯಿಂದ ಅಧಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಆರೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳೂ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತವೆ. ಇಂದು ನಾವು ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಮನಗಂಡಿದ್ದನು. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಅವನು ಯಾರಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನೊಬ್ಬ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ. ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರ ತಜ್ಞ, ವಿಮರ್ಶಕ, ಗ್ರಂಥಪ್ರಿಯ, ರಾಜಕೀಯ ಲೇಖನಗಳ ನಿಪುಣ ಬರಹಗಾರ, ಕಲಾ ಪೋಷಕ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಚಿಂತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಿಗ್ಗಜ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಧೀಮಂತ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಜಾನ್ ಮೇನಾರ್ಡ್ ಕೀನ್ಸ್. ಇಂದು ಇವನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳದವರು ವಿರಳ.

೧೮೮೩ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳು ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ನಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಜನ್ಮವಾಯಿತು. ಇವನ ತಂದೆ ಅಂದಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೂ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೂ ಆಗಿದ್ದ ಜಾನ್ ನೆಮ್ಸ್ ಕೀನ್ಸ್. ೧೯೧೦ರಿಂದ ೧೯೨೫ರ ವರೆಗೆ ಈತ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುಲಸಚಿವನಾಗಿದ್ದ. ಕೀನ್ಸ್‌ನ ತಾಯಿಯೂ ಪದವೀಧರ. ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನ ನಗರಾಧ್ಯಕ್ಷನೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ಆಡ್ ಕೀನ್ಸ್ ಎಂದು ಆಕೆಯ ಹೆಸರು. ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಮನೆತನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೀನ್ಸ್ ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಸಾಧನೆಯು ಅಸಹಜವೇನಲ್ಲ.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಈಟನ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಕೀನ್ಸ್ ೧೯೦೨ರಲ್ಲಿ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನ ರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿದ್ದ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್‌ನ ಹುಟ್ಟು ಶಿಷ್ಯ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಮೀಟಿಕುಗೊಳಿಸಿದ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜಕೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ. ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನದು ತೀರದ ದಾಹ. ಹಿಂಗದ ಹಸಿವು. ಆದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಅಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮೃದುವಾದ ಹುಳುವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನದ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನ (ಗಣಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಹಾನ್ ಸಂಘವಾಗಿದ್ದ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದ 'ಬ್ಲೂವಾಸ್ ಬರಿ' ತಂಡದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕಲಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಆತ ಎದ್ದೆದಾ ಬರ್ಕನ ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆದು ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದನು. ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರೀಡಾಪಟುವಾಗಿದ್ದರಿದ್ದರೂ ಕೀನ್ಸ್ ಹಲವಾರು ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಭಿರುಚಿ.

ಪದವೀಧರನಾದ ನಂತರ ಕೀನ್ಸ್ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಏಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದುಡಿದ. ನಂತರ ೧೯೦೮ರಲ್ಲಿ ತಾನು ಓದಿದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲೇ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಾಪಕನಾದ. ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್‌ನು ರಮ್ಯ ಈ ನೆಟ್ಟನ ಶಿಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂದರೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್‌ನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ೧೦೦ ಪೌಂಡ್ ದೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ 'ಇಕನಾಮಿಕ್ ಜರ್ನಲ್' ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕತ್ವವನ್ನು ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಕೀನ್ಸ್ ತಾನು ಮರಣ ಹೊಂದುವ ತನಕವೂ ಸುಮಾರು ೩೫ ವರ್ಷ

ಗಳ ಕಾಲ ಅವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವನು ತನ್ನ ಗುರುದಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಈ ನಿಷ್ಠೆ ಸೇವೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಮೋಘ.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆನ್ಸನ್ ರಾಯಲ್ ಇಕನಾಮಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೂ ಆದ. ೧೯೧೩ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಅವನನ್ನು ಭಾರತದ ಹಣಕಾಸು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷವೇ ಕೆನ್ಸನ್ ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಗ್ರಂಥ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಕರೆನ್ಸಿ ಅಂಡ್ ಫಿನಾನ್ಸ್' ಅನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಕೆನ್ಸನ್ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಬೆಲೆಯು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವರ್ಣ ಮಿನಿಮಮ ಪ್ರಮಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ.

ಬಂದನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಅರ್ಥ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕೆನ್ಸನ್‌ನನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ಹಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಇವನು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮುಕ್ತಾಯದ ಶಾಂತಿ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲೂ ಕೆನ್ಸನ್ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ. ಯುದ್ಧ ಪರಿಹಾರದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೆನ್ಸನ್ ಜರ್ಮನಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಪರಿಹಾರ ಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಬಹು ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆನ್ಸನ್ ಕೆಟ್ಟಾ ಅಭಿಮಾನಿ. ತನ್ನ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವನು ಎಂದೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ತನ್ನ ಸೂಚನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಲು ಬಹುದೆಂದು ಅವನು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಿದ. ಅದೇ ವರ್ಷ ಶಾಂತಿ ಬಿಜ್ಜಂದದ ಕರಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆನೇಕ ಪ್ರಮುಖಗಳನ್ನು ಹುಸ್ತುಕೆಗೆ

ಳನ್ನೂ ಬರೆದ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಇಕನಾಮಿಕ್ ಕಾನ್ಸಿಕ್ವೆನ್ಸ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಪೀಸ್' ಎಂಬ ವಿಷಯ ಶಾತ್ವಿಕ ಗ್ರಂಥ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಜನರ ಗಮನವನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಕೆನ್ಸನ್ ವ್ಯಾಪಕ ದೃಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿರದಿದ್ದರೂ, ಅಳವಾದ ಪ್ರತಿಭೆ, ಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಜರ್ಮನಿಯು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾದ ಹೆಚ್ಚು ಮೊತ್ತದ ಯುದ್ಧ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಹೊರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆನ್ಸನ್ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳು ಕೆನ್ಸನ್ ಈ ತರ್ಕವು ಸರಿಯೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟವು.

೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಕೆನ್ಸನ್ 'ಎ ಟ್ರೇಟಿಸ್ ಆನ್ ಪ್ಯಾಸಿಬಿಲಿಟಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ, ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ 'ಎ ರಿವಿಷನ್ ಆಫ್ ದಿ ಟ್ರೇಟಿಸ್' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಮೊದಲನೆಯ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೆನ್ಸನ್ ಅಸಾಧಾರಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಅಡಗಿದ್ದು, ಅವನ ಗಣಿತದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಇವು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೆನ್ಸನ್ ಅಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ವ್ಯಾಪಕ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆನ್ಸನ್ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ. ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ದಿನ ಯಲ್ಲೇ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯವಾಗುವಾಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. 'ನೇಷನ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತೇ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದ. ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಕೆನ್ಸನ್ 'ಟಾಕ್ಸ್ ಆನ್ ಮಾನಟರಿ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥ ಹೊರಬಂತು. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳೆಂದರೆ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ಪಂಥದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆದ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಹೊ ಪ್ರಮಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಧೋರಣೆಯ ನಿರೂಪಣೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೆನ್ಸನ್ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತ

ಕರಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಕೀಂದ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನೀತಿಯ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ಟರ್ನ್ ಪ್ರಮಿತಿಯ ಅನುಪಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇತರ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅವನು ಅಗಲೇ ಮನಗಂಡಿದ್ದ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯ ಆಳವಾದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಇದಕ್ಕಂತಲೂ ಬೇರೆ ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನರ್ತಕಿ ಲಿಡಿಯಾ ಲೋಪೋಕೋವ್ ಎಂಬವಳನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದ. ಇವರದು ಪ್ರೇಮವಿವಾಹ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೀನ್ಸ್‌ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ತಿರುವು ದೊರೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಲಿಡಿಯಾ ಪತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು, ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕಳಾದಳು.

೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್‌ನನ್ನು ಮ್ಯಾಕ್‌ಮೀನ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ 'ಟ್ರೇಟಿಸ್ ಆನ್ ಮನಿ' ಎಂಬ ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳ ಮೊತ್ತಿಗೆಯ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತು. ಈ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಏರಿಳಿತಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ, ಹಣದ ಪೇಟೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಚಯ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾತ್ರ, ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಬರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಶುಚಿ ನೋಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪ್ರಪಂಚದ ಅರ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಿದ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯಾಪಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ

ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಸ್ವತಃ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ನೀತಿಯ ಬೆಂಬಲಿಗಾಗಿದ್ದ ಕೀನ್ಸ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಮರುದ್ದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು ಅಶ್ಚರ್ಯವೇ ಅದರೂ ಅಂದಿನ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಅದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂದಿನ ಅರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಯು ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ತರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿಯೇ ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್ 'ದಿ ಮೀನ್ಸ್ ಟು ಪ್ರಾಸ್ಪೆರಿಟಿ' ಎಂಬ ಕಿರು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಮಗಾರಿ, ಸರಕಾರೀ ಪ್ರವೇಶ, ಬಂಡವಾಳ, ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮಾಲಿಕ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಗಟ್ಟನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೀನ್ಸ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರದ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ. ಅರ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಗಟ್ಟು ವ್ಯಾಖ್ಯೆವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗು ಕುಗ್ಗುಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಣನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮಾಡಲು ಅವನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಮಾಡಿದ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಬಳಿಯ ಭಾವನೆ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕೊರತೆ ಧನವಿಲ್ಲವೆಂಬ ವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿತು. ಅರ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ನಿರಂದ್ರೋಗ ಮುಂತಾಹ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಕೀನ್ಸ್ ಒಬ್ಬ ಅನತಾರಮರವನುಂತೆ ಕಂಡುಬಂದ. ತತ್ಪಲವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ, ಮನುಷ್ಯ, ಸ್ನಾತಕಗಳು ದೊರೆಯತಾರಂಭಿಸಿದವು. ಅದೇ ವರ್ಷವೇ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅವನ 'ಎಸ್ಟೇಸ್ ಇನ್ ಬಯಾಗ್ರಾಫಿ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವು ಅವನಲ್ಲಿ ಅಡಕಗೊಂಡಿದ್ದ ಅಂಗುಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ.

ಅವನ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಕೇನ್ಸ್‌ನ ಕೊರತೆ ಧನವಿಹೀನಗವನ್ನು ಆಗಿನ ಅಮೇರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ರೂಸ್‌ವೆಲ್ಟ್‌ರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು. ಅಮೇರಿಕದ ನ್ಯೂ ಡೀಲ್ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೇನ್ಸ್‌ನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಮೇರಿಕದ ನ್ಯೂ ಡೀಲಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇನ್ಸ್‌ನ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಮಹಿಮಾಪೀಟಿಸಿರುವುದು ಇದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇನ್ಸ್‌ ೧೯೩೬ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರೂಸ್‌ವೆಲ್ಟ್‌ರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ವಿಚಾರಸರಣಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದ. ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ರೂಸ್‌ವೆಲ್ಟ್‌ರ ಆವಳಿತಕ್ಕೂ ವಿಶ್ವಾಸದ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅಮೇರಿಕದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದುವು. ಕೇನ್ಸ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ರೂಸ್‌ವೆಲ್ಟ್‌ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ ವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. "ಕೇನ್ಸ್‌ ಬಹು ರಾಜಕೀಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಂತಲ್ಲದೆ ಮೇಧಾವಿ ಗೆರಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿದ್ದರೆ ಬಳಿತತ್ವ" ಎಂದು ಅವರು ಬಂದೆಡೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ನೀತಿ ರೀತಿಗಳನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಕೇನ್ಸ್‌ನಂತೆ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಸಾಧನೆಯ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಿದವರು ಅತಿ ವಿರಳವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇನ್ಸ್‌ ಬಹು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಗಮ. ಅವನು ಸರಕಾರಿ ಸೇವಕ, ಸಂಪಾದಕ ಮಾಗೂ ಕಾರ್ಯ ಮರಣವಾಗಿ ದುಡಿದರೂ ವಿಶ್ವ ಸಮಾಯ ವಲ್ಲೂ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೇ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಅರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ತನ್ನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಕೇವಲ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಚಾಣಾಕ್ಷ ರಾಜಕಾರಣಿಯೂ, ಮಾಧು. ಸರಕಾರದ ನಾಣ್ಯ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿನ ಜವಾ

ಬ್ದಾರಿಯಂತ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇನ್ಸ್‌ನ ಕುತಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಕೇನ್ಸ್‌ನಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಅಡಳಿತ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇದ್ದಿತು. ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರಕಾರ ಅವನನ್ನು ಅರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಾರನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿತು. ಏರುತ್ತಿರುವ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟ ಬೇಕಾದರೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಕಾತ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಕೇನ್ಸ್‌ನ ಮತ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವನು ಬಡ್ಡಿಯ ದರಕ್ಕೆ ಮಟ್ಟಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ. ಖಾಸಗಿ ಉಳಿತಾಯ ದಿಂದ ಅನೇಕ ದುಷ್ಟ ರೀತಾವಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಕೇನ್ಸ್‌ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಜನರ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಗ್ಗಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಆತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟ. 'ವಿಸ್‌ಕನ್ಸ್‌' ಚೆಜಿಂಗ್‌ ಮಂಡಿತಾದವರು ಮಂಡುಬ್ಬರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕ್ಷಣಪೂರ್ವವಿಹಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೇನ್ಸ್‌ ಇದರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ. ಈ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಕೇನ್ಸ್‌ನ ಪರಿಹರಣೆಗೊಂಡ ಬಡ್ಡಿ ಶಕ್ತಿಯ ಫಲವಾಗಿ ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥವು ಅವನ ಕುತಲ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ರೂಪು ಗೊಂಡಿತು. ಅದೇ 'ಜನರಲ್ ಥಿಯರಿ ಆಫ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್, ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಮನೇ'. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಅರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿ ಮುಟ್ಟಿತು. ಕೇನ್ಸ್‌ನಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾತಿಯನ್ನೂ ತಂದಿತು. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೊಸರಿ ಮೊಸರಿ ಗಳ ಬದುಕುಪಾಯಿತು. ಅರ್ಥಿಕ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥ ಕಾರಣವಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಮನಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಗಳಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ಈ ಗ್ರಂಥದಿಂದಾಗಿ ಕೇನ್ಸ್‌ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಅರ್ಥ

ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ಆಲ್ ಫ್ರಾಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್, ಜೇಎಡ್ ರಿಕಾರ್ಡೋ, ಜೆ. ಎಸ್. ಮಿಲ್, ಎ.ಸಿ. ಹಿಗ್ಸ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೀನ್ಸ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದ. ಪರಿ ಪೂರೈ ಹೈಪೋಟಿ ಇರುವ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈ ಉದ್ಯೋಗ ಇರುವುದು ಎಂಬ ಉಪಯುಕ್ತ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಂತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೀನ್ಸ್ ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಸರ್ಕಾರದ ದ್ರವ್ಯನೀತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅದೇ ಆಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪದ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಪಾದ. ಮೇಲಿನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಪದ್ಧತಿ, ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿನ ಕಿರುದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದು ಕೆಲವರ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವವಾದ ಒಂದು ಭವ್ಯ ಚಿತ್ರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದೆಂತೂ ನಿಜ.

ಉದ್ಯೋಗದ ಜೊತೆಗೆ ಆದಾಯವು ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಇವೆರಡರ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ

ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೀನ್ಸ್ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. 'ಹಣ ಬಲವು' ಅಂದರೆ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿ. ಅಭಿಮಾನಗಳಿಗೆ ಕೀನ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಉಳಿತಾಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು, ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪೂಜ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ. ಹೃದಯಾಂಗೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಬೇರನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವನು ನಿಶ್ಚಿತ, ಆಯಾಸಗಳಿದ್ದರೂ ಪತ್ನಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅವಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ 'ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮನುಟರಿ ಫಂಡ್' (IMF) ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾನೇ ರಚಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಳಗೊಂಡ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಕೀನ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ನೀಡಿದ. ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕೀನ್ಸ್ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಮರ್ಣಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೂ ಈ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದು ಎನ್ನಬಹುದು. ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಾಂತರಗಳ ಮೇಲೆ ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೀನ್ಸ್‌ನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಆಗಿದೆ. ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಇಂದಿನ ಚಿಂತನೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಸ್‌ನ ವಿವರಣೆಯನ್ನೇ ಅಧರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿವೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೂ ಕೀನ್ಸ್‌ನ ವಿಚಾರಗಳು ಮಹತ್ತರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿವೆ. ನಿರ್ದೋಗ ಕೂಗು ದೇಶದ ಮೂಲ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿರುವ

ಇಂದಿನ ಕಾಲಮಾನಕ್ಕೆ ಕೀರ್ನಸ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರ ಸರಣಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿವೇಚಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊರದೂಡಲು ಕೀರ್ನಸ್ನ ವಿಚಾರಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಇಂದು ಭಾರತ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಕೊರತೆ ಧನವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಲು ಕೀಳದೆ ಹಿಂದೆ ದೇಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಬದಲು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವಿಂದು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಧಾರಾಳವಾದ ಶ್ರಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಬಂಡವಾಳ ಶೂನ್ಯತೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಗಿಯ ಬಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕೀರ್ನಸ್ನ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಮೇಳಬೇಕು. ಬಂಡವಾಳವು ಮೇರಳವಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಹೊಚ್ಚಿ ತುಂಬಿದ ತ್ರೀವಂತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕೀರ್ನಸ್ನ ವಿಚಾರಗಳು ಸರಿಹೊಂದಬಲ್ಲವು.

ಹಾಗೆಯೇ ಕೀರ್ನಸ್ನ ಕುರುಡು ಅನುಗಮನವು ಭಾರತದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅವನ ಕುರುಡು ಅನುಗಮನದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಂಥ ಬಡ ದೇಶಗಳು ಇಂದು ಆರ್ಥಿಕ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೀರ್ನಸ್ನ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ, ಉಳಿತಾಯ ಎಲ್ಲವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಆಸೆಯಿಂದ ಅಧಿಕ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಂಥ ಅಸಭ್ಯವಿದ್ದ, ಸಮಾಜ

ವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯ, ಜೀವನ ಮಟ್ಟ, ಉಳಿತಾಯ ಎಲ್ಲವೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಷಮತುಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಸಭ್ಯತೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ತನಗೆ ತಾನೇ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಅಧಿಗೊಳಿಸಲು. ಅವುಗಳಿಗಾಗುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಕೊರತೆ ಧನವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಧಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಅಧಿಕ ಹೊಂದ ಮೂಲಕಿಗೆ ಎಡೆಯಾಗಿ, ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರಿ, ಜನತೆ ಆಧೀರರಾಗುವಂತಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಕೀರ್ನಸ್ನ ವಿಚಾರಸರಣಿ ಎಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಧನದಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವುದು ಅಸಂಭವ. ಈ ದಿನಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಧನವು ಒಂದು ಮಾರಕವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ಪೋಷಕವಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇರುವ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಲೆಯುತ್ತಿರುವ ಅತಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇ ಕೀರ್ನಸ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅಪ್ರಯೋಜಕ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವನ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡವು. ಅಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಗಣನೀಯವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅವನ ವಿಚಾರಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದು ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟವು. ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿದವು. ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ

ಹದಿನಾರನೇ ಕಂಡು ಬಂದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿಗಳಾದವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಭಾರತದಂಥ ಬಡ ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಕೀನ್ಯನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರವು.

ಕೀನ್ಯ ಕೇವಲ ತಾತ್ವಿಕ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಬ್ಬ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭಾಂವು. ವ್ಯಕ್ತಿ. ಒಬ್ಬ ಉದ್ಯಮ ಬರಹಗಾರ. ಜೊತೆಗೆ ಸಂಗೀತ. ಚಿತ್ರಕಲೆ. ನರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವನವಿಡಿ ತರ್ಕ-ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿ, ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಗ್ರಾಹಕನಾಗಿ, ಕಲೆಗಳ ಪ್ರಿಯನಾಗಿ, ಪತ್ರಕೋದ್ಯಮಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿ ಬಾಳಿದ. ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಶಕ್ತಿಯಂತ, ಪರಿವರ್ತನಶೀಲ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷ ಸಾತ್ವಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಳಾರದಂಥ ಈ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಅವನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದವು. ಅವನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ತ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಾಗಿರದೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲನಾಗಿದ್ದ. ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಧೋರಣೆಗಳಿಗೆನುಸಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ. ಅಮೇರಿಕ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೀನ್ಯನ ನಿರ್ಗಮನದ ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಂದೀರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ನಡೆದಿವೆ. ಆ ನಾಟಕವೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಕೀನ್ಯನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವದ ಬಂಧು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಮೂಲತಃ ಕ್ರಾಂತಿ

ಕಾರಿಯಾದ ಅವನು ಫ್ರಾಯ್ಡ್, ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ರಂತೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಭಾವೆಯನ್ನು ಪುನಾರುಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಉದಾತ್ತ ಧೇಯ, ಜಾಣ್ಮೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಕೀನ್ಯ ೨೦-೪-೧೯೫೪ರಂದು ಪಿರ್ಮೆ ಮಂಚ್ಲೆ ಹೃದ್ರೋಗ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ೬೫ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ. ಅವನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅತಿ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೆವೆಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಜನತೆ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ಈ ಉದ್ಯಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಅವನ ಕೃತಿಯ ಒರೆಗಳಿಗೆ ಒರೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಸಮ್ಮತಿ ಕೈಗೆ ಮುಕಿದಂ. ಕೀನ್ಯ ಬರೆಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಬಂಡವಾಳ ಪೇಟೆಯಲ್ಲೂ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಸ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತ್ರೀವಾಂತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯು ಹಾಲ್ಕುವೆರೆ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅವನು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ, ಅವನ ನೀತಿಗಳು ಅಮೇರಿಕ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಂಕ್ಷಾ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆ. ಇಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ 'ಕೀನ್ಯ ರಾಗಿದ್ದೇವೆ' ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದು ರೂಢಿ. ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಂಡಿತ ಕೀನ್ಯನ ಹೆಸರು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಹೆಸರಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜೀವನ ಬಂದು ರುಬ್ಬುಗುಂಡು ಸಣ್ಣಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ರುಬ್ಬು ಮೆರುಗು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು

ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿ

ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಪುಲ್ಲೆನಗೆ ಪಾವನ ತುಲಸಿ, ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ನಿರ್ವೋ-
ನಲೆನಗೆ ದೇವನದಿ: ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಕೆಲ್ಲೆನಗೆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆ. ಕನ್ನಡ
ದೈವಮಂ.

— ಸಾಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು

ಚಿನ್ನರಣ್ಣದ ಸೀಮೆ; ವಂನ್ನಕೆಯ ಚಿರಭೂಮಿ; ಬನ್ನಮಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿ
ನನ್ನ ಜನನದ ಭೂಮಿ ಕನ್ನಡೆ...

— ಪಂ. ಪುಟ್ಟರಾಜರು

ತನು ಕನ್ನಡ; ಮನ ಕನ್ನಡ: ದನ ಕನ್ನಡವೆಮ್ಮವು.

— ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು.

— ಹುಯಿಲಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾವ್

ತನ್ನ ಸಿರಿಯನು ತಾನು ಕನ್ನಡಿಯುಕಾಯಿದೇ? ತನ್ನ ಸಿರಿಯರಿವು
ಸಕ್ಕದಕೆ, ಕನ್ನಡವು ಕನ್ನಡಿಯ ತೆರನು.

— ಸರ್ವಜ್ಞ

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಯತ್ತ: ನಿನ್ನ ಕೈ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ!

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೊರಳೆತ್ತ: ಅಲ್ಲಿ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಮೂಡುತ್ತದೆ!

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಕಿರುಬೆರಳೆತ್ತಿದರೂ ಸಾಕು

ಇಂದು ಅದೇ ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿಧಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ!

— ಕುವೆಂಪು

ಮೂಲ: ಎಡ್ಗರ್ ಅಲೆನ್ ಹೊ
ಅನುವಾದ: ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್ಟ

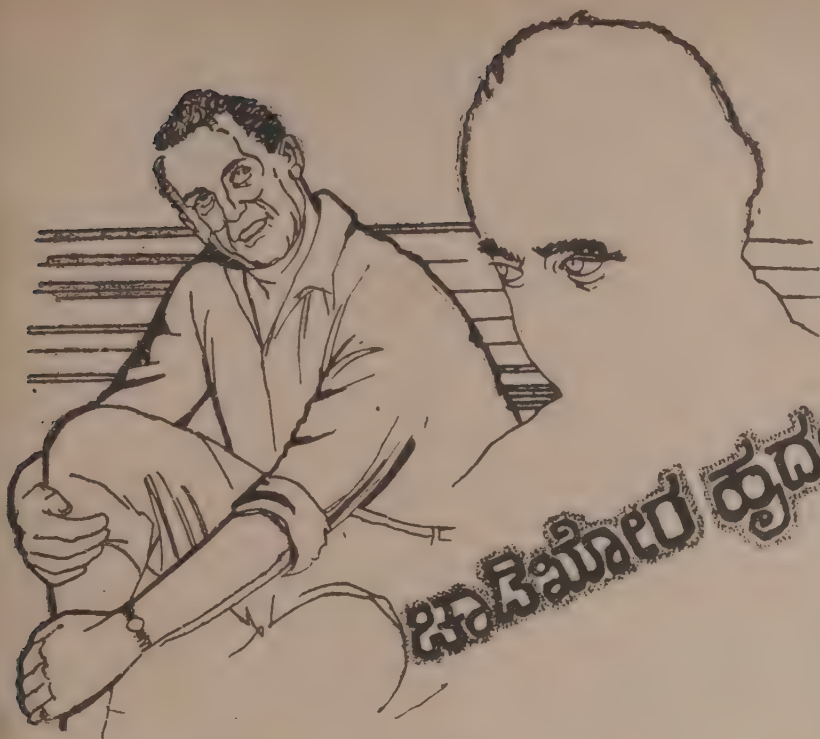
ಒಡತ್ವ - ನಿಷ್ಠೆಯಂತೆ - ನರದರ್ಬಲ್ಯ ಇವು
ಗಳಿಂದ ಈಗೀಗ ನಾನು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ನರಳು
ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದು ತಕ್ಷಣ ಹೇಳಲಾರೆ! ನನ್ನನ್ನು
ಹುಚ್ಚೆನೆನ್ನುತ್ತೀರಾ? ಅನ್ನಿ. ಏನೋ ಒಂದು ತೆರ
ನಾದ ರೋಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ದೇಹಗಳನ್ನು ಭಿದ್ರ
ಭಿದ್ರವಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದಂತೂ ನಿಚ್ಚಳ. ಅವು
ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿದು ಹಿಂಜಿ
ಹಿಂಜಿ ಹಿಪ್ಪೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ದೈನಂದಿನ
ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸಂವೇದಿ
ಸುವ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನನ್ನಲ್ಲೇನೂ ನಶಿಸಿ
ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವರ್ಗದ ವೈಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ
ದ್ದೇನೆ; ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಸುಖ-ದುಃಖ,
ನೋವು-ನಲಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಣದ
ನರಕದ ಬಗ್ಗೆಯಂತೂ ನಿತ್ಯವೂ ಕೇಳುತ್ತಿರು
ತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲದರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುವಾಗ ನಾನು
ಹೇಗೆ ಹುಚ್ಚೆನಾಗಬಲ್ಲೆ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ
ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯೊಂದನ್ನು - ಒಂದು ಕಥೆ
ಯನ್ನು - ಎಷ್ಟು ಕೌತುಕವಾಗಿ ಆದರೂ ಶಾಂತ
ವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಿಮಗೆ ನಿವೇದಿಸುತ್ತೇನೆಂಬುದನ್ನು
ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ಅದು ನನ್ನ ಅಭೇದ್ಯ ಮೆದುಳನ್ನು ಹೇಗೆ,
ಏಕೆ, ಯಾವಾಗ ಹೊಕ್ಕಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು
ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೊಕ್ಕಾಗ
ಅದು ನನ್ನ ಮೆದುಳನ್ನು ಅಹರ್ನಿಶಿಯಾಗಿ
ಕಾಡತೊಡಗಿದ್ದು ಎಡತಾಕುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ
ಮಾನಸಿಕ ದರ್ಬಲ್ಯವೇ ಆದರೂ ಅದು
ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶದಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ವಿಷಯ ?
ಹೇಳುವಂಥ ಮನೋವಿಕಾರದ್ದಲ್ಲ. ಗಾಢವಾದ
ದ್ದಲ್ಲ; ಆದರೂ ಹೇಳಿದಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿ!

ಒಬ್ಬ ಮಂದುಕನನ್ನು ನಾನು ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ
ಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಆತ ನನ್ನ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಪ್ರವೃ
ತ್ತಿಗೆ ಎಂದೂ ತೊಡಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ದಾರಿಗಡ್ಡವಾಗಿ
ದ್ದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿಯೂ ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ.
ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಹೇರಳ ಚಿನ್ನಕ್ಕೂ ನಾನು ಅಶೆ-
ಪಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆ...ದ...ರ... ಅವನ ಕಣ್ಣು
ಗಳು! ಹೌದು; ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳೇ! ಆ ಕಣ್ಣು
ಗಳಲ್ಲೊಂದು ರಣಹದ್ದಿನ ಥರ ನಿಮ್ಮೆಡವಾಗಿದ್ದ
ನೀಲಿ ಕಣ್ಣು, ಅದಕ್ಕೊಂದು ಕಪ್ಪು ರೆಪ್ಪೆ! ಅದರ
ದೃಷ್ಟಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗ ಬಿದ್ದರೂ ನನ್ನ
ಬಿಸಿ ರಕ್ತ ಹಿಮದ ಗಡ್ಡೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಹ
ಚಲನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥ ಒಂದು
ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮಂದುಕನ ಜೀವ
ವನ್ನೇ ಬಲಿಗೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಂಚು ಕೊಟ್ಟೆ!
ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆ
ಕೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸ್ವಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ
ಯಾಗುವುದೆಂಬ ನನ್ನ ಕೇಳು ಮನೋದಾರ್ಢ್ಯ
ಯಾಗಿಗೂ ಸಹ್ಯವಲ್ಲದ ಮಹಾಕಾರ್ಯವನ್ನು
ಮಾಡಿತ್ತು.

ಇವನೆಂಥ ಹುಚ್ಚೆ ಎಂದು ನೀವು ನನ್ನನ್ನು
ಲೇವಡಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹುಚ್ಚರಿಗೆ ವಾಸ್ತವದ
ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಲು ದೂರ. ಮೇಲಾಗಿ ಭ್ರಮಾ
ಧೀನರು. ಆದರೆ ನೀವು ನನ್ನ ಕಾರ್ಯದಾಹುಳ
ವನ್ನು ನೋಡಿದಿರಬಹುದು: ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೇ
ಜೀಕಾದರೂ ಎಚ್ಚೊಂದು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ವಿವೇಕದಿಂದ ಯಾವ ಕಪಟತನವೂ ನನ್ನನ್ನು
ಸೋಂಕಲಾರದಷ್ಟು - ನಾನು ಮುಂದೆ ಮರೆಯ
ತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದವರೂ
ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವ ಕಾರಣ

ಬಾಡೀಮೋರೆ ಹೃದಯ

ಮಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಹುಚ್ಚನೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸ ಬಾರದೆಂಬುದು.

ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ವಾರ ಪೂರ್ತಿ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಕುರುಣೆಯುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಒಳಗೇ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೃತ ಜ್ಞತೆಯೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿತ್ತು. ಅನ್ನ ಹಾಕಿದ ಮನೆಗೇ ಕನ್ನ ಕೊರೆಯುವ ತನ್ನನ್ನೇ ದೋಚುವ ದುಷ್ಟ ಪ್ರಾಣಿ ನಾನು - ಎಂದು ಆತ ಈ ಮಾನ್ಯವೇ ಅರಿತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಲು ಕಾರಣ ಮಲಗುವ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ಅಗಳಿ ಯನ್ನು ಸಹ ಆತ ಹಾಕದೇ ಇರುವುದು. ಆದರೂ ಬಾಗಿಲುಗಳು (ಮನೆಯೂ) ಪುರಾತನ ಕಾಲದವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂದಿದರೂ ಕಿರ್ರರೋ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಆತನ ಕೊಠಡಿಯ "ಬಾಗಿಲನ್ನು ನೂಕಲು ಹೋದಾಗ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಿರ್ರರ್ ಅನ್ನದ ಹಾಗೆ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚವೇ ಆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ನೂಕುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದೆ. ಅದೊಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ, ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ನನ್ನ ತಲೆ ಒಳ ತೂರುವಷ್ಟು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ಗಗ ನಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದ ಶಿಖರದ ತುತ್ತ ತುದಿಯನ್ನು ತಲೆಪಿದ ಪರ್ವತಾರೋಹಿಯೊಬ್ಬನ ಉಲ್ಕಾಸ ನನ್ನದಾಯಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಉಲ್ಕಾಸ ಕ್ಷಣ ಭಂಗುರವಾಯಿತು; ತಲೆಯೊದಿಗೇ, ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಕಂದಿಲು ಮತ್ತು ಸೊಂಟದ ಮೇಲಿನ ನನ್ನ ಅರ್ಧ ದೇಹವನ್ನು ಒಳತೂರಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ಹೇಳಲು ಬಾಯಿ ಸಾಲದು. ಹಾವು ಸಾಯಬೇಕು ಕೋಲು ಮಂರಿಯಬಾರದ್ದು ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯೊಡನೆ, ಮುಂದುವರಿದು

ಭಂಗ ಬರದಂತೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಸಾಗುತ್ತಾ! ಇದೇನು ಹುಚ್ಚುರನ ಎನ್ನುವುದಾಗಲೀ ಒಬ್ಬ ಹುಚ್ಚು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದಡ್ಡನಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ನಿಮ್ಮ ಅಂಬೋಣಿಗಳೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಈಗ ವ್ಯರ್ಥ ಗುಣ. ಅವಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರುತ್ತೆಯೇ? ತಲೆಯನ್ನು ಒಳ ತೂರಿಸಲು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನೋಡಲು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣ ಮುಂದುವರಿದು ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕಂದೀಲನ್ನು ಒಳಗೆ ತೂರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಏಳು ದೀರ್ಘ ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಕಳೆದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಣ್ಣು ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣೊಂದೇ ನನಗೆ ಶತ್ರುವಾಗಿತ್ತೇ ದಿನಾ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಮುಂದುವರಿದು ನನಗೇಕೆ ಕಾಡುವವ ನಾದಾನು? ಅಂದಿನಿಂದ ಪ್ರತಿ ದಿನ ನಸುಕು ಹರಿಯುತ್ತಲೇ ಛೇದಿಸಿದ ಒಳಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕು, ಅತ್ತಿರಲಾಗಿ ಆತನ ಹೆಸರನ್ನು, ಕೂಗಿ, ರಾತ್ರಿ ಹೇಗೆ ಕಳೆಯಿತೆಂದು, ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಧೈರ್ಯದ ಕಾರ್ಯವೇ. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ನನ್ನ ಕಿರಾಂತವನ್ನು ಸಂಶಯಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಮುಗ್ಧ ಆತನಾಗಿದ್ದೆನೆಂದು ನಿಮಗೆ ಈಗ ಅರಿವಾಯಿತು.

ಎಂಟನೆಯ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಅಷ್ಟೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೆ. ಒಂದು ಕೈಗಡಿಯಾರದ ನಿಮಿಷದ ಮುಳ್ಳಿನ ಚಲನೆ ಅಂದಿನ ನನ್ನ ನಡೆಗಿಂತ ಚುರುಕಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಚಾತುರ್ಯದ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಅಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು ವಿಜಯದ ಪಾದಿಯತ್ತ ಓಟ ಕೈತ್ತವು. ನನ್ನ ಈ ನಿಗೂಢ ಗತನ್ನು ಬಹುಶಃ ಅವನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಚಿಸಲಾರ. ಗಂಟಲಲ್ಲೇ ನಕ್ಕು. ಅರೆ...! ನಾನು ನಕ್ಕಿದ್ದು ಆತನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತೇ? ಆತ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೊರಳಾಡಿದ ಎಂದರೆ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವವನ

ಥರಾ. ನಾನು ಈಗ ತಕ್ಷಣ ಒಂತೆಗೆದನೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಖಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸುಳಿವು ಅವನಿಗೆ ಹತ್ತಿಕೊಡದೆಂದು ಮಿಸುಕಾಡದೆ ನಿಂತೆ. ಅಷ್ಟು ಕೊಂಚ ಸಮಯ ಕಾದು ಮತ್ತೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ದೂಡತೊಡಗಿದೆ.

ಎಂದಿನಂತೆ ನನ್ನ ತಲೆ ಮಾತ್ರ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಕಂದೀಲನ್ನು ಎತ್ತುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಪಾಲಿ ಡಬ್ಬಿಗೆ ನನ್ನ ಕೈ ತಾಗಿ 'ಧಡ್' ಶಬ್ದವಾಯಿತು. ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಧಗನೆದ್ದ ಮುಂದುವರಿದು - "ಯಾರದು?"

ನಾನು ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಸ್ತಬ್ಧನಾದೆ! ಸುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸ್ವಾಯಂವೂ ಚಲಿಸದಂತೆ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೆನೆಂದರೆ ನನಗಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪರಿಯನ್ನು ನೀವು ಊಹಿಸಬಲ್ಲೀರಿ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಆತ ಮತ್ತೆ ಮಲಗಿದಂತೆ ನನಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಅಪಾಯದ ಮುನ್ನೂರಿನೆಯಾಗಿ, ಇನ್ನೂ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಕಿವಿಯಾಗಿ ಅಲಿಸುತ್ತ ಆತ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರಿತು. ಹಾಪ! ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಏಗುವ ಮುಗ್ಧ ಮುಂದುವರಿದು!

ಏನೋ ಸಣ್ಣಗೆ ಮುಲಗುವ ಧ್ವನಿ ಆತ್ತಲಿಂದ! ಪುರಣಾಂತಿಕ ನರಳುವಿಕೆ ಅದೆಂದು ನನಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹೊಳೆಯಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವುದೇ ತೆರನ ನೋವು ಅಥವಾ ದುಃಖ ಸೂಚಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ...ಇಲ್ಲ...ಅವ್ಯಕ್ತ ಭೀತಿಯೆಂಬಂತಾದಾಗ ಮನಸ್ಸಿನಾಳದಿಂದ ಬರುವಂಥ ಅರ್ಥವಾದ ಅದು! ಖಂಡಿತ! ಆ ಧ್ವನಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯ ಅರಿವು ನನಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ನಿದ್ರಾವೇಷಿಯ ಪಾದಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅಂಥದೇ ಧ್ವನಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಾಳದಿಂದ ಧಾಕ್ಕು ರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಕಾಶ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಕಂಕನೋಗಿಂದ ಧ್ವನಿಯಿತ್ತು. ಭವಂತರವಾದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದುವರಿದು ಭಯದ ಅರಿವಿನ ವಾಸ್ತವತೆ ನನಗಾಗಿ, ನನ್ನ ಒಂದು ಸ್ವಗತ ಕರುಣಾಜನಕ ನೋಟ ಅವನತ್ತ ಬಿದ್ದರೂ, ನಾನು

ಹೃದಯದಲ್ಲೇ ನಕ್ಕಿ. ಇನ್ನು ಅವನು ಕುಳಿತೇ ಇರುವನೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಏಕಾಂಗಿತನದ ಭಯವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಲು ಆತನ ವರ್ಧ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಗುತ್ತಾ. 'ದೀಪಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದ ಬರ ಬರ ಸದ್ದು ಅದು ಅಷ್ಟೇ.'

'ಇಲ್ಲಿಗಳು ಓಡುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತು ಬಡಿದು ಬಿದ್ದ ಶಬ್ದ ಏಕಾಕಿರಬಾರದು?'

'ಅಥವಾ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಉಲಿತವಾಗಿರಬಾರದೇಕೆ!' ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಆತ ತನ್ನಂತಾನೇ ಸಂತೈಸಿಕೊಂಡು ಇದೆಲ್ಲ ತನ್ನ ನಿರರ್ಥಕ ಭಯವೆಂದು ಆತ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲು ಕಾರಣವಿತ್ತು. ಕಪ್ಪು ನೆರಳಿನಂತೆ ಅವನನ್ನು ಬಿಂಬಿದ್ದ ಸಾವು ತನ್ನ ಗೆಲುವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮೀಪಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸತೊಡಗಿದ್ದು ವೈವ ಆತನಿಗೆ ಬಗೆದ ಮೋಸವಲ್ಲವೇ? ಕಾಣದ ದೈವದ ಪ್ರಭಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆತನ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂಧಿಸ ಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ, ಅರ್ಧ ಬಾಗಿಲ ಮೂಲಕ ಒಳಮೊಕ್ಕ ನನ್ನ ತಲೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಶಬ್ದಗಳ ಕಡೆಗೆ ಆತನ ಗಮನ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹರಿ ದಿರಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಾನು ಬಲು ಸಂಯಮದಿಂದ ಕಾದೆ. ಆತ ಮತ್ತೆ ಮಲಗಿದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಸಂದಿ ಗ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಕಂದೀಲನ್ನು (ಬೆಳಕನ್ನು) ಕೊಂಡೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಸುತ್ತ ಹೋದೆ. ಆತ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಕುಳಿತ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾವನೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಾ. ಕಂದೀಲಿನ ಬೆಳಕು ಆ ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಅದು ನಿಧಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರೆಯುತ್ತ ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತೆರೆಯಿತು. ಅದನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಾನು ಅತ್ಯಗ್ರಸಾದೆ. ಮಂದ ನೀರಿ ಕಣ್ಣು, ಮೇಲೆ ಭಯಾನಕ ಕದ್ದು ರೆಪ್ಪ. ನನ್ನ ರಕ್ತ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಅ ಕಣ್ಣೊಂ ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಆತನ ಸುಕ್ಕು ಸುಕ್ಕಿನ ಮುಖವಾಗಲೀ ಜಿಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದ ವೇದವಾಗಲೀ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣ ನೇರವಾಗಿ ನನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲಪಿತ್ತು.

ಈಗ ನನ್ನ ಮನದಾಳದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತುಮುಲ ವನ್ನೇ ಹುಚ್ಚೆಂದು ನೀವು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆದರೂ ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ಕಥೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದೀತು. ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಟ್ಟ ಕೈಗಡಿಯಾರದಿಂದ ಬರುವ ಶಬ್ದದಂತೆ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ, ಏಕಪ್ರಕಾರವಾದ ಶಬ್ದವೊಂದು ನನ್ನ ಕಿವಿಯ ತಮಗೆಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆ ಶಬ್ದವೂ ನನಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತವೇ. ಅದು ಮಂದ.ಕ ನೊಬ್ಬನ ಹೃದಯ ಬಡಿತ! ಸೈನಿಕನೊಬ್ಬನ ಆತ್ಮ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಹುಚ್ಚೆಬ್ಬಿಸುವ ನಗಾರಿಯ ಬಡಿತದಂತೆ ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಉಗ್ರನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟಾದರೂ ನಾನು ಸಂಯಮ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಉಸರಾಟ ಸರಂಬಳ ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕಂದೀಲನ್ನು ಅಲಂಗಾಡ ದಂತೆ ಓಡಿದು ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣವನ್ನು ಆ ಕಣ್ಣಿನ

'ಈ ಆಳಾದ ಕಂಡೆಕ್ಕ ರ ಮುಖವಾ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅಂತ ಕೇಳತಾನೆ? ಅದಕ್ಕಿ..'

ಮೇಲೆ ಬಿಡಲು ತಯಾರಾದೆ. ಏಕೋ ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಬಡಿತ ಜೋರಾಯಿತು. ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಅದರ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಿತೋಡಗಿತು, ಏಕೆ? ಮುಂದೆ. ಕನ ಭಯ ನನಗೆ ಕಾಡತೊಡಗಿತು ಎಂದೆ? ನನ್ನ ಹೃದಯ ಇಷ್ಟೊಂದು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಹಳೆಯ ಭೂತದ ಮನೆ, ಭಯಂಕರ ಪ್ರಶಾಂತತೆಯ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಎಷ್ಟು ಭೀಕರವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ನನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳೇ ಹಿಡಿದವು. ಅದರೆ ಹೃದಯದ ಬಡಿತವಂತೂ ಇನ್ನೂ ಇಮ್ಮಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಹೃದಯ ಒಡೆದು ಹೋಳಾಗುವುದೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಈಗ ಹೊಸದೊಂದು ಭಯ ನನ್ನನ್ನಾ ವರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ನೆರೆಯಾತನಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಬಡಿತದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನು ತಡಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಸರಸ್ವತೆ ಖಂಡಿತ! ನೆರೆ ಹೊರಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಮುನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯ ಬೇಕು. ಕಂದಿಲಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸಿ, ಒಂದೇ ನೆಗೆತಕ್ಕೆ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹಾರಿದೆ. ಅತನೂ ಭಯದಿಂದ ಚೀರಿದ. ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ. ಎರಡ ನೆಯ ಬಾರಿ ಕೂಗಲು ನಾನು ಅವಕಾಶವಿತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಬಳಗೆ ಹಾರಿದ ತಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಬಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಧೀಕರಿಸಿ ಅತನನ್ನು ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ನೆಲಕ್ಕೆ ಳೆದು ಭಾರವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನೇ ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ನಂತರ ತೃಪ್ತಿ ಯಿಂದ ವಿಜಯದ ನಗೆ ನಕ್ಕೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿ ನಿರಂಜನ ವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಬಡಿತ ನನ್ನನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎರ ಡೂವರೆ ಅಡಿ ದಪ್ಪ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಅಚೆ ಕೇಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಮುಂದುಕ ಸತ್ತಿದ್ದ; ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದ ನನ್ನ ಬಯಕೆ ಈಡೇ ರಿತ್ತು. ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆಳೆದು ದೇಹವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಮುಖ ಕಂಡಿತ್ತು. ದೇಹ ಕಲ್ಲಿನಂತೆ

ತಣ್ಣಗಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲ ಕ್ಷಣಗಳವರೆಗೆ ನನ್ನ ಅಂಗೈ ಯನ್ನು ಅತನ ಎದೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಹೃದಯ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತಲ್ಲದೇ ಇನ್ನು ಅತನ ಕಣ್ಣು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಂತರ ನಾನು ಶವವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡಲು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ನನ್ನನ್ನು ಹುಚ್ಚಿನೆಂದೇ ಭ್ರಮಿಸುವ ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಬದುಕೇ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಹಾಕುವಿರಿ. ಕತ್ತಲು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು. ಚೆರು ಕಾಗಿ ಅದರೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಂದು ವರಿಸಿದೆ. ಶವದ ತಲೆಯನ್ನು ಮುಂಡದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದೆ.

ಛೇದನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರು ಉದ್ದ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಶವದ ಅಚೆ ಈಚೆ ಎರಡು. ಅಪರಡರ ಮೇಲಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಲಗೆಯು ನಿಟ್ಟು ಬರೀ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಪೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿಂತೆ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈವಾಡ ಎಷ್ಟು ಕ್ರೂರ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತೆಂದರೆ ಎಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣ್ಣು ಬಳಗಿದ್ದ ಶವ ಒಮ್ಮೆ ಜೀವಂತಗೊಂಡರೆ ಅದರ ಕಣ್ಣು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಾರದಂತೆ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದೆ; ಶವದ ಮೇಲೆ ಡೆಟ್ಟುಲ ಹಾಕಿ ವಾಸನೆ ಬರದಂತೆಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಒಂಚೊಂದು ರಕ್ತದ ಕಲೆಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿ ಸದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಲೆಯಾಗಿತ್ತೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ಚಾಕಚಕ್ಯದಿಂದ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ! ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲೇ ಚೆಚೆರವಾದದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಆ ಹೃದಯ. ಆ ಚಾಡಿಕೋರ ಹೃದಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊರಗೆ ಕೆಡೆಬಿಟ್ಟಿತು! ಅನ್ನವಿಕ್ಕಿದ ಬೆರೆಯನಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯಿತು! ನನ್ನ ಹೃದಯ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬಲ ಹೀನ, ಹಿಮ್ಮೆತ್ತಿಲ್ಲದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ದುಸ್ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದ ದುರಾದೃಷ್ಟ ನನ್ನದು...?

ಈ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿಯುವಾಗ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆ ದೊಡದಿದ್ದರೂ

ಅಂದೇಕೋ ಇನ್ನೂ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲೆ ಅವರಿಸಿತ್ತು. ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಗಡಿಯಾರ ಘಣ್...ಘಣ್...ಎಂದು ಸಾಲು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾರೋ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ನನ್ನ ಎದೆಬೊಳ ಗಿದ್ದ ಗಡಿಯಾರ ನೂರಾರು ಘಂಟೆ ಹೊಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಸಂಶಯ ಸುಳಿಯದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ್ದ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ, ಹಸನಾದ ಹೃದಯ ಹೊತ್ತು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಹೋದೆ. ಬಾಗಿಲ ಅಂಗಳ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಬಾಗಿಲು ದೂಡಿಕೊಂಡು ಮೂವರು ಒಳಬಂದು ತಾವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ರಾತ್ರಿ ನೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಚೀತ್ಕಾರ ಕೇಳಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ತನಗೇನೋ ಅನುಮಾನವುಂಟಾಯಿತೆಂದೂ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಾತ ಕೂಡಲೇ ಪೋಲೀಸ್ ಕಚೇರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಗಾಗಿ ಮೂವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು.

ನಾನು ಮುಗುಳ್ಳೆಕ್ಕಿ. ಭಯಗೊಳ್ಳಲು ನನ್ನ ಛೇನು ಕಾರಣವಿತ್ತು? ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವಿನಯ ದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆ. “ಓಹೋ ನೆರೆ ಮನೆಯಾತ ತಿಳಿಸಿದ್ದಂತೆ ಚೀತ್ಕಾರ ಉಂಟಾದದ್ದು ಹೌದು. ಅದು ನನ್ನದೇ. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಗಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. “ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂದಕ ಇದ್ದದ್ದು ಹೌದು; ಆದರೆ ಆತ ಊರಲ್ಲಿ” ಎಂದೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನೇಕೆ ಈ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆನೆಂದು ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ರಘಾವದ ಆತಿಥಿಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿಸಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ನಿಮಗೆ ತೋಚಿದಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಮುಂದು ಕನ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆತನ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಇನ್ನಿತರ ವಸ್ತುಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅವರೆಗೂ ಸ್ವಂತ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ದೃಢನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾನು, ವರಾಂಡೆಯಿಂದ ಮೂರು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು

ಕೊಂಡು ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆ. ಭಯಂಕರವಾದ ದಿಟ್ಟತನ, ಎದೆ ಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕುರಿಸಿದೆ. ‘ಅದ್ಯಾವುದಪ್ಪಾ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಳ, ಆ ಮಂದಕನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ?’ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು! ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಅಷ್ಟೊಂದು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಶವ ವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಲಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೇನು ತಪ್ಪು?

ನನ್ನ ಸನ್ನಿಹಿತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟಂತೆ ಕಂಡಿತು. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಆಗ ವಿಷಯೋತ್ಸವದ ಗೆಲುವಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಅವರ ಸಂದೇಹಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿ ದರಜೆ ಹೊಡೆಯತೊಡಗಿದರು. ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತು ಹಾಗೇ ಕಳೆಯಿತು. ಆದಾಗಲೇ ನಾನು ಏಕೋ ವಿವರ್ಣನಾಗತೊಡಗಿದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಅವರೇಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೊರಡದೇ ಇಷ್ಟಪ್ರೇಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಪಹಪಿಸಿದೆ. ಅವರ ಅನವಶ್ಯಕ (ನನಗೆ) ಚೂಕಳಿ ಮಾತಿನಿಂದ ನನ್ನ ತಲೆ ಚಿಟ್ಟುಹಿಡಿಯತೊಡಗಿತು.

“ಕಿಟ್ಟು, ಸಾಕು ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಂಟ್ ಅಳತೆ ತಗೋಬೇಕು ಇನ್ನೊಂದು ಟೀಪು ತಗೊಂಡು ಬಾರೋ.”

ಗತು. ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಶಬ್ದವುಂಟಾಗತೊಡಗಿತು. ನನ್ನ ಇರುವನ್ನೇ ಮರತಂತೆ ಅವರಿನ್ನೂ ಕುಳಿತು ಅದೇನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಇನ್ನು ಅವರಿಗಲ್ಲೇನು ಕೆಲಸ? ಕಿವಿಯೊಳಗಿನ ಶಬ್ದ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇದೀಗ ಎದೆ ಬೇರೆ ಹೊದದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿತ್ತು. ನನ್ನೊಳಗೆ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರೊಡನೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಹವಣಿಸುವ ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನ ವ್ಯರ್ಥಗುರಣವಾಯಿತು. ನನ್ನೊಳಗೆ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಹೋರಾಟಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗತೊಡಗಿ ಒಹುಶಃ ಈಗ ನನಗೊಂದೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅವರಿಗೂ ಈ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸುವಂತಾಯಿತೆಂದು ನನಗರಿವಾಗಿ ತೊಡಗಿದ್ದು, ನನ್ನ ಭ್ರಮೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಅರಿಯಲು ಕೂಡಾ ಆಗ ನಾನು ಅಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದೆ.

ಅನುಮಾನ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ. ನಾನು ನನ್ನ ನೈಜ ಬಣ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಅಯ್ಯೋ ಅವರೇಕೆ ಈಗ ಹೋಗಬಾರದು? ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ, ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗತೊಡಗಿದೆ. ಅವರಿಗೇನು ಭಾಸವಾಗುವುದೆಂಬುದರಿವಿಲ್ಲದೆ; ಆದರೂ ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿನ ಶಬ್ದವೇ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅಮಾಯಕ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಈಗ? ಅದು ಮಂದ ಧ್ವನಿಯಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಸಜೀವವಾಗಿ ದಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಮಂದ ಅಂದರೆ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಟ್ಟ ಕೈಗಡಿಯಾರದಿಂದ ಬರುವ ಶಬ್ದದಂತೆ. ಇದೀಗ ನಾನು ಉಸಿರಾಡಲು ತೇಕುತ್ತಿರುವುದೂ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ? ಅವೇಶ ದಿಂದ ಬೋರಾಗಿ ಮಾತಾಡಹತ್ತಿದೆ. ಅವರಿನ್ನೂ ಕುಳಿತೇ ಇದ್ದಿದ್ದು ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಸ್ಯೆ ಆಯಿತು. ಅವರ ಇರುವು ನನಗೆ ಸಹ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎದ್ದು ಕಿಣ್ಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತ ಭಾರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡ ಹತ್ತಿದೆ. ನನ್ನೊ

ಳಗುಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಶಬ್ದಗಳು ನನ್ನನ್ನು ತೆಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹಿಗ್ಗಾ ಮುಗ್ಗಾ ಎಳೆಯತೊಡಗಿದವು. ಓ...ದೇವರೆ! ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಈಗ? ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಮೆಗಳೊಡನೆ ಅಪ್ರೇಕ್ಷಿತ ವ್ಯಾಧಿ ಪೀಡಿತ ನಾದೆ! ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬುರುಗು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬಾಲಿ ಖುರ್ಚಿಯೊಂದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೂಗಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಕೊನೆಗೆ ಅದನ್ನು ಆ ಹಲಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ತಿಡತೊಡಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಆ ಶಬ್ದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸತೊಡಗಿತು. ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ...ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ...ಹೋ...ಯಿ...ತು! ಕುಳಿತಿರುವರು ಹರಟುತ್ತಾ ಮುಗುಳ್ಳಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹುಚ್ಚಾಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಗಮನಿಸದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸರ್ವಶಕ್ತ ದೇವರೇ! ಹೌದು, ಖಂಡಿತ...ಅವರು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ! ಉಹಿಸಿದ್ದಾರೆ! ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿನ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಭಯಂಕರ ಹುಚ್ಚಾಟವನ್ನು ಓಸೋ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಟವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ನನ್ನ ಯೋಚನೆಯ ಜಾಡು ಹೀಗೆ ಸಾಗುತ್ತಾ. ಈ ಮರಣಾಂತಿಕೆ ಅಮೃತ ರೂಪವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಇವರ ಅಪಹಾಸ್ಯ ವೊಂದನ್ನು ತಿಳಿದು ಬೇರಾವ ಅಮಯ (ರೋಗ) ವನ್ನೂ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಸಜೀವ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಪಾವಿಂಡಿ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ! ಆಗ ನಾನು ಗಂಟಲು ಹರಿಯುವಂತೆ ಅರಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲ ಸಾಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಬೇಕು. ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಉಚ್ಚ ಘಂಟಾನಾದದಂತೆ ಕಿವಿಯೊಳಗಿನ ಶಬ್ದ ದರ್ಘಕವಾಗಿ ಮೊಳಗುತ್ತಿದೆ! ಕಂಚಿನ ಕೆಂಪದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊಳಗಿದೆ. ಪರಮ ಶತ್ರುಗಳೇ ರಕ್ತಪೀಡೆ ಇನ್ನು! ನಾನು ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ! ಈ ಹಲಗೆಗಳ ಒಳಗೆ...ಇದೋ...ಇಲ್ಲಿ...ಈ ಘಟಜೀವಿಯ ಹೃದಯದೊಳಗಿನ ಭೀಕರ ಶಬ್ದವನ್ನು ರಿಸುತ್ತಲೇ ನೀವು ಕುಳಿತಿಲ್ಲವೇ?"

ಸ್ವಚ್ಛ, ಆಹ್ಲಾದಕರ ಶ್ವಾಸ ಆರೋಗ್ಯಕರ, ಗಟ್ಟಿ ಹಲ್ಲುಗಳು

ಕೋಲ್ಗೆಟ್ ಡೆಂಟಲ್ ಕ್ರೀಮ್‌ನ ಕೊಡುಗೆ

ಪ್ರತಿ ಸಂ ಉಪವಾಸ ಮೇಲೆ ಕೋಲ್ಗೆಟ್‌ನಿಂದ ಹಲ್ಲುಚ್ಚಿರಿ.
ಅದು ಅಗತ್ಯವಾದ್ಯಂತ ದಂತವೈದ್ಯರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ
ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಹಲ್ಲುಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಅಹಾರ ಕಣಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಾಣುಗಳು
ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇವು ಉಸಿರಿನ ದುರ್ವಾಸನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ - ಅಮೇಲಿ
ರೋಿಯುವ ದಂತ ಕ್ಷಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ನಂತರ ಕೋಲ್ಗೆಟ್ ಟೂ
ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲುಚ್ಚಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಲು, ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು
ಉಳುಹಿಸಲು ಮತ್ತು ದಂತಕ್ಷಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅದು ಅತ್ಯಂತ
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣಿತವಾಗಿದೆ.

ಕೋಲ್ಗೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಹಾರಕರವಾದ ಪೆಪ್‌ಟೈಮಿಂಟ್‌ನ ರುಚಿಯಿದೆ.
ಅದರಿಂದ, ಅದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಚ್ಚುವುದು ಆನಂದದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

**ಕೋಲ್ಗೆಟ್ ಡೆಂಟಲ್ ಕ್ರೀಮ್‌ನಿಂದ
ಉಸಿರಿನ ದುರ್ವಾಸನೆಯನ್ನು
ನಿವಾರಿಸಿರಿ...
ದಂತಕ್ಷಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಿರಿ.**

ಕೋಲ್ಗೆಟ್‌ನ ವಿಶ್ವನಿರೀಯ ಸೂತ್ರವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿ

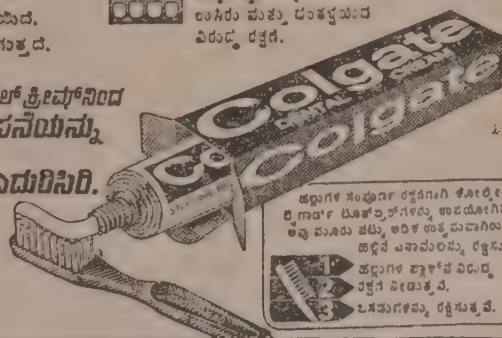
ಉಸಿರಿನ ದುರ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ದಂತಕ್ಷಯವನ್ನು
ಉಂಟುಮಾಡುವ ರೋಗಾಣುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ
ನಿಕ್ಕಿ, ಕೊಂಡ ಅಹಾರ ಕಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ...

ಕೋಲ್ಗೆಟ್ ಅನುಪ್ರಮದ ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷೆ ನೋಡಿ
ಹಲ್ಲುಗಳೆಡೆಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು
ಅಹಾರಕರವಾದ ಅಹಾರ ಕಣಗಳನ್ನೂ
ರೋಗಾಣುಗಳನ್ನೂ ಹೊರಗಿರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಣಾಮ: ಅಕರ್ಷಕವಾದ, ವಿಶೇಷವಾದ ಹಲ್ಲುಗಳಿರು.
ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶುಚಿಮಾಡಿ
ಉಸಿರು ಮತ್ತು ದಂತಕ್ಷಯದ
ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ.

ಹಲ್ಲುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕೋಲ್ಗೆಟ್
ಡೆಂಟಲ್ ಕ್ರೀಮ್‌ನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ...
ಅದು ಮೂರು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ.
ಹತ್ತಿರ ಎಣ್ಣೆಮಂಜು, ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
1 ಹಲ್ಲುಗಳ ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಎದುರು
2 ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
3 ಒಸುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಂಚಿ ಹೋಗಲಿ ನೋವು
ಎಂದು ಗುರಿಯಿಡುವ ಕಾವ್ಯ
ತಿರಂಗುಬಾಣ

ಅಗಲಿದ ಮೇಲೆ
ಅಜ್ಜ ಅರ್ಥವಾದ
ಕವಿತೆಯ ಚೌಕಟ್ಟು ಹೊಕ್ಕು ನಿಂತ

ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯ
ಬಿಳಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ
ಕಪ್ಪಿಗೆ ಅನಾವರಣಗೊಂಡ

ಕಪ್ಪು-ಬಿಳಿ ಚಿತ್ರ
ಮೆಚ್ಚುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು

ಬೀಗಿ ಕವಿಯಾಗಿ
ಅಚ್ಚಾದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಾದೆ

ಅಜ್ಜ ಬಿಟ್ಟ ಲೇಸರ್ ಕಿರಣಗಳು
ನನ್ನದೆ ಸೀಳಿ
ಒಳ T V ಯಲ್ಲಿ
ಪಂಜರದ ಫಾರಿವಾಳ:
ಅಣಂರೂಪಿ ಅಜ್ಜ.

ಅವಾಕ್ಕಾದೆ ನಾನು
ಅವ ಅನಿಮಿಷ ಕೂಗಿ ಮುಗಿಸಿದ:
ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದಲ್ಲ
ಕುಸಿದು ಕೂತೆ.

‘ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲ,
ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ’

ಪುಟಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚ [ಠಗ್ರೆಟ್ ಅಯ್ಯರ್]

ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾಂಟಿ ಶಾಲೆಯೊಂದರ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಒಬ್ಬ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗನ ತಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಕಳಿಸಿ, ‘ನಿಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವನ ಬಳಿ ಹೋದರೆ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗನ ತಾಯಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರ: ‘ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕಿಯವರೇ, ನನ್ನ ಹುಡುಗನಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯೇನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಅವನ ವಾಸನೆ ಅವನ ತಂದೆಯ ವಾಸನೆಯಂತೆಯೇ ಇದೆ. ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದು.’

‘ನಿನಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆಯಾ ಹೃದಿ...? ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ...ಹೇಳು ಮತ್ತೆ ...ಹೇಗೆ ಅದೆ?’

ಇದು ಮೇ ಲೀವ ಇದು ಜೀವನ

ವರಾರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಗೆಯುವ ಬಂಡೆಯ ಬಳಿ ರಾಜು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನನ್ನು ೧೦ ರೂ. ನೋಟೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಮಾನು ತರಲು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ರಾಜುವಿನ ಕೈ ನೀರಾದ್ದರಿಂದ ಪಕ್ಕದ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಟನ್ನಿಟ್ಟು ಅಕೆ ಒಳ ನಡೆದರು. ಒಳಗಡೆ ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಬೀದಿ ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಲು ರಾಜು ಹೋದಾಗ ಯಾರೋ ನೋಟನ್ನು ಎಗರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರಂತೆ. ಪುನಃ ಅವರನ್ನು ಬಂದು ಜ್ಞಾಪಿಸಿದಾಗಲೇ ರಾಜುವಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಹೋದದ್ದು ತಿಳಿದದ್ದು. ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. “ಅಲ್ಲೋ ರಾಜು, ನಯಸ್ಸು ೧೫ ಆಯ್ತು ನೀನಿಗೆ, ಅಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಬೇಡೇನಪ್ಪಾ, ನೋಟು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೀರು ತರಲು ಹೊರಹೋದರೆ ಕಂಡವರು ಬಿಡುತ್ತಾರಾ?”

“ಇಲ್ಲವ್ವಾ ಇಲ್ಲೇ ಇತ್ತು.”

“ಈಗ ತೋರ್ಸು ನೋಡೋಣ, ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿತ್ತು? ತಿಂಗಳ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರ ಬಳಿ ಸಾಲ ಬೇಡುವುದು! ಹುಡುಗರು ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟ ಅರ್ಥವಾಗಲ್ಲವ್ವಾ, ನಿನ್ನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಈಗ ೧೦ ರೂ. ಹೊಂದಿ ಸುವುದು ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಕಣ್ಣಂಚಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಚಿಂತೆಯ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಅಕೆ ದಿಜ್ಜಿ ಧರಾಗಿ ನಿಂತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇ ೧೦. ರೂ. ನಿಂದ ತಿಂಗಳ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಸಾಮಾನು ತರಲು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದರೋ?

“ಮೊನ್ನೆ ಪುಟ್ಟ ಎರಡು ರೂ. ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದು. ನೀನು ಇವತ್ತು ಹೀಗೆ ಮಾಡ್ಲಿ, ನಾನೆಷ್ಟೊಂಕ ಸಾಯಿಲಿ ಹೋಗೋ” ಎಂದು ಹಿಂದಲು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕಿದಾಗ ರಾಜು ಕಳೆದನೆಂದು ಕೋಪ ಒಂದೆಡೆ

ಯಾದರೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಾಲ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡ ದುಃಖ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ: ತಿಂಗಳ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರ ಬಳಿ ಕೇಳುವುದು ಎಂಬ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಕಣ್ಣಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒಡೆದ ನೀರನ್ನು ಒರೆಸುತ್ತಾ ಒಳ ನಡೆದರು.

ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ನೊಡುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೆ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಆಗದೆ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಕಷ್ಟ ನೋಡಲಾರದೆ ಬೇರೊಂದು ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಹೊರ ಬಿದ್ದೆ. “ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ ರಾಜು, ನೀನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೆಲಸಲೆಂದೇ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಅಜಾಗರೂಕನಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆಯ್ಯಾ ಮುಂದೆ? ತೆಗೆದುಕೊ” ಎಂದು ೧೦ರ ನೋಟೊಂದನ್ನು ಕೈಲಿರಿಸಿದಾಗ “ಅಮ್ಮಾ, ಅಮ್ಮಾ, ಸಿಕ್ಕು ನೋಡು” ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾ ಒಳಗೊಡಿದ. ಅಕೆ ಹೊರ ಬಂವಾಗ ೧೦ರ ನೋಟು ಅವರ ಕೈಯಿಗಿತ್ತು. ಸಂಬಳ ಒಂದ ದಿನದಷ್ಟೇ ಮುಖ ಅರಳಿತ್ತು. ೧೦ ರೂ. ವಾಹಸ್ಸು ಸಿಕ್ಕಿತೆಂಬ ಸಂಶಸ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿತ್ತು.

—ವೈ. ಎಸ್. ಗುಂಡೂರಾವ್

ಈಗ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಇದು. ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ. ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಅವರ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ನಾವು ಅವರ ಮನೆ ತಲುಪಿದಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಖರಲೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ನಾವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ - ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಂದದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಯಿತು, ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಂಜೆ

ಬಿಸ್ತಾದರೆ ಎಂಟೋ ಎಂಟೊವರೆಗೊ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳತೊಡಗಿದರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ನಾವೆಲ್ಲ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಾಗಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಟಿಫಿನ್ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದವಳು ಅವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಪಾಟಿ-ಚೀಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡಿ ದೂರದಿಂದ ಅಣ್ಣ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವದೊಂದೇ ತಡ ಮಹೇಶ ಹಾಗೂ ರವಿ ಆಗಲೇ ಶಾಲೆಗೆ ಓಟ ಕಿತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎರಡನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಉಮಾ ಮಾತ್ರ ಸಪ್ಪೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಕದಲದೇ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ನನ್ನಣ್ಣ, “ನೀನು ಪಾಟಿ-ಚೀಲ ತರುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದಾಗ “ಅಣ್ಣಾ ನೀವೆಲ್ಲ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು?” ಎಂದವಳು ಪಾಟಿ-ಚೀಲ ತರಲು ಅತುರ ತೋರಲಿಲ್ಲ. “ಏಕೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆಕೆ “ನೀವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ಪೂರಿ ಶಾಲೆ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಬಿಡುವಿನ ತನಕ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲ” ಎಂದುಬಿಡಬೇಕೆ!

— ನಿಖಾಶಾಕ್ಷಿ ದಿ. ದೇಶಪಾಡೆ

ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಎಜ್ಜಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬ ಕೊಲ್ಲಿ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವನು ಊರಿಗೆ ಮರಳಿರುವುದು ತಿಳಿದಾಗ ಅವರು ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಫೀಸರರನ್ನು ತಮ್ಮಂದಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಶಿಷ್ಯನ

ಮನೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದರು. ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಫೀಸರರಿಗೆ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತ, “ಈತ ನನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯ” ಎಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೊಗಳಿದರು. ನಂತರ ಶಿಷ್ಯನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಛಾಪಣವನ್ನು ಬಿಗಿದು, ಕೊನೆಗೆ “ನೀನು ನನ್ನ ಪರಮ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿವೃತ್ತ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಯೋಚಿಸಿ, ಯೋಚಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ನೀನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪಾದನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಾದರೂ ಇನ್ಸೂರ್ ಮಾಡಿಬಿಡು,” ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಗುವ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅಫೀಸರ್ ತಟ್ಟನೆ ಗುಣಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.

ಶಿಷ್ಯ ತುಸು ಗಂಭೀರನಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ, “ನೀವು ನನ್ನ ಗುರುಗಳೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನಡೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೇನು ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಪಾಲು, ಕಾಸಾಗಿ ದೆಯೆಂದು, ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಈಗೀಗ ಗೌರವದಿಂದ ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡತನ ಕೆಟ್ಟದು ನೋಡಿ. ಬಡತನದಿಂದಾಗಿಯೇ ಶಾಲೆಯ ಫೀಜು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕಾಗದಿದ್ದಾಗ ನೀವೇ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಲಾಸಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಿರಿ. ಅಂದಿನ ಘಟನೆಯನ್ನು ನಾನೆಂತು ಮರೆಯಲಿ ಗುರುಗಳೆ? ಆದರೇನು ನನ್ನ ಮನೆಯ ವರಗೆ ಬಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ಏನತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಫಾರ್ಮ್ ತುಂಬಿಬಿಡಿರಿ.”

ಶಿಷ್ಯನ ಮಾತುಗಳು ಕರ್ಣ ಕಲೋರವಾಗಿದ್ದರೂ ಗುರುಗಳು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಫಾರ್ಮ್ ತುಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು.

— ಕೆ. ಎಸ್.

ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಪತ್ರಿಕೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ
ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ...ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಗಿರಾಕಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ....
ಅವರ ಕನಸು ಮತ್ತು ಅವರ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು
ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪೂರಕವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿ - ಮುಂದುವರಿದ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು....ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ,
ಮಕ್ಕಳ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಗಳ ಮದುವೆ,
ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ, ಸ್ವಂತ
ಉದ್ಯಮ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ—ಇವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು
ಪರಿಹರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು
ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್-ನ
ಯೋಜನೆಯೇ ಶಾಖೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ವ-ಹಿತಪೂರ್ಣವಾದ
ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.
ಒಮ್ಮೆ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಗಿರಾಕಿ ಆದವರು,
ಸದಾ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಗಿರಾಕಿ ಆಗಿ
ಉಳಿಯುವರು. ಸಂತೋಷವೆಂದೆ—ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ.

**ದಿ ಸೌತ್
ಇಂಡಿಯನ್
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ.**

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಆಫೀಸ್: ತಿರುಚೂರ್, ಕೇರಳ.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನಿಮಗೆ ನೆಲೆವನ್ನಿಡಲು ಬೇಕೆಯಾದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ

ಅಪಾಯದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿರುವ

ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು

ಡಾ. ಎ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಉಡುಪ

ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎದ್ದು ತೋರುವ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಗೆ ಸರಪಳಿ ತಪ್ಪು ವಸರು ರೂಢಿ ಯಲ್ಲಿದೆ. ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ ತಳೆದು ಹಗ್ಗದೋಪಾದಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗೆಂಟುಗಂಟಾಗಿ ಗೆಂಟೆಚೆಲಿಸಂತಿ ರುವ ಈ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಅರೆದ್ದ ರಕ್ತ ವನ್ನು ಹೃದಯದತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಅಭಿ ಧವಾನಿಗಳು. ಇವನ್ನು ಐಶ್ವರ್ಯದ ಅಪರೂಪದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಿರಪಾಯಕರವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ರೂಢ. ಮೂಲವಾಗಿದೆಯಾದರೂ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಇವು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದಿಂದ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯೆಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆಯಬಾರದು.

ಸೀನಪ್ಪ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ವೆತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಕಾಲ್ಕಳಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಬಿಗಿ ಯಾಗಿ ಹಚ್ಚಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ದಪ್ಪವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುವಂತಿದ್ದು ನಡೆಯುವಾಗ ನೋವುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಪಂಚೆಯ್ಯ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೆಯಾರ್-ಮಾಣಿಯಾಗಿ ಸೇರಿ ಮೂರು ದಶಕಗಳಾದವು. "ನನ್ನ ದೇವದೊಳಗಿನ ರಕ್ತವೇ ದಪ್ಪ ಬುದ್ದಿ."

ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು

ಎಲ್ಲರ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವುದು ನೀರು ಮಿಶ್ರಿತ ರಕ್ತ. ವಾಗ್ದೇರಿ ನನ್ನದು ಶುದ್ಧ ರಕ್ತ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ನರ ಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಬಲ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಎದ್ದು ಕೊಂಡಿ ದ್ದಾವೆ. ನಿಮಗಿಗಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ?" ಎಂದು ಆತ ತನ್ನ ಎರಡೂ ಕಾಲ್ಗಳ ದಪ್ಪ ರಕ್ತ ನಾಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ರಾಮಣ್ಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಪಂಶದ ಹಿರಿ ರೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ದಪ್ಪ ನಾಳಗಳಿದ್ದವು. ಈತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೇನೇಜರನಾಗಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆತ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆ ಕುಳಿತೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನ ಎರಡೂ ಕಾಲ್ಗಳಲ್ಲಿ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದವು.

ಸುಬ್ಬಾಭಟ್ಟರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಡಿಗೆಯವರು. ಅವರದು ಅಚ್ಚಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ದೇಹವಾಗಿದ್ದು, ಕಾಲ್ಗಳಲ್ಲಿರುವ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಗೊಮ್ಮಟನ ಬಾಯವನ್ನು ಬಳಸಿದ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಸುಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಗಿದ್ದವು. ತನ್ನ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದಿವೆ ಇವು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರವರು, ಎದೆ ತಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು.

ಮನುಷ್ಯ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ

ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಮಾನವ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಗ್ನಿ ಸುಡಿಯೊಂದು ಹೇಳುವಂತೆ, it is the penalty for the gravity by the verticality of man- ಮಾನವನ ನೆಟ್ಟಗಿನ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನು ಅನುಭವಿಸುವ ಶಿಕ್ಷೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿವೆ. ಎಂದರೂ ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಹೃದಯದತ್ತ ರಕ್ತ ಹರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಭೂಮಿ ಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧವೆ ಹರಿಯಬೇಕಷ್ಟೆ. ದೇಹದ ಶುದ್ಧ ರಕ್ತನಾಳ ಗಳಾದ ಅಪಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೃದಯ ತಂಪಾಗುವಾಗ ಉಂಟಾದ ಒತ್ತ ಡವೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಶುದ್ಧ ರಕ್ತ ನಾಳಗಳಾದ ಅಭಿಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಹರಿಯು

ವದಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಶಾಶ್ವತ ಒತ್ತಡವೇನೂ ಇರು ವುದಿಲ್ಲ. ಹೃದಯದತ್ತ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಅಶುದ್ಧ ರಕ್ತದ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಮಾಹಿ ವಲ್ಲಿ, ಸಡೆಯುವಾಗ ನಮ್ಮ ವೋಕಾಲಿನ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಒತ್ತಡವೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮೆಟ್ಟಿ ಯಿಕ್ಕುವಾಗ ಈ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಸಂಕುಚನ ಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಹಿಂವಲ್ವಟ್ಟಂತಾಗಿ ರಕ್ತದಮುನ್ನಡೆ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜತೆಗೆ ಈ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮುಖ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಂತೆ ಕವಾಟಗಳ ಏರ್ಪಾಡಿದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಜನ್ಮದಾರಭ್ಯ ಈ ಕವಾಟಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಾಟಗಳು ನಾಶಗೊಂ ಡಲ್ಲಿ ಹೃದಯದ ಕಡೆಗೆ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರವಾಗುವ ಬದಲಿ ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿ ಯಿಂದಾಗಿ ಕಾಲ್ಗಳಲ್ಲೇ ರಕ್ತ ಸಂಚರಿಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು, ಅಭಿ ಧಮನಿಗಳ ಭಿತ್ತಿಯು ಹಿಗ್ಗಿ ದುರ್ಬಲಗೊಂಡು ಅವೆಲ್ಲ ನೀಲಿ ದಾರದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ.

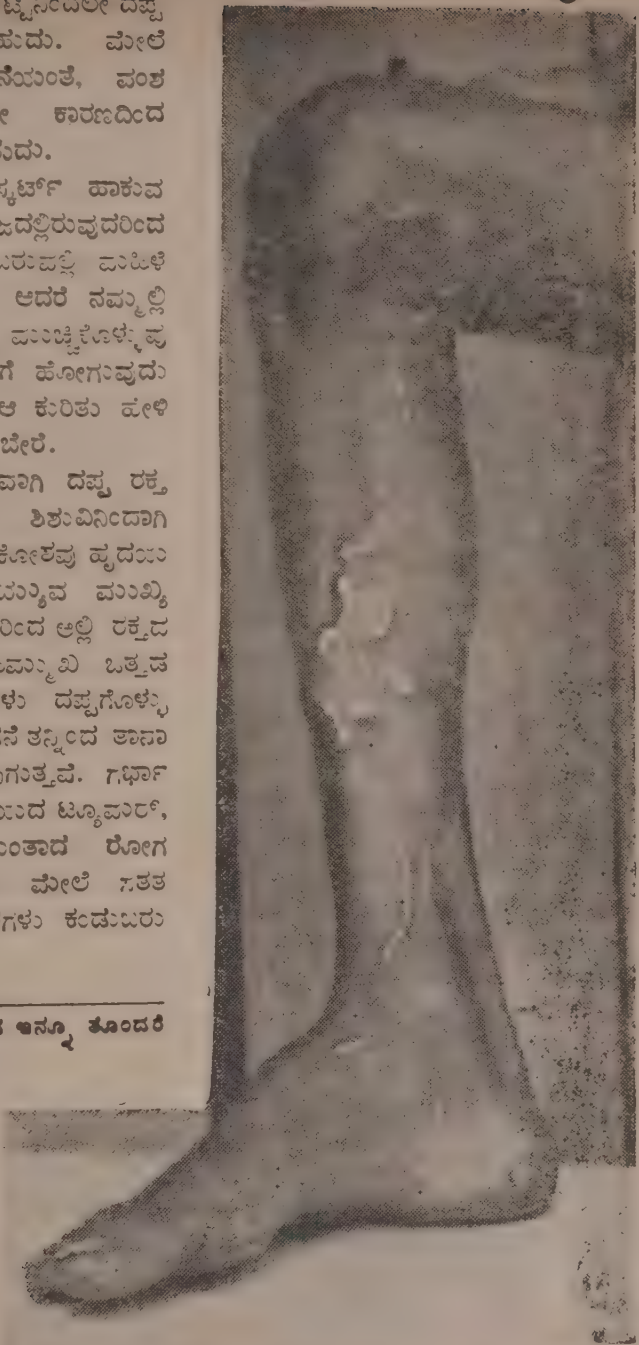
ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಿನದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಆಫೀಸವಿದ್ಯವರಲ್ಲಿ ದಪ್ಪರಕ್ತನಾಳಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪೊಲೀಸರು, ಸರ್ಜನರು, ನರ್ಸ್‌ಗಳು, ಹೋಟೆಲ್ ಸಪ್ಲೆಯಿಯರುಗಳು, ರೈತರು, ಅಡಿಗೆ ಥಟ್ಟರು, ಸಮಂದ್ರ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಂಗರಕ್ಷಕರು ಇವರೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇವು ಸರ್ವೇಸಾ ಮಾನ್ಯ. ಪೊಲೀಸರೂ ನರ್ಸ್‌ಗಳೂ ಕಾಲ್ಗಳ ಸುತ್ತ ಬಿಗಿಯಾದ ಕಾಲುಚೀಲ ಧರಿಸುವ ದನ್ನೂ, ಪಟ್ಟಿ ಬಿಗಿದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೂ ನೀವು ಕಂಡಿರಬೇಕಲ್ಲವೆ? ರಕ್ತ ಸಂಚರಿಸಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಲಂ ವಾಗಿಯೇ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಸದಾ ಮನೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಗೃಹಿಣಿಯರಲ್ಲೂ, ಹೊಲಿಗಿಯ ಕುಲಕಸುಂಬುಳ್ಳ ದರ್ಜಿಗಳಲ್ಲೂ ಇವು ಕಂಡು ಬಂದಾವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಭಿಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿನ

ಕವಾಟಗಳ ಲೋಪದಿಂದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಕಂಡುಬರುವವರು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರಾಮಣ್ಣನ ಘಟನೆಯಂತೆ, ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ದಪ್ಪಗೊಳ್ಳುವವರು.

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕರ್ಟ್ ಹಾಕುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಂಗಸರು ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ವೈ ಮಂಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಕಡಿಮೆ, ಹೋದಾಗಲಂತೂ ಆ ಕುರಿತು ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ನಾಚಿಕೆ ಬೇರೆ.

ಗರ್ಭಿಣಿಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಶಿಶುವಿನಿಂದಾಗಿ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವು ಹೃದಯದತ್ತ ರಕ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಮುಖ್ಯ ಅಭಿಧಮನಿಯನ್ನು ಒತ್ತುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಪ್ರವಾಹ ನಿಧಾನಗೊಂಡು ಹಿಮ್ಮುಖಿ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಕಾಲ್ಕಳ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ದಪ್ಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಹೆರಿಗೆಯಾದೊಡನೆ ತನ್ನಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ಇವೆಲ್ಲ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಗರ್ಭಾಶಯದ ಟ್ಯೂಮರ್, ಅಂಡಾಶಯದ ಟ್ಯೂಮರ್, ಕರುಳಿನ ಟ್ಯೂಮರ್ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ ಅಭಿಧಮನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗತಕ ಒತ್ತಡ ಬಿದ್ದು ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದುಂಟು.

❖ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಂದ ಅನ್ನೂ ತೊಂದರೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ತೊಂದರೆಗಳಿವು

ಹೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೋವಾಗಲೀ, ಬೇರಾವ ತೊಂದರೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದೆ ದಷ್ಟ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿರುವುದು. ಆದರೆ ದಷ್ಟಗೊಂಡ ಅಭಿಧಮನಿಯು ಭಿತ್ತಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಗ್ಗಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ನರತಂತುಗಳು ಪ್ರಚೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೋವಿನ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಶುದ್ಧ ರಕ್ತ ಸಂಚಯನಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅಭಿಧಮನಿಯು ಭಿತ್ತಿಗೂ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಜೀವಕಣಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ, ವಾಯು ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪೂರೈಕೆಯಾಗದೆ, ಜೈವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಂಟಾದ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡು ತನ್ನ-ಮಿತ್ರವೂ ನೋವು ಅಸಹನೀಯವಾಗಬಹುದು. ಆಗಲಂತೂ ದಾರದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದರೂ ಸಾಕು, ನೋವುಂಟಾಗಬಹುದು. ಒಂದರ್ಥ ಕಿ. ಮೀ. ದೂರ ನಡೆದರಂತೂ ನೋವು ಉಬ್ಬಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ಶೇಖರಗೊಂಡಾಗ ಅಭಿಧಮನಿಯು ಭಿತ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳು ಹೊರಸೂಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಾರಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಚರ್ಮವೂ ಕಡು ಕಪ್ಪು ಇಲ್ಲವೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪಾದದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲಿನ ಗಂಟಿನ ಸುತ್ತ ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಜಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಬೆಲ್ಗೊಂದರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಮ್ಲಜನಕದ ಕೊರತೆಯುಂಟಾದಾಗ ಜೀವಕಣಗಳ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ನವೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿ ಕಚ್ಚಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತುರಿಸಿ ಕೊಂಡಾಗ ಹುಣ್ಣೊಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹುಣ್ಣು ಕಂಡುಬಂತೆಂದರೆ ಅದಾಗಲೇ ರಕ್ತ ಶೇಖರಗೊಂಡು ಉಬ್ಬಿದ ಈ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸವನೆ ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಕಣಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತರಂತೂ ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಭಿತ್ತಿ ಬಿರುಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಒಮ್ಮೆ ಹುಣ್ಣಿನ ಉಗಮ

ವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅದು ಸದ್ಯ ಗುಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಹುಣ್ಣಿನ ಆಳ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೋವು ಜತೆಜತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುವುದೂ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ, ಬೇರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ತುದಿಗಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳುಗಳನ್ನೇ ಊರಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿ ನಡೆಯಲಿತ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಮೊಣಕಾಲ್ಗಂಟಿನ ಮೂಳೆಗಳೂ ವಿಚಾರಗೊಂಡು, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿಯೇ ತಿರುಪುಪಾದ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

ಎತ್ತರದ ಸಾದರಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಅಸಾಯ

ಇಂದಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಾದ ಹಿಮ್ಮಡಿ ಎತ್ತರದ ಚಪ್ಪಲಿ (high heeled shoes) ಗಳಿಂದ ಉಪಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಆದಕಾರವೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಡೆಯುವಾಗ ಮೊಣಕಾಲಿನ ಹಿಂಭಾಗದ ಮಾಂಸ ಮಂಡಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಕುಚನಗೊಳ್ಳದೆ, ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ರಕ್ತ ಹೃದಯದತ್ತ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಪಾಗದೇ ಕ್ರಮೇಣ ಅಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಯನಗೊಂಡು ದಷ್ಟ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಕಂಡುಬಂದಾವು. ಹಿಮ್ಮಡಿ ಎತ್ತರದ ಹಿಮ್ಮಡಿಯ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ನಡೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ಇಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಿರುವಾಗ ದಷ್ಟಗೊಂಡ ಈ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಮತ್ತಷ್ಟು ದಷ್ಟವಾಗಿ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಮಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ.

ರೋಗದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ

ಕಾಲ್ಕಳಿಂದ ಅಶುದ್ಧ ರಕ್ತವನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಧಮನಿಗಳು ಎರಡು ಪದರಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಚರ್ಮದ ಕೆಳಗವೇ ಇರುವ ಅಭಿಧಮನಿಗಳ ಜಾಲವೊಂದಾದರೆ, ಇನ್ನೂ ಆಳದಲ್ಲಿ, ಮಾಂಸಮಂಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅಭಿಧಮನಿಗಳ ಬೇರೊಂದು ಜಾಲವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಚಿಕ್ಕ

ಚಿಕ್ಕ ಅಭಿಧಮನಿಗಳ ಸಂಕ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮಡೆಯ ಜಾಲದಿಂದ ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಅಂದರೆ ಆಳದಲ್ಲಿರುವ ಜಾಲಬತ್ತ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರದಿಂದ, ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕವಾಟಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಬೇರೆಯಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಂದ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ರಕ್ತನಾಳಗಳತ್ತ ಸರಿಸಾಗಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಈ ಕವಾಟಿಗಳು ತಿಥಿಲಗೊಂಡಾಗ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದ ದಿಕ್ಕು ಅದಲು ಬದಲಾಗಿ, ಕೆಳಗಡೆಯಿಂದ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಅಭಿಧಮನಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ತದ ಪ್ರವಾಹವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಅವು ದೃಷ್ಟಿಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರಗೊಂಡಾಗ, ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿತೆಂದಾದರೆ, ಅದಂದಾಗಿ ದಲವಾರು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಆಗ ಕಾಲು ಪೂರ್ತಿ ಬಿಗಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿದ್ದು ಯಮಯಾತನೆಯನ್ನೇ ನೀಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ

ಮೋಣಕಾಲಿನಿಂದ ತೊಡೆಯವರೆಗೂ ದಪ್ಪ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವು ನೋವನೀಯವಾದದ್ದೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದೇಕೆ. ನಿಂತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ೫-೧೦ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿ, ಬೆರಳುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಅಧೋಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎತ್ತಿ ಅದಮಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೋಣಕಾಲಿನ ಮಾಂಸ ಮಿಡೆಗಳು ಕುಗ್ಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ

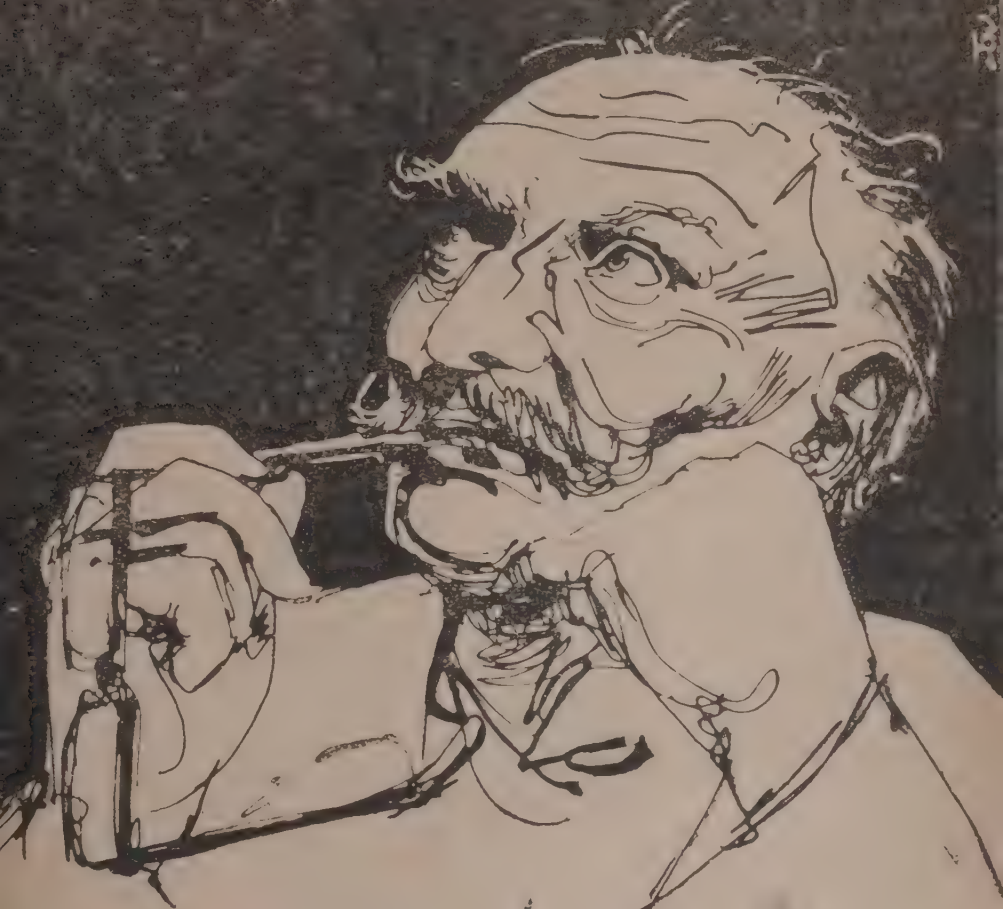
ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರನ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿ ಗೈನಡೆದರೆ ನೋವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

మధుర అవివాహ

అమృత

ಶುಧ್ಧ - ಅ ವಿ ವೇ ಕ

ವಂನವೆಂಬ ಮಾರ್ಕಟ ವಂನುಷ್ಯನನ್ನು ಎತ್ತಿತ್ತಲೂ ತಿರುಗಿಸಬಲ್ಲದು. ಸಂದೇಹದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ವಂಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನವೀರಿದ ಪುರುಷನನ್ನು ನೀವು ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕೆ? ಬನ್ನಿ, ಅವನ ಅಂತರಂಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಾಡಿ ಬನ್ನಿ....

ವೃ!...ಹೃ!...ಹೃಹೃ!...ಹೃ...ಹೃ!...
ಸ್ವ!ಸ್ವ!.."

ನನ್ನ ಬನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ವಣ್ಣವಾಕ್ಕಳ ಗಂಪೊಂದರ ಅಡಮಂ ನಗೆ ಕೇಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅ ನಗೆ, ಅ ತಗ್ಗು ಸ್ವರದ ಗಂಜುಗಂಜು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾತುಗಳು ದೂರ ದೂರವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಗೆ ನಾನು ಸುಂದರ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಾರಿ ಪಕ್ಕದ ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಕುಳಿತು, ಒಕ್ಕಿಲ ಗಾಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಅರಿವಿನ- ಕುಂಕುಮ ಹಳದಿ ಕೆಂಪು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೋಷಗಳ ಜೊರೊಂದರ ಹಿಂದೆ ಸೂರ್ಯ ಮರೆಯಾ ದಾಗ ಅ ಜೊರು ಕಷ್ಟಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಮೊಗೆ ಕತ್ತಿನ ಛಾಯೆ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಳು- ತ್ತದೆ. ಅದರ ಅ ಮೋಷ ಮನೋಹರವಾದ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಹೊಳೆಯುಂಟೆಂದೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಎದ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ನನ್ನಂಥ ತಾತ

ಬಟ್ಟರು ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಸುಂದರ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಮುದ್ದಿಸುತ್ತ ಅವಳೊಡನೆ ಆಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಬಲ ಪಕ್ಕದ ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ 'ಮಯೂರ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ನನಗೇಕೆ 'ಮಯೂರ'ದ ಕಾಂಪಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರತಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಈ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ 'ನಂಹೆಯಂ ಕಥೆ' ಬಂದಿರಬೇಕಲ್ಲ! ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಥೆಯು ಬಸ್ ದೃಶ್ಯ, ಅ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುವಾಕ್ಕಳ ವೇಷಭೂಷಣ, ಚೇಷ್ಟೆ ಗಳ ವರ್ಣನೆ, ದ್ವಂದ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ರೋಗಿ ನರ ಹರಿ ಆ ಹೆಣ್ಣುವಾಕ್ಕಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಅರಿತು ಅರಿಯದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅದಿವೇಕ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಟದ ಹೆಣ್ಣುವಾಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತ ಹಾಯ್ದು ಮೋದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಟ್ಟನೆ ಮತ್ತೆ ನೆಹಿ ತರುತ್ತಾರೆ.

'ಹ್ಲಾ!'

'.....ಆ ಮಕ್ಕಳೇ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು?' ದಾಸ

ನನ್ನ ಬೆನ್ನಿನ ಹಿಂದೆ?

‘ಅ?’

ನನ್ನಲ್ಲಿ ಏಳುತ್ತದೆ ಅ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಈಗ ಎಲ್ಲೋ ಆಳದಿಂದ ಎನ್ನುವಂತೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಮೋಡ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆದ್ದು ಆಕಾಶವನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತದೆ; ಕಬಳಿಸುವಂತೆ.

“ಹಂ, ಅವರೇಕೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು? ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗಲೇ?”

“ಯಾಕೋ ಏನೋ...ಹೃ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ, ಆಗ ತಾನೇ ಬಂದಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು—ಅದೂ, ಗಂಪಿನಲ್ಲಿರುವವರು, ನಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು. ಬೇಕು ಅಂಥಾ ಮುದ್ದೆಯಾದದ್ದು? ಏನಾದರೂ ಸಾಕು ಒಂದು ಚೂರು, ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಾಕೇನು. ಆ ಏರು ಯೌವನ ಚಿಲುವು ಪುಟಿಯುವ ಮಯೋಧರ್ಮವೇ ಹಾಗೇನೋ..... ಹೃ, ಆ ಯೋಚನೆಯೇಕೆ, ಅವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನನಗೇನು. ಏಕೋ ನಕ್ಕರು, ಹೋದರು— ಗಂಜು ಗಂಜಿಕೊಂಡು.

‘ಅದರೆ... ನನ್ನ ಬೆನ್ನಿನ ಹಿಂದೆಯೇ ನಕ್ಕರಲ್ಲ?’

‘ಅ?’

ಏನೋ ಅಕ್ಕಿ ಕ ಸ್ಥಳದ್ದು, ಇರಬೇಕು. ಹಂ, ಅಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನೇನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದು. ಕಾಲಗೇಡು, ಬುದ್ಧಿಗೇಡು. ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಅತ್ತ ಒತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ— ಒತ್ತರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

‘ಅಲ್ಲಾ, ಹಾಗೆ ನಕ್ಕರಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ? ಅದು ಮಿದ ನಗೆ, Supressed laughter. ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ನನಗೇನೋ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಂತೆ, ಅದು ನನ್ನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದೆಯೇ ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ?

‘ಅ?’

ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನಾದರೂ ಇರಬಹುದೇ? ಅದು ನನಗೇನಾದರೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬಹುದೇ—ನಿಜವಾಗಿ?

‘ಏನೂ!’

‘ಘೇ! ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. Nonsense,

pure nonsense. ಅದು ಹೇಗಾದೀತು, ಹೃ! Syllly ಆ ಯೋಚನೆಯೂ ಸಲ್ಲದು. ಹೃದು.”

ನಾನು ಮೇಲೆಳುತ್ತೇನೆ—ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದುದು ಸಾಕೆನ್ನಿ. ಮೇಲೆ ದೋಡ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅಬ್ಬ ಏನು ಸಕೆ! ಮೂಗು ಧಗೆ! ಮಳೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ನದು. ಪರಟನ ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಅವರು ಯಾರು ಆ ಮಕ್ಕಳು? ನನಗೆ ತಿಳಿದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಅತ್ತ ನೋಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ನೋಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಈಗ ಪಾರ್ಕಿನ ಸುತ್ತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ಗುಂಪು ಯಾವುದೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹೃದು, ಅವರು ಯಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಏಕೆ ನಕ್ಕರು, ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಅರ್ಥವಿತ್ತೇ, ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವಿತ್ತೆ, ಅದು ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸುಳಿವೇನಾದರೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತೇನೋ ಅಲ್ಲವೇ?

ಹೃ, ಸುಳಿವೇನಿರುತ್ತದೆ, ಹೆಣ್ಣು! ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ, ಸಕಲವೂ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ನನ್ನ ಬರಿ ಭ್ರಾಂತಿ...ಹೃ ಸಮ್ಮ ನಿರಬಾರದೇ ಈ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು?

‘ಆಗಲಿ, ಆಗಲಿ, ಮುಂದೇನಾದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಅಂಥ ನಗು ಅಂಥವರಿಂದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದಲ್ಲ, ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಬಗೆಹರಿಸಿದರಾಯಿತು. ನಾನು ಸಭ್ಯಸ್ಥನೆಂದು ವಿಚಿತವದಿಸಿದರಾಯಿತು.

ಹೃ, ಕೇಳು, ಕೇಳು, ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ! ಅವರು ಯಾವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೋ, ಅಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೋ ಏನೋ? ಅವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಕ್ಕರೂ ಮುಂದೆಯೂ ಅಂಥವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಗುತ್ತಾರೆ ಯೋ ಏನೋ. ಸುಮ್ಮನೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಇರಲಾರದೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಂದ ಪೆದ್ದುಪೆದ್ದಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೋಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೂರ್ಖನಾಗಲೇನು?

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇರಬಾರದೇನೋ. ಆಮೇಲೆ ಅದೇ ಒಂದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಪ್ರಕರಣ ಹಗರಣವಾಗಬೇಕೋ- ಏನೋ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಮಾರಿಯನ್ನು ಮನೆ ಹೊಕ್ಕು ಹೋಗು ಎಂದ ಹಾಸೆ? ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ನಾನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆ?

ನಿಜ ನಿಜ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೌದು, ಆ ಅಪಾಯವೂ ಇದೆ - ನಗೆಪಾಟಿಲಾಗುವುದು. ಹೌ, ಕಂಡ ಕಂಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ - ಅದೂ ನಮ್ಮ ಬಿಗಿ ಸಂಕೋಚ ಸಂಶಯದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ? ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದರೇನು. ಉಹಂ ಉಹಂ ಅದಾಗದು ಆಗದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರೇ ಮಾತಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಆಗಬಹುದು, ನಾನು ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಲ್ಲ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದಿಷ್ಟು ಮಗು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮಾತಾಡಿಸಬಲ್ಲವಳು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು - ಅದೂ ಅವರು ಗುಂಪಿ ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ. ಅದೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೇಳಲಾರದೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಏನೇನನ್ನೋ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೇ- ಈಗಿನಂತೆ?

ಅಯ್ಯೋ ಅವರು ಏನನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು? ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡರು? ನಾನೇಕೆ ಹೀಗೆ ಚಿಡ

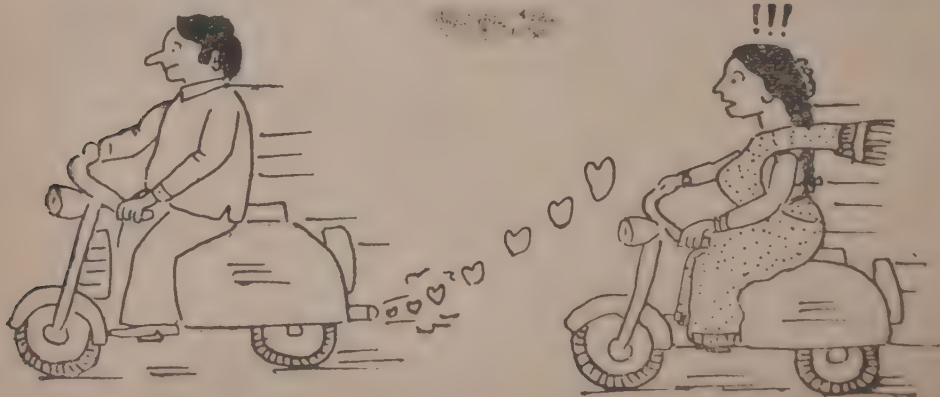
ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ- ಕಳ್ಳ ಮನಸ್ಸು ಮಳ್ಳ ಮಳ್ಳಗೆ ಎನ್ನುವಂತೆ?

ಏನು ಕಳ್ಳ ಮನಸ್ಸೋ? ಮಳ್ಳ ಮಳ್ಳಗೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಾರವಾದರೂ ಏನಿದೆ? ಏನಿದೆ? ಅ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆ? ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆ? ಯೋಚಿಸೋಣ, ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡೋಣ. ಅ ಅ ಅ.

‘ಹ್ಲಾ!... ತಾಳು ತಾಳು!... ಇರಬಹುದೆ? ಇರಬಹುದೆ ಅದು? ಅ?’

ವಿಪರೀತ ಸೆಕೆ, ವೈ ಬೆವರುತ್ತಿದೆ. ಕೈಚಾಕಿ ವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕತ್ತು, ಎದೆ, ಹಣಕೆಗಳನ್ನು ಒರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಡಗಡೆ ಬ್ರಾಂಡ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಕ್ ವೇದಿಕೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಪಕ್ಕದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಗಾರೆ ಇಳಿಜಾರು ದಿಂಡಿನ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯರೂ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜಾರಿಸುವುದೂ, ವಿಸ್ಮಾರ ಹುಲ್ಲು ಮೈವಾಣವ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಹಿಡಿದಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ಪೊದೆಗಿಡಗಳ ಹಿಂದೆ ರೇಡಿಯೋ ರೂಂ ಸುತ್ತ ಐಸ್‌ಪಾಯ್ಸ್ ಆಡುತ್ತಿರುವುದೂ, ಎಲ್ಲ ಗಡೆ ಉದ್ದ ಕಲ್ಲುಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆಯ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿ ಬತ್ತಾಗಿ ಕುಳಿತ ಪನ್‌ಜೆನ್ ದಾರರೂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕಡಲೇಕಾಯಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ

BASHA

ಸಂಸಾರ ಗುಂಪುಗಳೂ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಈಗ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿಲ್ಲ - ಎಂದೂ ಬೀಳುತ್ತಿರುವಂತೆ. ಪಾರ್ಥನ ಗೇಟೆಗೇ ಬಂದು ದಾಟಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನದು ಈಗ ಬಳವೃಷ್ಟಿ. ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸುರಳಿ ಸುರಳಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅದ್ವೈತರಸ್ಯವನ್ನು ಹಾಯ್ದು ಕೃಷ್ಣರಾಜ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದ ಪಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ಯಾತ್ರಿಕ.

ಹ್ಲಾ - - ಇರಬಹುದೆ ಅದು ?

ಮತ್ತು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದು - ಆ ಸಿನಿಮಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನಾ ದರೂ ಅವಿವೇಕವಾಯಿತೆ? ಅ?

'ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕ "ಹಂಬಲ" ವನ್ನು ಚಿತ್ರೀಕರಿಸುವ ಕರಾರಿಗೆ ರಂಜು ಹಾಕಿ ದಾಗ ಆ ಚಿತ್ರದ ಸಟ-ನಟಿಯರ ಆಯ್ಕೆಯ ವಿಚಾರವೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಚಿತ್ರ ತಯಾರಕರು ಮುಖ್ಯ ನಾಯಕ ಗಂಗಾಧರನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜ ಕುಮಾರ್ ಅವರೇ ಆಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಚಾರಂಜನೆಯನ್ನೂ, ಹಣವನ್ನೂ ಗಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಲೀವಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಭಾಗೀರಥಿಯ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜಕುಮಾರ್ ಜೋಡಿ ಭಾರತಿ, ಹಿರಿಯಾಣ್ಣನ ವರ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಶ್ವತ್ಥ, ನಿರ್ವಾಣಯ್ಯನಾಗಿ ಬಾಲ ಕೃಷ್ಣ, ನಂಜತ್ತೆಯಾಗಿ ಅನ್ನಭೋಗಮ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಈಗಿನ ಸಟ ನಟಿಯರ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೊಸ ಮಾನಗಳನ್ನು ಅರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ತಯಾರಕರು ಆ ಮಾನಗಳ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಸ್ಕಾಟ್‌ಗಳನ್ನು (ಶೋಧಕರನ್ನು) ನಿಯಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆ. ಅವರು ಕೆಲವೊಂದು ಹಸರುಗಳನ್ನು ಬಿಡಲು ಇಷ್ಟಪಡದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಮೊಸರವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಅಗಲೇ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಮ್ಮಾ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದ ಗೃಹನಿರೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆ. ತಯಾರಕರು ಕೂಡಲೆ ಉಭಯ ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಅವ

ರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೋ ಆ ತಾಯಿ ಬಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತಯಾರಕರು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಶೋಧ ನೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೆಂದೂ, ಯಾರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಫಿಲ್ಮ್ ಟೆಸ್ಟ್ (ಚಿತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ) ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅನಂತರ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವೃಷ್ಟಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹರಿವಾಡಿತ್ತಲ್ಲವೆ? ಸ್ವಲ್ಪ ಮೋಜಿನ ಹೆಮ್ಮಾಸವೂ ಆಗಿತ್ತಲ್ಲ ?

'ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ವಿಪರೀತ ಚಿನ್ನಾಂಶವೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆನೋ! ಅವರಿಂದರಲ್ಲಿ ಅದೂ ಯಾರು ಯಾರೋ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿ, ಅಪಾರ್ಥಕ್ಕೇ ಎಡೆಗೊಡುವಂತಾಯಿ... ಹ್ಲಾ!

'ಅಥವಾ...ಹುಂ, ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಗಂಡು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದರ್ಶನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಕ್ಕಂತೆ, ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರ ನೇರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಕಾಲೇಜ್ ಉತ್ಸವವೊಂದರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ ಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅವಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಅವಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ತಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹುಂ, ಆ ನೇರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಧುವೊಂದನ್ನು ಅರಸುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಿದ್ದೇನೋ?

'ಅಯ್ಯೋ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಡವಿಗೆ ಅಪಾರ್ಥಕ್ಕೇ ಎಡೆಯೇಲ್ಲ? ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದರೂ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಸಟ ನಟಿಯರಿಗಾಗಿ, ವಢುವರರಿಗಾಗಿ ಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆಯಲ್ಲ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಮಾಜದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಭ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನ ವದ್ದಾಸ ಸಟ ನಟಿಯರು, ಅನಂತರ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕಲಾವಿದರಾದವರು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಬಹು ಸರೋಜಾದೇವಿಯೇ ಆಯಿರು, ಎಲ್. ವಿ. ಶಾರದಾನೇ ಆಯಿತು - ಸಿನಿಮಾರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮ? ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹರ ಹವಾ' ಚಿತ್ರವನ್ನು ಆಗ್ರಾದಲ್ಲಿ ರೂಟ್ ಮಾಡು

ತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕೆಂಡ ಅಪರಿಚಿತ
 ಕೊಬ್ಬಳನ್ನು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡು
 ತ್ರೀಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದಂತೆ. ಅವಳು ಬಪ್ಪಿ
 ಕೊಂಡು ಪಾತ್ರ ಪಹಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟಳಂತೆ. ವಿಚಿತ್ರ
 ವೆಂದರೆ ಅವಳು ಸಿನಿಮಾ ಸೇರಲು ಎಷ್ಟೋ
 ಕಾಲದಿಂದ ಅಸಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ನಮ್ಮದರಲ್ಲೂ ಹಲ
 ಪುರು ಬಳಗೊಳಗೇ ಹಂಬಲಿಸುವಂತೆ ಬೊಂಬಾ
 ಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೂಡ ಯತ್ನಿಸಿ ಕೈಯಿನ ಕಾಸೆಲ್ಲ
 ವನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಫಲರಾಗಿ
 ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಿದ್ದರಂತೆ.

‘ನಿಜಾ, ಅದಲ್ಲ ನಿಜಾ...ಆದರೆ ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರಾ
 ಧ್ಯಕ್ಷನೂ ಅಲ್ಲ, ಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕ ತಯಾರಕನೂ
 ಅಲ್ಲ, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಂಡಂತೆ ಮೇಳೈಕೊಳ್ಳುವ
 ಗಣ್ಯನೂ ಅಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ. ಅಬ್ಬಿಬ್ಬಾ
 ಅಂದರೆ ಚಿತ್ರತಯಾರಕರೊಬ್ಬರ ಪರಿಚಯವಿದ್ದು
 ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಬ್ಬ ಬರಹಗಾರ
 ಆಪ್ತ. ಅದೂ ಒಂದೆಂಟು ವರ್ಷ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ
 ಇರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದವನು, ಸ್ವಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ
 ಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲೂ ಎಂದೂ ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಬೇಕಾ
 ಗಿಯೇ ಅಜ್ಞಾತನಾಗಿರುವವನು. ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ
 ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇತರಿಗೆ ಮೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗ
 ಬೇಕು? ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಸತ್ಯ ಎಂದರೆ ಉದ್ದೇಶ
 ವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು-ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ
 ಇಲ್ಲದಂತೆ. ನಾನುವರೂ ಅರಸುವ ಯೋಚನೆ
 ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಮಾತನಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡದೆ
 ನುಂಗಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲ. ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅವ
 ರವರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನೂ ಅವರು
 ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲೇ ಚಿಗಟಪಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ
 ಜನ, ಅಂದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯಾಯಿರು
 ಬಪ್ಪವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.
 ಹೌದಲ್ಲ, ಅವರು ಅಂದದ್ದು ನಿಜವೇ. ನಾವು ನಟ
 ನಟಿಯರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಲಿಗಟ್ಟಲೆ ಹೋಗು
 ತ್ತೇವೆ, ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ನಿಂತು ಕಾಯುತ್ತೇವೆ, ಅದರ
 ಹಾವ ಭಾವ ಮಾತುಕತೆ ವೇಷ ಭೂಷಣ ಅಲಂ
 ಕಾರ ಫ್ಯಾಷನ್ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು
 ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಟಿಸುವ ಮಾತು ಬಂದರೆ
 ಇನ್ನೂ ಉರುಂಟು ಉಂಟೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬೇಡವ್ವಾ

ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ, ಬಹಳವಾಗಿ. ಹಾಗೂ ನಾನು ಆ
 ಯತ್ನವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಕಾಲ
 ದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಚಿತ್ರತಯಾರಿಕೆಯ ಕಾಲ ಸಮೀಪ
 ಸಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳವಂದಿಗ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರ
 ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಿಸೋವೆಂದಿದ್ದೇನೆಲ್ಲವೇ?
 ನೋಡೋಣ ಸದ್ಯಕ್ಕಂತೂ ಆದಿಲ್ಲ. ಆಗಲಿ
 ಬೇಗದ್ದು ಉದ್ದೇಶವೇ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಇದರೂ
 ಇನ್ನೇನು ಬೇಕಾದರೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು, ಆಗಲೂ
 ಬಹುದು, ಅಲ್ಲವೇ?

ಅಯ್ಯೋ ಇದೇನು ನನ್ನ ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ
 ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇಷ್ಟು ಏನೇನೋ ಚಿಂತೆ?
 ಯಾರೋ ಮಕ್ಕಳು ಏಕೋ ನಕ್ಕರು, ಅದನ್ನು
 ಅದ್ವೈತಾಕಾರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟದಂತೆ ಬಿಳಿಸುವವ?
 ಏನು ಹುಚ್ಚು! ಛಿ, ಬಿಡೋಣ ಅತ್ತ, ಅದನ್ನು.
 ಹುಂ, ಹುದು ?

ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಬೆನ್ನಿನ ಹಿಂದೆಯೇ
 ನಗೆವ ಪ್ರಮೇಯವೇನಿತ್ತು. ನಗು ವಿಶೇಷ
 ರೀತಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಲೆಂದೇ
 ನಕ್ಕಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತಲ್ಲ ಮತ್ತೆ?

ರಾಮ ರಾಮಾ ಮತ್ತೆ ಅದೇ, ಅದೇ
 ಮತ್ತೂ ಹಗ್ಗದ ಬಂಧನ. ರೇಷ್ಮೆ ಹಳುವಿನ
 ನೆಯ್ಗೆ. ಛಿ!

ನಾನೀಗ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಂದಿರದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿ
 ರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರಂತೆ
 ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಮಹಂಸರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡು ಕೈಮುಗಿದು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾ ಈತ
 ಎಂಥ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯ, ಶಾರದಾ ಪಾಣಿದೇವಿಯನ್ನು
 ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರಾಯದಿಂದಲೂ
 ಬ್ರಹ್ಮಚರಿತನನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟ
 ನಲ್ಲ, ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಆ ತಾಯಿಯೇ ಹುದು
 ಗಿಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ನವ ವಧಾವಿನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
 ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಸೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಳೋ,
 ಅವಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿ
 ತಾನೂ ಗುಣಾಸಿಯಂತೆಯೇ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು.
 ಓ, ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ! ನಮಸ್ಕಾರ ! ನಾವು
 ಸಣ್ಣವರು ಲೌಕಿಕರು, ಎಷ್ಟು ದುರ್ಬಲರು!
 ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ

ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರಿಂದ
ಅಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಮುಂದುವರಿದ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಿಂದ
ತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜಗ್ಗು ಸಂಸಾರ ಹತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದು
ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತಾಯಿಯ
ನೋಟದ ಮೇಲಿರುವ ಮಹದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು
ಮಾತಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಕುಟುಂಬದ ಮುಂದೆ
ತಂದು ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಜೊಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿ ರಸ್ತೆ
ಆಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ಸಕ್ಕರೆ ತಲೆ ಸವರಿ
ಮಾಡಿಸಿ ಕೆಲವು ತಾಯಿಯರೊಡನೆ ವಿನೋದದ
ಎರಡು ಮಾತು ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿ
ಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಸಕ್ಕರೆ ಸಗುತ್ತಲೇ
ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

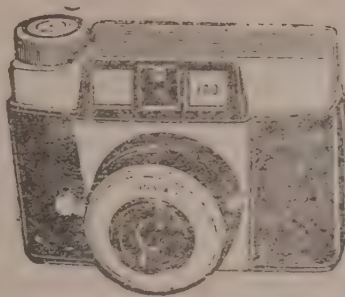
ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಸಸ್ತ
ವಿನೋದದ ಮಾತಿಗೆ ... ಅಂಥ ಮಾತೇನನ್ನಾ
ದಿದೆ? ಅದರ ಸಗು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ? ದಿನವೂ ಸಸ್ತನ್ನು ಉದ್ದೇಶ
ದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ನಾನು ಸಗುವಿನ ಅವಕಾಶ
ಬದುಕುಕೊಟ್ಟಾಗ? ಇರಲಾರದು. ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.
ಆದರೆ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆಯೇ ಸಕ್ಕರೆಯೇಕೆ.
ನಿಜವು. ವಿಶೇಷವೂ ಇಲ್ಲ... ಅದರೂ ಅದರ
ಅಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕದರ ಅಷ್ಟು ಸಗುವಾದಾಗ, ರಸ್ತೆ-
ಬಿರಿಯನೇಬ್ಬ ಮುಂದುವರಿದು ಅದರ
ವಿನೋದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ಇದು ಸಸ್ತ
ಕಲ್ಪನೆಯೇ? ... ವಿನೋದವಾಗಲಿ.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋದಾಗ
ರಸ್ತೆಯ ಅಚ್ಚಿ ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಾಲು
ಅ ಮನೆ ಜೊತೆಯ ಮನವು ಜೊತೆ ಕೆಟ್ಟು
ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದರನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಇಲ್ಲಿಕೆ
ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟು. ಆದಾ. ಇದರ ಸಸ್ತ
ಮಸ್ತಕದ ನಿರ್ದೋಷ್ಯ ಗುರುತಿ ಮರಾಟೆ
ಜೋಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಯವಾದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ

25 ದಿನಗಳ ಉಚಿತ ಕ್ಲಿಂಕಿಂಗ್ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿ

(ತರಬೇತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಏಕೈಕ ಕೆಮರಾ)

‘ಶಾಸ್ತ್ರಿ’ ಕ್ಲಿಕ್-82 ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನ
ಮಾದರಿಯ ಬ್ಲಾಕ್ / ಪೈಟ್
ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಲಭ್ಯ. ಮಾರಾಟ
ದರ: ರೂ. 90/- ಮಾರಾಟಕರ,
ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿ
ಬಳಗೊಂಡಂತೆ 16 ಸ್ಥಾನಗಳ

ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿ ರೀಲ ಅಥವಾ ಲೆವರ್ ಕೆಮರ್ ಪ್ರತಿ ಕೆಮರಾದೊಂದಿಗೆ
ಉಚಿತ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಭರವಸೆ. ನಿಮ್ಮ ಆರ್ಡರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇಲ್ಲವೇ
ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿ.

GENEVA ELECTRONICS (K-25)

136-New Lajalpur, Delhi-51.

ಎಂದು ಈಗಲೂ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ. ಆದರೆ ಅಪರಂಜಿ ಯಾರೋ ನಿಮ್ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕು, ಅಪರಂಜಿ ನಿನ್ನಮಾಡಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ಹ್ಲ! ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸ ಬೇಕಲ್ಲ, ಆಕಾರದ ಜತೆಗೆ ಉಪಾಂ, ಅದು ಆಗದೆ ಮೋಗದ ಮಾತು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಕರು ನಟ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಬಾಲ ಕೃಷ್ಣ ನರಸಿಂಹರಾಜು ಜತೆಯೇ ಬಿಡಿತ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಹರ ರಸ್ತೆ ತರುವಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಿಗೆ ಸ್ಟೂಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಬೈಸಿಕಲ್ ಮೇಲೆ ಆ ಲಕ್ಷಣ ಭಾವ ಯುತ ಮುಖದ ಚಿರಂಜಿವ ರಾಯಪ್ಪ ದಿವಸಿ ಅಂಗಡಿಯವನು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇವನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಇವನಿಗೆ ಸ್ಟೂಡಿಯೋ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಟೈಪ್ ಮುಖ್ಯನಾಯಕ ಗಂಗಾಧರನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿಯಾನು ಎನ್ನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನಟ ರಾಜ್ ಕುಮಾರ್ ಇಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ರವಾಗುವಂತಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಚಿತ್ರ ತಯಾರಕರ ಪ್ರಕಾರ, ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇವನು ವೀರಪ್ಪನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಮಾಯಾರ, ಸುಧಾ, ಕಸ್ತೂರಿ ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವುದು ಅವನು ಓದಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇರುವ ಸುಸಜ್ಜತ. ಬರಿ ಪ್ಯಾಪಾರಿ ಯಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ವೀರಪ್ಪನೂ ಸುಸಜ್ಜತ ಪ್ಯಾಪಾರಿ ಯೇ. ನಿಜ, ಇವನೊಡನೆ ಪ್ಯಾಪಾರದ ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾತನಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಅದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು. ಹೇಗೂ ಗಂಡನು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಚಾರಿ ಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ತೊಂದರೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು ಕಾಲ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವನು ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಹಾಯ್ದು ಮುಂದೆ ಹೋಗು ತ್ತಾನೆ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ.

ಆದರೆ, ಇವನ ಮುಖದ ಮೇಲೂ ಕೆನ್ನಸುಕ್ಕು

ತಂದ ಮೊದಲ ನಗು ! ಮುಂ, ಅದೂ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಯೇ-ಇರಬೇಕು. ಹೌದು, ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಯೇ, ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲೇನಾಗಿದೆ. ಕೋಡಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದೆಯೆ ?

ಮುಖವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಗ್ಗಸರ ವ್ಯಾಜಿ ಬ್ಯಾಗ್ ಅನುಕೂಲ ನಮಗೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ !

ಉಪಾಂ ಮುಖದಲ್ಲೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ಸುಕ್ಕು ಬಿದ್ದ ಮುಖದಲ್ಲೇನಿರುತ್ತದೆ, ಅಂಥಾದ್ದು. ಇತ ರರು ಗಮನಿಸುವಂಥಾದ್ದು...ಮತ್ತೆ...ಮತ್ತೆ...ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಲೇ ಅಮಿತಾರ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಲೇ ನಕ್ಷಿರಬೇಕು. ನಿಜವೆ ನಿಜವೆ ಇದೂ ನನ್ನ ಬರಿ ಉಪಾಪೋಹವೋ ? ಇಲ್ಲ, ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ನಕ್ಕ ?

ಅಬ್ಬ, ಎಷ್ಟು ಅಹಿತ ಸೆಕೆ ಇವತ್ತು ! ಮಳೆ ಬೇಗ ಬಾರದೆ, ಮೋಡ ಕವಿಯುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ. ಕವಿಕವಿವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಧಗೆ ?

ಕೈಚಾಕಿದಿಂದ ಬೀಸಿ ಗಾಳಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಧೂ ಧೂಳು, ಧೂಳು, ಬಿರುಗಾ ಧೂಳು, ಹಾಳು ಅರಿ ಬಿಸ್ಕಿಗಳು ! ಊರಿನ ಧೂಳಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೇ ಬರುತ್ತಿದೆ ! ಚಾಕಿದಿಂದ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಾರಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ದಾಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೇ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಬೆಂಚಿನ ತುಂಬ ಒತ್ತಿ ಕುಳಿತ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಮೂಲ ವರ್ತಮಾನದಾರರ ಸಂಜೆ ಹೆರಟಿ ಸೆಟ್ ಸೇರಿದೆ. ನಾನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಹಾಯುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ದಪ್ಪ ಕನ್ನಡಕದ ಕನ್ನಡ ನ್ನು ತಲೆಯನ್ನೂ ಮೇಲೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಡ್ಡ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಯ ದಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಥಗಳ ಕಣ್ಣು ದಾತ್ರವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಎರಡನೆಯದೇ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧೀವ ಮುಖದವರಲ್ಲಿ ಮಸ್ತಕದ ಹಿರಿಯಣ್ಣನವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಟ ಅತ್ಯಂತ

ಅದನ್ನು ನಯವಾಗಿ, ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇಡುಕ್ಕದೆ

ರೆಕ್ಷೋನಾದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸೈಸರ್ಗಿಕ ತ್ಯಲಗಳ
ಮಿಶ್ರಣವಿದೆ—

ಹ್ಯಾಲ್ (ದೇವದಾರು ಹಾತಿ), ಲವಂಗದ ಕೊಗಟೆ, ಲವಂಗ
ಮತ್ತು ಸರಳಮ್ (ಇನ್ನೊಂದು ದೇವದಾರು ಹಾತಿ).
ರೆಕ್ಷೋನಾದಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿರಿ—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮವನ್ನು
ಕೋಮಲ ಹಾಗೂ
ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರವಾದ,
ಚೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಉಳಿಯುವ
ಪಂಡುಳವಿರುವ ರೆಕ್ಷೋನಾ
ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ
ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯ
ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

ರೆಕ್ಷೋನಾ ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಹಿತಕರ

ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಲೀವರ್ ಅವರ ಉತ್ಪಾದ್ಯ ಕಯ್ಸಾರಿ

ರವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದೊಂದು ಬರಿಯ ಮನದ ಮೋಜಿನಾಟ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ. ಅಲಿಸಿದರೆ ಈ ಸೂಚಕ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಓದು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಸಿಮ್ಮಾನ್ ಮಾಲ್ ಡೆಲ್ಲಿಯ ಕನಾಟ್ ಸರ್ಕಸ್ ಕೆಲಕತ್ತೆಯ ಚೌರಂಗಿಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ಹರಿಹರ ರಸ್ತೆಗೆ ಸಂಜೆ ಮೆಂಪಣಿಗೆಯ ಜನರಿದ್ದ ತುಂಬಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದ್ವಸಾಲಿನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು, ಇವರೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ತೋರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಣುವ ಇವರ ಪರ್ದನೆ ಅನಗತ್ಯ; ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಕಾರ ಅಲಂಕಾರ ನಡೆಸುವ ಎಲ್ಲವೂ ವರ್ಣ ರಂಜಿತವೆಂದರೆ ಸಾಕು. ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯನ ಕೈಚೀಲ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಸಂಸಾರಿಗರು, ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ತಾಯಿತಂದೆ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿ ಮೊದಲಾದವರು ಬಸ್ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವವರು ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪುರಾಣ ಪ್ರವಚನ ಕಾವ್ಯವಾಚನಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊರಟ ಇಳಿಮಯ್ಯನ ಶ್ರದ್ಧಾವಂತರು, ಸುತ್ತ ಕೋಟಿಯ ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕಾಯುವ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಹಣ್ಣಿನ ಗಾಡಿಗಳು ದಾರಿ ತುಕ್ಕಾರಿ ಯವರು ಹೀಗೆಲ್ಲವಂತೂ ಸರಿಯೇ ಸರಿ.

ಮುಂದೆ ನಡೆದು ಎಡಗಡೆ ಪೇಟೆಗೆ ದಾಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಸಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಹರ್ಷ ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಂಭೀರ ಪ್ರತಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲದೆಯೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ ಎಲಾ ಇವರೇಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು ಇವತ್ತು ನಾವು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಳಕೆಯವರು, ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲ ನಿಂತು ನಗುನಗುತ್ತ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಅಡವೆ ಹೋಗುವವರೇ ಅಲ್ಲ. ಈ ದಿನವೇನು ಇಷ್ಟು ಅವಸರ ಗಂಭೀರ?

'ಅಯ್ಯೋ ಅವಕ್ಕೇನು, ಏನೋ ತುರ್ತು ಕೆಲಸವಿರಬೇಕು...ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನ ರಸ್ತೆಯ

ಗದಿಯಿರು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿದವಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವುದಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು ಅಲ್ಲವೆ...ಯಾರೊಡನೆಯೋ ಅಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂಡ್ ಇಲ್ಲದಿರಬೇಕು... ಏನೋ ನೂರೊಂಟು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಅದ ಕ್ಯೋಸ್ಕರ ಚಿಂತೆಯೇಕೆ.

'ಅದರೂ...ಅದರೂ...ಏನಾದರೂ ವಿರಜು ಮಾತಾದಿಷ್ಟೆ ನನ್ನೊಡನೆಯೂ ಅ? ಹೋಗಲಿ ಮಾತು ಹೋಗಲಿ, ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಸೌಜನ್ಯದ ನಸುನಗೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಇದೊಳ್ಳೆ ಚೆನ್ನಾಯಿತು! ಅಲ್ಲ ನಕ್ಕರೂ ಆ ಪಾರ್ಶ್ವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, ಆ ಜಗ್ಗು ಹಂಪತಿಗಳು, ಆ ಶೇಷಣ್ಣನ ಅಂಗದಿಯ ಯಂಪಕ ಇವರಂತೆ ಹುಂ ಯಾರಾದರೂ ನಕ್ಕರೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಈಗ ನಗದಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಇದೇನಾಗಿದೆ ನನಗೆ?

ಹಾಗೆಲ್ಲ ನಗಬಾರದು ನಗಬಾರದು, ನಗ ಬೇಕಾದವರು ನಗಬೇಕು, ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಯಾಗುವುದೇ. ಅಡ್ಡಿಯೇನು? ಅವರುಗಳೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ನಕ್ಕರೋ? ಹೇಗೋ ಮೋಗಲಿ ಅಂದರೆ ಈತ ಹೀಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೋ ಅಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇ?

ಹ್ಲಾ! ಅಸಮಾಧಾನ ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೋ? ಯಾಕೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ? ನಾನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈತನಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ... ಈತನಿಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೋ. ಅವರು ಈತನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿ...

ಅಂಥಾದ್ದೇನಿಷ್ಟು, ನನ್ನ ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ಈತನಿಗೆ?...ಓ. ಇರಬಹುದೆ? ಅದೇ ಅವರಲ್ಲಿ ನಕ್ಕರಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ್ದೇ ಈತನಿಗೆ ತಿಳಿದು ಈತ ಬೇಸರಗೊಂಡು... ಇರ ಬೇಕು ಇರಬೇಕು ಅದೇ ಇರಬೇಕು.

ಏನಾದರೂ ಆಗಿ ಹೋಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಮ್ಮಾನ ತಲೆ ಚೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಾರು. ಆದ್ದಾಯಿತು. ಹೋಯಿತು ಅಷ್ಟೆ. ಈತ ಹೇಗೆ ನಡೆದು ಕೊಂಡರೆ ನನಗೇನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆತಂಕವಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಹೌದು ! ಹೌದು ಹೌದು, ಆ ದಿನ ಮಹಿ
ನೆಯ ಬೀದಿ ಮಧ್ಯೆ ಶೀವಿಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿ ಭಂಗಿ
ಯಾಲ್ಪಿ ನಿಂತು ಫಿಲ್ಮ್‌ಫೇರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನ

ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಲಿತ್ತೆಂದುತ್ತೇನೆ. ಅಗ:ಪ್ರದಿಷ್ಟ.

ಏನು ಕಂಡಿತ ಉರಿತ ! ಇಲ್ಲೂ prickly heat (ಬೆನ್ನಿಗೆನು ಬಿಕ್ಕಿ) ಅಗದಯೋ ಮೈ ಪರಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕರಕರ ಕರಕರತ್ತೇನೆ ಕತ್ತಿಸ ಹಿಂದೆ ಬೆನ್ನು ಎದೆಗಳನ್ನು.

ತೃಂಗಾರ ಸಲಕರಣೆ, ಸರಾಕ್ಕೂಲಿಟಿಂಗ್ ಟ್ರೈಬರಿ ಅಂಗಡಿಯು ಮುಂದೆ ಮದಿಸಂತೆ ಮಲ್ಲು ಮಕ್ಕಳ ಮೇವ್ ಹಿಡೀ ನೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳ ಸೈಕ್ರಟಿಂಗ್ (ಮರ್ನಿಟಿಂಗ್) ಅಲಂಕಾರ ಮಿತ್ರರು ಗಡಿಬಡಿಯು ಮಾತು, ಕಿಲ ಕೂಡ ಸಗೆ, ಮೈಪ್ರಿಯಾಟಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಚುಚು ನೋಟಗಳನ್ನು ಅತ್ತಿತಿರುಗದೆಯೇ ಅರಿಯುತ್ತೇನೆ ಹಾಬ್ಬಾ ಮೋಗುತ್ತ.

ನಾನು ಹಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಲವಲವಿಕೆ ಕೊಂಚೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಮಾತು, ನಗು ? ಕೆಲವು ಕಣ್ಣು ಇತ್ತ ಮೂರಕದವೆ? ತೋರು ಬೆರಳುಬಿಡುವುದೂ ಇತ್ತ...? ಇವರ ಮೈಕೆ

ಯಾರಾದರೂ ಆ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಕ್ಕವರು ಇದ್ದರೇ? ಅವರು ಅಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೇ?

ಹೃ, ನನಗೆ ಏನೂ.ದೆ? ಬೇರೆ ಕೆಲಸವೇನೂ ಇಲ್ಲವೇನು? ಚೆನ್ನಾಯ್ತು, ಚೆನ್ನಾಯ್ತು. ತಲೆ ಕೊಡುಹುತ್ತ ನವೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡೋಣವನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರು ಯಾರು ಈಜೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತ, ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ರಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ರಪ್ಪಾ ದೀತೆಂದೋ ಅಂತೂ ಕುಂತೂಹಲವನ್ನು ರವೆದು ಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪರಕಾರಿ ಅಂಗಡಿಯು ಬಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಈ ಶಾಯಿ ನಂಬತ್ತೆಯು ಪಾಠಕ್ಕೆ ಅಗಿದುದನ್ನಿಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಂಬತ್ತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಗಡಸು ಇವರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮಾತು ನವೆಯಕೆ

W/W

Rs. 20,000

ಮಾದರಿ ಮೊತ್ತ ೨೦

೬	೧೧	೪
೫	೭	೯
೧೦	೩	೮

ಮೊದಲನೇ ಬಹುಮಾನ :— ೧ ರಾಜಮೂಲ ಮೋಟರ ಸೈಕಲ್

ಟಿ. ಎಸ್. ಅಥವಾ ರೂ. ೫,೦೦೦/- ನಗದು (ಯಾವುದೇ ಒಂದು)

ಸಮಾಧಾನಕರ ಬಹುಮಾನ. ೧೦೦ ಜವಾಬ್ ಮಾದರಿಯ

ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ ಆಫ್ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ. ಮಾರಾಟಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ

ಅವಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪುಗಾರರ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವೇ ಅಂತಿಮ.

ಬಳಿ ಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ೯ ಖಾಲಿ ಚೆಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ೫ ರಿಂದ ೧೫ ರ ವರೆಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಮೂಲೆಯಿಂದ ಮೂಲೆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರೂ ಮೊತ್ತ ೨೭ ಬರುವಂತೆ ರಚಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಸಫಾರಿ ಸೂಟ ಬಟ್ಟೆ ಉಚಿತ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಪ್ರವೇಶಗಳನ್ನು ೧೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು.

International Agency (KH) Chhapeti Aligarh

ಬಹಳ ದೃಢ, ಗಂಭೀರ. ಉಹಂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ
ಮೇಲಾಗಿ ಇವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವರೂ
ಅಲ್ಲವನ್ನೆಸುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಟ ಅನ್ನಹೂರ್ಣ
ಮೃನೇ ಗತಿ; ಅವರು ಬೇಷಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದಾರಾ.

ಅಂಗಡಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿ ನಿಂತು ದಪ್ಪ
ಅಲಗಿದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಂಚು ತಕ್ಕಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸೋಟ
ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕತ್ತೆತ್ತಿದಾಗ ಆಗೋ ಅವರು!
ರಸ್ತೆಯ ಆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ.....ಆ
ಗಂಡ ದಂಡೆತಿದುಂ ಜೋಡಿ ಅವರು ನನ್ನ ಸಂಜೆ
ವಿಚಾರದ ಪರಿಚಯ. ಅದರೆ ನೋಡಿ ಮಾತ್ರ
ಮಾತಾಡಿ ಅಲ್ಲ. ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ರಸ್ತೆ.
ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಅರಣ್ಯ ಬೀದಿ ಪೇಟೆ ಬೀದಿ ಹೀಗೆ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಮಾ
ಸಮಾಜದ ಬಿಗಿಮಾಸ ಇನ್ನೂ ಮಾತಾಡಗೊಡ್ಡಿದೆ.
ಹಾಗೆಂದರೆ ನಾನು ಈ ಸಮಾಜದ ಬಿಗಿಮಾಸ
ಪಾವೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬಂಧಿತನೆಂದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ
ಡಸೆಯೂ ಸರಳವಾಗಿಯೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು
ಇಚ್ಛಿಸುವವನು. ಆದರೆ ಇದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾ
ಗಬೇಕಲ್ಲ. ಇವರು ಪರಸ್ಪರ ಅನುರೂಪ
ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಗ ಸೊಸೆಯರಂತೆ. ಇನ್ನೂ
ಹೆಚ್ಚೇ ಅನ್ನಬಹುದೇನೋ.

ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಬಿದ್ದಾಗ ಆ ತಾಯಿ
ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.
ಈಗ ಅವಳು ಗಂಡನ ಕಿವಿಯಲ್ಲೇನೋ ಮಳು
ತ್ತಿದ್ದಂತಿದೆ ಪೋಗುಮೋಗುತ್ತ.

ಹಿರಿಯರು? ನನ್ನ ವಿಚಾರವೇ ಇದ್ದಂತಿದೆ
ಯಲ್ಲ?...ಇನ್ನೇನು, ಅದೇ ಸ್ವದೇನೋ ಅವಿ
ವೇಕವೇ...ಹೂಂ...ಹೂಂ... ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಿಗೂ
ಬಂದು ಬಿಟ್ಟದೆಯೋ? ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ನಗಿ,
ಎದುರಿಗೇ ಮಾತುಕೆ ನೋಟ, ನಗ, ನಗಿ ನೋಟ,
ಈಗ ಕಿವಿಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು... ಕಡೂ
ಮಾತಾಡದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಅಸಮಾಧಾನ ತಿರಸ್ಕಾರ
ಬೇರೆ, ಹುಂ ಆದೇ ಇರಬೇಕು... ಸರಿ ಸರಿ...
ಅಗಲಿ ಅಗಲಿ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ
ಬಿನೇಸಾಗುತ್ತದೆಯೋ.

ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡಬಾರದು,
ಬಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ. ಹೌದು. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿ

ದನೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅನುಚಿತ
ವೆನ್ನಬೇಕು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ ಈ ಜೋಡಿ
ಯೊಡನಾದರೂ ಅಡಬದಲ್ಲಿದ್ದು ದೈರ್ಯವಾಗಿ.
ಅವರೇನಾದರೂ ಅಂದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಹೀಗೆ ಮಾತಾ
ಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನಲ್ಲ, ಈ ಮುದುಕನಿಗೆ
ಏನು ಚಪಲ ಅಂತ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ,
ಅದರಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಆಗಿರಬಹುದೇನು
ಆಗಿರುವ. ಅನ್ನೋಣ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಎಲ್ಲ
ವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಬೇಕು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು
ಬೇಕು. ಅದು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹೋಗಿ
ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಪ್ಪಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು
ರುಂವಂತೆ...ಅಗಲಿ, ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ
ನಿಕ್ಕಿದಾಗ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿಜ,
ಇದು ಆಗತ್ಯ, ತೀರಾ ಆಗತ್ಯ A MUST.
ನಾನೊಬ್ಬ ವಿಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯ. ಮಹಾ
ಮೂರ್ಖ, ಹುಚ್ಚನೇ ಎದುರಿಸಿದರೂ ಚಿಂತೆ
ಯಿಲ್ಲ. ಮರಾಧೆ ಮುಖ್ಯ ಹುಂ.

ಅಯ್ಯೋ ನನಗೇನೋ ಆಗಿದೆ ಇವತ್ತು:
ಹೀಗೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆಲ್ಲ, ಏನೋ ಇದ್ದೋ
ಇಲ್ಲದೆಯೋ? ಬಿಡಿತವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಕಡುತ್ತಿದೆ.
ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಬಿಡು! ಬಿಡು! ಬಿಡು! ಸುಮ್ಮನೆ
ನಿನ್ನ ದಾರಿ ನೀನು ನೋಡಿಕೋ- ಅವರಿಂದನ್ನು
ನೋಡ ಹೋಗಬೇಡ, ಕೀಳ ಹೋಗಬೇಡ, ಅವ
ರೊಡನೆ ಅಡೆಕೋಗಲೂ ಬೇಡ.

ಅಥವಾ ನನಗೇನೂ ಆಗಿದೆ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಏನೋ
ಆದೆಯೋ. ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ?
ಏಕೆ? ಏಕೆ?

ಏಕೆ ಏನು ಆದಕ್ಕೇ! ವೆಚ್ಚಿತನ ಮಾತಿ
ಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೇ! ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಅನುಮಾ
ನವೇ ಇಲ್ಲ.

ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆಯೇ ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರ
ಮಾಗಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಹರಿಹರ ರಸ್ತೆಗೆ ಹಿಂಧಿರುಗಿ
ಬಂದು ಘಾಟ್‌ವಾತ್ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿ
ದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾರ ಕಡೆಗೂ ನೋಡಬಾರದು,
ಯಾರ ಮಾತಿಗೂ ನಗುವಿಗೂ ಕಿವಿಗೊಡಬಾರದು
ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಲಲಿ ತನ್ನ ಬೇಕಾಸ
ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ಸ್ವಭಾವವಂತೆ

ಕತ್ತಿ ನೆಟ್ಟುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಷ್ಟು ಕೆಳಗಿಟ್ಟುರುತ್ತೇನೆ, ಮುಂದಿಟ್ಟುರುತ್ತೇನೆ, ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಲ್ಲ.

ಆದರೂ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಸಾಲಿನ ಸಮೃದ್ಧ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ವೇಷ, ಉಲ್ಲಾಸ ಮುಖಗಳು, ಸಿಗರೇಟಿನ ಹೊಗೆ, ತುದಿ ಬೆಂಕಿ ಕಾಣಿಸಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರಲ್ಲೇ ಉತ್ಸಾಹ ಆತುರಗಳಿಂದ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವ 'ಅವಳು ಇವಳು' ಇಷ್ಟೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಗೆಚಾಟೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಗುಂಪಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ 'ಅವನು ಇವನು' ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಕೇಳಿಸದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಿಸಿದರೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ಗುಂಡು ಭೀಮಾಂಗ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಯುವಕರ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ, 'ನಾಗರ ಹಾವು' ಚಿತ್ರದ-ಕಂಟ್ರಿ ಯುವಕರನ್ನು ಮರೆಹೋಗಬೇಕಾಗಲ್ಲ ಎಂದೆ ಸುತ್ತದೆ, ಹಿಂದೆಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದಂತೆಯೆ.

ಎಡ ಪಕ್ಕದ ಡಾ. ರಾಮಾನುಜಂ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಲಯದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಇಳಿ ಬಿಳಿ ಮೀಸೆ ತೊಗು ಸ್ವರ್ಣ ಕರ್ಣಕುಂಡಲ ದೊಡ್ಡ ಮುಖದ ಈ ಅಜಾನುಬಾಹು ಭವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರ ಪಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸಿದ್ಧೇಗೌಡರೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ಹಳ್ಳಿಗರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಪಟ್ಟಣಗಿರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗರ ವೇಷ ಹಾಕುತ್ತೇವಲ್ಲ, ಎಂಥ ವಿಪರ್ಯಾಸ! ಈತನೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ!

ಆರೆ! 'ತಟ್ಟನೆ ಬಲಕ್ಕೆ ಕೊಂಚ ಓಲಿ ಸರಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಡಗಡೆ-ಬೀಸು ಸೆರಗೊಂಡು ತೀರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ, ಇನ್ನೇನು ಸೋಂಕಿಯೇ ಹಾರಿ ಹೋದಂತಾದಾಗ ಕಿಟಿ ಕಿಟಿ ನಗು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂಥ ಗುಜುಗುಜು ಮಾತಿನೊಡನೆ. ಕೂಡಲೇ ಮೊನ್ನೆ ದಿನದ ಸ್ಥಳೀಯ ಹತ್ತಿಕೆ ಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ 'ವೇಶ್ಯೆಯರ ಕಾಟ' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೂ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಂತು ಅದು ಎದುಕೊಂಡು. ಹೌದು, ಅಂಥವರು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯ ತುಂಬ ವಯ್ಯಾರವಾಗಿ ಓಡಾಡುವ ಮಗು ಅವಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವಳೊಡನೆ ಇನ್ನು ಯಾರೋ. ಇವಳಲ್ಲಿ

ದೇಳುಕೊಳ್ಳುವಂಥಾದ್ದು ಕಣಿಸೂ ಇಲ್ಲಿ ನಿಜ. ಅದರೆ ಆ ಅತಿ ಲವಲವಿಕೆ ಅಲಂಕಾರ ವಯ್ಯಾರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದೆಂಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವೇಶ್ಯೆ ಚಂದ್ರವ್ಯಾಸ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ. ಆ ಬಂದು ಅಧ್ವಿನಿವಾನ್ಯ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಚಂದ್ರವ್ಯಾಸ ದೇನೋ ಉದಾತ್ತವಾದ ದಾರ್ಶವೇ ಆದರೂ ಅದ್ವೈತವಾದ ಇದೆ. ಈ ದಿಟ್ಟ ಮಗುವಿನ ತರಹ ನೋಡಿದರೆ ಆದಕ್ಕೇನೂ ವದರವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನಿಸಿದೆ. ಅಂತೂ ಆಯಾ ವಿಷಯ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

'ಇವಳಿ ಮಾತು ನಗು ವಿಶೇಷವೇನಲ್ಲ ಆ ವಯ್ಯಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುವೇ-ಆದರೆ ಅಂಗಳಗಳಿಗೆ... ಉಮಂ ಉಮಂ ಇನ್ನೂ ಅತಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕಳೋ?... ಅದೇನು ಅವಳು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದುದು? ಇವ, ಇವ ಅಂತಲೇನೋ ಅಷ್ಟೇ ಕೇಳಿಸಿದ್ದು? ಮುಂದೇನು ಹೇಳಿದಳು? ಅದೇ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ 'ಇವನು' ಎನ್ನುವುದೋ? ಯಾರು ಇವನು ಅಂದರೆ ನಾನೇ...ನಾನಿರಬಹುದು? ನನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಆಡಿದಳಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ? ಏನು, ಅದು? ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಛ!... ಅಯ್ಯೋ ಇವಳಿ ಇವ... 'ಯಾರೋ ಪ್ರಿಯತಮನಿರಬೇಕು - ರೋಡ್ ರೋವಿಯೋ, ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವನೋ ಹತ್ತಿರದವನು. ಯಾವನೋ ಯಾವನೋ ನಾನಂತೂ ಅಲ್ಲವಲ್ಲ... ಮತ್ತೆ... ಏನೋ ಇತ್ತು ಅಂತೀನಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆ? ಓ ಓ! ಇದೇನು ಇದೇನು ಹಾಳು?

ಆದರಿಸಿದ ಬಸ್ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಮೂಗು ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅರನೆಯ ಬೀದಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಲ್ಲಿ ಸಂತ ತುಂಬು ಪೇಟೆ ಒಸಗಿಂದ ಜನರು ಉದುರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹುಚಿಕೊಳ್ಳುವವರು. ಇವರ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟೋ ಮುಖ ಪರಿಚಯದವರೇ. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹಿಂದಿನ ಮನೆಯ ಪುಟ್ಟ ಮಗು ನಂದೂ ನಂದಲಾಲ. ಅವನ ತಂದೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಇಳಿದ ತಾಯಿಯೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಮಸ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ನಮಸ್ಕಾರ. ನಾಲ್ಕು ಮಾಮೂಲಿ ಮಾತು, ನಂದುತಿನೊಡನೆ

**“10 ಶಾಲಾ
ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ 7 ಮಂದಿಗೆ
ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ
ಕುಳಿಗಳಿರುತ್ತವೆ”**

—ಸ್ಯಾನ್ ಸರ್ವೀ, ಮಾರ್ಚ್ 1978.
ಇಂಡಿಯನ್ ಡೆಂಟಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್.

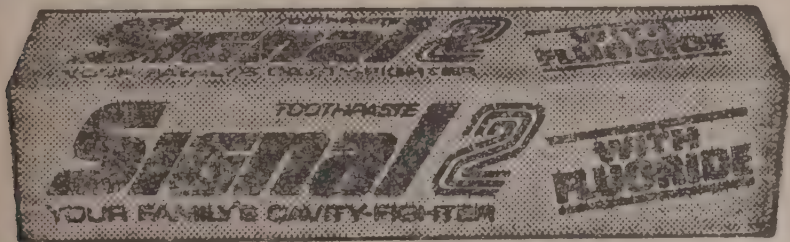

ಹಲ್ಲು ನೋವೇ ? ಅದು ದಂತಕ್ಷಯದ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ.
ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕೀಟಾಣುಗಳು ಅಪಾರದ
ಕಣಗಳನ್ನು ಹಾನಿಕರ ಅಮ್ಲಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ.
ಈ ಅಮ್ಲಗಳು ವಿಷ್ಣು ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ.
ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ, ನೋವು ಕುಳಿಗಳ
ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ಲೋರೈಡ್‌ಯುಕ್ತ ಸಿಗ್ನಲ್ 2

ದಂತ ಕುಳಿ-ರೋಗ ನಿವಾರಕ ಟೂಥ್‌ಪೇಸ್ಟ್

ಪ್ಲೋರೈಡ್‌ಯುಕ್ತ ಸಿಗ್ನಲ್ 2 ದಂತಕ್ಷಯವನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತದೆ.
ಕುಳಿ ಅಗೆಯುವ ಅಮ್ಲಗಳು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು
ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಲ್ಲಿನ ಎನಾಮಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಇದು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
ಮತ್ತು, ಆ ಮೂಲಕ ಹಲ್ಲುಗಳು ಅಧಿಕ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವಂತೆ, ಕುಳಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ
ನಿರೋಧಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಕುಳಿಗಳ ನಿವಾರಕ ವಿಶೇಷ
ಘಟಕ ಪ್ಲೋರೈಡ್ ಸಿಗ್ನಲ್‌ನ ಅಪೂರ್ವ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಹರಸ್ಕೆತಿ ಕೈಮೀರುವ ಮೊದಲೇ, ಈಗಲೇ ದಂತ ಕುಳಿ-ರೋಗ ನಿವಾರಕ
ಸಿಗ್ನಲ್ 2 ಉಪಯೋಗಿಸಿ.

**ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಟೂಥ್‌ಪೇಸ್ಟ್ ಕುಳಿಗಳನ್ನು ಇದರಷ್ಟು
ಬೆನ್ನಾಗಿ ಎದುರಿಸಲಾರದು.**

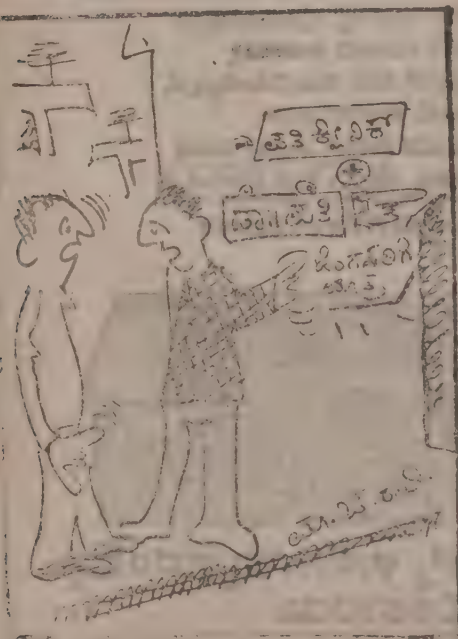

ಚೇಷ್ಟೆ ಕೆನ್ನೆ ಒಂದು, 'ತಾತಾಲಾ ನಮಸ್ತೆ ಕರ್ ತಾತಾಲಾ ಬಾಬಾ ಕರ್' ಆಗಿ ಹೊರಟು ಹೋಗು ತ್ತಾರೆ.

ಓ ಆ ಮಗು ಇನ್ನೂ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಂಗ ಸರಲ್ಲಿ! ಆ ದುಂಡು ಮುಖದ ಮಗು ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೂ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವವಳೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಕಂಡರೆ ಪಾರೆಯೆಲ್ಲಾರದಂತಿರುವ ವಳು, ಇಲ್ಲಿಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಆಗಲೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದವಳು. ನಮ್ಮ ಜಾನಕಿಬಾಯಿ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ತಿ ನೋಡಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುವಂಥವಳು. ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡಾಗ ನನಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಹೌದು ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡ ಶಿವಾಜಿ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಬೀಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ! ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದನಂತಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ನಾನು ಅವಳೊಬ್ಬಳ ವಿಚಾರವೇ ಬಿ. ನಾನು

ರಾಮಕೃಷ್ಣರಂತೆ ವಿರಕ್ತನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರು ರಾರದಾಮಾಣಿವೇದಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನದೇ ಮದುವೆಗೊಂದು ಆ ಸಮಿಥಾವ ಮನ್ನ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೌದು ಏನೂ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತೆ ಸಮ್ಮಾದೆಂದು ನಂಬಿ ಹೊಂದಬಹುದು. ಇಂಥ ಮಗಳೊಬ್ಬಳು ನಮ್ಮದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಸರಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಹವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಇವಳು ಶಾಗಳೇಕೆ, ಮೊಮ್ಮಗಳು ಮದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಹವ್ಯಾಸ ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಸಂತೋಷ ಹವೆಯ ಬಹುದಾದ ಸೌಂದರ್ಯ ಅದರ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಸೌವ್ಯತೆಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹಾಗೆ.

ರೀಡರ್ಸ್ ಡೈಜಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತ್ತು. ಕೆಕ್ಕಿರಿದ ಲೋಕಲ್ ರೈಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥ ಹತ್ತಿ ನಿಂತಾಗ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಗೃಹಿಣಿ ಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವನ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಅವಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗು ತ್ತದೆ. ಹುಂದಿನ ನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆಂದಿನ ನಾಕೃತಿಯ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಹತ್ತಿ ಹತ್ತಿರ ದಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಾಯಾತ್ರಿ ಹರೀಶ್ಚಂದ್ರ ಮೇಲೂ ಅವನ ಕಣ್ಣು ಆ ಗೃಹಿಣಿಯ ಕಡೆಗೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತ ನೋಡದಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದ ಗೃಹಿಣಿ ಇಳಿಯುವಾಗ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮ್ಯಾನ್ತ Thank you Sir ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಎಷ್ಟರಲ್ಲೋ ಮನೋ ವಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿರುವುದಲ್ಲ ಚಿತ್ರ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಕಲೆಗವ್ಯವೆಂದ ನೋಡುವಾಗ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುದ್ದಿಸುವಾಗ ಇರುವ ಭಾವನೆಯಂತೆ ಫ್ರಾಯ್ಡ್ ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ.

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿನ ನೇರ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಅವಳ ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವ್ಯಕ್ತ ಅಸಮಜ ನೋಡೆ ತೆರೆ ಸೊಟ್ಟ ಕಟ್ಟಣೆ ಗುಟ್ಟು ಗುಣುಗುಣ ಪಿಟಪಿಟಗಳೇ ಇನ್ನೂ ಬದಲಾಗದ ಸಂತುಸವಿರಾಚಿಗುತ್ತಾರಾದ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಗಂಡು ಒಂದು ಮಹಿಳೆ ಅಂದರೆ, ಅವನೇ

ಪಯಸ್ಸು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಅಂತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಿ
ದ್ದರೂ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಬರುವ ಭಾವನೆ
ಕೆಟ್ಟದ್ದೇನೋ ಗಿಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಷನ್‌ನದು ಎನ್ನು
ವಂತೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷ
ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದರು ದೇವರ ಮುಂದೆ
ಮಗಳನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಗ್ರಾನಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ
ಗಳ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ ಮಹನೀಯರು
ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರಾಯ್ಡ್‌ ಮಾನಸಿಕ ಕಾಮ ಕಳೆ ಪದರು
ಗಳು ಇರಬಹುದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ !
ಗಾಂಧೀಜಿ ಎಪ್ಪತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು
ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯೆ (ಅವರ ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಕೈ
ಕೋಲುಗಳು) ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ
ಬರಹಗಾರ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ
ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅಪಪ್ರಚಾರದ
ಮಾತನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನಂತೆಂದರೆ ಎಂಥ ಪ್ರಪಂಚ
ಇದು ದುರಂತವು ! ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಆಳತೆಗೆ
ತಕ್ಕಂತೆ ಯೋಚಿಸುವುದು ಸಹಜವೇ ! ಹುಂ
ಮೋಗಲಿ.

ಆ ಮಗುವನ್ನು ಮಗಳು ಮೊಮ್ಮಗಳು ಎಂದೆ
ನಲ್ಲವೆ ? ಅವು ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗ
ದಿದ್ದಾಗ ಅವಳನ್ನು ಮೊಮ್ಮಗಿನ ಭಾವಿ ದೊಡತಿ
ಯಾಗಿ ಕಂಡು ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.
ಇದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಡೆಯಬೇಕಾದ
ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇನೆ- ಆಗಲೇ ಕನ್ಯಾಸ್ವೇಷಣದ
ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ.

ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದ ನಾಯಕ ಗಂಗಾಧರನ ನೆರ
ಳಾಗಿ, ಅವನ ಯೋಜನೆ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂ
ರ್ಣ ನೆರವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನೇ ಯತ್ನಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ
ಕೊಂಡ ಪಾತ್ರವಿರುವುದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂ
ದಿದ್ದನಾದರೂ ಅದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆ
ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದನೋದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ
ಅವಳ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆ ನೋಟ ನಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ
ನಟಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ,
ಮುಂದಿನ ಗತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸುಲಭ
ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಓ ಇದೇನು ! ನಸುನಗೆ ! ಇವಳ ಮುಖದಲ್ಲೂ !
ನಸುನಗೆ ನಿಜ. ಸ್ವಪ್ನ ನಸುನಗೆಯಲ್ಲ, ಅದರ

ಭಾಯಿ. ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಯವು ಮೇರೆಯಲ್ಲೇ...
ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹೋಯಿತು ಕೂಡ ಸುಳಿದು
ಅಲಿಯಂತೆ ತೇಲಿ...ಕೂಡೂ ಕಾಣದಂತೆ...
ಏನಾದರೇನು ಎಷ್ಟಾದರೇನು, ನಗು, ನಗುವೇ !
ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ...ಏಕೆ ನಕ್ಕಳು ? ಏನನ್ನು
ನೋಡಿ ? ಯಾವುದನ್ನು ? ಯಾರನ್ನು ?...ನನ್ನನ್ನೇ
ನನ್ನನ್ನೇ ? ಅ?...ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದಳು ?
ಮೇಲಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ? ಬಸ್ಸಿನ
ಒಳಗಿರುವಾಗಲೇ ? ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲೇ ಕಂಡೆ?...ಆ
...ನೀನೂ ಮಗಳೆ Et to brute... ಏನು
ಕಂಡೆ ? ಏನು ಏನು ಏನು- ನನ್ನಲ್ಲಿ !

ಇವರೆಲ್ಲ ಏಕೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ದುರು
ಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೋಡಿ ಪಿಪಿ
ಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಏನೇನನ್ನೋ ಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ, ಈ ದಿನ ?... ಈ
ದಿನವೇನು, ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಗೆ
ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬಹುದು, ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ
ಪುಕಾರಾಗಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಈ ದಿನ ಕಂಡಿರ
ಬಹುದು, ಅವ್ವೇ.

ಏಕೆ ? ನಾನು ಅಂಥ ಮೂರ್ಖತನ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಯೆ ? ಅಂಥ ಸ್ವಭಾವ, ಚಾಪಲ್ಯ
ತಪ್ಪು, ಕೆಟ್ಟತನ ಇದೆಯೆನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ?

ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು.. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ
ಅಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ? ಹೌದು, ಇದೆ, ಇದೆ.

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ತಿಳಿ
ಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇತರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿ
ಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕುರುಡ
ರಾಗಿ ಕಿವುಡರಾಗಿ ಇರುತ್ತೇವೆ-ನಮ್ಮ ಅವ
ಗುಣಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿ ಹೋಗಿ. ನಿಜ, ನಿಜ, ಅದು
ಸಾಧ್ಯ. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮ
ರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ ತಾನೆ ? ಆದ
ರೇನು, ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ನಮ್ಮನ್ನು
ನಾವು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡರೂ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ
ಇತರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದಲ್ಲ.

"Face is the index of the
mind" ಅನ್ನುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ನಮಗೇ ತಿಳಿ

ಯದೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಖ ದೃಷ್ಟಿ ನಿಜವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆಯೇ ಅಸ್ಕರ್ ವೈಲ್ಡ್‌ನ "face of Dorian Gray" ಹಾಗೆ? ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದು ಇದೆಯೇ? ನನಗೇಕೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಮೇಲು ಪದರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಆಳ ಪದರದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತ ಚೇತನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೋ?

ನನ್ನೊಳಗೆ ಹಡೆಯಿತ್ತಿ ಕಂಡ ಘಟಿಸರ್ಪಗಳನ್ನು ತುಳಿ ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ, ಸರ್ಪಗಳು ಸಾಯದಿದ್ದರೂ. ಅದರೆ ಕಾಣದ ಸರ್ಪಗಳ ಹಡೆ ತುಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ?

ಹಾಗಾದರೆ...ಹಾಗಾದರೆ... ಈ ನಟ ನಟ ಚಿತ್ರ ವಿಚಾರ, ಈ ಕನ್ಯಾನ್ವೇಷಣ ಇವೆಲ್ಲ ಬಂದರೆ ಮೇಲೊಂದು ಮೂಡಿಕೆಗಳೆ-ಕೆಳಗಿನವನ್ನು

ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೆ?.....ನನ್ನದು ನೋಗೇ ಬರಿಸಬೇಕೆಂಬ, ನನ್ನನ್ನು ಸನ್ನಂದಲೇ ಬೇಕಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ?

ನನ್ನದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಮನಸ್ಸು ಎಂದು ಅರಿತಿದ್ದೆನಲ್ಲ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಈಗಲಂತೂ ಆಸೆ ಚಾಪಲ್ಯಗಳು ಅಡಗದ ವಯಸ್ಸು, ಸಂತೆಯೊತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವೇ ಆಗದ ರಕ್ಷೆ ಅದು, ಎಂದಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವತಂತ್ರವಿದ್ದೇನೆ? ಅದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಿತೆ?

ಅಥವಾ ಆ "Girls in summer dresses" (ಬೇಸಿಗೆಯುಡುಪಿನ ಹುಡುಗಿಯರು) ರಸಿಕ ಕರ್ತೃವಿನಂತೆ ಚೆಲುವಿನ ಅಕರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ನೇರ ವೀಕ್ಷಣೆ ಅಕರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದೇನೆ?

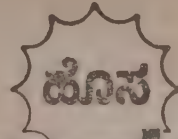
ಏನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹುಳಿ ಹಿಂಗದ ಹಳೆಯ ಹುಡುಗ ಮರವೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ? ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತುವ್ವಾ...ಏನಿಂದರೂ ಅದರೂ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಂದು ಗಂಡೇ ತಾನೆ?

ಅಂದ ಮೇಲೆ ಹುಡುಗಿಯರೆಂದರೆ ಬಾಯಿ ಬಿಡುವ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳ ಪಾಪ್ ಜಿಗ್ಸೆ ಗೋತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಸೇರಿದ್ದೇನೆಯೇ? ನಿಜವೇ?

ಕಾಮ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಂದಿ ಸಫೋಕ್ಲಿಸ್ ಕವಿ ಅಂದನಂತೆ ಆ ಮೂಲಗದ ದೈತ್ಯ ಭೂತವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಡ ಅಂತಲೇನೋ. ...ವರ್ಧರ್ ಮೀಸ್ಟರ್, ಫಾಸ್ಟ್‌ಗಳ ಕರ್ತೃ ಗಯಾಟ್ ತನ್ನ ಎಂಬತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇನೋ ವದಿನೆಂಟರ ಶರಣೆಯೊಬ್ಬಳಲ್ಲಿ ನುಚ್ಚು ಮುಚ್ಚು ಅನುರಕ್ತನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನಂತೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ಹೆಂಗಸರ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಶವಪಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಕೊಂಡು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಮುಚ್ಚಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಅನುಭವಿ ಟಾಲ್ಸ್ ಟಾಯ್ ಹೇಳಿದುದು ಯಾವ ಯಾವ ಅರ್ಥ ದಲ್ಲೋ...ಮುಪ್ಪಡರಿದ ಯಯಾತಿ ಪುರುಷನ ಯೌವನವನ್ನಾಶ್ರಯವಿಟ್ಟು...ಕೈಯಿಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ದಶರಥ ರಾಮಾಯಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ...ಪ್ರಾಯ ಬಂದ ಮಗನಿದ್ದ ಶಂತನು ಯೋಜನಗಂಧಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಮಹಾಭಾರತ ಮಾಡಿದ, ಉಪಂ ಆ ನಿವಾಸಾನಿ ಮುಪ್ಪ

ಅರಿದೆ, ಅದೇ ಅಂಗಡಿ, ಅದೇ ಚಹಾ
ಸ್ವಾದ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿ ಸಲ ಬೇರೆ!
ಇದಕ್ಕೇನು ಉಪಾಯ?

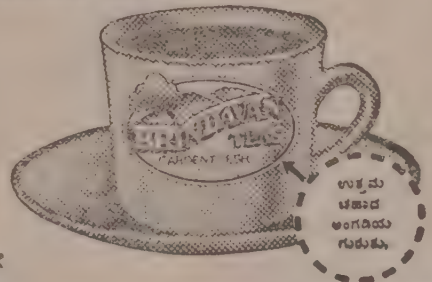

ಬೃಂದಾವನ ಚಹಾ

ಪ್ರತಿ ಸಲ ಅದೇ ಸ್ವಾದ, ಅದೇ ಚಹಾದ ಮೋದ!

ದಿನ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಚಹಾದ 500 ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯ
ನೀರಿನ ಈ ಚಹಾದ ಮಿಶ್ರಣ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ;
ಇದರಿಂದ ದೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿಡಿಯಾದ
ಬೃಂದಾವನ ಚಹಾ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಈ ಕಟ್ಟಿನಿಟ್ಟಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ
40 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವೂ ಸೇರಿದೆ.
ಎಂಥ ಪ್ರಕಾರದ ಬೃಂದಾವನ ಚಹಾ ನಿಮಗೆ ಬೇಕು?
ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ, ಸ್ವಾದಭರಿತ ಅಥವಾ ಸುವಾಸನಾ?
ಯಾವುದೇ ಇಲ್ಲ!—ನೀವು ಮೊದಲು ಪಡೆದ ಸುವಾಸನೆಯೇ
ಪ್ರತಿ ಸಲ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
ನಮಾ ಅದೇ ಮಿಶ್ರಣ, ನಮಾ ಅದೇ ಗುಣ ಮಟ್ಟದ ಉತ್ತಮ ಬೃಂದಾವನ ಚಹಾ

ಅಮ್ಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯ.

ಗಂಧಿಯ ಸಂಬಂಧ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಮುನಿ ಪರಾಶರರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೇನೋ... ಶುಕಮುನಿ ದತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವ್ಯಾಸರನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಂಡೊಡನೆಯೇ ದಡಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿ ಸಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ!... ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನೂ ರಾಮನೂ ಕೂಡ ಮಹಾತಪ್ಪುಗಳೇ... ಹುಂ ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಮೊದಲಲ್ಲಿ? ಮಾನವ ಚರಿತ್ರೆಯ ತುಂಬ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಚರಿತ್ರೆಯೇ!... ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಯಾವ ರಾಮ, ಭೀಷ್ಮ, ಶುಕಮುನಿ?... ನಾನು ಅರಿದಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡ ಈ ನನ್ನ ಮರಾಠನ ಅಗ್ನಿಪರಶ್ವತದ ಆಳ ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿನ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಬಿಗಿ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದರೆ ಅಶ್ವರ್ಯವೇನು?

ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ತಾಯಿಯೊಡನಾಗಿಲೇ ಸಮೋದರಿಯೊಡ ನಾಗಿಲೇ ಮಗಳೊಡನೆಯಾಗಲೇ ಕೂಡ ಏಕಾಂತ ವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲರಕೂಡದು ಎಂತನೋ ಇಲ್ಲವೆ? ಅಂದರೆ ವಿಷಯ ದ್ಯಾಪ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳೋಣ ನಾನು ಹೊರತು ಹೇಗಾಗಬಲ್ಲೆ?

ಮಹಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಫ್ರಾಯ್ಡನನ್ನು ನಂಬುವುದಾದರೆ ಲಿಬಿಡೊ (Libido) ಲೇಪ ಎಲ್ಲದ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಕಾಮವನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲೇ ಮಾನವಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಂಬಂಧಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನು ಸುತ್ತದೆವೇನೋ. ಆಗ ತಾನೆ ಮುಟ್ಟಿ ಎದೆ ಹಾಯ್ದು ಕುಡಿಯುವ ಕಂದನಿಂದ ಕಡೆಯ ಶುಶ್ರೂಷೆಯಂತಿರುವ ಅಜ್ಜಿಗುಜ್ಜಿ ಮುಂದು ಕರ ಪ್ರರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಲೈಂಗಿಕಾಸಕ್ತಿಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವವರೇ? ನೋಡಿದರೆ ಮುಟ್ಟಿ ದರೆ ಮಾನದರ ಮಾಡಿದರೆ ವಾಯೂರಿಸಂ ಘಟಿಸಂ ಇಸಂ ಇಸಂ ಪರಂಪರೆಯೇ. ತಾಯಿ ಮಗನೊಂದರ ಇಡಿಪ್ಪಣಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ತಂದೆ ಮಗ ಂದರೆ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಗಂಡು ಗಂಡಿನ ಸ್ನೇಹವೆಂದರೆ ಹೋಮೋಸೆಕ್ಸುವಾಲಿಟಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ನೇಹ ಲೆಸ್ಬಿಯನ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸುಗಳೇ (ಸಂಕೀರ್ಣವೇ), ಸರಳ ವಾದದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನೊಡನೆ

ರಘುನಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಸ್ವಾಡಿಸಂ ಹೆಣ್ಣು ಬರಟಾಟಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಮಾನೋಸಂ... ಅಂತೂ ಕಾಮಮಯ ಜಗತ್ ನನ್ನಗೂ ಇದು ಬಳಿದುಕೊಂಡೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡೇ ಏಕರಬಾರದು?

ಮತ್ತಷ್ಟು ಸ್ವಸಮಾರ್ಥನೆ!

ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಆ ಫ್ರಾಯ್ಡನಿಗೇ ಕಡೆ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಲಿಬಿಡೋ ಮರಾಣಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕಂಡು ನಂಬಿಕೆ ಸದಲಿ ಅವನು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನಂತಲ್ಲ ಅದೇ ನನಗೆ ಊರುಗೋಲು?... ಈ ಪದಪದಮಯ ಸೂತ್ರ ಸೂತ್ರಮಯ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಿಲ್ಲ..... ಲಿಬಿಡೋ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ, ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಬಂಡವಾಳಾದಳಿತ ಬೇಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸರ್ವಾ ಧಿಕಾರ ವರ್ಗದ್ವೇಷ ವಿವಿಜ್ವಾಲೆಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮುಖೇಕಸ್ ಪೋಕಸ್ (ಸುಳ್ಳು ಜೋಳು) ಇನ್ನಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಜಗತ್ತು ಈ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ, ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಕಾಮ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸನ್ನಿಜ್ವರ ಹರಡಿದ ಫ್ರಾಯ್ಡನಂತೂ ಮಹಾ ರೋಗಿಷ್ಟ. ಅವನ ಹಿಂದೆ, ಅವಿತುಕೊಂಡ ಸಮಾಜದ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ಸಾಧ್ಯವೇ ಚೆನ್ನಾಯಿತು, ಚೆನ್ನಾಯಿತು!..... ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಲೇಪವಿಲ್ಲದ ಭಾವನೆ ಸಂಬಂಧಗಳಿಲ್ಲವೆ? ಇವೆ ಇವೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು... ರಾಮ ಭೀಷ್ಮ ಶು ಇದ್ದರಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಪದಿಂದ ಇರಬಾರದೆ?... ಫ್ರಾಯ್ಡನೊಬ್ಬ ಕಟ್ಟಿ, ಅವನ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿದರು.

ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಆ ಲಿಬಿಡೋ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿ ಅಗ್ರರಲಿ ಬಿಡಲಿ, ಈಗ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಇಲ್ಲವೆ ಆಯಾ ಸಮಾಜದ ಶಿಸ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮೀರದೆ? ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ನನ್ನ ಕಾರು ಯಥಾರ್ಥವೇ ಆಗಲಿ, ಸ್ವಂತ ಮೋಸವೇ ಆಗಿ ಏನೇ ಆಗಲಿ, ನಾನೂ be a Roman in Rome ಆಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮೀರ ಇರಬೇಕಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳುವಾಗ ಹೃದಯ ಹೃದಯ ನನ್ನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಪಟಾ ಅಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಹೇಗಾದರೂ ಅಗಿಯೇ ಇ

ಇದೆ, ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರಿಲ್ಲ
ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ...ಎಂಥ ನಾಚಿಕೆ
ಗೇಡು! ಎಂಥ ದುರಂತ!

ಅಗಲಿ, ಕಟ್ಟಳೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಟವಾಡದ
ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಗೆ ಕಕ್ಕಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸೋಣ.
ಅದು ನ್ಯಾಯವೇ. ಇವರು ನಗಲಿ, ಅಣಕಿಸಲಿ
ಅಕ್ಷೇಪಿಸಲಿ. ಹುಂ ಮುಂ ಸಹಿಸೋಣ ಸಹಿಸ
ಬೇಕಾದದ್ದೆ.

ಅಬ್ಬಬ್ಬ, ಮೈ ಎಷ್ಟು ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ!...
ಹಾಳು ಧಗೆ ಹೇಗೆ ದಟ್ಟುತ್ತಿದೆ ಕಣ್ಣುಕಣ್ಣು.
ಮಳೆ ಬರಬಾರದೆ, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ! ಇನ್ನೂ
ಮೋಡ ಅವರಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಅದೆಯಲ್ಲ.

ಹಾದು ಮುಖ ಕತ್ತು ಮೇಲು ಬೆನ್ನು
ಎದೆಗಳನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಉರಿಯುವಷ್ಟು
ಉಜ್ಜುತ್ತಿದ್ದೇನೆನುತುದೆ.

ಓ ಅಗಲೆ ಅರನೆಯ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿ
ದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟನ್ನು ನಡೆದೂ
ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ...ಅ ಬ್ಬನ ಮಗು, ಇತರ ಜನರು
ಹೊರಟು ಹೋದದ್ದು ಬಿಸ್ಕೂ ಹೋದದ್ದು,
ನಾನು ಹರಿಹರ ರಸ್ತೆ ದಾಟಿಕೊಂಡದ್ದು, ನನ್ನ
ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ, ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನಲ್ಲಾ ಅಂತ-
ಅವರಿವರು...

ಹೈ ಅವರಿವರು ಯಾರೇನು ಅಂದುಕೊಂಡರೆ
ನನಗೇನು? ಒಬ್ಬರು ಅಂದು ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ
ಬ್ಬರು ಕಿಟ್ಟಿಪರಾಗುತ್ತಾರೆಯೆ ಅವರವರೇ,
ಅವರವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆಯೇ ಕಿಟ್ಟಿಪರಾಗದೇ
ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಂತೂ ನನಗೆ ಭರವಸೆ ಸಂಪೂರ್ಣ
ಭರವಸೆ ತೃಪ್ತಿ ಇವೆಯಲ್ಲ; ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು.
ಕ್ಷುದ್ರ ಲೋಕ ಏನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ,
ಬೇಕಾದಂತೆ ಬೋಗಳಲಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದದ್ದು
ಮಾಡಲಿ! ಅಷ್ಟು ಸಮಯ ಬಂದಿತೋ, ಸ್ವಪ್ನ
ಹಡ್ಡಿದರಾಯಿತು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ
ಇರಲಿ...?

ಮಳೆಗಾಳಿ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೀಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.
ಮಳೆಯ ವಾಸನೆಯೂ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂತ ಒಂದು ಇದೆಯಲ್ಲವ್ಯಾ!

ಇರಲಿ ಇರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಎಡಗಾಂನ್ನು
ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿರುವೆಂದಾಗ.

ಹಾಗೆನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ- ಇಲ್ಲದಂ ಬಾಳೆ
ಬೇಕಾಗುವಾಗ ನ್ಯಾಯ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬೇಕೆಲ್ಲ
ಅಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣಲೂ ಬೇಕು ಎಂದಿ
ರಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ
ಕಾಣಲೂ ಬೇಕಲ್ಲ.

ಉ ಹುಂ, ಪರವಾಗಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರಿ
ಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹದರಿಹದರಿಕೊಂಡು ಹೊಂದಿ
ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಂದೂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪೈಪ್ಪು
ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಾವು
ಕಡೆಗಾಗುವುದು ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆಯೇ - ದುಡುಗೆ
ನಂಜಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ನೂರುಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು
ಜನ ಇರುವಂತೆ ಒಬ್ಬರ ಕಾರ್ಬನ್ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತ
ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಭಿಮಾನಿಲ್ಲಿ ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ನಾನೇಕೆ ನಾನೇ ಅಗರಬಾರು, ನಿರ್ದಾಮವೇಕಾ
ಗಬೇಕು? ತಪ್ಪಲ್ಲ? ಪೈಪ್ಪುಮನ್ನೇಕೆ ಕಳೆದು
ಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಅದು ಸರೀ...ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಶಿಷ್ಟವಾಗಿರ
ಬೇಕಲ್ಲ, ದುಷ್ಟವಾಗಬಾರದಲ್ಲ.

ಏನು ದುಷ್ಟ? ಏನು ದುಷ್ಟ? ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ,
ಸುಳ್ಳು! ಬರಿ ಸುಳ್ಳು! ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು
ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಳಾಗಲಿ! damn it!

ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ ನನಗೇನಾಗಿದೆ ಈಗ
ಇವತ್ತು; ಒಗಗಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನಲ್ಲ-ದೋಸೆಮುಂಗುಣಿ
ಮುಂಗುಣಿ ಹಾಕಿದಂತೆ!

ಫೂ! ಫೂ! ಸಾಕು! ಒತ್ತರಿಸು ಅತ್ತ
ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚು; ಮುಚ್ಚಿಸಂತಾಗಬೇಡ; ಓನಾ
ದದ್ದಕ್ಕೆ? ಬಿಡು ನಿನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ! ಧೈರ್ಯವಾಗಿ
ಜೋರಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಎಚ್ಚೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯೇ? ಅಷ್ಟೇಯೆ?...ಅಲ್ಲವಲ್ಲ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ, ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ
ದ್ದೇನೆ, ಅರ್ಧಾಂಧರ್ದ, ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಧರಣಿ, ಮೂರ್ತಿ
ನಲ್ಲಿ, ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪೇಟೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ...

ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಜ್ಜೆ ತಾಣದವರೇ
ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಮಜ್ಜೆ

ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಅಗೊ, ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ !

ಎಡೆಗಡೆಯ ಅಡ್ಡ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಿಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಗು ಮಾತು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪಿನದು ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ.

ಯಾರಿವರು? ಅವರೇ-ಪಾರ್ಕಿನವರೇ ?

ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಅವರತ್ತ ಕತ್ತರಿಸಿ ತಿರುಗಿಸದೆಯೇ, ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದಲೂ ನೋಡದೆಯೇ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತೇನೆ.

ಓ ಅವರೂ, ಈ ಆರನೇ ಬೀದಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಹಿಂದೆ ಬರುವಂತಿದೆಯಲ್ಲ? ಹುಂ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ.

ಬೇಕಾಗಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಏನೋ ಹೇಗೋ.

ಹೃ ಭ್ರಾಂತಿ! ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೇನೋ ಏಕೆ ತಿರುಗರಬಾರದು, ಬರುತ್ತಿರಬಾರದು? ಸುಮ್ಮನೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಲೂ ಇರಬಹುದು - ಸಂಜೆ ಮೆರವಣಿಗೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಜ್ಜೆ ನಿಧಾನವೋ, ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರವಾಗಲಿ, ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಅರಿಸೋಣ, ಆಗ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಉಹಂ ಉಹಂ ಕಂಡುತೆ ಹೆಜ್ಜೆ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಅದು ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಈ ಮರೆಗೆ ಆಗಿರುವುದೇ ಸಾಕು. ಕಿವಿ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡೋಣ.

ಬರಿ ಗುಜುಗುಜು ಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಆ? ಅ?

“ಆ... ಹುಚ್ಚು ಕಣೀ...” ಬಂದು ಮಗುವಿನ ಮಾತು.

ಅಂದರೆ ಅಂದರೆ? ಆ ಅಂದರೆ ಅವನು ಅವನಿಗೆ ಅಂತಲೆ? ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚು ಎಂಥ ಹುಚ್ಚು? ಹಿಂದಿನ ಮಾತು ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.....ಹಗ್ಗಿನ ಹುಚ್ಚು? ಹಾಗೆ ಅಂತಲೇ...ಯಾರಿಗೆ? ಅವನಿಗೆ ಅಂದರೆ?...ತಾಳು ತಾಳು ಕೇಳು ಇನ್ನೂ?

“ಆಡ್ತಾ...ಆಡ್ತಾ.....ತೀಯೆ” ಇನ್ನೊಬ್ಬಳ

ಮಾತು.

“ಆಡ್ತಾ-ತೀಯೆ...ಆಡ್ತಾ-ತೀಯೆ”...ಆಡ್ತಾ ಅಂತಿಯೇ...ಹಾಗಿರಬಹುದೆ? ಹೇಗೆ ಆಡ್ತಾ ಆ ಅಂತಿಯೇ ಅಂತಲೇ? ಹೇ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಆಡ್ತಾದಿಗಿ ನಾನು?...ಏನೋ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗೇ ಇದೀನಲ್ಲ?...ಏನೋ ಕೊಂಚೆ ನೋಡಬಹುದು. ಯಾರು ಯಾರನ್ನೋ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೋ ಯಾವ ಯಾವಾಗಲೋ...ನನ್ನ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟೆ...ಹೃ ಅದೇನು, ಅದೇನು ಕೇಳಿದ್ದು?

“...ಅವಳನ್ನು...”

ಅಂದರೆ ಯಾರನ್ನು?...ಬನ್ನಿಸಿದ ಇಳಿದು ಹುಂಡು ಮುಖದ ಮಗನೇ?...ಆ ಬೀದಿನಲ್ಲಿ ನಿನ ಗಿಡ್ಡ ಮಗನೇ?...ಅಂಥ ಮಗದ ಉದ್ದ ಮಗನೇ? ಯಾರನ್ನು?...ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಅಂತ? ಇಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಇವರು ದತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮೇಲೆ...

ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನೂ ಅರಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಲೇ.

“ಎಂಥ...ಮಗ...ಇಲ್ಲ ಕಣೀ.”

ಏನು ಬಯ್ಯುತ್ತ ಇದ್ದಾರೇ - ಎಂಥ ಮುಂಡೆ ಮಗ ಅಂತಲೇನಾದರೂ? ಇಲ್ಲಕಣೆ ಅಂದರೆ? ಹಿಲ್ಲ ಅಂತ? ಏನಿಚೆ ಹೇಚಿಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತಗೊತ್ತೋ?...ಹೃ.

“...ಏ ಕಣೀ...ತೀರಾ?”

ಅವರಿಂದ ಉತ್ಸಾಹದ ಹುಂಕಣೆ, ಹುಂಕಣೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನಗುವಿನೊಡನೆ.

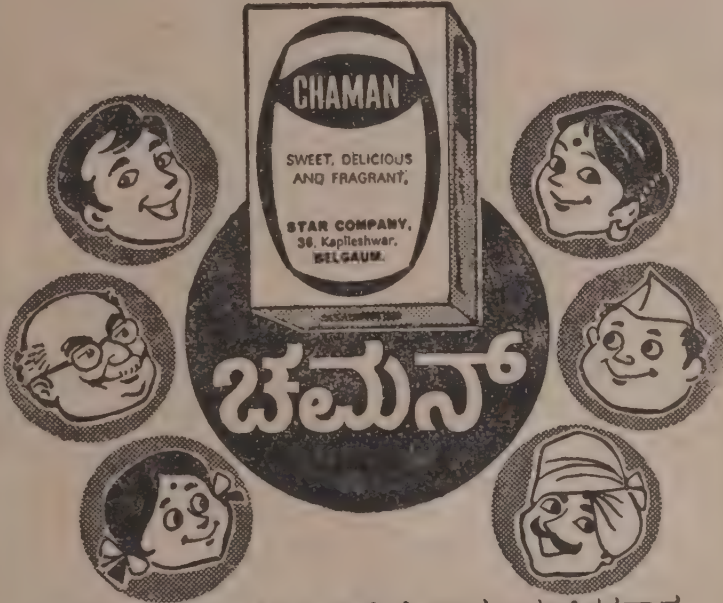
ಏನು ಅವಳು...ಏ ಅಂದದ್ದು...ಕೇಳೋಣ ಅದನ್ನು ಎಂದೆ?...ಕೇಳೋಣ ಮುಂದುವರಿಸುವುದೋ?... ಮಾಡೋಣ ಏನಾದರೂ ಅಂದಳೋ? ಮಾಡೋದು ಏನನ್ನು?

“ಬ-ಚೆನ್ನಾ...”

ಏನು ಅದು...? ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ ಅಂತಲೋ? ಏನು, ಚೆನ್ನಾಗಿರೋದು? ಇವರು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಇರೋದು?

ತಲೆಯೊಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಚಾಕ ಕೈ ತಪ್ಪಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಹಿಂದೆ. ಏನು ಅರಿಸುವುದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ದೃಷ್ಟಿ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಕಡೆಗೆ ಮಿಂಚಿ ಬರದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು

ಸುವಾಸಿತ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಮುಖಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ

ಚಮನ್ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ರುಚಿಕರವಾದ
ಚೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಬಾಯಿಯು
ಸುವಾಸಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಮನದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಇದೆ?

ಈ ಚಮನದಲ್ಲಿ ಜೀಪ್, ಮಧು, ಕೇಶರ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಲವಂಗ,
ಸತ್ರಿ, ಜಾಜಿಕಾಯಿ, ಬಡೆಸೋಪ್, ಮೆಂಥಾಲ್ ಗಳಂಥ ಅನೇಕ
ಬಗೆಯ ಸುಗಂಧಿತ ಹಾಗೂ ರುಚಿಕರ ವಸ್ತುಗಳು
ಒಳಗೊಂಡಿರುವವು. ಅದಕ್ಕೇ ಇದು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಂದ
ವೃದ್ಧರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು.

ಸ್ವಾರ್ ಕಂಪನಿ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಗಳೂ ನನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿವೆಯೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖಗಳ ತುಂಬ ನಗುವು ಮನಗೂತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಅದೇಕೆ, ಚಾಕ ಬಿದ್ದಿತೆಂದೇ...ಅಥವಾ?

ಅರೆ ಬಿದ್ದೆನಾದ ಬೀದಿಯ ಮಣ್ಣಾದ ಚಾಕ ನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬೇಗ ಬೇಗ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಆಗಲಿ ಆಗಲಿ, ಇವರೇನು ಅಡುತ್ತಾರೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ...ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರಾಯಿತು. ಅದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ? ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪಿಳ್ಳೆಗಳು ನನಗೆ ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ!

'ಮೆಸಲ ಒಬ್ಬಳು ಹುಡುಗಿಯೆಂದರೆ ಸುಮದು ಕರಿಗೆ ಚಪಲ ಎಂದರೆ?'

ಹೀಗೆ ಹುಬ್ಬುಗಂಟುಕೊಂಡು ಅವಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವಂತೆ ನೋಡುತ್ತ "ಹ್ಲಾ! ಏನಮ್ಮಾ ನಿನ್ನ ಈ ರೂಪದ ಕಡೆಗೆ ಯಾವ ಗಂಡು ಕೀಟ ತಾನೆ ಕಡೆಗಣ್ಣೆಂದಿಲ್ಲದರೂ ನೋಡೀತು? ಮರಳಾಗುವುದಿರಲಿ!" ಎಂದು ಹೊಂಕರಿಸುವುದು...ಹುಂ ಒಳ್ಳೆ ಜೋರಾಗುತ್ತದೆ, ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಬಾರಿದ ಹಾಗೆ. ಅವಳ ಗಳಿತುಂಟೇ ನಕ್ಕಾರು. ಅವಳ ಮುಖ ಪ್ರಚ್ಛಾದಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣೀರೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು...ಅವಳು ಚೆಲುವೆಯೆ ಆಗಿ ದ್ದಾಳೆ? ಆದ್ದರೇನು? ಅದು ಏನೇನೂ ಸಾಬೀದು, ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ಎಂದು ನನ್ನ ಎತ್ತರದ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನೂ ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ತಾನೆ ಬೇಕಾದ್ದೆ - ಅವಳ ಮುಖ ಭಂಗ ನನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಸಾಧನೆ...

ಉಹುಂ ಉಹುಂ ಪಾಪ...ಏನಾದರೇನು, ಅವಳು ಏನೆಂದರೇನು ಎಷ್ಟೆಂದರೂ ಅವಳು ಮಗು. ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವುದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿತ್ತಾಟವಾಗಿದೆ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ?...ಛಿ... ಅದು ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾಗಲೀ ಘನತೆಗಾಗಲೀ, ಏನೋದವರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕಾಗಲೀ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೌದು ಅಲ್ಲದೆ, ಗದರಿಕೆ ಬೈಗಳ ಎಥ ಉತ್ತರ ಸಮ ಧಾನೆ-ಅಕ್ಷಿಪಟನೆ ಆಪಾದನೆಗೆ. ಅದು ಇರುವ ಸಂಶಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲೇ ಬಹುದು...ನಿಜ, ಅದು ಬೇಡ, ಆ ಮಾರ್ಗ...ಮತ್ತೆ?

"ನನ್ನ ಮಯ್ಯೇನು, ನಿಮ್ಮ ಮಯ್ಯೇನು,

ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯೋದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಷ್ಟು ವಿವೇಚನೆಯಾದರೂ ಬೇಡವೇನು? ಕಾಯಿ-ನನ್ನ ಮಯ್ಯನ್ನೂ ಸಣ್ಣದಾದರೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ?" ಎಂದು ಕೇಳುವುದು. ಅದು ಅವಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ ಹಾಗೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಠಿಣವಾಗಿ ನೋಯಿಸದಂತೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹುಂ ಅದು ಸರಿ.

ಅವಳು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿ 'ಅದನ್ನೇ ನಾವೂ ಹೇಳೋದು-ನಿಮ್ಮ ಮಯ್ಯೇನು ನಮ್ಮ ಮಯ್ಯೇನು ಅಂತಲೇ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ ಎಂತಲೇ ನಿಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆ ಏನಾಯಿತು?' ಎಂದು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ? ಹುಂ ಆಗ?

ಕೇಳಲಿ, ಅದಕ್ಕೇನು ಮಗು ನನ್ನ ವಿವೇಚನೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ಏರುಪುರು ಸಾರ್ಸಿಗಿಸ್ಸಿ ಆಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಮೊಹಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ. ಇತರರೂ ಯಾರೇ ಆದರೂ ಏನೇ ಅಂತರವಿದ್ದರೂ ನಿಮಗೆ ಮರುಳಾಗುತ್ತಾರೆಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಹಾಗಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ತೋರೋದು ಒಂದೇ ಕಾರಣ ಗಂಡು ಹಣ್ಣು ಅಂದರೆ, ಸಿನಿಮಾ ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಹರಟೆ ಪ್ರಪಂಚವು. ನನ್ನಂಥ ಮಯ್ಯಾದವನಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣ ವಿರಬಾರದೆ? ಇವೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಬಾಯಿ ಬಿಡಲೇ ಬೇಕೆ? ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲ್ಲಣಗಾಗುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲವೆ?

ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಸಂದೇಹಪಟ್ಟು ನನ್ನ ಅಂಥ ಕಾರಣಗಳೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ?

ಹುಂ ಹುಂ ಆ ಸಂದರ್ಭವೂ ಇದೆ...ಇರಲಿ ಇರುವ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿರಾಯಿತು.

ಅವರು ನಂಬಿಯಾರೆ? ಬರಿ ಸೋಗು ಎಂದು ಕೊಂಡರೆ? ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಸುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕೆ? ವಿಚಿತ್ರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಅಯ್ಯೋ, ಒಂದು ಸೇಳೆ ಅವರು ನಂಬಿದರೂ ಆ ಕಾರಣಗಳು, ನಗುಪಾಟಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ-ಆದ ರಲ್ಲಾಗಿ ಇಂಥ ಎಳೆಯ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮಳೆ ದರೆ? ಹೌದು ಅದೀತು ಅದೀತು. ಅವರು ಅದೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ ಹಾಗೆ ನಕ್ಕಾರು.

ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಇತ್ತೆಲ್ಲ ಭಾರಿ ಗುಲೇ ಎದ್ದಿತು, ಗುಲೇಯೇ ಅದೀತು. ಅಲ್ಲವೇ... ಮೊದಲೇ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಗುವುದೇ ತಿಳಿಯದು, ಪಾಪ... ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು "ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಯ್ಯಾದೋರು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕೊಡೀರಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮಂಥೋರು ಕಂಡಕಂಡೋರ ನೈಲ್ ಕುಲದ ಮಡ ಗಿಂತರನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನ್ನಮಾಕ್ಕೇಂತ ಕನ್ಯಾಸ್ವೇಷಣ ಅಂತ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸೋದು ಯಾವ ವಿವೇಚನೆ ಹೇಳಿ. ಆದೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಜಗಿಡವಾದರೂ" ಅಂತ ಅಂದರೆ?

ನಿಜ ನಿಜ ನಾನು ಮಾಡಿರೋದು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರೋದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ನನ್ನ ವಿವೇ ಚನೆಗೇನೂ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ; ನಡೆ ವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು...ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಭರವಸೆಗಳನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಇರದೆ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಇದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ...

ಹೌದು ಆ ಉತ್ತರವೂ ಸರಿಯಲ್ಲ ಇನ್ನೇನು? ಉಹುಂ ಅವರೊಡನೆ ವಾದ ವಿವಾದವೇ ಬೇಡ...ಪಾತ್ರೆ?

"ನೀವು ಕೇವಲ ಮಕ್ಕಳು, ಏನೂ ಅರಿಯ ದವರು, ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಹಾಗಲ್ಲವಲ್ಲ-ನೀವು ಯೋಚಿ ಸುವಂತೆ. ಅದು ಮುಖ್ಯ ನನಗೆ" ಎಂದರೋ ಸ್ವಂತ ಸಮಾಧಾನವಿದ್ದವರು ಹೇಳುವಂತೆ?

ಅದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರೂ ಹೇಳುವ ಮಾತೇನೋ. ನನ್ನದೇನು ಹೆಚ್ಚು? ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆಯೇ?...ಆದೂ ಬೇಡ ಹೋಗಲಿ. ಇನ್ನೇನು?

ಹೀಗೆನ್ನವುದು: ಹೌದಮ್ಮ, ನಾನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ರನ್ನೂ ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೌದು ನಮ ಗಾಗಿರದಿರುವ ಒಕ್ಷಾಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕ ಳನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತ. ಆಗಬಹುದು ತಾನೆ ಎಂದು ಆ ದುಂಡು ಮೊಗದ ಮಗುವಿನ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ. ಗಡದ ಮೇಲಿರುವ ಮೂವನ್ನು ಬರಿ ಹೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡಲಾಗು

ವುದಿಲ್ಲವೆ? ಮುಂಡಿಯಲು ಅಸೆ ಪಡಲೇಬೇಕೆ? ಗಡದ ಮೇಲೆನು? ಇರಲಿ ಎನ್ನಬಾರದೆ?' ಎಂದೂ ಸೇರಿಸುವುದು. ಬಾಕಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಗಿದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ.

ಅದೂ ಬಹಳ ನಾಟಕೀಯ, ವೃದ್ಧನ ವರಸೆ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕಾರೇ? ಮೊದಲೇ ಇವರು ಶತ ಮಾರ್ಕಟ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರು, ನಾನು ಹೆಂಡ ಕುಡಿಸಿ ದಂತೆ ಚೇಳು ಕುಟುಕಿದಂತೆ ಅದೀತೋ?

ಬೇಡ ಬೇಡ, "ಹೌದು ತಾಯಿ, ನಾನು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯ ಕಣಿಮ್ಮಾ ಏನು ಮಾಡೋದು; ನೀವಾದರೂ ಸಂಭಾವಿತರಾಗಲಿ," ಎನ್ನೋಣ.

ಉಹುಂ ಆದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅವರು ಒಪ್ಪದ ಸ್ವಸಮರ್ಪಣೆಯು ಧ್ವನಿ, ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಧ್ವನಿ ಇದೆ...ಹಾಗೂ ಇರಬಾರದು. ಹಾಗಾದರೆ?

ಹುಂ ಹೀಗೆ: "ಹಾಗೇನಮ್ಮಾ ತಾಯಿ? ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ-ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ದುರು ವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡಿ. ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಸರಿಯೇ?" ಎಂದು, ಹೇಗಿದೆ?

ಅದು ನೇರವಾದ down right ತಪ್ಪೋ ಫಿಗಿ. ವಾದ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಿ. 'ಆದರೆ...'

ಓ, ನಮ್ಮ ರೇಷನ್ ಅಂಗದಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ವಿಪರೀತ ಜನ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮುನ್ನಗ್ಗಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಂದಿನಂತೆ ನನ್ನ ಸರದಿಗಾಗಿ ಕಾಯಲು ನಿಶ್ಚಯಿ ಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಗಲಿಯ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಪಟ್ಟಿ ಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಮಯ ದಲ್ಲೇ ಆ ಅರೇಳು ಮಕ್ಕಳು ಗುಂಪೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮುಂದೆಯೇ ನಾಲ್ವರು ದುಡ್ಡೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇವರೇ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ನಿಂತರು-ಅಲ್ಲಿ ಹಂಗೂ ಗುಂಪಿನ ಬಳಿ ನಿಲ್ಲದೆ? ನಾನು ಶಲೆ ತಗ್ಗಿಸುತ್ತೇನಾದರೂ ಅವರ ಅವರ ಲವಲವಿಕೆ ಅಷ್ಟು ಗೋಚರಿಸದೆ ಇರು ವುದಿಲ್ಲ, ಮೇಲೆ ನಗೆ ಮೇಲೆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿದರು

ಭಲೆ ವಿಜಯ, ಮ್ಯಾಚಿಗೆ ಜಯ, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಳೆಯಾದ್ರೆ ಎಲ್ಲದ ಭಯ?

“ವಿಜಯಶಾಲಿ
ಶರ್ಟ್ ಅಮ್ಮಾ,
—ಮತ್ತೆ ಅದೇ
ಬಿಳುಪು!”

ಹೈ ಪವರ್ ಸೆರ್ಫ್
ಅಪರಿಮಿತ ಬಿಳಿಗೆ ಒಗೆಯುತ್ತದೆ...
ಅದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಬಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ, ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೂ ಅನುವಮ

ನಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಗಿರಾಕಿಗಳ ಗಮನ
ವೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇದೆಯೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

“...ನರಹರಿ...ನೀವು...ಹೃ!”

ಮೈ ಒಳಗೆ ನಡುಗುತ್ತದೆ. ಉಸರು ಸಿಕ್ಕಿ
ಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆವರು ಇಳಿಯುತ್ತದೆ.
ಹೇಗೋ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಹುಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಿ ಅವಳನ್ನು
ನೋಡಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ
ಲ್ಲರ ಮುಖಗಳೂ ಈಗ ನಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು
ಗಮನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಳ ಮಂಜುಗರ ಸದಿಸಲಾರ
ದಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಓಡಿ
ಹೋಗಬೇಕೆಂದನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಳೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ
ಆದರೆ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ.

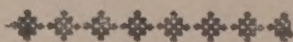
“...ನೀವು—” ಅವಳ ಮಂದಿನ ಮಾತು
ಮಕ್ಕಳ, ಇತರರ ಗೊಳ್ಳೆಂದು ನಗುವಿನಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಾನು ನಿಶ್ಚೇಷಿತನಾಗಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮೈ
ಮನಗಳೆರಡೂ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿವೆ. ಕೆಟ್ಟ ಕನಸನ್ನು
ಕಾಣುತ್ತ ಚಲಿಸಲಾರದೆ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ
ಇರುವಂತೆ ಹೊರಗೆ ಶಿಲೆಯಂತಿದ್ದರೂ ಒಳಗೆ
ಧಗೆ ಧಗೆ ಉರಿ ಉರಿ ಒಳಗೆ ತಳಮಳ ಕಂಡಿ
ಯುವ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತ.

“ನೀವು...ಬರೆದದ್ದಾ ಸಾರ್ ಕಥೆ?”

‘ಅ?’

ತಟ್ಟನೆ ನನಗೆ ಬಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಯಕ್ಷಣಿ
ಯಾದಂತೆ ಒತ್ತಿಟ್ಟ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಭಾರ
ಕಳೆದು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡಂತೆ. ಇಷ್ಟು ಕಾಲದ ಬಿಗಿವು
ಪಾರ್ಕಿನಿಂದ ಮೊದಲಾಗಿ ಹಂತಹಂತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ
ಬಂದಿದ್ದು ಜರೆದು ಇಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ದೃಢ ಮತ್ತು ಅಚಲ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ
ತನ್ನ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.

— ಸಯಶಿ

ಪಾರ್ಕಿನ ಜಾರುಗುಪ್ಪೆಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ
ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದ್ದ ಮಗು ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ
ಜಾರುವಂತೆ. ಅಥವಾ ಸನ್ನಿಯ ಜ್ವರ ಬಿಟ್ಟು
ಮೇಲೆ ಬರುವ ಶಾಂತಿಯಂತೆ ಎನ್ನಲೋ?

‘ಓ...’ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನಾನೇ
ಪರಿಹಾರದಿಂದ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾತನಾಗಿದ್ದೇನೆ
ನೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆನಲ್ಲ!

ಎಲ್ಲರೂ ಇನ್ನೂ ನಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.
ನನಗೂ ಈಗ ನಸುನಗು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವ
ರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

‘ಯಾಕಮ್ಮಾ ತಾಯಿ?’ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಇತ
ರರನ್ನೂ. ನೇರವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

‘ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಸಾರ್...ಹೃ ಹೃ ಹೃ
ಜೋರಾಗಿ ನಗುತ್ತಾಳೆ.’

ಹಾದು ಸಾರ್, ಹಾದು ಸಾರ್, ಇತರ
ಮಕ್ಕಳೂ ಬಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಅಂಗಡಿ ಗಿರಾಕಿಗಳೂ ಅವ
ಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಗಲೇ ಮೇಲೆ ಕವಿದಿದ್ದ ದಟ್ಟ ಕಪ್ಪು ಮೋಡ
ಗಳಿಂದ ದಪ್ಪ ದಪ್ಪ ಹನಿಗಳು ತುಪತುಪನೆ ಬೀಳ
ಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಗುತ್ತ
ಕೂಗಾಡುತ್ತ ಸೆರಗನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹೊದಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೂಡಲೆ ಚದರಿ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಪಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ
ಮೇಲೆದ್ದು ರೇಷನ್ನಿಗೂ ಕಾಯದೆ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಳಿದು
ಆ ತಂಪು ಮಳೆಯೊಳಗೆ ಹಾಯಾಗಿ ತೊಯ್ಯುತ್ತ
ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹಜ್ಜೆ ಹಾಕು
ತ್ತೇನೆ. ‘ಶುದ್ಧ ಅವಿವೇಕ!...ಶುದ್ಧ ಅವಿವೇಕ!’
ಎಂದು ಹಲವು ಬಾರಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ. ✱

ಸಾವಿರಾರು ಕುಟುಂಬಗಳು, ಚಿರಕಾಲದಿಂದ
ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲವಂಗದಣ್ಣೆಯ
ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಲವಂಗದ ಎಣ್ಣೆಯುಳ್ಳ ಅಪೂರ್ವ ಟೂಥ್‌ಪೇಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸ್

ನೀವೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಲ್ಲ!

ಪ್ರಾಮಿಸ್

ದಂತಕಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ
ಶ್ವಾಸದ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ
ಬಾಯಿಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ

3 ಬರ್ಬಾರಾ ತಯಾರಿಕೆ

Monde Selection
Gold Medal 1964

ಅಧಿಕ ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳ ಹಲ್ಲು ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಗುಣ
ಅಹ್ಲಾದಕಂ ಶ್ವಾಸ—
ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಮಿಸ್

CHAITRA-BLS-453 R.KAN

ಹಾಲಿ ಟ್ಯೂಬಗಳ ಕೊಡುಗೆಯ ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ
೩೧ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೮೨ ರ ವರೆಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ

ಹೆಗಿಯಲು ಗರಿಗರಿ ಸಿಹಿ ಶಕ್ತಿ ದಾಯಕ

ಕ್ವಾಲಿಟಿ
ಗ್ಲುಕೋಸ್
ಸಿಹಿ ಮತ್ತು
ಶಕ್ತಿ ದಾಯಕ ರುಚಿ

ಕ್ವಾಲಿಟಿ
ಬಿಸ್ಕಿಟ್ಸ್ ಪ್ರ. ಲ.
ಬೆಂಗಳೂರು-560 039.

ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಗ್ಲುಕೋಸ್
ಬಿಸ್ಕಿಟ್ ಗಳು, ಉತ್ತಮ ಸ್ವಾದ
ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಿಶ್ರಣಗಳಿಂದ
ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಪಕತೆಗೆ
ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಗರಿಗರಿ ಬಿಸ್ಕಿಟ್ ಗಳು.

ಕ್ವಾಲಿಟಿ
ಗ್ಲುಕೋಸ್ ಬಿಸ್ಕಿಟ್ ಗಳು